

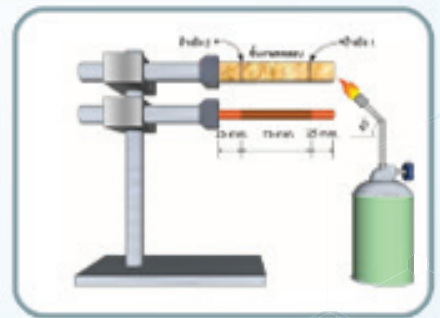
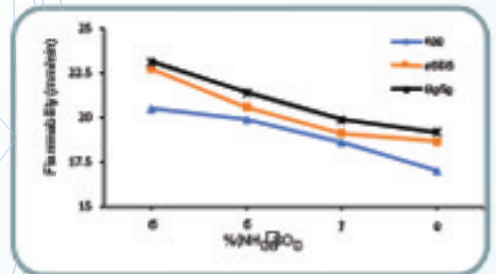
วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564 ISSN 2286-7589

ISSN 2286-7589

สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
Journal of Kanchanaburi Rajabhat University
วารสารวิชาการระดับชาติ ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2
รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567

คณะผู้จัดทำวารสาร

ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ณรงค์เดช รัตนานนท์เสถียร อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

บรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.มนต์ชัย เทียนทอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สมบัติ	กาญจนกิจ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์	ยกสำน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย	พันธเสน	มหาวิทยาลัยรังสิต
ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์	สังข์รักษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศาสตราจารย์ชวน	เพชรแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.วาณี	ชัยวัฒน์สิน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะกรรมการบริหารวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจนีย์	สุขชานา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์	รวมชมรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานนท์	วันลา
อาจารย์ ดร.ปิยะพร	พิทักษ์ตันสกุล
นางอัมพร ไชยสร	

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ ดร.ปิยะพร	พิทักษ์ตันสกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานนท์	วันลา
นางอัมพร	ไชยสร
นางสาวสำอางค์	ชูศรี
นายเรวัตตะ	กิจจานุรักษ์
นางปัทมา	ชัคัตตริย์
นางวันวิสา	ใบบัว
นางสาวปทิตตา	บุญอินทร์
นางสาวสุนันทา	แก้วสอาด

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 70 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี รหัสไปรษณีย์ 71190

บทบรรณาธิการแถลง

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ฉบับนี้เป็นฉบับประจำปีที่ 10 ฉบับที่ 2 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สนใจ ได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัย และผลงานสร้างสรรค์อื่นๆ อันเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การพัฒนาสังคม และการท่องเที่ยว ทั้งในรูปของบทความวิชาการ และบทความวิจัย

สาระในวารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิชาการจำนวน 2 เรื่อง ส่วนบทความวิจัย มีจำนวนทั้งสิ้น 11 เรื่อง ประกอบด้วยบทความวิจัยด้านการศึกษา 3 เรื่อง บทความวิจัยด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 เรื่อง บทความวิจัยด้านการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 เรื่อง และบทความวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสังคม จำนวน 3 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 13 เรื่อง โดยเป็นบทความภายนอกสถาบันทั้งหมดซึ่งส่วนหนึ่งเป็นบทความวิจัยจากปริญญาานิพนธ์ ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาทางการศึกษาและพัฒนาสังคม เนื้อหาบทความ ล้วนมีความหลากหลายและน่าสนใจ สำหรับนักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสาร ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านทุกท่าน และขอขอบคุณท่านผู้อ่านที่ได้ให้ความสนใจติดตามวารสารของเราอย่างต่อเนื่อง พบกันใหม่ฉบับหน้า

ศาสตราจารย์ ดร.มนต์ชัย เทียนทอง

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิชาการ

- การยอมรับเทคโนโลยีบล็อกเชนของหลักปฏิบัติห่วงโซ่อุปทาน : กรอบแนวความคิด 169
อัมณฉนิชา ธัญญะชัยรัตน์
- แนวทางการสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน 180
เมธาวี จำเนียร

บทความวิจัย

- การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ 1 ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวา 189
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ลักษ์ชานา บุญตา สุพัฒน์ เศรษฐคมกุล และสายฝน เสกขุนทด
- การพัฒนาความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการและความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม 204
ของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์
สุนทร เทียนงาม
- แรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏ 214
สุราษฎร์ธานี
ชุลีวรรณ ปราณีธรรม
- ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ 223
ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
อิษฎาภรณ์ พิรัชต์ชัยกุล และอัศวิน แสงพิกุล
- ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิม 235
ของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี
ปัญญา พานะกิจ
- ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหินเปรียบเทียบระหว่าง 247
ร้านอาหารขนาดกลางและขนาดเล็ก
สุพัตรา คงขำ และมณฑกานติ ชูบชูวงศ์
- การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 260
อารีจิตร พินทุ และชยุต ภาวนันท์กุล
- พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 269
นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์ และชุลีวรรณ ปราณีธรรม
- นวัตกรรมการตลาดออนไลน์เพื่อสร้างรายได้ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 281
อุไร ไชยเสน
- การเตรียมไม้เทียมจากพลาสติก และเส้นใยมะพร้าว 295
เชาวฤทธิ์ วันเสาร์ นพดล บุญยรัตพันธุ์ และสิงหเดช แดงจวง
- ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี 310
ลัดดาวัลย์ สำราญ ไสริยา สุภาพล และพิชญ์สินี จูวดาราทระกุล

การยอมรับเทคโนโลยีบล็อกเชนของหลักปฏิบัติห่วงโซ่อุปทาน : กรอบแนวความคิด BLOCKCHAIN TECHNOLOGY ADOPTION IN SUPPLY CHAIN MANAGEMENT PRACTICES: A CONCEPTUAL FRAMEWORK

Receive : January 13, 2021

Revised: February 9, 2021

Accepted: May 31, 2021

อัญญา ชัยรัตน์*

อาจารย์สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

Aannicha Thunyachairat*

Lecturer, Faculty of Business Administration, University of the Thai Chamber of Commerce, Thailand

*Corresponding author e-mail: sutama_th@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

บล็อกเชนเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงการจัดการห่วงโซ่อุปทาน เพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการตรวจสอบย้อนกลับ และการลดต้นทุนขององค์กร โดยคุณลักษณะบล็อกเชนเทคโนโลยี ได้แก่ ความน่าเชื่อถือในการตรวจสอบย้อนกลับของข้อมูล และการไม่สามารถแก้ไขข้อมูลได้ รวมไปถึงการทำสัญญาอัจฉริยะโดยบล็อกเชนเทคโนโลยีจะเข้ามาช่วยในการเก็บข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลเอกสารในรูปแบบการลดใช้กระดาษ แต่อย่างไรก็ตามธุรกิจในปัจจุบัน ไม่สามารถที่จะใช้บล็อกเชนเทคโนโลยีในห่วงโซ่อุปทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดความเข้าใจถึงข้อดีของบล็อกเชนเทคโนโลยี และการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงกรอบแนวความคิดเรื่องของการยอมรับบล็อกเชนเทคโนโลยีในห่วงโซ่อุปทาน โดยอ้างอิงตามแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี ได้รับการยืนยันว่าการใช้เทคโนโลยีในอนาคตสามารถคาดการณ์ได้โดยใช้แบบจำลองในช่วงเวลาที่เทคโนโลยีถูกนำมาใช้ โดยมีการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน การรับรู้ว่าเป็นประโยชน์ และการใช้งานง่าย นอกจากนี้จะเพิ่มตัวแปรในส่วนของปัจจัยขององค์กร สภาวะแวดล้อมที่ไม่แน่นอน และกลยุทธ์ทางห่วงโซ่อุปทาน เพื่อศึกษาเรื่องปัจจัยที่จะส่งผลต่อการนำมาใช้ของบล็อกเชนและผลที่คาดว่าจะเกิดการลดต้นทุนในอนาคต โดยบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกรอบแนวความคิดของการยอมรับการเข้ามาของบล็อกเชนเทคโนโลยี ซึ่งจะเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจจะต่อยอดงานวิจัยแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีในห่วงโซ่อุปทาน และแนวทางส่งเสริมพัฒนาการยอมรับบล็อกเชนเทคโนโลยีของนักธุรกิจให้ทันทั่วถึงต่อการแข่งขันในปัจจุบัน

คำสำคัญ: แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี บล็อกเชนเทคโนโลยี การลดต้นทุน

ABSTRACT

Blockchain technology's global emphasis on transforming supply chain management includes improving efficiency, accountability, traceability, and cost reduction. Blockchain technology attributes include reliability, traceability, data immutability and smart contracting. Blockchain technology solves problems of data collection, including the correction of data and paperless methods. However, not every business recognizes blockchain in the current supply chain due to the lack of understanding of the benefits in the potential of blockchain technology acceptance. The aim of this research is therefore to demonstrate the conceptual framework for the adoption of blockchain technology in supply chain, with reference to the technology acceptance model, which is divided into two parts, namely perceived usefulness and perceived ease of use. In addition, variables were applied to the organizational factors, uncertain environments, and supply chain strategies to explore the factors that could influence the adoption of Blockchain and the cost benefit in the future. The purpose of this article is to provide knowledge on the conceptual framework for the acceptance of blockchain technology which will increase awareness for those concerned and others interested in furthering the research of the technology adoption model in the supply chain, and to facilitate the timely adoption of business blockchain technology in the context of current competition.

Keywords : Technology Acceptance Model (TAM), Blockchain technology, cost reduction

INTRODUCTION

Organizations now operate in a competitive and globalized business environment. All business needs to adapt technology in their businesses to introduce new products faster with low cost and to make competitive or survival of business (Bag, Gupta, Kumar et al , 2020; Ng, Lee, Foo, et al, 2012). According to being sustainable business within high competition, it is necessary to find out the competitive advantage for each business. Nowadays, Technology has been critical to supply chains in many organizations. There is a lot of supply chain technology that has helped organizations to become more efficient and

accurate in their performance. For example, Radio Frequency Identification (RFID), Electronic data interchange (EDI), and Enterprise Resource Planning Interchange (ERP). Recent studies have found that many successful and failed businesses use supply chain technology. This article focuses on the new technologies that will be placed in the supply chain usage of the term "blockchain technology" to support the organization's success it used the Technology Acceptance Model (TAM) employed as the basis for technology decision-making, where perceived usefulness (PU) and perceived ease of use (PEOU). Thus, the organization's adoption of technology

It is a critical component of the organization's success.

Blockchain technology emerges from Bitcoin according to recent research and strengthens the role of many companies and supply chain. It has motivated organizations to accept this technology because of its potential benefits (Mathivathanan et al., 2021). The distinctive blockchain offers decentralization, encryption, and trust in a supply chain without the power of the third person. Most companies currently require end-to-end traceability and any breach to the traceability leads to heavy losses on an effective supply chain (Mathivathanan et al., 2021). One of the major business challenges has been to migrate accurate supply chain information. Furthermore, the supply chain blockchain handles risk, guarantees quality of the goods, and produces significantly better performance (Rejeb & Rejeb, 2020; Yadav & Singh, 2020). Consequently, the blockchain on supply chain is interested in academic and the major gap is also challenged to provide research using blockchain in different industries (Yli-Huumo et al., 2016). As mentioned above, one can summarize that this research is based on investigation of blockchain adoption to supply chain among industries and effect to perceived outcomes. Efficient supply chain practices are increasingly being implemented because the supply chain is important for the company which costs a large part of its business (Christopher, 2016; Zhou & Li, 2020). Moreover, a supply chain performance is a vital issue in many industries because a supply chain is connected

among stakeholders that start from suppliers to customers that takes materials at the first of producing process until delivery finished goods to customers or end users and a supply chain is also being as an important part for information exchange among the chain. Therefore, it could not be denied that supply chain is required by every business or organization. Nonetheless, a supply chain generates the cost hardly any expected to suffer in a mistake between stakeholders within the supply chain, since it may affect other chains (Premkumar, 2000) such as the customers or end-user's product recalling, and the miscommunication of stakeholders in the supply chain. Technology has influent potential to play a role in the supply chain as well as coordination information and action to which respond the low cost and competitive advantage (Fredriksson & Jonsson, 2009). Many businesses are using technology in the supply chain for increasing levels of market competition, and create value for shareholders (Gu, Yang et al., 2020). Therefore, a supply chain technology is a key to drive sustainable of businesses.

Research Objective

1. To integrate framework for blockchain technology acceptance model on supply chain management.
2. To present conceptual framework blockchain technology acceptance on supply chain and effect to cost reduction.

Scope of Study

The aim of this research is to study the adoption of Technology Acceptance Model (TAM) which including perceived usefulness and perceive ease to use and enhancement of organizational factors, uncertain environmental conditions, and supply chain strategy as independent variables. The dependent variable is the recognition of the organization's cost reduction.

Literature Reviews

Supply chain technology

Revolution of supply chain technology leads to organizations create competitive advantage with complex environment, the competitive advantage comes from an organization's ability to add value of value chain by technology with the relationships between suppliers and customers in the same strategy to minimize profitability. The tools or techniques that may be implemented with integrated supply chain management within stakeholders (Autry et al, 2010) and also provided better information among chains is the main issues to take advantage and leads to more accurate in demand and inventory management to the lowest cost and thus organization has to invest information systems and linked it between machinery and human to add value on value chain to improve quality of services or products. Accordingly, user's attitude towards and technology acceptance have vital impacts on success adoption technology (Davis, 1989; Venkatesh and Davis, 1996) and TAM model created by theory of reasoned action (TRA)

(Fishbein & Ajzen, 1975) and theory of planned behavior (TPB) (Ajzen, 1991). Moreover, supply chain technology is not only to improve the effectiveness and efficiency in organization but also act as a competitive weapon of the organization strategy. As well, many studies have been concentrating on the supply chain technology adoption (Liu et al, 2010) and supply chain technology utilization in a new supply chain technology as well as an early-adopter and a last adopter affect to adoption technology. To sum up, this is crucial to find out the reason of technology's decision and relate with early adopter and last adopter.

Blockchain Technology

Nowadays, a new technology, Blockchain, is widely recognized both in business and academic. The revolution of blockchain technology is as a solution to overcome and change business model new business world, the distinct of blockchain on supply chain provides security, trust and smart contract platforms which are important for integration blockchain technology. (Korpela et al, 2017). The blockchain technology is behind the success of Bitcoin, high security, trust with a peer-to-peer system. After that blockchain obtains the attention of food chains, medicines, chemicals and other industries. For that this technology has provided the reduce of work loss and transability with supply chain among stakeholders. Each block contains information and data and all transaction which can be verify the validity. However, few studies are globally ongoing to adapt and emerge this system in their businesses. Hence, the major

aim of this study is to understand adoption blockchain on supply chain in the industry (Abeyratne & Monfared, 2016).

Supply chain in blockchain technology adoption

Recent technology, mostly related to uncertainty, has led to major disruptions and the emergence of new business strategy concepts for the supply chain management area (Queiroz et al, 2019). Blockchains are one of the most important technologies. Blockchain technology was invented by the Satoshi Nakamoto in early 2009 and first appeared in the Bitcoin context. Blockchain is the first blockchain data storage system to be the backbone of all blockchain deployments in fields as wide as supply chain and logistics. (Korpela et al, 2017; Tian, 2016). In fact, the real time of information and accuracy of supply chain network is essential for accomplish supply chain goals. In addition, technology is the tool that led to support organization's objective. The blockchain provides technology solution and responds with challenging business problem. In the time period, blockchain adoption is supply chain in many industries such as Medicine, Food Industry. Applied in the SCM context, blockchains would potentially trigger transformations in an industry to be disrupted. Traditional relationship models, particularly due to the intermediation of the transactions, are therefore already being reconfigured. There is no intermediary to operate the supply chain. Therefore, the transaction is not just accelerated but also facilitates the reduction of costs and increases trust, as all

participants have a copy of the ledger within the network (Banerjee, 2018). Furthermore, Blockchain technology provides the solution with digital platform and changing the nature of today's products and services (Yoo et al, 2012). For instance, Walmart, the American multinational retail corporation, is a leader using blockchain on supply chain to succeed cost reduction and improve product availability and another sample is the coffee industry was achieved by using blockchain in creating the record of the coffee beans origination as well (Kshetri, 2018). In the conclusion, the main objective of supply chain management technology to business performance is widely studied both of academic and industry to be integration all activity to take competitive advantage. A variety of technology adoption factors have many factors and part studies divide variable adoption into five categories (Kwon & Zmud, 1987). In this research, we will concentrate and limit to organization factor and environment factor in adoption blockchain on supply chain.

Theory of this research

Technology acceptance model (TAM) is a model that has broad acceptance in the information systems, social sciences, and other field for the evaluate the decision to accept the new technology adoption. TAM consist of perceived usefulness (PU) and perceived ease of use (PEOU) effect to attitude and finally to behavior (Davis et al, 1989). Then, TAM2 has been invented to explain about subjective norms and cognitive instrumental processes

affect to perceived usefulness and intentions (Venkatesh et al, 2002). Many studies used TAM model to explain how supply chain technology adoption in organization for example Electronic Data Interchange (EDI) adoption in organization (Narayanan et al, 2009). In case of users are not willing to accept of technology after that it will not create full benefits to the organization (Venkatesh and Davis, 1996). Thus, this is a first step to examine how users accept new technology to organization because if users accept the use of new technology will improve the performance of organization and also customer incentives then firm will gain competitive advantage other than in the same industry (Mohezar & Nor, 2014)

Perceived Usefulness (PU) and Perceived Ease of Use (PEOU)

There are two compositions that are particularly important. First, perceive usefulness that people are used or not a new technology up to them to see if it is useful and help them in the job better. Moreover, part studied examine internal consistency for this variable which including the technology or application to help them increases productivity, work performance, increase effectiveness and useful in their job (Legris et al, 2003). Second, perceive usefulness, although they perceived as beneficial, at the same time, the systems are friendly user that mean it is not difficult or ease to use the application (Davis, 1989). Thus, apart from the usefulness, is theorized to be influenced by perceive ease of use. In conclusion, this research is not dismissing the importance of intrinsic

and extrinsic motivation, nor is it aimed an acceptance of new technology to adoption in organization and bring benefits to the organization. Hence, a blockchain technology on supply chain ease to use than another is more likely to be accepted by organization.

Organizational factors

Organizations have many cultural and variety and contributed to impact technology adoption. Also, size has been one of the most researched variables (Raymond, 2001). Thus, larger organizations are expected to possess the financial resources for new technology investment and will be associated with greater levels of supply chain technology (Cragg & King, 1993). Prior studies found that larger organizations have the financial and invest supply chain technology and integration with risk. (Grover & Goslar, 1993). Moreover, level of financial and resource of technology was a factor of supply chain technology adoption in business (Kuan & Chau, 2001)

Environmental uncertainly factors

There are a lot of change in the environment which is more complex and turbulent, and environment is influence with innovative with technology (King and Anderson, 1995) and demand uncertainly led to firm's motivation to technology adoption (Zhu and Weyant, 2003). Moreover, government support is influence and impact to technological innovation with regulation which support and no support the technology adoption such as government will provide tax incentive, pilot projects to

promote technological innovation (Scupola, 2003). In this research which contains uncertainty with demand and technology based on past studies (Chen & Paulraj, 2004) because of demand measures by demand fluctuation and technology measures the range of technological changes within industry.

Supply chain Strategy factors

The supply chain strategy was important with organization because it impacts competitiveness which is cost leadership in industry sector. A recent study shows that organizations have a strategy to be defined in corporate strategy which respected to plan supply chain technology investment in the future whereas some organizations were not perceived in corporate strategy which competitive advantage that respected to low supply chain technology investment (Harrison & New, 2002). Therefore, the major factor to be examined in this research because the current stage of supply chain strategy in the different firms and the relative importance of supply chain strategy in achieving competitive advantage in the marketplace (Stuart, 1997). Moreover, supply chain strategy related with supply chain investment which organizations need to invest in appropriate infrastructure to support their activity (Premkumar, 2000). This investment consists of systems support, training

and development of personnel, etc. Additional investment is usually necessary in terms of direct IT support to run supply chain systems. IT investment and infrastructure have to be planned and scheduled in advance to respond to the growth of enterprise systems.

Cost reduction

In this research, we are interested in especially operation with among stakeholders in the cost is a role of blockchain is to support the success in supply chain management in businesses (Kshetri, 2018). Thus, organizations will adapt blockchain on supply chain that respect to low marginal cost and achieve supply chain management goals and being sustainable businesses. Blockchain on supply chain that relates to effectiveness and efficiency, which has been directed to supply chain performance by minimize costs with paperless or lower transaction cost, a good of inventory management, flexibility with trust and validity (Yli-Huumo et al., 2016). Blockchain is a new technology which extends to supply chain and Lastly, this paper aims to examine the adoption blockchain on supply chain and discussion between academic and practitioner communities. The framework model as below.

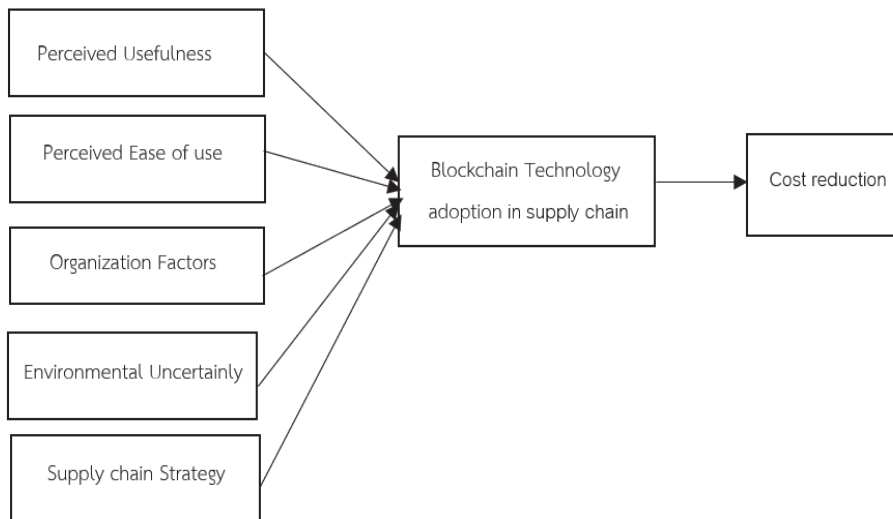

Figure 1 : Conceptual Model

Conclusion and Discussion

On the based on the findings illustrated so far, it is possible to determine the whole blockchain-SCM integration will be disseminated in both academic and practical contexts. The present study therefore sought to find out how the frameworks sought at the technology acceptance model (TAM), blockchain technology adoption in the supply chain, and impact to cost reductions. One of the main results of the study is that the majority of structures fell into the new classification system into a stakeholder in the whole chain. The study presents the integrate

model to encourage a more objective and comprehensive measurement of the anticipate cost reduction of blockchain technology adoption in companies. To empirically verify this analysis, this conceptual framework represents a contribution to the mass of knowledge as a cost reduction performance instrument for the theory of acceptance model (TAM) and integrate with the blockchain technology in supply chain. A further research would include data collection from firms by using questionnaires and data analysis using a structural equation structure built with AMOS

Reference

- Abeyratne, S. A., & Monfared, R. P. (2016). Blockchain ready manufacturing supply chain using distributed ledger.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179-211.

- Autry, C. W., Grawe, S. J., Daugherty, P. J., & Richey, R. G. (2010). The effects of technological turbulence and breadth on supply chain technology acceptance and adoption. **Journal of Operations Management**, **28(6)**, 522-536.
- Bag, S., Gupta, S., Kumar, S., & Sivarajah, U. (2020). Role of technological dimensions of green supply chain management practices on firm performance. **Journal of Enterprise Information Management**, **34(1)**, 1-27.
- Banerjee, A. (2018). Blockchain technology: supply chain insights from ERP. In **Advances in computers (Vol. 111, pp. 69-98): Elsevier**.
- Chen, I. J., & Paulraj, A. (2004). Towards a theory of supply chain management: the constructs and measurements. **Journal of Operations Management**, **22(2)**, 119-150.
- Christopher, M., & Holweg, M. (2011). "Supply Chain 2.0": Managing supply chains in the era of turbulence. **International Journal of Physical Distribution & Logistics Management**, **41(1)**, 63-82.
- Cragg, P. B., & King, M. (1993). Small-firm computing: motivators and inhibitors. *MIS quarterly*, 47-60.
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS quarterly*, 319-340.
- Davis, F. D., Bagozzi, R. P., & Warshaw, P. R. (1989). User acceptance of computer technology: a comparison of two theoretical models. **Management science**, **35(8)**, 982-1003.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). Belief, attitude, intention and behavior: **An introduction to theory and research**.
- Fredriksson, A., & Jonsson, P. (2009). Assessing consequences of low-cost sourcing in China. **International Journal of Physical Distribution & Logistics Management**, **39(3)**, 227-249.
- Grover, V., & Goslar, M. D. (1993). The initiation, adoption, and implementation of telecommunications technologies in US organizations. **Journal of management information systems**, **10(1)**, 141-164.
- Gu, M., Yang, L., & Huo, B. (2020). The impact of information technology usage on supply chain resilience and performance: An ambidexterous view. **International Journal of Production Economics**, **107956**.
- Harrison, A., & New, C. (2002). The role of coherent supply chain strategy and performance management in achieving competitive advantage: an international survey. **Journal of the Operational Research Society**, **53(3)**, 263-271.
- King, S. D., & Anderson, D. L. (1995). An alternative mechanism of flood basalt formation. **Earth and Planetary Science Letters**, **136(3-4)**, 269-279.
- Korpela, K., Hallikas, J., & Dahlberg, T. (2017). Digital supply chain transformation toward blockchain integration. Paper presented at the proceedings of the 50th Hawaii international conference on system sciences.

- Kshetri, N. (2018). 1 Blockchain's roles in meeting key supply chain management objectives. **International Journal of Information Management**, **39**, 80-89.
- Kuan, K. K., & Chau, P. Y. (2001). A perception-based model for EDI adoption in small businesses using a technology-organization-environment framework. **Information & management**, **38(8)**, 507-521.
- Kwon, T. H., & Zmud, R. W. (1987). *Unifying the fragmented models of information systems implementation*. Paper presented at the Critical issues in information systems research.
- Legris, P., Ingham, J., & Colletette, P. (2003). Why do people use information technology? A critical review of the technology acceptance model. **Information & management**, **40(3)**, 191-204.
- Liu, H., Ke, W., Wei, K. K., Gu, J., & Chen, H. (2010). The role of institutional pressures and organizational culture in the firm's intention to adopt internet-enabled supply chain management systems. **Journal of Operations Management**, **28(5)**, 372-384.
- Mathivathanan, D., Mathiyazhagan, K., Rana, N. P., Khorana, S., & Dwivedi, Y. K. (2021). Barriers to the adoption of blockchain technology in business supply chains: a total interpretive structural modelling (TISM) approach. **International Journal of Production Research**, 1-22.
- Mishra, S., Modi, S. B., & Animesh, A. (2013). The relationship between information technology capability, inventory efficiency, and shareholder wealth: A firm-level empirical analysis. **Journal of Operations Management**, **31(6)**, 298-312.
- Mohezar, S., & Nor, M. N. M. (2014). Could supply chain technology improve food operators' innovativeness? A developing country's perspective. **Trends in Food Science & Technology**, **38(1)**, 75-82.
- Narayanan, S., Marucheck, A. S., & Handfield, R. B. (2009). Electronic data interchange: research review and future directions. **Decision sciences**, **40(1)**, 121-163.
- Ng, Y.-K., Lee, V.-H., Foo, A. T.-L., & Gan, P.-L. (2012). The relationship between knowledge management practices and technological innovation: A conceptual framework. **International Journal of Management, Knowledge and Learning**, **1(1)**, 71-89.
- Premkumar, G. P. (2000). Interorganization systems and supply chain management. **Information systems management**, **17(3)**, 1-14.
- Queiroz, M. M., Telles, R., & Bonilla, S. H. (2019). Blockchain and supply chain management integration: a systematic review of the literature. **Supply Chain Management: An International Journal**.
- Raymond, L. (2001). Determinants of web site implementation in small businesses. **Internet research**, **11(5)**, 411-424.
- Rejeb, A., & Rejeb, K. (2020). Blockchain and supply chain sustainability. **LogForum**, **16(3)**.

- Scupola, A. (2003). The adoption of Internet commerce by SMEs in the south of Italy: An environmental, technological and organizational perspective. **Journal of Global Information Technology Management**, 6(1), 52-71.
- Stuart, F. I. (1997). Supply-chain strategy: organizational influence through supplier alliances. **British Journal of management**, 8(3), 223-236.
- Tian, F. (2016). An agri-food supply chain traceability system for China based on RFID & blockchain technology. **Paper presented at the Service Systems and Service Management (ICSSSM), 2016 13th International Conference on.**
- Venkatesh, V., & Davis, F. D. (1996). A model of the antecedents of perceived ease of use: Development and test. **Decision sciences**, 27(3), 451-481.
- Venkatesh, V., Speier, C., & Morris, M. G. (2002). User acceptance enablers in individual decision making about technology: Toward an integrated model. **Decision sciences**, 33(2), 297-316.
- Yadav, S., & Singh, S. P. (2020). Blockchain critical success factors for sustainable supply chain. **Resources, Conservation and Recycling**, 152, 104505.
- Yli-Huumo, J., Ko, D., Choi, S., Park, S., & Smolander, K. (2016). Where is current research on blockchain technology?—a systematic review. **PLoS one**, 11(10), e0163477.
- Yoo, Y., Boland Jr, R. J., Lyytinen, K., & Majchrzak, A. (2012). Organizing for innovation in the digitized world. **Organization science**, 23(5), 1398-1408.
- Zhou, H., & Li, L. (2020). The impact of supply chain practices and quality management on firm performance: Evidence from China's small and medium manufacturing enterprises. **International Journal of Production Economics**, 107816.
- Zhu, K., & Weyant, J. P. (2003). Strategic decisions of new technology adoption under asymmetric information: a game-theoretic model. **Decision sciences**, 34(4), 643-675.

แนวทางการสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

GUIDELINES FOR BUILDING AND COMMUNICATING THE CULTURE OF LEARNING CENTERS FOR PROMOTING COMMUNITY-BASED TOURISM

เมธาวี จำเนียร*

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Methawee Chamnia*

Faculty of Management Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: keaosanit@hotmail.com

Receive : September 7, 2020

Revised: October 12, 2021

Accepted: November 17, 2021

บทคัดย่อ

“ศูนย์การเรียนรู้” ในแต่ละท้องถิ่นเป็นการรวมตัวกันของชุมชนที่จะสื่อสาร ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนในทุกรูปแบบไว้ในที่เดียวกัน เพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อยอดของผู้สนใจ อีกทั้งศูนย์การเรียนรู้ยังสามารถพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวประจำท้องถิ่น ที่เพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่นได้อีกด้วยตามแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนหรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บทความชิ้นนี้จึงต้องการนำเสนอแนวทางการสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งจากการศึกษา พบว่าควรประกอบด้วย การค้นหาอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การออกแบบกระบวนการสร้างและสื่อสารศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และการบริหารจัดการและประเมินผลเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงคนในชุมชนและกลุ่มนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : การสื่อสารวัฒนธรรม ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชน

ABSTRACT

A “Learning Center” in each local area is a collaboration of the community to communicate all patterns of art, culture and wisdom of the community in one place so that those interested can conduct studies and further their research works. Furthermore, a learning center can be developed as a local tourist attraction to add value and generate income for the people in the local community according to the concept of community-based tourism or cultural tourism. This article, therefore, aimed to propose guidelines for building and communicating the culture of the learning center to promote community-based tourism. The study found that the process consisted of searching for community identity to create and communicate the culture of the community learning center, designing the process for building and communicating the

community learning center, and managing and evaluating the development of the community learning center to respond to the needs of the target groups comprising community members and tourists.

Keywords: cultural communication, learning center, community-based tourism

บทนำ: ความหมายของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ในแต่ละชุมชนของประเทศไทยอุดมไปด้วย ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ สะท้อนถึงรากเหง้าความเป็นมาและวิถีชีวิตความเป็นไทย ในแต่ละชุมชนจึงมีแหล่งเรียนรู้หรือศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจัดตั้งไว้ให้แก่คนในชุมชนและคนภายนอกเข้ามาศึกษาเรียนรู้เรื่องราวในชุมชน

จากการศึกษาของ Leowarin (2010) พบว่า ในประเทศไทยมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนหลากหลายประเภท ซึ่งที่ผ่านมาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยมีที่มาที่แตกต่างกัน และตั้งอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ ของชุมชน โดยขนาดของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจะขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้ง บางแห่งมีขนาดใหญ่และมีการบริหารจัดการที่ดี ในขณะที่บางแห่งเล็กและขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งในบทความนี้ จะได้นำเสนอประเด็นแนวทางการสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อให้ศูนย์การเรียนรู้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่หลากหลาย รวมถึงมิติในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ในลำดับแรก ผู้เขียนขอแนะนำเสนอความหมายของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่จะกล่าวถึงในบทความนี้ ดังนี้

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน หมายถึง ศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนในชุมชน เป็นสถานที่ที่เสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิทยาการ ตลอดจนภูมิปัญญาของชุมชน อีกทั้ง

ยังเป็นแหล่งบริการชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิต ของคนในชุมชน ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และมุ่งการพัฒนาแบบพึ่งตนเอง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, ม.ป.ป.)

ในขณะที่ UNESCO Bangkok (2017) ให้ความหมายว่า ศูนย์การเรียนรู้เป็นสถาบันทางการศึกษาท้องถิ่นที่ก่อตั้งและบริหารจัดการโดยคนในท้องถิ่น เพื่อให้โอกาสทางการเรียนรู้ โดยมีหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานไม่แสวงหาประโยชน์และภาคเอกชนให้การสนับสนุนการอ่านออกเขียนได้ การกระจายรายได้ กิจกรรมทักษะชีวิต และการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจะเกี่ยวข้องกับความต้องการและบริบทในประเทศ

กล่าวโดยสรุป จากข้อมูลข้างต้นผนวกกับมุมมองของผู้เขียน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจึงหมายถึง การมีเรื่องราวหรือข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ ในแหล่งหรือสถานที่ให้ประชาชนในชุมชนได้เรียนรู้ตามความต้องการและแบบต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และวิถีชีวิต ซึ่งการเรียนรู้จากแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าว จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความรัก ความสามัคคีจากการทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชน ผ่านการจัดกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ และการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้สนใจภายนอก

แนวคิดการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ผู้เขียนได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียนยุคใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน พบว่าผู้เรียนยุคใหม่ควรมีคุณลักษณะหนึ่ง คือ การเรียนรู้ที่เน้นท้องถิ่นและเน้นความเป็นสากล มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียน ในท้องถิ่นในชุมชน และในจังหวัด เป็นการสอนที่เน้นจากห้องเรียนสู่โลกภายนอก เป็นการสอนที่เปิดโอกาสแก่ผู้เรียนอย่างไม่จำกัดเวลาและสถานที่ เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโลก ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข, 2557, 45-47)

ลักษณะการเรียนรู้ในยุคใหม่ที่เป็นพื้นฐานของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ยังสอดคล้องกับการเรียนรู้เชิงรุกซึ่งนิตยา ประพลติกิจ (2557, 74-77) ได้ศึกษาการเรียนรู้เชิงรุกระดับอุดมศึกษา จากการสรุปมาจากนักวิชาการด้านการศึกษาหลายท่าน พบว่าการเรียนรู้เชิงรุก คือ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่เปลี่ยนบทบาทผู้เรียนในฐานะผู้ฟังคำบรรยายจากครูแบบวิธีการดั้งเดิมมาเป็นบทบาทผู้สอนกันและกัน โดยการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างมีแบบแผนในฐานะผู้ฟัง ผู้พูด ผู้วิเคราะห์ ผู้สังเคราะห์ ผู้สรุป และผู้ประเมินผล ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ทศนคติ และแรงจูงใจใฝ่เรียนสูงกว่าการเรียนจากการบรรยายของครู ซึ่งได้ถูกเปลี่ยนบทบาทไปเป็นผู้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ หรือเป็นที่เลี้ยงเท่านั้น

จากแนวคิดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันจึงสอดคล้องกับการสร้างและสื่อสารศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนเพื่อเป็นแหล่งหรือสถานที่เรียนรู้ให้แก่ชุมชนและผู้สนใจทั่วไปได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นชาติ ความเป็นท้องถิ่นของแหล่งที่อยู่ของตน

การสื่อสารวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

จากแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ทำให้เห็นได้ว่า ศูนย์การเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ทุกด้าน ทุกรูปแบบไม่เน้นการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นศูนย์กลางที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้ามาเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งการพบปะ สังสรรค์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการพัฒนาตนเองและชุมชนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย, 2560)

ศูนย์การเรียนรู้จึงเป็นสิ่งแสดงถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่น การที่คนในชุมชนหรือคนที่สนใจภายนอกจะเข้ามาเรียนรู้เรื่องราวภายในศูนย์การเรียนรู้ได้จึงต้องมีการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพราะการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดภาษา ประเพณี ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนปรัชญาและแนวคิดต่าง ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง หรือจากสังคมหนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่ง

การสื่อสารยังช่วยให้เกิดวัฒนธรรมเพราะวัฒนธรรมเป็นความคิดร่วมและค่านิยมทางสังคมเป็นตัวกำหนดมาตรฐานของพฤติกรรม การสื่อสารจะช่วยทำให้มนุษย์เรียนรู้วัฒนธรรมที่ละเล็กทีละน้อยจากการเกิดและเติบโตมาในสังคมแห่งหนึ่งซึ่งวัฒนธรรมเปรียบเสมือน “มรดกทางสังคม” ได้รับการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งโดยกระบวนการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและผ่านการสื่อสาร

วัฒนธรรมมีพื้นฐานมาจากการใช้สัญลักษณ์ชีวิตประจำวันของเราที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ สัญลักษณ์ สำคัญคือ ภาษาซึ่งเป็นเครื่องมือ

สื่อความหมายเพื่อสื่อสารระหว่างกันและกัน และวัฒนธรรมยังเป็นองค์รวมของความรู้และภูมิปัญญา มีหน้าที่สนองตอบความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และเป็นกระบวนการที่มนุษย์กำหนดนิยามความหมายให้กับชีวิตและสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ทั้งนี้ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง หากแต่มีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่ตลอดเวลา (ยศ สันตสมบัติ, 2559) จะเห็นได้ว่าการสื่อสารวัฒนธรรมจะช่วยทำให้วัฒนธรรมสามารถถ่ายทอดและยังคงอยู่จากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจหรือรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเหมือนกัน

ในกรณีของศูนย์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน จึงต้องอาศัยการสื่อสารวัฒนธรรมเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวไปยังนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกชุมชน เพื่อให้เกิดการรับรู้ข้อมูลเกิดความสนใจ และต้องการเข้ามาเรียนรู้ในชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนได้ประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนเอง ทั้งที่เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่ชุมชนมีอยู่ หรือการท่องเที่ยวที่ชุมชนสร้างขึ้น เชื่อมโยงกับการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพวิถีชีวิตพื้นถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น เป็นต้น โดยสร้างความเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน คือ มีแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยว มีบริการมัคคุเทศก์นำเที่ยว มีร้านอาหารหรือบริการตามสั่ง มีบริการที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่เหมาะสม เช่น จักรยานหรือเรือให้เช่า มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่น่าสนใจ มีร้านจำหน่ายของฝากของที่ระลึก รวมทั้งระบบการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน เช่น โปรแกรมนำเที่ยว ราคา สถานที่ติดต่อ การรักษาความปลอดภัย การรักษาพยาบาลพื้นฐาน ซึ่งเป็นไปตามศักยภาพของชุมชนและควรมีความพร้อมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวอยู่พอสมควร เพื่อให้มีแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวมาใช้บริการและจับจ่ายสร้างรายได้ให้กับชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2560

อ้างในกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน, 2561)

นอกจากแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแล้ว ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ยังสามารถจัดตั้งและสื่อสารวัฒนธรรมตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่ศึกษาเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิตของคนในชุมชน ตลอดจนการเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่าง ๆ

สอดคล้องกับผลการศึกษาของอัยรดา พรเจริญ และฐิติพร อุ๋นใจ (2560) ซึ่งพบว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศ และนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศ และระดับภูมิภาค กล่าวคือ การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างรายได้และการจ้างงานให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมาก และท่ามกลางการแข่งขันของตลาดการท่องเที่ยวที่สูงขึ้น กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้รับความสนใจเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวและมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และได้มีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมดังกล่าวยังมีความพิเศษตรงที่นักท่องเที่ยวจะเน้นที่การศึกษาหาความรู้ในพื้นที่หรือบริเวณที่มีคุณลักษณะที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสถานที่ดังกล่าวจะมีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและมนุษย์ผ่านทางประวัติศาสตร์อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้ และการให้คุณค่าของสังคม การดูแลสภาพแวดล้อม ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญกับการท่องเที่ยว สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุค

สมัยได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี นอกจากนี้ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสืบทอดวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป (อัยรดา พรเจริญ และฐิติพร อุ่นใจ, 2560)

ผู้เขียนขอนำตัวอย่างงานวิจัยที่แสดงถึง การสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้ ของชุมชนที่ชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อการอนุรักษ์ และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ความเชื่อ และวิถีชีวิตของชุมชนและอาจต่อยอดไปสู่การใช้ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน ดังงานวิจัยของวิยะดา มุ่งผล (2561) ที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ของชุมชนในการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่ง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมุ่งเน้น ให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้เร่งฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิม ในท้องถิ่นที่กำลังสูญหายและถูกทำลายไปเพื่อใช้ เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับการค้นหารากเหง้าที่บ่งบอก ตัวตนและความเป็นมาของชุมชน ก่อให้เกิด ความภาคภูมิใจในตนเองขึ้น ชุมชนยังคงอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี โดยอาศัยองค์ความรู้ที่มีอยู่ ปลุกฝัง ส่งเสริมและสืบทอดต่อเด็กและเยาวชน ชุมชน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มีอยู่เพื่อเป็นการอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมรวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ชุมชน การเรียนรู้วัฒนธรรมความเชื่อของชุมชน มีวิธีการสร้าง การเรียนรู้ให้กับชุมชน คือ การเรียนรู้ที่เกิดจาก ประสบการณ์ตรงเป็นความเชื่อที่คนในชุมชนได้เรียนรู้ จากการเข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน ผ่านการปฏิบัติจริง การเรียนรู้ที่เกิดจากการได้รับ ข่าวสารต่อ ๆ กันมา หรืออ้างอิงคำโบราณที่ยึดถือกัน มาเป็นความเชื่อหรืออ้างอิงคำกล่าวโบราณที่เชื่อถือ และยอมรับกันมาโดยชุมชนจะใช้การบอกเล่าต่อ ๆ

กันมา และจะอ้างอิงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่ในชุมชน และอธิบายเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้คนในชุมชนได้ และเป็น ที่ประจักษ์กันทั่วไปว่า ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น อันดงาม

แนวทางการสร้างและสื่อสารวัฒนธรรม ศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

จากการศึกษาพบว่า แนวทางการสร้างและ สื่อสารวัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน สามารถสรุป เป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. การค้นหาอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อสร้าง และสื่อสารวัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ในแต่ละชุมชนหรือท้องถิ่นต่างมีเรื่องราว ความเป็นมา เอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ของตนที่ไม่มี ที่ใดเหมือน ชุมชนสามารถร่วมกันค้นหาเอกลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ ดังกล่าว หรือรับฟังการสะท้อน จากบุคคลภายนอกชุมชน แล้วนำมาสร้างเป็นจุดสนใจ รวมถึงสร้างคุณค่าความตระหนักให้คนในชุมชน รวมถึงนักท่องเที่ยวเข้ามาสนใจเรียนรู้ในชุมชนได้

จัดงานของศุภฤกษ์ รักชาติ (2561) ที่ศึกษา กระแสนิยมไดโนเสาร์ในไทยและแนวทางการส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน แหล่งขุดค้นไดโนเสาร์ ในชุมชนภูกุ่มข้าว จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งนี้ภูกุ่มข้าว จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นพื้นที่ที่มีการค้นพบซากดึกดำบรรพ์ไดโนเสาร์ที่มีความสมบูรณ์สูงในปี 2533 การค้นพบดังกล่าวไม่เพียงแต่สร้างความเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญในวงการวิทยาศาสตร์ แต่สร้างความ เปลี่ยนแปลงให้กับชุมชนโดยรอบพื้นที่เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านอัตลักษณ์ของชุมชน กระบวนการ เกิดอัตลักษณ์ชุมชนแหล่งขุดค้นไดโนเสาร์ได้รับ อิทธิพลจากกระแสนิยมไดโนเสาร์ของโลก โดยเฉพาะ ภาพยนตร์และสื่อโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม ณ เวลา ดังกล่าว ชุมชนในพื้นที่ไม่ได้รับกระแสความนิยม

เดียวกัน เพราะมีข้อจำกัดในการเข้าถึงสื่อจากส่วนกลาง ดังนั้น กระแสนิยมไดโนเสาร์ในชุมชนจึงเป็นอิทธิพลมาจากบุคคลภายนอกที่เข้ามาเยี่ยมชมพื้นที่ขุดค้นแล้วเกิดเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน สามารถสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเป็นแหล่งขุดค้นไดโนเสาร์ในประเทศไทยได้

2. การออกแบบกระบวนการสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ในการสร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจะต้องดำเนินการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและการศึกษาวิจัยข้อมูลรอบด้าน เพื่อเป็นข้อมูลในการสื่อสารวัฒนธรรมของชุมชนผ่านการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายซึ่งหมายถึงคนในชุมชน และคนภายนอกชุมชน ซึ่งรวมถึงนักท่องเที่ยวด้วย รวมถึงควรมีแผนกลยุทธ์ที่ศึกษาวิเคราะห์มาเป็นอย่างดีว่าศูนย์การเรียนรู้ชุมชนควรมีการบริหารจัดการอย่างไร

ตั้งงานวิจัยของอารีญา บุญทวี (2561) ศึกษาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเทพรราช: จากแหล่งเรียนรู้วิถีชุมชนสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาพิพิธภัณฑสถานบ้านวัดเทพรราช และเพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาพิพิธภัณฑสถานดังกล่าว โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การศึกษาเอกสาร การสำรวจ การสังเกต และการสนทนากลุ่ม รวมถึงการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต้องการให้จัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานตามโครงสร้างของพิพิธภัณฑสถานให้มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีการพัฒนาให้พิพิธภัณฑสถานตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ การศึกษาค้นคว้า ภูมิปัญญาท้องถิ่น อัตลักษณ์ของท้องถิ่น สร้างเครือข่ายกับภาคส่วนต่าง ๆ มีการจัดวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑสถาน และจากการกำหนดแผนยุทธศาสตร์โดยใช้เทคนิค SWOT

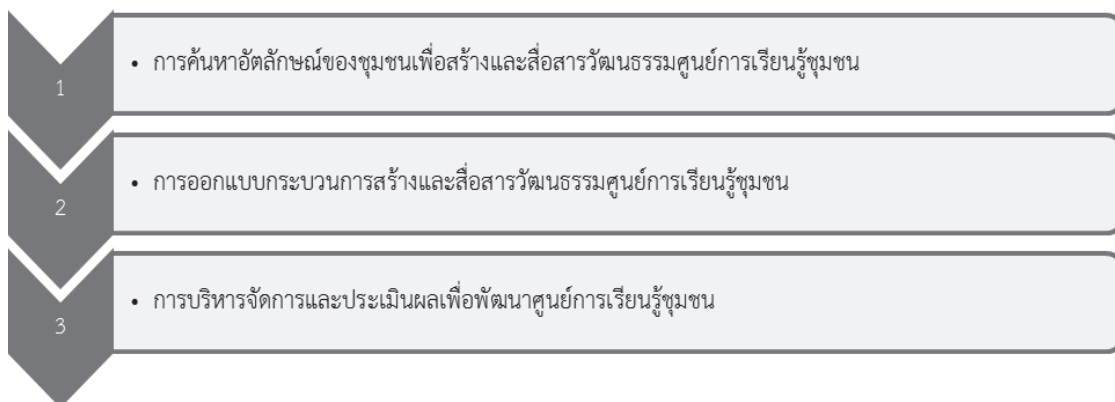
Analysis และจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของตำบลเทพรราชในการเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การสร้างเครือข่าย ทั้งภายในและภายนอกในการจัดกิจกรรมพัฒนาพิพิธภัณฑสถานให้เป็นแหล่งเรียนรู้แบบมีชีวิต โดยใช้หลักการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ 5 ภาษา E-book และเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งพลังวัฒนธรรมจะสำเร็จได้อยู่ที่ความเข้มแข็งของท้องถิ่น มีการบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม ทุนมนุษย์ แบบบูรณาการในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น ให้มีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน

3. การบริหารจัดการและประเมินผลเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสามารถส่งเสริมความรู้ของคนในชุมชน รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้นั้น คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ เพราะการบริหารจัดการจะเป็นกรอบการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้สามารถดำเนินงานตามเป้าประสงค์และมีความมั่นคง ยั่งยืน โดยผ่านการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารจัดการคน การเงิน ทรัพยากรภายใต้ศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ และการประเมินผลการดำเนินงานและการนำผลไปปรับปรุงพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็นระยะ ๆ ดังที่นางเยาว์ อุทุมพร (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนเขตธนบุรี ซึ่งการวิจัยพบว่า ในการบริหารจัดการจะต้องมีการประเมินและสร้างสรรค์เพิ่มเติมศูนย์การเรียนรู้เป็นระยะ ๆ เพื่อให้เข้าถึงพฤติกรรมกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว และคนในชุมชน การพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ไม่จำเจ ก่อให้เกิดความ

ต้องการเข้ามาเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ผ่านสื่อ และเนื้อหาต่าง ๆ

ทั้งนี้ สามารถสรุปแนวทางการสร้างและสื่อสาร วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้ดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงแนวทางการสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

ตัวอย่างการสื่อสารวัฒนธรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยชุมชน: ศูนย์การเรียนรู้รำไทวนนกพิทิต ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

รำไทวนนกพิทิต ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการละเล่นสมัย สงครามโลกครั้งที่ 2 ของชาวตำบลกรุงชิง ซึ่งปราชญ์ ชาวบ้านรำการละเล่นดังกล่าวมาจากในตัวเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งรำไทวนได้รับความนิยม ไปทั่วประเทศในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม รำไทวน นกพิทิตได้ชื่อมาจากเพลงเอก ชื่อว่า เพลงนกพิทิต ที่มีเนื้อร้องและท่ารำที่ตลกขบขันเลียนเสียง และท่าทางเกี่ยวพาราสีของนกพิทิต หรือนกฮูก ที่มีขนาดใหญ่ในป่าลึกของตำบลกรุงชิง และใช้ดนตรี ประกอบ คือ ฉิ่ง ฉาบ และโทน

ปัจจุบันมีการรื้อฟื้นและดัดแปลงรำไทวนนกพิทิต ให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น และชุมชนมีความต้องการยกระดับให้รำไทวนนกพิทิตเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว นอกจากการใช้แสดงต้อนรับนักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาเรียนรู้ ฝึกหัดร้อง

และรำร่วมกับคณะรำไทวนนกพิทิตที่มีทั้งผู้ใหญ่ และเยาวชนในตำบลกรุงชิงได้

ดังนั้น เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2563 ที่ผ่านมา ชุมชนร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้นำรำไทวนนกพิทิตซึ่งถือเป็นอัตลักษณ์ ของตำบลกรุงชิง ด้านศิลปวัฒนธรรม จัดตั้งศูนย์ การเรียนรู้รำไทวนนกพิทิตตำบลกรุงชิงขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมรำไทวน นกพิทิตของชุมชนและนักท่องเที่ยว ตลอดจน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งของตำบลกรุงชิง

ทั้งนี้ในการออกแบบศูนย์การเรียนรู้รำไทวน นกพิทิตดังกล่าว ชุมชนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และได้จัดตั้งไว้ที่ศูนย์การเรียนรู้คุ้มตานุ้ย ซึ่งเป็น สถานประกอบการที่พักแห่งหนึ่งของตำบลกรุงชิง ซึ่งมีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวเป็นประจำ และมีสถานที่ เหมาะสมกับการจัดการแสดงหลักให้แก่นักท่องเที่ยว ได้รับชม

นอกจากนี้ รูปแบบการสื่อสารวัฒนธรรม ของรำไทวนนกพิทิตจากการมีส่วนร่วมของชุมชน จะประกอบไปด้วย การแสดงรำไทวนนกพิทิตในกิจกรรม

ต่าง ๆ ของชุมชนและเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การมีหลักสูตรท้องถิ่นรำโทนนกกพิทิตในโรงเรียน การมีกิจกรรมการท่องเที่ยวฝึกหัดรำโทนนกกพิทิต ของนักท่องเที่ยว การประดิษฐ์ของที่ระลึกที่ต่อยอด มาจากรำโทนนกกพิทิตโดยนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม ในการผลิต การประดิษฐ์ชุดเครื่องแต่งกายนักแสดง รำโทนนกกพิทิตจากผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติในชุมชน และมีตลาดรำโทนนกกพิทิต เพื่อการใช้ในการแสดง และการจำหน่ายในเชิงการท่องเที่ยว

สำหรับการสื่อสารรำโทนนกกพิทิตสู่คนในชุมชน และนักท่องเที่ยว ปัจจุบันได้มีการจัดทำสื่อหลากหลาย รูปแบบ ทั้งสื่อป้ายให้ความรู้ สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท แผ่นพับและหนังสือเล่มเล็ก สื่อวีดิทัศน์ และสื่อ ออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะ นักท่องเที่ยว

ศูนย์การเรียนรู้รำโทนนกกพิทิตตำบลกรุงชิง จึงเป็นตัวอย่างของศูนย์การเรียนรู้ที่เพิ่งเกิดขึ้น จากความร่วมมือของชุมชนและภาครัฐที่เห็น ความสำคัญของอัตลักษณ์ที่ชุมชนร่วมกันสร้าง และผลักดันให้ศูนย์การเรียนรู้เป็นแหล่งสื่อสาร วัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งนอกจากศูนย์การเรียนรู้รำโทนนกกพิทิตแล้ว ในประเทศไทยยังมีศูนย์การเรียนรู้อีกเป็นจำนวนมาก กระจายอยู่ในทุกจังหวัด ซึ่งศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (ม.ป.ป.). **มาตรฐานศูนย์การเรียนรู้ชุมชน**. ค้นเมื่อ

ตุลาคม 15, 2563, จาก http://www.dla.go.th/work/e_book/eb1/stan17/p0_1.pdf.

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนารัฐบาล. (2561). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน วิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ**. กรุงเทพฯ: สถาบันการพัฒนารัฐบาล.

ณัฐกฤตา สุภาพันธุ์. (2556). **การสื่อสารวัฒนธรรมไทยผ่านละครโทรทัศน์และนวนิยายแนวย้อนยุค**

เรื่องรากนครา. ค้นเมื่อ กรกฎาคม 31, 2563, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=53&RecId=12442&obj_id=80714&showmenu=no.

จะสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมได้อย่างเป็น รูปธรรมหรือไม่ นั้น ยังขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการ ของชุมชนและหน่วยงานหนุนเสริมทั้งภาครัฐและ เอกชน รวมถึงนักท่องเที่ยวที่จะเข้าไปเรียนรู้และสร้าง เสริมประสบการณ์ เพื่อทำให้ชุมชนฐานรากมีความ มั่นคงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมต่อไป

บทสรุป

รูปแบบการสื่อสารวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม และสามารถเข้าถึงคนทั่วไปได้รูปแบบหนึ่งนั่นก็คือ “การสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมผ่านศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน” อย่างไรก็ตาม ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนดังกล่าว ควรจัดตั้งขึ้นด้วยแนวคิดการส่งเสริมการเรียนรู้ แก่คนทุกช่วงชีวิตให้สามารถเรียนรู้ได้ตนเอง โดยผ่าน การค้นหาอัตลักษณ์ที่ต้องการสื่อสารเรื่องราวในชุมชน ควรมีการออกแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนแบบชุมชน มีส่วนร่วมและสื่อสารสู่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน มีการบริหารจัดการที่ดี ผ่านการประเมินผล การดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็นระยะ เพื่อสังเกตพฤติกรรมของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว กำหนดแผนและกลยุทธ์ให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เข้ามาเรียนรู้เรื่องราวและกิจกรรมที่น่าเสนอภายใต้ ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าว

นิตยา ประพฤติกิจ. (2554). การเรียนรู้เชิงรุกระดับอุดมศึกษา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 1(2), 74-77.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยศ สันตสมบัติ. (2559). มนุษย์กับวัฒนธรรม พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิยะดา มุ่งผล. (2561). การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และพัฒนา แหล่งประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน, 11(1), 157-165.

ศุภฤกษ์ รักชาติ. (2561). กระแสนิยมโดโนเสาร์ในประเทศไทยและแนวทางการส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน แหล่งขุดค้น โดโนเสาร์ในชุมชนภูคุ้มข้าว จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน, 11(1), 99-115.

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย. (2560). ศูนย์เรียนรู้ชุมชน. ค้นเมื่อ สิงหาคม 25, 2563, จาก <https://chiangrai.cdd.go.th/services/learningcenter>.

อัยรดา พรเจริญ และฐิติพร อุ่นใจ. (2560). การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพนธ์, 12(2), 171.

อารีญา บุญทวี. (2561, มกราคม-มีนาคม). พิพิธภัณฑท์ท้องถิ่นเทพราช: จากแหล่งเรียนรู้วิถีชุมชนสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน, 11(1), 63-78.

Leowarin S. (2010). Community Learning Centres in Thailand. *Journal AED-Adult Education and Development*. ค้นเมื่อ ตุลาคม 15, 2563, จาก <https://www.dvw-international.de/en/adult-education-and-development/editions/aed-742010/experiences-from-asia/community-learning-centres-in-thailand>.

UNESCO Bangkok. (2017). *Community Learning Centres*. ค้นเมื่อ ตุลาคม 15, 2563, จาก <https://bangkok.unesco.org/content/community-learning-centres>.

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรม จากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

THE DEVELOPMENT OF A PROJECT-BASED LEARNING PACKAGE ON THE TOPIC OF HANDICRAFT PRODUCTS MADE OF WATER HYACINTH PAPER IN OCCUPATIONS AND TECHNOLOGY STRAND OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS

Receive : August 28, 2020

Revised: October 6, 2020

Accepted: November 17, 2020

ลักษณา บุญตา¹⁾, สุพัฒน์ เศรษฐาคมกุล²⁾, สายฝน เสกขุนทด³⁾

¹⁾นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

²⁾อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

³⁾อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

Lakkhana Boonta¹⁾, Supat Sattacomkul²⁾, Saifon Sekkhunthod³⁾

¹⁾Student of Master Degree of Curriculum and Instruction Program. Faculty of Education,
Rajabhat Rajanagarindra University,

²⁾Advisor, Lecturer of Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University.

³⁾Co- Advisor, Lecturer of Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University.

*Corresponding author e-mail: lakkhana0529@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรม
จากกระดาษสาผักตบชวา 2) พัฒนากิจกรรมประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา 3) เปรียบเทียบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรม
จากกระดาษสาผักตบชวากับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรม
การเรียนรู้โครงงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบ
วิทยาลัย สมุทรปราการ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 47 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา 2) แบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน 4) แบบประเมิน
ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบแบบที่ One sample t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} =$
4.61, $S.D. = .08$) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.95/85.74 2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน

เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา พบว่า มีผลการพัฒนาทักษะการประดิษฐ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89, S.D. = 0.60$) 3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวาพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.72 และ 4) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวามีความพึงพอใจต่อการเรียน ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40, S.D. = 0.61$)

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม กระดาษสาผักตบชวา

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop a project-based learning package on the topic of handicraft products made of water hyacinth paper; 2) to develop the handicraft skills concerning the manufacture of products made of water hyacinth paper; 3) to compare the learning achievement of the students using the project-based learning package based on the criterion of 80 percent; and 4) to study the students' satisfaction towards the project-based learning package. The sample group, derived from cluster random sampling, comprised 47 students in Mathayomsuksa 3/12 in the academic year 2019 at Nawamintrachinutit Suankularbwitayalai Samutprakarn School. The tools for this research included 1) the project-based learning package titled handicrafts products made of water hyacinth paper; 2) the students' learning achievement test; 3) the lesson plans for the project-based learning package; and 4) the evaluation form to assess the students' satisfaction toward the project-based learning package. The statistical devices used to analyze the data were mean, standard deviation and one sample t-test. The findings indicated that: 1) The overall level of appropriateness of the project-based learning package was at a high level ($\bar{x} = 4.61, S.D. = .08$) and the efficiency values of the package were 82.95/85.74 percent; 2) The development of the students' skills through the use of the learning package was at a high level ($\bar{x} = 3.89, S.D. = 0.60$); 3) The students' learning achievement after the use of the project-based learning package titled handicraft products made of water hyacinth paper was at a high level with the statistical significance at .01, and with the average of post-test score of 25.72; and 4) The students' satisfaction towards the project-based learning package was at a high level ($\bar{x} = 4.40, S.D. = 0.61$).

Keywords : project-based learning package, handicraft products, water hyacinth paper

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญทัดเทียมกับอารยประเทศ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ และเยาวชนไทยที่เป็นกำลังสำคัญในอนาคตของประเทศจึงควรได้รับการศึกษาที่ทั่วถึงและมีคุณภาพมากขึ้นในหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้จะเป็นหลักสูตรที่มุ่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นและเป็นบุคคลที่เป็นคนดีและคนเก่งในเวลาเดียวกันโดยมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 ได้ระบุว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง” และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 7) จากกระแสความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้กระทรวงศึกษาธิการต้องจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มสมรรถภาพของคนไทยให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองมากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานที่สำคัญของคนคือ ต้องเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น (ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวจนัง, 2551, 5) และการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ครูเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้อันเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการมี

ทักษะการคิดและทักษะทางสังคมอันเป็นทักษะสำคัญของการใช้กระบวนการเรียนรู้ โดยปัจจุบันระบบการศึกษายังต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูไทยตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมหาวิทยาลัย จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบโครงงาน การเรียนรู้ที่ใช้โครงงานเป็นฐาน เสริมสร้างให้นักเรียน ผู้เรียนทำโครงงานอันเป็นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (creative problem solving skills) ในศตวรรษที่ 21 ผลผลิตที่ได้มาจะเป็นงานสร้างสรรค์ (creative product) (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียรวิทย์ ยินดีสุข, 2559, 15) ในปัจจุบันการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีนั้นยังมีการพัฒนาการสอนน้อยกว่ากลุ่มสาระอื่น เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรเดียวกัน โรงเรียนโดยทั่วไปยังจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีได้ไม่เต็มที่ไม่ครบตามหลักสูตรเนื่องจากผู้สอนไม่เห็นความสำคัญจึงไม่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในวิชาที่สอน ไม่พยายามสร้างสรรค์และแสวงหาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ และมีความคิดว่าใครก็สอนในกลุ่มวิชานี้ได้ นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมาผู้สอนยังเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชามากกว่าการเรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริงและไม่เน้นกระบวนการที่ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งไม่ได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ และขาดการพัฒนาสื่อในรูปแบบต่าง ๆ

จากการตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ ปีการศึกษา 2561 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีเพียง 68.89% ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ 80% (โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ, 2561, 75) สาเหตุของปัญหาคือ ผู้สอนใช้วิธีการแบบบรรยายและสาธิตซึ่งเป็นการสอนที่ไม่ได้ฝึกปฏิบัติให้เกิด

กระบวนการเรียนรู้และทักษะกระบวนการทำงาน ประการที่สอง นักเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญ และไม่เอาใจใส่ในการเรียนกลุ่มวิชานี้เพราะนักเรียนคิดว่าวิชานี้ไม่ได้นำไปใช้ในการคิดคะแนนการทดสอบระดับชาติ หรือ O-NET รวมไปถึงนักเรียนไม่ได้ออกความคิดเห็นและพัฒนาฝีมือของตัวนักเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่เห็นถึงความสำคัญของวิชานี้ ส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน ทักษะการจัดการ และการทำงานเป็นหมู่คณะ ไม่เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ต่องาน ตลอดจนไม่มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เป็นพื้นฐานที่ทำให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ ในการดำเนินชีวิตในประจำวัน ผู้วิจัยในฐานะผู้สอน กลุ่มการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงสนใจที่จะพัฒนา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพราะการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถเลือกและสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยวิธีการและจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย อันนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา นักเรียนให้อยู่รอดในสังคมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อพัฒนาทักษะการประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 80

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูติ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ห้องเรียนปกติ จำนวน 6 ห้องเรียน ได้แก่ ห้อง ม.3/6-ม.3/12 จำนวนนักเรียน 272 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูติ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 47 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยใช้เวลาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 16 คาบ คาบเรียนละ 50 นาที โดยดำเนิน ตามแผน การจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 แผน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 4 ชุด

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
เรื่องการประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสา
ผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม
การเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม
จากกระดาษสาผักตบชวากลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จำนวน 4 แผน

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน
ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง
การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5. แบบประเมินทักษะการประดิษฐ์
ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ทุกรายการให้มีประสิทธิภาพตามที่ต้องการแล้ว
ได้นำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3/12 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562
จำนวน 47 คน โดยใช้เวลาการทดลองสัปดาห์ละ 1 วัน
วันละ 2 คาบ จำนวน 8 สัปดาห์ รวม 16 คาบ ทำการ
ทดสอบหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบกันเกณฑ์ที่ตั้งไว้
โดยใช้แบบแผนการทดลองขั้นต้น (One-Shot Case
Study) และหาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม
การเรียนรู้โครงงานเรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม
จากกระดาษสาผักตบชวา โดยนำคะแนนของนักเรียน

ทุกคนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดในชุดกิจกรรมทุกชุด
มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ เทียบกับคะแนน
จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังเรียนของนักเรียนทุกคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย
ร้อยละ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ระดับ
80/80

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้
โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม
จากกระดาษสาผักตบชวา โดยการทดสอบแบบที่
One sample t-test

3. วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้
โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม
จากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน
อาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สถิติที่ใช้
คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้
โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม
จากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน
อาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัย
ขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน
เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสา
ผักตบชวา

จากการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน
เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสา
ผักตบชวา ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน
ตรวจสอบและประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมิน
คุณภาพด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านการออกแบบ
พัฒนาสื่อนวัตกรรม และการวัดประเมินผล ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น มีผลการประเมินคุณภาพแสดงรายละเอียด
โดยพบว่า ผลการประเมินคุณภาพด้านหลักสูตร

และเนื้อหา ด้านการออกแบบพัฒนาสื่อนวัตกรรม และการวัดประเมินผล ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม จากกระดาษสาฝักตบขวา ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61, S.D. = 0.08$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีคุณภาพสูงสุด คือ ด้านชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ในหัวข้อแต่ละชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติจริง ($\bar{x} = 4.65, S.D. = 0.19$) รองลงมาคือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.64, S.D. = 0.04$) ด้านกิจกรรมตามขั้นตอนของโครงการ ($\bar{x} = 4.63, S.D. = 0.05$) ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.63, S.D. = 0.23$) ด้านคำชี้แจงประกอบการใช้ชุดกิจกรรม ($\bar{x} = 4.60, S.D. = 0.06$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.60, S.D. = 0.05$) และด้าน

ที่มีคุณภาพต่ำสุด คือ ด้านคู่มือครู ($\bar{x} = 4.55, S.D.=0.55$)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม จากนักเรียนทั้งหมดจำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 47 คน ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม จากกระดาษสาฝักตบขวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.95/85.74 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม จำนวน 47 คน

	คะแนนระหว่างเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวา (ชุดละ 20 คะแนน)				ผลรวมคะแนน ทุกชุด (80 คะแนน)	คะแนนจากการทดสอบ หลังเรียน (30 คะแนน)
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4		
ค่าเฉลี่ย	16.45	16.32	16.85	16.74	66.36	25.72
S.D	1.16	1.02	1.22	1.13	2.10	0.93
ร้อยละ	82.23	81.60	84.26	83.72	82.95	85.74
E1/E2					82.95	85.74

2. ผลการพัฒนาทักษะการทำศิลปหัตถกรรม จากกระดาษสาฝักตบขวา

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการพัฒนาทักษะการทำศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวาออกเป็น 2 ช่วง คือ การพัฒนาทักษะการประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวา และการประเมินผลงานประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสา

ฝักตบขวาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้เรียนตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวา โดยแสดงรายละเอียด ดังนี้

2.1 คะแนนเฉลี่ยทักษะการประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวา พบว่า ทักษะหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ

เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสา
 ผักตบชวาในภาพรวมนักเรียน มีทักษะการประดิษฐ์

ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89, S.D. = 0.60$) ดังแสดง
 ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยทักษะการประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้
 การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ระดับทักษะ		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. มีทักษะกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี	3.98	0.79	มีทักษะมาก
2. มีทักษะการจัดการงานอย่างเป็นระบบ	3.84	0.67	มีทักษะมาก
3. มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	3.98	0.76	มีทักษะมาก
4. มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาที่ดี	3.75	0.80	มีทักษะมาก
รวม	3.89	0.60	มีทักษะมาก

2.2 การประเมินผลงานประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม
 จากกระดาษสาผักตบชวา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 3 ที่ได้เรียนตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ
 เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสา
 ผักตบชวา โดยผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ
 ละ 7 - 9 คน ให้แต่ละกลุ่มทำผลงานตามหัวข้อ
 โครงการที่กลุ่มสนใจตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรม
 จากกระดาษสาผักตบชวา ผลงานของนักเรียน 5 กลุ่ม
 นี้ ได้ผ่านเกณฑ์การประเมินผลงาน ซึ่งกำหนดเกณฑ์
 ผ่าน 20 คะแนนขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน
 ซึ่งนักเรียนได้คะแนนผ่านตามเกณฑ์ ทั้ง 5 กลุ่ม
 และผลงานที่ได้คะแนนการประเมินสูงสุด คือ การทำ

ดอกกุหลาบและถุงกระดาษ ซึ่งได้คะแนนการประเมิน
 เท่ากับ 23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์
 ร้อยละ 80 ผู้วิจัยทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังจาก
 เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง
 การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา
 โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีลักษณะ
 เป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ
 แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก รายละเอียดผลการวิเคราะห์
 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ 80/80

รายการ	n	คะแนนผลสัมฤทธิ์เต็ม 30 คะแนน (เกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 คิดเป็น 24 คะแนน)		df	t
		\bar{x}	S.D.		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรม การเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบชวา	47	25.72	0.926	46	12.766**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$t_{.01} (df = 46) = 1.723$$

ตารางที่ 3 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังจากเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบชวา โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ร้อยละ 80 หรือ 24 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 25.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบชวา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรม

การเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบชวา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40, S.D. = 0.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่นักเรียนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบชวา ที่มีความสะดวกต่อการใช้ ($\bar{x} = 4.57, S.D. = 0.59$) รองลงมา คือ ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 4.52, S.D. = 0.59$) และความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบชวา เรียบเรียงถ้อยคำได้เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20, S.D.=0.62$) รายละเอียดดังตาราง 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการศึกษาคำพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวา

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรม			
1. คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการเรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวา มีความชัดเจน	4.41	0.61	มาก
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวามีความสะดวกต่อการใช้	4.57	0.59	มากที่สุด
3. คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการเรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวาเข้าใจง่ายและเป็นไปตามลำดับขั้นตอน	4.45	0.61	มาก
เนื้อหาบทเรียน			
4. เนื้อหาที่กำหนดในชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการเรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวามีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน	4.30	0.61	มาก
5. ชุดกิจกรรมมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม	4.45	0.61	มาก
6. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการเรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวาใช้ภาษาอ่านง่าย และเข้าใจอย่างรวดเร็ว	4.27	0.62	มาก
7. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการเรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาฝักตบขวาเรียบเรียงถ้อยคำได้เหมาะสม	4.20	0.62	มาก
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.45	0.61	มาก
9. ขั้นตอนของกิจกรรมทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติและเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น	4.41	0.61	มาก
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
10. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความน่าสนใจ เป็นวิธีการเรียนที่มีกระบวนการและขั้นตอนเหมาะสม	4.27	0.62	มาก
11. การจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถมากขึ้น	4.27	0.62	มาก
12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนสำรวจข้อมูล และลงปฏิบัติด้วยตนเอง	4.41	0.61	มาก
13. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เปิดโอกาสและเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน	4.45	0.61	มาก
14. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีบรรยากาศการเรียนการสอนมีความสุขสนุกสนาน	4.41	0.61	มาก
15. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นระบบ	4.45	0.61	มาก
16. การจัดการเรียนการสอนโดยจัดให้มีการนำเสนอผลงานทั้งในห้องเรียน และการจัดนิทรรศการ	4.41	0.61	มาก

ตารางที่ 4 แสดงผลการศึกษาคำพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา (ต่อ)

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
17. นักเรียนสามารถจัดทำโครงการเรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวาได้อย่างสร้างสรรค์	4.41	0.61	มาก
18. ส่งเสริมนักเรียนให้ฝึกกระบวนการทำโครงการเรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา	4.45	0.61	มาก
19. ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.52	0.59	มากที่สุด
20. นักเรียนมีความพึงพอใจจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมโครงการเรื่องการประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา	4.45	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย	4.40	0.61	มาก

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.95/85.74

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หลังจากเรียนแล้ว มีทักษะการประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$, $S.D. = 0.60$)

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรม จากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ ระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, $S.D. = 0.61$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.95/85.74 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลป์หัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา ได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ

ของชุดกิจกรรมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยมีผลการประเมินในภาพรวมในระดับเหมาะสมมาก และผู้วิจัยได้หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา กับกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ จำนวน 47 คน โดยผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ ของข่ายเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 รวมถึงแนวทางการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ หนังสือเรียน วารสาร บทความที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพและกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการแล้ว จึงดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการตามขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, 18) ที่กล่าวไว้ว่าการพัฒนาชุดกิจกรรมเป็นงานที่ละเอียดต้องอาศัย ความรอบคอบ ความเข้าใจ เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ และลำดับขั้นตอนในการพัฒนาชุดกิจกรรม คือ กำหนดหน่วยการสอน กำหนดหัวเรื่อง กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ กำหนดแบบประเมินผล เลือกและผลิตสื่อการเรียนการสอน หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมและการใช้ชุดกิจกรรม ซึ่งชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.95/85.74 สาเหตุที่ทำให้ผลงานวิจัยสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าว เนื่องจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนที่อยากจะเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายๆ สิ่ง ที่สงสัยและอยากรู้คำตอบ เป็นการแก้ปัญหาหรือข้อ

สงสัยหาคำตอบโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยผู้เรียนจะต้องทำเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำผลงานออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือตามความสนใจ โดยโครงการนั้นจะต้องทำด้วยตนเองเริ่มจากกระบวนการทำงานการศึกษา ข้อมูล ความรู้การจัดทำผลงานจนสำเร็จ การเขียนรายงานและการนำเสนอผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกมลวรรณ มั่งสติ (2550, 87) เรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การสอนแบบโครงการเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรื่องที่ต้องการจะศึกษาด้วยตนเอง กำหนดประเด็น ปัญหา ขึ้นตามความสนใจ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการศึกษาหาความรู้แล้วนำเสนอผลการศึกษาดำเนินการของตนเองอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งการสอนแบบโครงการเป็นการสอนให้รู้จักวิธีการทำโครงการวิจัยเล็ก ๆ จนได้ข้อสรุปเป็นองค์ความรู้หรือความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โครงการอาจจัดในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียนก็ได้ จิรยุทธ กนกพจนานนท์ (2553, 45) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสาธิต โดยการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานเพื่อประเมินทักษะปฏิบัติ วิชางานรูปพรรณเครื่องประดับ 1 โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในปัญหาหรือประเด็นที่นักเรียนสงสัยด้วยการวางโครงการและดำเนินการให้สำเร็จตามโครงการนั้นอาจเป็นโครงการที่จัดทำเป็นหมู่คณะหรือคนเดียวก็ได้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่มโดยใช้สติปัญญา ไหวพริบ ความรอบคอบ ความอดทนและความรับผิดชอบ เกศสุดา จันทร์เจริญ (2553, 34) โดยสรุปแล้วการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน

ได้เลือกและสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ได้จริง

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา หลังจากเรียนแล้วมีทักษะการประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 จากการที่ผู้เรียนมีทักษะการประดิษฐ์มาก เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงการที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีการลงมือปฏิบัติจริง ศึกษาด้วยตนเอง และได้วางแผน ในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม จึงส่งผลให้การเรียนดีขึ้นและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการและความสามารถ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้ตามความถนัดและความสนใจ มีการเตรียมงานก่อนลงมือปฏิบัติงาน การลงมือปฏิบัติงานมีคุณลักษณะที่ดีในการทำงานมีผลงานเกิดขึ้นผลดังกล่าวช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา มากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตราที่ 22 ความว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตราที่ 24 ได้กล่าวไว้ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยสรุปคือ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ผึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ

และ ประยุ กต์ ใช้ ปัญ หา ให้ ผู้ เรี ย น เรี ย น รู้ จากประสบการณ์จริง ผสมผสานความรู้อย่างสมดุล ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจิตสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้รอบด้าน และประสานความร่วมมือ เพื่อพัฒนาศักยภาพ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา เป็นการออกแบบเพื่อให้มีการเรียนรู้โดยมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการเรียนรู้ ของผู้เรียน แสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ เรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา มีประสิทธิภาพนั้น เนื่องมาจากการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจของผู้เรียน ที่อยากจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสิ่งที่ สงสัยและอยากรู้คำตอบหรือต้องการอยากเรียนรู้ ในเรื่องนั้น ๆ โดยให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งประเด็นปัญหา และลงมือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และเรียนรู้ ด้วยตนเอง ในลักษณะของการสำรวจค้นคว้าข้อมูล จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายแล้วนำข้อมูลมาอภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้เหตุผลประกอบจนได้ ข้อสรุปที่เป็นคำตอบในเรื่องนั้น ๆ และนำเสนอ ผลการศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งทำให้นักเรียน มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนว่าจะต้องเรียนรู้สิ่งใด เพื่ออะไรและโดยวิธีการอย่างไร ทำให้นักเรียนได้รับ ประสบการณ์ตรงเกิดการเรียนรู้ สามารถสะท้อน

ความรู้และทักษะผ่านการปฏิบัติงานจนเกิดองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง โดยองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นนี้ย่อมมีความคงทนถาวรสามารถจดจำได้นาน ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าที่สอดคล้องกับวิลมรตัน สุนทรโรจน์ (2553, 4) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งที่การปฏิบัติจริงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษา อาทิ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เพียร์เจ (Paiget) และวิกทอตสกี (Vygotsky) ที่มีแนวคิดทางการศึกษาคือ มุ่งเน้นการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติการเรียนรู้แบบโครงงานจะช่วยฝึกทักษะพื้นฐาน ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในด้านการคิดอย่างมีระบบ รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการตั้งคำถามและรู้จักวิธีแสวงหาคำตอบ มีทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนตลอดจนรู้จักคิดตัดสินใจ ในการสร้างทางเลือกอย่างมีเหตุผล ซึ่งตรงกับแนวคิดของลัดดา ภูเกียรติ (2552, 3) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการสอนแบบโครงงานไว้ว่า การเรียนรู้ของนักเรียนเกิดจากประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากการปฏิบัติจริง ฝึกให้ แก้ ปัญหา ที่ สงสัย โดย กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้วยกระบวนการและวิธีการที่เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะสามารถนำทักษะที่ได้รับไปใช้กับสถานการณ์อื่น ๆ ได้ ทักษะที่ได้รับจะติดตัวนักเรียนไปตลอดและยังยืนยันว่าการอ่านจากตำรา โดยการดำเนินโครงงานนั้นมีขั้นตอนหลัก ๆ อยู่ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเสนอแนะปัญหา (Need and Problem) เป็นขั้นที่นักเรียนพบเห็นปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับความสามารถหรือครูอาจจะเป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนเกิดปัญหาก็ได้ ขั้นวางแผน (Planning) โดยการวางแผนและจัดเตรียมทั้งในด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในโครงงาน วิธีการในการทำงานและ ระยะเวลาของการทำงาน ขั้นลงมือปฏิบัติงานตามแผน (Doing)

ในขั้นนี้ นักเรียนจะต้องลงมือทำงาน ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ในขั้นที่ 2 หากมีปัญหาต้องปรึกษาครูผู้ดูแลหรือครูประจำโครงการ และขั้นสรุปและประเมินผล (Conclusion and Evaluation) เป็นการสรุปผลที่ได้จากการทำโครงการว่า ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด และทำการประเมินตามแผนที่ได้กำหนดไว้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวงเดือน ฉายอุ่ม (2552, 89) พบว่า ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของรภัทร ภัทรภรณ์กิจ (2552, 89) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ภาษาทันสมัยในเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าการจัดการเรียนรู้ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเรื่อง การประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมจากกระดาษสา ผักตบชวา โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 เนื่องจากผู้วิจัยได้นำเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนเอง และนักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้และในกิจกรรมทำให้นักเรียนสนใจ ซึ่งเป็นการสร้างความแปลกใหม่ให้แก่ นักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีการร่วมกันทำกิจกรรมให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนมีความประทับใจในการทำงานกลุ่มร่วมกัน และทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง อีกทั้งการเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรศักดิ์ ชัยพรรคพานิช (2554, 89) พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

วิชาการติดตั้งไฟฟ้าเบื้องต้น เรื่องวงจรไฟฟ้าเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ครูผู้สอนนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ศึกษาค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำสิ่งประดิษฐ์มาจัดนิทรรศการ แสดงในวันสัปดาห์วิชาการของโรงเรียน จึงทำให้นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจต่อผลงานที่ตนเองและกลุ่ม ประดิษฐ์ขึ้น

2) ครูผู้สอนสามารถประเมินพัฒนาการทางด้านทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เนื่องจากมีกิจกรรมหลากหลายให้นักเรียนได้ปฏิบัติ ซึ่งผู้สอนสามารถสังเกตพฤติกรรมเพื่อนำไปประเมินพัฒนาการทางด้านทักษะการเรียนรู้ และส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ มั่นสติ. (2550). การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว กลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์.

เกศสุดา จันท์เจริญ. (2553). ผลของการสอนแบบโครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3) เวลาที่ใช้ในการทำโครงงานแต่ละขั้นตอน ต้องให้เวลาที่เหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไปจนทำให้ ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอึดอัดและเบื่อหน่ายการเรียน ดังนั้นผู้สอน ควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น ทดลองใช้ก่อน เพื่อทำการปรับปรุงและแก้ไข ข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นในขณะทำการทดลอง และเกิดประโยชน์สูงสุดของการวิจัย

4) ผู้สอนต้องคอยดูแลและให้คำปรึกษา อย่างใกล้ชิด ในแต่ละขั้นตอนของการทำโครงงาน ให้กับนักเรียนทุกกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนจะได้มีความรู้สึก อบอุ่น มั่นใจ และนำข้อบกพร่อง หรือข้อเสนอแนะ ไปปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการเรียนรู้โดยการเรียน แบบโครงงานกับระดับชั้นอื่นๆ

2) ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย

3) ควรมีการติดตามผลการทดลองเพื่อศึกษา ความคงทนของความสามารถในการแก้ปัญหา และเจตคติต่อวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

- จริยูธ กนกพจนานนท์. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสาดิตโดยการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานเพื่อประเมินทักษะปฏิบัติ วิชางานรูปพรรณเครื่องประดับ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). “การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-19.
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ, ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา 2561.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก. วันที่ 19 สิงหาคม 2542.
- พิมพันธ์ เดชะคุปต์และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2559). การสอนด้วยโครงงาน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทธร ภัทธรธนาภิจ. (2552). การเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องภาษาทันสมัยในเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2552). การสอนแบบโครงงานและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน : งานที่ครูประถมทำได้. กรุงเทพมหานคร: สาสะแอนด์ซันพริ้นติ้ง.
- วงเดือน จำยอ่อน. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีผลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจรณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). การออกแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Backward Design. มหาสารคาม : โครงการตำราคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง. (2551). สอนเด็กให้คิดเป็น. กรุงเทพฯ : เมธิพิสส์.
- สุรศักดิ์ ชัยพรรคพานิช (2554). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานวิชาการติดตั้งไฟฟ้าเบื้องต้นเรื่องวงจรไฟฟ้าเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

การพัฒนาความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะมองด้านการจัดการ
และความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยด้วยชุด
กิจกรรมพัฒนาทักษะมองเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์

A DEVELOPMENT OF EARLY CHILDHOOD NURTURING ACCORDING TO
EXECUTIVE FUNCTIONING AND PARTICIPATORY RESEARCH KNOWLEDGE
OF EARLY CHILDHOOD PRE-SERVICE TEACHERS WITH EXECUTIVE
FUNCTIONING-BASED ACTIVITIES THROUGH ONLINE SOCIAL MEDIA

สุนทร เทียนงาม*

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Sunthorn Thiengam*

Faculty of Education, Suan Dusit University

*Corresponding author e-mail: thiengam@gmail.com

Receive : January 22, 2021

Revised: March 25, 2021

Accepted: May 31, 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการพัฒนาความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยและทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาตามแนวคิดทักษะมองด้านการจัดการด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะมองเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยที่เรียนรายวิชาวิจัยทางการศึกษาภาคเรียนที่ 1/2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 51 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะมองด้านการจัดการและทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาและแบบประเมินพัฒนาการทักษะมองด้านการจัดการของเด็กปฐมวัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน และสถิติทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะมองด้านการจัดการก่อนและหลังจัดกิจกรรมเท่ากับ 50.05 และ 78.9 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ ด้านทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมก่อนและหลังจัดกิจกรรม เท่ากับ 28.3 และ 60.5 ตามลำดับ นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความรู้หลังการจัดกิจกรรมทั้ง 2 ด้านสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนพัฒนาการทักษะมองของเด็กปฐมวัย พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการด้านการจำเพื่อการใช้งาน การคิดยับยั้งไตร่ตรอง และการคิดยืดหยุ่นเพิ่มขึ้นในช่วงระยะที่ 2 อย่างชัดเจน และเริ่มลดลงและคงที่ในช่วงระยะที่ 3 และ 4

คำสำคัญ: ทักษะมองด้านการจัดการ การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ชุดฐานกิจกรรมพัฒนาทักษะมอง นักศึกษาศร
สื่อสังคมออนไลน์

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the development of early childhood care and participatory research knowledge on the concepts of executive functioning-based activities through social media. The population and sample group comprised pre-service teachers in the Early Childhood Education Program studying educational research in semester 1/2019, Faculty of Education, Suan Dusit University. The data were collected with 51 participants using simple random sample methods. The research instruments included a test of Early Childhood Care Knowledge based on the concepts of executive functioning and participatory research knowledge, and an evaluation form for executive functioning development. Descriptive and T- Test inferential statistics was applied. The results of the research showed that the pre-service teachers' average scores of childcare knowledge based on the concept of executive functioning before and after conducting the activities were at 50.05 % and 78.9 % respectively, and that their average scores of participatory research knowledge before and after conducting the activities were at 28.3 % and 60.5 % respectively. The knowledge scores in both aspects were higher after conducting the activities with the statistical significance level at .01. The executive functioning development of young children showed that the average developmental scores in working memory, inhibition and flexibility sharply increased in phase 2, began to decrease slightly and then remained constant during phase 3 and phase 4.

Keywords: executive functioning, participatory research, executive functioning-based activities, pre-service teacher, social media

บทนำ

ทักษะสมองด้านการจัดการ (Executive Function: EF) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสมองส่วนหน้า ที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก การกระทำ เป็นความสามารถของสมองที่ใช้บริหารจัดการในชีวิตเรื่องต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถตั้งเป้าหมายในชีวิต รู้จักวางแผน มีความมุ่งมั่นจดจำสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งรู้จักริเริ่มลงมือทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน พื้นฐานทักษะสมองด้านการจัดการที่แข็งแกร่งมีความสำคัญยิ่งกว่าการรู้จักตัวเลขหรือตัวหนังสือ เมื่อเด็กได้รับโอกาสพัฒนาทักษะสมองด้านการจัดการ ทั้งตัวเด็กเอง

และสังคมจะได้รับประโยชน์ หากเด็กมีทักษะสมองด้านการจัดการที่ดี เขาจะมีความสามารถในการคิด การสร้างพฤติกรรมเชิงบวกและเลือกตัดสินใจในทางที่สร้างสรรค์ต่อตัวเองและครอบครัว

ทักษะสมองด้านการจัดการเป็นทักษะสำคัญต่อพัฒนาการการเรียนรู้ กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงรับส่งข้อมูลไปมา กระบวนการทำงานในสมอง ความตั้งใจจดจ่อต่อกิจกรรมที่ทำ การยับยั้งชั่งใจ การตัดสินใจ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างองค์ประกอบที่เป็นอวัยวะ 3 ส่วน ได้แก่ ความจำเพื่อการทำงาน (Working Memory) หมายถึง ความสามารถในการ

จดจำเก็บข้อมูลสารสนเทศไว้ใส่ใจและปรับปรุง การรับข้อมูลใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการทำงาน เช่น นักเรียนสามารถจดจำกฎกติกาได้ในระหว่างทำกิจกรรมหรือเล่นเกม การคิดยับยั้งไตร่ตรอง (Inhibitory Control) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมความคิด แรงจูงใจ แรงกระตุ้น ยับยั้งซึ่งใจในการที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อเหตุการณ์อย่างรอบคอบระมัดระวัง เช่น การแสดงออกด้วยการโบกมือทักทาย แทนการพูดตะโกนเสียงดัง และการคิดยืดหยุ่น (Cognitive Flexibility) หมายถึง ความสามารถทางสมองในการปรับเปลี่ยนวิธีการ ความต้องการ ความสนใจ ทักษะที่มีอยู่หรือทำอยู่แล้วไปพิจารณาเลือกแนวทางอื่นที่หลากหลายและเหมาะสมกว่าในการแก้ปัญหา หรือการมีสมาธิจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ครูกำลังสอนแม้จะมีสิ่งรบกวนสมาธิในขณะที่เรียน (Graziano et al, 2016; Lin et al, 2019; Harvard University, 2019) นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะสมองมีความสัมพันธ์กับความผิดปกติทางจิตใจและพฤติกรรม และเชื่อมโยงกับพัฒนาการทางสังคม (Benavides-Nieto et al, 2017)

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ซึ่งเรียนในรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ยังขาดความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการซึ่งเป็นความรู้สำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในยุคปัจจุบัน ศูนย์พัฒนาการเด็กแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (2019) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะสมองด้านการจัดการชี้ให้เห็นว่า ประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างแรงงานที่มีทักษะฝีมือประชากรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตก้าวหน้า รวมถึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเตรียมพร้อมพัฒนาแรงงานและหลักเลี้ยง

ป้องกันปัญหาสุขภาพของประชาชนในอนาคต และนักศึกษายังขาดทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมที่เป็นเนื้อหาสาระส่วนหนึ่งในรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา ทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการเรียนรู้สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งจากการศึกษาของเอสวู (Esua, 2013) ได้ศึกษาการเตรียมพร้อมนักศึกษาครูให้กลายเป็นนักวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแบบอิสระ พบว่ากระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาครูเกิดแรงบันดาลใจต่อการพัฒนาวิชาชีพ กิจกรรมการวิจัยช่วยทดสอบความเชื่อเกี่ยวกับการสอนของตนเอง มีความมั่นใจในการตัดสินใจประเด็นทางสังคม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนานักศึกษาให้มีการพัฒนาความรู้เรื่อง การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย และทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในชุมชนตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐานโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ (active learning) เป็นฐานคิดสำคัญในการสร้างชุดกิจกรรมดังกล่าว มาพัฒนาทักษะสมองด้านการวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน ลงมือปฏิบัติแก่นักเรียนและนักศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันผู้วิจัยได้นำสื่อสังคมออนไลน์อย่างเฟสบุ๊ค ไลน์มาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วย ซึ่งจากการศึกษาของ แบตเทอร์บายและเวดี, กู๊ดเยียร์และคณะ (Battersby & Verdi, 2014; Goodyear et al., 2014) ศึกษาการใช้ระบบคลาวด์คอมพิวเตอร์ตั้งและสื่อสังคมออนไลน์มาใช้พัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาครูมีความมั่นใจในการเรียนรู้มากที่สุดเมื่อมีการใช้เทคโนโลยี แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ และสื่อสังคมที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2. เพื่อศึกษาความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาความรู้เรื่องได้แก่ 1.1) ความรู้เรื่องการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการของนักศึกษามุ่งเน้นความรู้ทักษะพื้นฐาน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการจำเพื่อการใช้งาน 2) การคิดยืดหยุ่น ไตร่ตรอง และ 3) คติยึดหยุ่น และ 1.2) ทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาผ่านสื่อสังคมออนไลน์

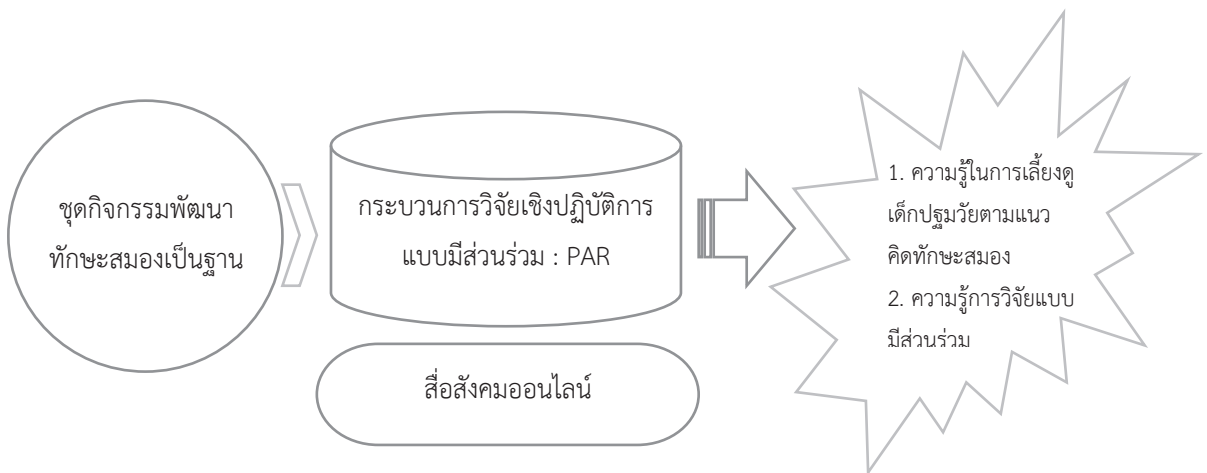
2. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่เรียนรายวิชา 1044402 การวิจัยทางการศึกษา ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

2562 จำนวน 209 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย จำนวน 51 คน

3. กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐานจำนวน 6 ฐาน ตัวแปรตาม คือ ความรู้เรื่องการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองและทักษะกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษา

4. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยระหว่าง ตุลาคม 2562 - กันยายน 2563

จากแนวคิดเกี่ยวกับทักษะสมองด้านการจัดการเป็นทักษะที่ครูและผู้ปกครองควรได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการเลี้ยงดูเด็กเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกฝนเด็กปฐมวัย เตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต ฝึกการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การวางแผน การกำกับตนเอง และการควบคุมตนเอง ในขณะที่ทำกิจกรรม การทำงานจนนำไปสู่การบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้เรียนรู้ร่วมกันโดยผ่านกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ซึ่งมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการและความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่เรียนรายวิชา 1044402 การวิจัยทางการศึกษา ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 209 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 51 คน ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การเตรียมวางแผน เริ่มด้วยการชี้แจงเกี่ยวกับโครงการวิจัย วัตถุประสงค์แก่นักศึกษา รวมถึงประสานงานกับโรงเรียนเครือข่ายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดโคกโคเฒ่า มีจำนวนนักเรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 32 คน และ โรงเรียนวัดหน่อสุวรรณ จำนวน 23 คน รวมถึง การออกแบบกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระยะที่ 2 ดำเนินการจัดกิจกรรมฐานความรู้พัฒนาทักษะสมองด้านการจัดการ นักศึกษา ครู ผู้ปกครอง เข้าร่วมกิจกรรมฐานความรู้ และประเมินผล จำนวน 1 ครั้ง กิจกรรมฐานความรู้มุ่งพัฒนาทักษะสมองด้านการจัดการแบบบูรณาการ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านการจำเพื่อการใช้งานด้านการคิดที่ยังไต่ตรง และด้านการคิดยืดหยุ่น จำนวน 6 ฐาน โดยแบ่งการจัดกิจกรรมฐานความรู้ ณ โรงเรียนวัดโคกโคเฒ่า จำนวน 3 ฐาน ประกอบด้วย ฐานที่ 1 กิจกรรม ร่มพุงไข่ ฐานที่ 2 พลิกแผ่นป้าย ภาพสัตว์ ฐานที่ 3 กิจกรรมอะไรนะ ใช่หรือเปล่า และโรงเรียนวัดหน่อสุวรรณ จำนวน 3 ฐาน ประกอบด้วย ฐานที่ 1 กิจกรรมแม่ไก่ชนไข่น้ำ ฐานที่ 2 เรียงให้หน่อยฉันอยู่ตรงไหน ฐานที่ 3 ผงกล้วยหรรษา จากนั้นประเมินผลหลังกิจกรรม ระยะที่ 3 การติดตามประเมินผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มการประสานงานชี้แจงตามขั้นตอนดังนี้คือ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมออกแบบกิจกรรม 3) การร่วมดำเนินกิจกรรม และ 4) การร่วมประเมินผลบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยนักศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครอง และแบ่งช่วงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 4 ครั้ง ครั้งที่ 1 ประเมินความรู้ การเลี้ยงดูเด็กตามแนวคิดทักษะสมอง ด้านการจัดการก่อนและหลังการจัดกิจกรรมฐานความรู้ ครั้งที่ 2 – 4 ติดตามประเมินผลหลังกิจกรรมฐานความรู้ จำนวน 3 ครั้ง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือวิจัย 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 มี 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการ ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม หากคุณภาพด้านความตรงด้วยวิธีการคำนวณค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง (IOC) และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.735 และชุดที่ 2 แบบประเมินพัฒนาการทักษะสมองด้านการจัดการของเด็กปฐมวัย จำนวน 4 ครั้ง แต่ละครั้ง เว้นช่วงระยะเวลาห่าง 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 และ 2 โดยการใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกราฟเส้น จากนั้นวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยและทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยสถิติอ้างอิง

ผลการวิจัย

1. คะแนนความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของนักศึกษา พบว่า มีค่าเฉลี่ยก่อนจัดกิจกรรม ร้อยละ 50.05 และหลังจัดกิจกรรม ร้อยละ 78.9 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย พบว่า คะแนนหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่า

ก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. คะแนนด้านความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยก่อนจัดกิจกรรมร้อยละ 28.3 และหลังจัดกิจกรรมร้อยละ 60.5 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนน

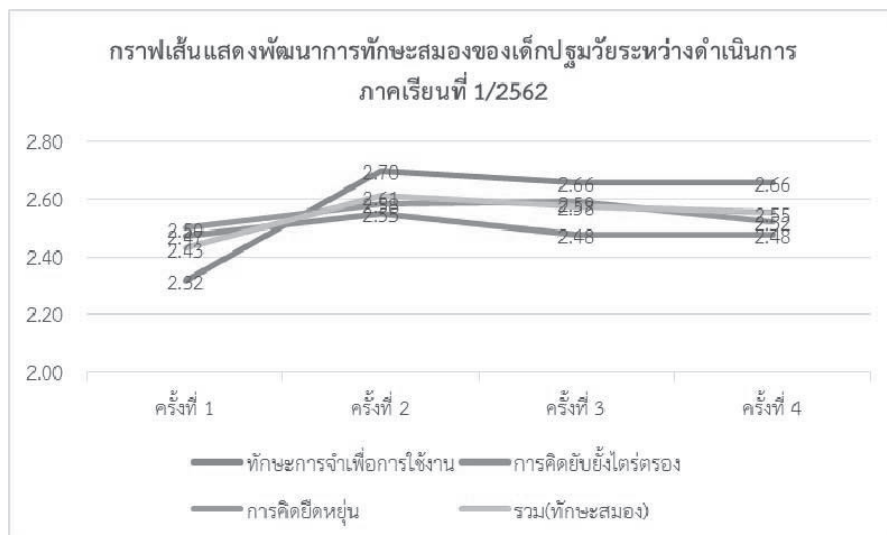
เฉลี่ย ความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม พบว่า คะแนนหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลดังแสดงในตารางที่ 1 ได้แก่ สถิติทดสอบที (t-test) แบบสองกลุ่มสัมพันธ์กัน (dependent sample t-test)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพื้นฐานความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการและทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมก่อน-หลังการจัดกิจกรรม

ตัวแปรตาม	เวลาทดสอบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	ค่าที (t-value)	องศาอิสระ (df)	ค่านัยสำคัญ (sig.)
ความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	ก่อน	50.0	14.1	8.7	50	.000
	หลัง	78.9	22.5			
ความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม	ก่อน	28.3	7.3	8.3	50	.000
	หลัง	60.5	27.1			
คะแนนรวม	ก่อน	35.0	6.9	9.6	50	.000
	หลัง	66.1	23.3			

คะแนนพัฒนาการทักษะสมองของเด็กปฐมวัยเมื่อพิจารณาด้วยกราฟเส้น พบว่า แนวโน้มคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการในแต่ละช่วงในภาพรวม พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งพัฒนาการด้านการจำเพื่อการใช้งาน

การคิดยั้งยังไตร่ตรอง และการคิดยืดหยุ่นอยู่ในระดับดี จะเพิ่มขึ้นในช่วงระยะที่ 2 อย่างชัดเจน และเริ่มลดลงในการประเมินผลในช่วงระยะที่ 3 และ 4 ดังแสดงในกราฟเส้นภาพที่ 2

ภาพที่ 2 พัฒนาการทักษะสมองด้านการจัดการของเด็กปฐมวัยในระหว่างดำเนินกิจกรรม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาในอดีตหลายประเด็น กล่าวคือ จุดประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของนักศึกษาศาขากการศึกษาปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะสมองของเด็กได้โดยจากการศึกษาของแม่คุณและคณะ (McClellan et al., 2017) ศึกษาการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มครูและผู้ปกครองที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ช่วยพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเล่นของเด็ก รู้ประเภทการเล่นของเด็กที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ ทำให้เกิดทัศนคติที่มีต่อสื่อสังคมสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ปกครองคนอื่นๆ ด้วย และในจุดประสงค์ข้อ 2) เพื่อศึกษาความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองผ่านกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการและทักษะการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาให้มีพัฒนาการที่สูงขึ้นโดยจากการศึกษาของกัทแมนและเจนเซอร์ (Gutman & Genser, 2017) ศึกษาการเชื่อมโยงภายในระหว่างทักษะการวิจัยกับวิชาชีพครู เป็นการศึกษาด้านการวิเคราะห์การปฏิบัติงานและการแสวงหาทักษะการสืบค้นที่สูงขึ้น การศึกษานี้เป็นการพัฒนาทักษะการวิจัยของครูก่อนประจำการโดยใช้การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน การจัดกิจกรรมจะใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งใช้วิธีสื่อสังคมออนไลน์ และอีกกลุ่มหนึ่งใช้วิธีผสมผสาน ทั้งสองวิธีใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัย

พบว่า วิธีการสอนทั้งแบบส่งผลโดยตรงต่อทักษะการวิจัยด้านการทบทวนวรรณกรรม วิธีสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบบนระยะยาวเฉพาะทักษะการวิจัย 2 ทักษะ ได้แก่ การระบุปัญหาและการนิยามปัญหา มีการออกแบบการวิจัยมากขึ้นในวิธีการสอนแบบสื่อสังคมออนไลน์และมากกว่าการใช้วิธีผสมผสานกูดเยียร์และคณะ (Goodyear et al., 2014) ศึกษาการใช้ทวิตเตอร์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เฟสบุ๊ก เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงวิชาชีพครูภายใต้กิจกรรมของวิชาชีพครู เป็นการศึกษาการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงของครูผ่านกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ครูมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม ช่วยพัฒนากิจกรรมให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง ครูได้รับการสนับสนุนให้เปลี่ยนแปลงกิจกรรม การมีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้ของครู ทำให้นักครูมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังมีการศึกษาความเกี่ยวข้องของระหว่างครอบครัวของนักศึกษา กับพฤติกรรมดูแลเด็กปฐมวัยด้วยโดยซัม-ควิงและชุกซิง (Sum Kwing and Cheuk Sin, 2019) ศึกษาเจตคติต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัวกับโรงเรียนและคุณภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของนักศึกษาโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยในฮ่องกง พบว่า เจตคติต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัวกับโรงเรียนของนักศึกษามีความสำคัญต่อการเข้าถึงครอบครัวของเด็ก และพบว่า นักศึกษามีความมั่นใจต่อการนำทักษะการเข้าถึงครอบครัวของเด็กไปประยุกต์ใช้ระดับของความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของตนเองของนักศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับเจตคติต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัวกับโรงเรียนของนักศึกษา

สำหรับด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย แม็คเคลแลนด์ และโทมิเนย์ (McClelland & Tominey, 2014) ศึกษาพัฒนาการการนำตนเองและทักษะสมองในช่วงวัยเด็ก พบว่า ทักษะการนำตนเองเป็นพื้นฐานต่อความสัมพันธ์เชิงบวกทางสังคมกับความสำเร็จทางวิชาการ การทำกิจกรรมสร้างสรรค์ของพ่อแม่ ผู้ปกครองจะช่วยทั้งทักษะสมองและทักษะการนำตนเอง ฟรีแมน-ครอสและราฟเวอร์ (Friedman-Krauss & Raver, 2014) ศึกษาปัญหาพฤติกรรมในเด็กทักษะสมองด้านการจัดการของครูและความเครียดของครูที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไร กลุ่มตัวอย่างเป็นครูอนุบาลในโรงเรียนชั้นนำ พบว่าระดับการรับรู้ปัญหาพฤติกรรมในเด็กของครูสูงมีความสัมพันธ์กับระดับความเครียดของครู ครูที่มีทักษะสมองด้านการจัดการสูงจะมีระดับความเครียดในงานต่ำ เด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมจะเพิ่มภาระงานให้กับครูและส่งผลทำให้ครูเกิดความเครียด ในลำดับต่อมาครูที่มีทักษะสมองด้านการจัดการดีจะสามารถเผชิญกับปัญหานี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความเครียดที่เกิดขึ้นได้ในมิติของผลการติดตามพัฒนาการเด็กปฐมวัยพบว่า จากผลการประเมินทักษะสมองของเด็กปฐมวัยในช่วงระหว่างครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน อาจเป็นเพราะในช่วงแรกผู้ปกครองเพิ่งได้รับการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองของเด็กปฐมวัยจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย แต่หลังจากนั้นเมื่อระยะเวลาผ่านไป ช่วงระยะที่ 3 และ 4 ทำให้ความคงทนของปัจจัยอิทธิพลต่อความใส่ใจในการทำกิจกรรมของเด็กอาจลดลงโดยธรรมชาติ ประเด็นนี้การคอยติดตามกำกับของผู้เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญต่อความยั่งยืนในการพัฒนาทักษะสมองของเด็ก บุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่อนามัย อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน (อสม.) ครูประจำชั้น เป็นต้น กิจกรรมความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียน จะทำให้เกิดการสื่อสารการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตลอดจนการทำกิจกรรมพัฒนาเด็กร่วมกันเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เอสคอร์เซีย-มอรา (Escorcía-Mora et al., 2018) ศึกษากิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศสเปน: มุมมองของผู้ประกอบวิชาชีพและครอบครัว พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพดูแลเด็ก และครอบครัวของเด็กผ่านกิจกรรมพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาเด็ก ดังนั้นสิ่งสำคัญคือผู้ดูแลเด็กจะต้องรู้ว่าปฏิสัมพันธ์เหล่านี้คืออะไรบ้างและผู้ปกครองหรือครอบครัวของเด็กจะรับรู้ได้อย่างไร นอกจากนี้ยังพบว่า การสร้างความสัมพันธ์อย่างจริงจังจะดีกว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และสิ่งจำเป็น คือ ต้องมีการฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโดยใช้ครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ เรื่องการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยบูรณาการไปพร้อมกับการพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์สามารถนำไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษาที่เน้นฝึกจากสถานการณ์จริงจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาวิชาชีพครู
2. การวัดความรู้ด้านการวิจัยแบบมีส่วนร่วมควรทำเป็นวัดทักษะการปฏิบัติหรือแบบประเมินภาคปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยเพราะเป็นวิธีการวิจัยที่ใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งต้องอาศัยตัวนักวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลความหมายข้อมูล
3. นักวิจัยควรติดตามผลจากการจัดกิจกรรมไปอย่างต่อเนื่อง มิฉะนั้นแล้วความสนใจใส่ใจของผู้ดูแลเด็กขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การใช้ประโยชน์

จากสื่อสังคมออนไลน์จะมีส่วนช่วยอย่างมากในการติดต่อสื่อสารให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

4. การวัดทักษะสมองในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวัดทักษะสมองด้านการจัดการพื้นฐาน ดังนั้นควรมี

การวิจัยโดยการใช้เครื่องมือวัดที่มีองค์ประกอบครบทั้ง 9 ด้าน และเพิ่มช่วงอายุให้มากขึ้นเพื่อจะดูว่าพัฒนาการทักษะสมองในแต่ละด้านในช่วงอายุใดจะมีพัฒนาที่แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- Battersby, S. & Verdi, B. (2015). The Culture of Professional Learning Communities and Connections to Improve Teacher Efficacy and Support Student Learning, *ARTS EDUCATION POLICY REVIEW*, 116(1), 22-29. DOI: 10.1080/10632913.2015.970096.
- Benavides-Nieto, A., Romero-Lopez, M. Quesadez-Conde, A. B. & Corredor, G.A. (2016). **Basic Executive Functions in Early Childhood Education their Relationship with Social Competence. 7th International Conference on Intercultural Education “Education, Health and ICT for a Transcultural World”**. EDUHEM 2016, 15-17 June 2016, Almeria, Spain. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 237 (2017) 471 – 478
- Esau, O. (2013). Preparing pre-service teachers as emancipatory and participatory action researchers in a teacher education programme. *South African Journal of Education*, 33(4), 1-11.
- Escorcia-Mora, Tatiana, C., Garcia-Sanchez, Alberto, F. (2018). **Early Childhood Intervention practices in the southeast of Spain: professionals and families perspective**. *Anales de Psicología*. Oct. 2018, Vol. 34 Issue 3, p. 500-509. 10 p.
- Friedman-Krauss, A. H. & Raver, C.C. (2014). Child Behavior Problems, Teacher Executive Functions, and Teacher Stress in Head Start Classrooms. *Early Education and Development*, 25(5), 681-702
- Goodyear, V. A., Casey, A., David, K. (2014). Tweet me, message me, like me: using social media to facilitate pedagogical change within an emerging community of practice. *Sport, Education & Society*, 19(7), 927-943.
- Graziano, P. A., Garb, L. R., Ros, R., Hart, K. & Garcia, A. (2016). **Executive Functioning and School Readiness Among Preschooler Externalizing Problems: The Moderating Role of the Student-Teacher Relationship**. *Early Childhood development*. 2016, Vol.27, No.5. 573-589.
- Gutman, M. & Genser, L. (2017). How pre-service teachers internalize the link between research literacy and pedagogy. *Educational Media International*, 54(1), 63-76. doi.org/10.1080/09523987.2017.1324353

- Harvard University. (2019). **Enhancing and Practicing Executive Function Skills with Children from Infancy to Adolescence**. June 26, 2019, Retrieved from <https://children.wi.gov> > Documents.
- Lin, B. & Liew, J. & Perez, M. (2019). Measurement of Self-Regulation in Early Childhood: Relations between Laboratory and Performance Based Measure of Effortful Control and Executive Functioning. **Early Childhood Research Quarterly**, *47*, 1-8.
- Maclean, K., Edwards, S., Morris, H. (2017). Community playgroup social media and parental learning about young children's play. **Computers & Education**, *15*, 201-210.
- McClelland, M. M. & Tominey, S. L. (2014). The Development of Self-Regulation and Executive Function in Young Children. **Zero to Three**, *35 (2)*, 2-8.
- Sum, K.C. & Cheuk, S.K. (2019). Hong Kong pre-service early childhood teachers' attitudes towards parental involvement and the role of their family relationship quality. **Journal of Education for Teaching**, *45(4)*, 417-433.

แรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

STUDENTS' MOTIVATION IN GERMAN LANGUAGE LEARNING AT INTERNATIONAL SCHOOL OF TOURISM, SURATTHANI RAJABHAT UNIVERSITY

Receive : September 18, 2020

Revised: October 28, 2020

Accepted: December 9, 2020

ชุลีวรรณ ปราณีธรรม*

อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Chuleewan Praneetham*

Lecturer of International School of Tourism, Suratthani Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: chuleewansru@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแรงจูงใจจากภายในกับปัจจัยแรงจูงใจจากภายนอกของนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาจำนวน 54 คน ที่ลงทะเบียนวิชาภาษาเยอรมันในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือหลักในการวิจัยเชิงปริมาณนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาภาษาเยอรมันของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก แรงจูงใจจากภายในมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจจากภายนอก นักศึกษาเชื่อว่าภาษาเยอรมันเป็นหนึ่งในภาษาต่างประเทศที่สำคัญที่สุด หากแต่การเรียนภาษาเยอรมันและการบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาเยอรมันนั้นเป็นเรื่องยาก อาจารย์ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ภาษาเยอรมันแบบบูรณาการในห้องเรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย และเน้นให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาและช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วม การฝึกปฏิบัติการกล้าแสดงออก เกิดการคิดวิเคราะห์ และเพิ่มพูนทักษะทางภาษาของนักศึกษาได้ด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ : แรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ภาษาเยอรมัน

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the motivation in learning German language of students in International School of Tourism, Suratthani Rajabhat University, and to study the relationship of the students' intrinsic motivation factors and extrinsic motivation factors. The target group was 54 students who enrolled in the German language courses in the second semester of 2018 academic year. This study was a quantitative research study using a

questionnaire as the major research tool. Frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient were used to analyze the data. The results found that the students' motivation in learning German language was at a high level. Intrinsic motivation was positively correlated with extrinsic motivation. Furthermore, this study revealed that the students believed that German language is one of the most important foreign languages. However, they thought that it was difficult to learn German and to obtain a good grade. It was recommended that integrated learning in the classroom using a variety of methods and activities should be continuously organized in order to motivate and encourage the students' participation, practice, assertiveness, and analytical thinking in class. Moreover, this could also help enhance their language skills.

Keywords : motivation in learning German, Suratthani Rajabhat University, German language

บทนำ

แรงจูงใจเป็นพลังผลักดันพฤติกรรมของมนุษย์ ให้ปฏิบัติตามความต้องการที่แตกต่างกันไป เป็นพลังผลักดันในการแสวงหาสิ่งต่างๆ ในชีวิตและในทุก ๆ สถานการณ์ เพื่อให้มนุษย์มีการเคลื่อนไหวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ แรงจูงใจในการเรียนภาษา เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งผลกระทบอย่างมากต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา ในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่แตกต่างจากภาษาแม่ อาจมีทั้งผู้ที่ประสบความสำเร็จและผู้ที่ประสบกับความล้มเหลว ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจเกิดจากทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในตัวผู้เรียนเอง เช่น ความถนัด สติปัญญา สิ่งแวดล้อมในการเรียน ความเชื่อ รูปแบบและกลยุทธ์การเรียนรู้ ครูผู้สอน และวิธีการสอนของครู เป็นต้น (ยุพกา พุกุขิมา และคณะ, 2556, 29)

แรงจูงใจแบ่งออกเป็นสองประเภท ได้แก่ 1) แรงจูงใจภายใน เกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคล เช่น ความคิด ความสนใจ ทศนคติ ความพอใจ ความต้องการ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่มีความต่อเนื่องและยาวนาน เป็นแรงจูงใจ

ที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้วัฒนธรรม และกลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ภาษา เป้าหมาย ความอยากเรียนภาษาเพื่อที่จะนำไปสื่อสารหรือใช้เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตนเอง เช่น เรียนเพื่อใช้ในการพูดกับเจ้าของภาษาหรือเพื่อรับชมภาพยนตร์ และละครทีวี เป็นต้น 2) แรงจูงใจภายนอก เป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากกระตุ้นทำให้เกิดพฤติกรรมที่ส่งเสริมหรือต่อต้านสิ่งนั้น เช่น การได้รับคำชมเกียรติยศชื่อเสียง การยกย่อง การนำเอาทักษะการใช้ภาษาไปต่อยอดด้านการหางาน การทำงาน หรือเพื่อสอบให้ได้คะแนนดี เป็นต้น แรงจูงใจนี้ไม่ถาวรบุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าว เฉพาะกรณีที่ต้องการสิ่งตอบแทนเท่านั้น (Gardner and Lambert, 1972 อ้างถึงใน ยุพกา พุกุขิมา และคณะ, 2556; Spaulding, 1992 อ้างถึงใน ทิพย์ธิดา สกุลทองอร่าม และคณะ, 2561, 1603-1604)

อาจกล่าวได้ว่าแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งก่อนที่ผู้เรียนจะตัดสินใจเริ่มเรียนภาษาใดภาษาหนึ่ง เขาอาจมีแรงจูงใจบางอย่างอยู่แล้ว เมื่อได้เริ่มเรียนรู้ภาษา

ผู้เรียนจะผ่านขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ ในการเรียนรู้ และอาจต้องใช้เวลาระยะหนึ่งในการที่จะบรรลุถึงความเชี่ยวชาญทางภาษาในระดับหนึ่งได้ ดังนั้น การทำความเข้าใจถึงแรงจูงใจในการเรียนภาษา จึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะช่วยให้สถาบันการศึกษา และผู้สอนสามารถออกแบบการสอนและแนวทางการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการซึ่งจะเป็นผลดีต่อทั้งผู้เรียน ผู้สอน และองค์กรภายนอก (ทิพย์ธิดา สกุลทองอร่าม และคณะ, 2561, 1601)

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่ามีงานวิจัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนภาษาและให้ความเห็นสอดคล้องกันว่าแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังตัวอย่างงานวิจัยของศุภิกา นิรัทธิตัย (2561, 161) พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ เนื่องจากแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการบรรลุผลสำเร็จ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นเพื่อจบการศึกษา เพื่อให้ได้งานที่ดี และเพื่อให้ได้เงินเดือนที่สูง เป็นต้น คำกล่าวดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา แฉล้ม และอัญชลี โตพิงพงศ์ (2562, 71) ซึ่งอภิปรายว่า นักศึกษาสาขาภาษาเยอรมันส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันและเชื่อว่าภาษาเยอรมันมีประโยชน์อย่างมากต่องานในอนาคต เช่นเดียวกับงานวิจัยของณภัทร วุฒินงศา (2557, 95) ซึ่งอภิปรายว่า ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน กระตุ้นให้มีแรงจูงใจ สนใจ ตั้งใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองจนมีความชำนาญ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ปรีลักษณ์ กลิ่นช้าง และสุภาภรณ์ สุวรรณโอภาส (2559, 38) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นพื้นฐานสำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนรู้

ภาษาเยอรมันและมีผลต่อการเลือกกลวิธีการเรียนรู้ แรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาที่สองมีหลายรูปแบบ และมีตัวแปรมากมายเป็นปัจจัยร่วม ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจด้วยวิธีที่หลากหลายจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ (Anderson 2018, 44)

เนื่องจากแรงจูงใจในการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนภาษาเยอรมันจึงสนใจศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติการทองเทียว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผลจากการศึกษาจะเป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้สอนตัดสินใจในด้านการจัดเนื้อหา รูปแบบ และกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติการทองเทียว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแรงจูงใจจากภายในกับ ปัจจัยแรงจูงใจจากภายนอกของนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษา

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาสังกัดวิทยาลัยนานาชาติการทองเทียว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาเยอรมัน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รวมจำนวนทั้งสิ้น 54 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เกณฑ์การเลือกกลุ่มเป้าหมาย คือ เป็นนักศึกษาทุกคนที่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาเยอรมัน ทูร์ทส์วิชา ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและข้อคำถามของ Tajima (2014) และทิพย์ธิดา สกุลทองอร่าม และคณะ (2561) แล้วนำข้อคำถามมาปรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนมกราคม - เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คำถามมีลักษณะแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดำเนินการโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา และผู้วิจัยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับ 0.67 - 1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ แล้วทำการวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

การประเมินผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 มีแรงจูงใจระดับสูงมาก ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 ระดับสูง ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 ระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 ระดับน้อยมาก

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2552) ดังนี้

$r = .10$ ถึง $.29$ หรือ $r = -.10$ ถึง $-.29$ หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับน้อย ในทางบวก หรือทางลบ

$r = .30$ ถึง $.49$ หรือ $r = -.30$ ถึง $-.49$ หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ในทางบวก หรือทางลบ

$r = .50$ ถึง 1.0 หรือ $r = -.50$ ถึง -1.0 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับมาก ในทางบวก หรือทางลบ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจจากภายในและแรงจูงใจจากภายนอกในการเรียนวิชาภาษาเยอรมันของนักศึกษา แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แรงจูงใจจากภายใน ในการเรียนวิชาภาษาเยอรมันของนักศึกษา

แรงจูงใจจากภายใน	สูงมาก	สูง	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	(\bar{x})	S.D.
ชอบและสนใจในภาษาเยอรมัน	11 (20.4%)	31 (57.4%)	12 (22.2%)	0	0	3.98	0.66
เชื่อว่าภาษาเยอรมันเป็นหนึ่งในภาษาต่างประเทศที่สำคัญที่สุด	9 (16.7%)	38 (70.4%)	5 (9.2%)	2 (3.7%)	0	4.00	0.64
สนใจในวัฒนธรรมเยอรมัน เช่น เพลง การ์ตูน ภาพยนตร์ ทีวีและแฟชั่น	5 (9.2%)	19 (35.2%)	28 (51.9%)	2 (3.7%)	0	3.50	0.72
อยากจะสื่อสารกับคนเยอรมัน	16 (29.6%)	22 (40.8%)	16 (29.6%)	0	0	4.00	0.78
อยากจะอ่านหนังสือภาษาเยอรมัน นิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ภาษาเยอรมันได้	10 (18.5%)	21 (38.9%)	23 (42.6%)	0	0	3.76	0.75
						รวม	3.83 0.57

จากตารางที่ 1 พบว่า แรงจูงใจจากภายใน ในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.57) โดยปัจจัย แรงจูงใจจากภายในทุกข้ออยู่ในระดับสูงทั้งหมด โดยนักศึกษาเชื่อว่าภาษาเยอรมันเป็นหนึ่งใน ภาษาต่างประเทศที่สำคัญที่สุด ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.64) อยากจะสื่อสารกับคนเยอรมัน ($\bar{x} = 4.00$, S.D.

= 0.78) ชอบและสนใจในภาษาเยอรมัน ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.66) อยากจะอ่านหนังสือภาษาเยอรมัน นิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ภาษาเยอรมันได้ ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.75) และสนใจ ในวัฒนธรรมเยอรมัน เช่น เพลง การ์ตูน ภาพยนตร์ ทีวีและแฟชั่น ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แรงจูงใจจากภายนอก ในการเรียนวิชาภาษาเยอรมันของนักศึกษา

แรงจูงใจจากภายนอก	สูงมาก	สูง	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	(\bar{x})	S.D.
ต้องการได้งานด้านการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่ชาวเยอรมัน	19 (35.2%)	21 (38.9%)	13 (24.1%)	1 (1.8%)	0	4.07	0.82
อยากจะทำานให้กับบริษัทเยอรมัน	17 (31.5%)	13 (24.1%)	18 (33.3%)	4 (7.4%)	2 (3.7%)	3.72	1.11
อยากจะได้เดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศเยอรมนี	18 (33.3%)	14 (25.9%)	15 (27.8%)	4 (7.4%)	3 (5.6%)	3.74	1.17

ตารางที่ 2 แรงจูงใจจากภายนอก ในการเรียนวิชาภาษาเยอรมันของนักศึกษา (ต่อ)

แรงจูงใจจากภายนอก	สูงมาก	สูง	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	\bar{x}	S.D.
หวังว่าสักวันหนึ่งจะมีโอกาสอาศัยอยู่ในประเทศเยอรมนี	12 (22.2%)	19 (35.2%)	20 (37.1%)	1 (1.8%)	2 (3.7%)	3.70	0.96
อยากจะเดินทางเพื่อไปพักผ่อนที่ประเทศเยอรมนี	22 (40.8%)	18 (35.2%)	8 (14.8%)	2 (3.7%)	3 (5.6%)	4.02	1.11
พ่อแม่กระตุ้นให้เรียนภาษาเยอรมัน	5 (9.2%)	14 (25.9%)	20 (37.0%)	9 (16.7%)	6 (11.1%)	3.06	1.12
อยากจะอยู่กับเพื่อนที่กำลังศึกษาภาษาเยอรมัน	15 (27.8%)	20 (37.1%)	15 (27.8%)	3 (5.6%)	1 (1.8%)	3.83	0.97
ได้ยินว่าอาจารย์ผู้สอนภาษาเยอรมันมีความเป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือดี	32 (57.4%)	19 (35.2%)	4 (7.4%)	0	0	4.50	0.64
เพื่อนชักจูงให้เรียนภาษาเยอรมัน	14 (25.9%)	19 (35.2%)	11 (20.4%)	6 (11.1%)	4 (7.4%)	3.61	1.20
คิดว่าการเรียนภาษาเยอรมันเป็นเรื่องง่าย	11 (20.4%)	9 (16.7%)	24 (44.4%)	8 (14.8%)	2 (3.7%)	3.35	1.08
คิดว่าการเรียนภาษาเยอรมันจะทำให้ได้คะแนนและเกรดดี	10 (18.5%)	16 (29.6%)	23 (42.6%)	3 (5.6%)	2 (3.7%)	3.54	0.99
						รวม	3.72 0.71

จากตารางที่ 2 พบว่า แรงจูงใจจากภายนอก ในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.71) โดยเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาภาษาเยอรมันของนักศึกษา ในระดับสูงมาก ได้แก่ นักศึกษาได้ยินว่าอาจารย์ผู้สอนภาษาเยอรมันมีความเป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือดี ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.64) แรงจูงใจ ในระดับสูง ได้แก่ นักศึกษาต้องการได้งานด้านการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่ชาวเยอรมัน ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.82) อยากจะเดินทางเพื่อไปพักผ่อนที่ประเทศเยอรมนี ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 1.11) อยากจะอยู่กับเพื่อนที่กำลังศึกษาภาษาเยอรมัน ($\bar{x} =$

3.83, S.D. = 0.97) อยากจะเดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศเยอรมนี ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 1.17) อยากจะทำงานให้กับบริษัทเยอรมัน ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 1.11) หวังว่าสักวันหนึ่งจะมีโอกาสอาศัยอยู่ในประเทศเยอรมนี ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.96) เพื่อนชักจูงให้เรียนภาษาเยอรมัน ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = 1.20) คิดว่าการเรียนภาษาเยอรมันจะทำให้ได้คะแนนและเกรดดี ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ สำหรับแรงจูงใจในระดับปานกลาง ได้แก่ นักศึกษาคิดว่าการเรียนภาษาเยอรมันเป็นเรื่องง่าย ($\bar{x} = 3.35$, S.D. = 1.08) และพ่อแม่กระตุ้นให้เรียนภาษาเยอรมัน ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = 1.12) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจจากภายในและแรงจูงใจจากภายนอก

ตัวแปร	แรงจูงใจจากภายใน	แรงจูงใจจากภายนอก
แรงจูงใจจากภายใน	1	0.531**
แรงจูงใจจากภายนอก		1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า แรงจูงใจจากภายใน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากกับแรงจูงใจจากภายนอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (P-Value = 0.000) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.531

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการศึกษา พบว่า แรงจูงใจในการเรียน วิชาภาษาเยอรมันของนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยทั้งปัจจัยแรงจูงใจจากภายในและแรงจูงใจจากภายนอก พบว่า อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tajima (2014, 9) และงานวิจัยของศุภิกา นิรติศัย (2561, 138) ที่พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียนภาษาในระดับสูง สอดคล้องกับคำกล่าวของปรีลักษณ์ กลิ่นช้าง และสุภาภรณ์ สุวรรณโอภาส (2559, 40) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ และในทางกลับกัน ความสำเร็จ และความก้าวหน้า เป็นสิ่งที่สร้างแรงจูงใจสำคัญในการเรียนรู้ อาจเพราะแรงจูงใจในการเรียนภาษา เป็นพลังผลักดันที่ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ ตั้งใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษา เล็งเห็นประโยชน์จากการเรียนที่จะเกิดแก่ตนในอนาคต และช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่ตนเองต้องการ แรงจูงใจจึงนับเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

การวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจจากภายใน ทุกข้ออยู่ในระดับสูงทั้งหมด นักศึกษาเชื่อว่า ภาษาเยอรมันเป็นหนึ่งในภาษาต่างประเทศที่สำคัญที่สุด นักศึกษาชอบและสนใจในภาษาเยอรมัน อยากจะอ่านหนังสือภาษาเยอรมัน นิยายสาร หรือหนังสือพิมพ์ภาษาเยอรมันได้ และสนใจในวัฒนธรรมเยอรมัน เช่น เพลง การ์ตูน ภาพยนตร์ ทีวีและแฟชั่น จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นสิ่งกระตุ้นหรือผลักดันมาจากภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นเจตคติหรือทัศนคติ ความคิด ความสนใจ การเห็นคุณค่า หรือความต้องการอยากรู้อยากเห็น ในสิ่งต่างๆ จากงานวิจัยของศุภิกา นิรติศัย (2561, 165) ได้อภิปรายว่า แรงจูงใจภายในเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการกระตุ้นจากภายในตัวบุคคลเอง ซึ่งสิ่งกระตุ้นในการเกิดแรงจูงใจภายในส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากทิศทางของทัศนคติของผู้นั้น

ด้านปัจจัยแรงจูงใจจากภายนอก พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาต้องการได้งานด้านการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่ชาวเยอรมัน และอยากจะเดินทางเพื่อไปพักผ่อนที่ประเทศเยอรมนี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัลยา แฉล้ม และอัญชลี โตพึงพงศ์ (2562, 71) ที่พบว่า นักศึกษาสาขาภาษาเยอรมันส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันและเชื่อว่า ภาษาเยอรมันมีประโยชน์อย่างมากต่องานในอนาคต นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาเชื่อว่าการเรียน

ภาษาเยอรมันและการบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาเยอรมันนั้นเป็นเรื่องยาก ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและความสนใจในการเรียนภาษา

ในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนภาษาของผู้เรียน (Eltoft, 2018, 49) สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายในห้องเรียนทำให้ชั้นเรียนภาษาน่าสนใจ พัฒนาความสัมพันธ์กับ/ระหว่างผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม มีกิจกรรมที่หลากหลายมีการฝึกสนทนา และเพิ่มความมั่นใจในตนเองทางภาษาของผู้เรียน (Anderson, 2018)

2. แรงจูงใจจากภายในมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจจากภายนอก แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทั้งแรงจูงใจจากภายในและแรงจูงใจจากภายนอกมีความสำคัญที่ทำให้นักศึกษาอยากเรียนภาษาเยอรมัน ซึ่งสอดคล้องกับที่ยุพกา พุกขิมา และคณะ (2556, 31) ได้อภิปรายไว้ว่า ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจเชิงสังคมหรือแรงจูงใจที่เกิดจากภายใน น่าจะประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่า อย่างไรก็ตามแรงจูงใจเชิงใช้ประโยชน์ก็สามารถเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้เช่นกัน

ถึงแม้ว่าไวยากรณ์ภาษาเยอรมันจะยากแต่หากผู้เรียนตั้งใจเรียน หมั่นฝึกฝนและขยันทำแบบฝึกหัดก็จะช่วยให้เข้าใจหลักไวยากรณ์และเนื้อหามากขึ้นได้อีกทั้ง ถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันที่เกิดจากความชอบ ความสนใจส่วนตัว ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายในตัวบุคคล (Intrinsic Motivation) แรงจูงใจด้านมิตรภาพ (Friendship Orientation) ด้านความสนใจ (Interest) แรงจูงใจที่เกิดจากความประทับใจส่วนตัว (Integrative Motivation)

แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) แรงจูงใจในการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ (Instrumental Motivation) และแรงจูงใจที่เกิดจากการเห็นความสำคัญ (Relevance) เช่น การมีเป้าหมายในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับภาษาเยอรมัน หรืออยากได้คะแนนดี แรงจูงใจในการเรียนเหล่านี้จะนำไปสู่การเลือกใช้กลวิธีในการเรียนรู้ที่เหมาะสมและส่งผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อการเรียนได้ (ปรีลักษณ์ กลิ่นช้าง และสุภาภรณ์ สุวรรณโอภาส, 2559, 51-52)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. แรงจูงใจเป็นแรงผลักดันสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนจึงควรสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ผู้เรียน โดยใช้วิธีการจัดเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาแบบบูรณาการในห้องเรียน
2. เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วม การฝึกปฏิบัติ การกล้าแสดงออก และการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาได้
3. ในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนไม่ควรยึดหนังสือเรียนเป็นหลักเพียงอย่างเดียว แต่ควรสอนโดยใช้หนังสือเรียนและสื่อการเรียนรู้ทางเลือกผสมผสานกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่อาจมีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษา เช่น ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนภาษา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น
2. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ณภัทร วุฒิวงศา. (2557). กลยุทธ์สร้างแรงจูงใจ: การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ. *วารสารนักบริหาร*, 34(1), 89-97.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2552). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพย์ธิดา สกุดทองอร่าม, อมรรัตน์ คำทวี และวรรณวิศา ไบทอง. (2561). แรงจูงใจในการเรียนภาษาเกาหลี: กรณีศึกษาของนักศึกษาวิชาเอกภาษาเกาหลี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. *รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2*, 1559-1612.
- ปรีลักษณ์ กลิ่นช้าง และ สุภาภรณ์ สุวรรณโอภาส. (2559). แรงจูงใจและกลวิธีการเรียนรู้ภาษาเยอรมันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคใต้ของไทย. *วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(2), 35-70.
- ยุพกา พุกขิม่า, กนกพร นุ่มทอง และ สร้อยสุดา ณ ระนอง. (2556). ความนิยมในการเรียนภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: แรงจูงใจแตกต่างกันอย่างไร. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 30(1), 27-40.
- ศุภิกา นิรัตติชัย. (2561). ทศนคติ แรงจูงใจ และพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(2), 138-170.
- สุกัลยา แฉล้ม และ อัญชลี โตพิงพงศ์. (2562). แรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เรียนภาษาเยอรมัน. *วารสารภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม*, 8(1), 71-94.
- Anderson, R. (2018). *Second Language Learning Motivation. Culminating Projects in Teacher Development*. 30. https://repository.stcloudstate.edu/ed_etds/30.
- Eltoft, A. S. (2018). *Motivation in Language Learning. A Qualitative Study of Teachers' Views on the Importance of Including Pupils' Interests and Real-life Context in the Teaching of English*. Master's thesis. Faculty of Humanities, Social Science and Education. The Arctic University of Norway.
- Tajima, K. (2014). Comparison of Factors Influencing Thai Students' Choices of a Minor Subject between Japanese and Chinese. *Panyapiwat Journal*, 5(Special Issue May 2014), 1-12.

ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผล
ต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
TOURIST EXPERIENCES OF HEALTH TOURISM AT NATURAL HOT SPRINGS
AFFECTING THAI TOURISTS' SATISFACTION IN THONG PHA PHOOM,
KARNCHANABURI PROVINCE

Receive : September 12, 2020

Revised: October 28, 2020

Accepted: December 9, 2020

อิษฎาภรณ์ พิรัชต์ชัยกุล¹⁾, อัศวิน แสงพิกุล²⁾

¹⁾ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

²⁾ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Isdaporn Peeraschaik¹⁾*, Aswin Sangpikul²⁾

¹⁾ Master of Arts (Tourism management) Dhurakij Pundit University

²⁾ Lecturer in Master of Arts (Tourism management), Faculty of Tourism and Hospitality Dhurakij Pundit University

*Corresponding author e-mail: isadaporn.p88@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย 2) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และ 3) อิทธิพลของประสบการณ์มาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี อย่างน้อย 1 ครั้ง จำนวน 400 คน โดยการแจกแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test ANOVA และ Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด และมีความพึงพอใจกับการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนด้านสนุกและผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่ส่งผลต่อประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ในขณะที่สถานภาพการสมรสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประสบการณ์ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

คำสำคัญ : ประสบการณ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำพุร้อน ความพึงพอใจ นักท่องเที่ยวชาวไทย

ABSTRACT

The objectives of this research article were to study: 1) the experiences of Thai tourists at the natural hot springs in Thong Pha Phum District, Kanchanaburi; 2) the satisfaction of Thai tourists who visited the natural hot springs in Thong Pha Phum District, Kanchanaburi; and 3) the influence of the tourism experience at the natural hot springs on the Thai tourists' satisfaction. The sample group comprised 400 Thai tourists who had visited the natural hot springs in Thong Pha Phum District, Kanchanaburi Province, at least once. The statistics used for the data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, ANOVA and Multiple Regression Analysis.

The findings revealed that the aspect that Thai tourists experienced the most when visiting the natural hot springs in Thong Pha Phum District, Kanchanaburi, was relaxation. Moreover, the aspect that had the highest level of satisfaction from Thai tourists was the fun and relaxation at the natural hot springs. The hypothesis testing results showed that gender, age, education, occupation and income did not influence differences in the tourists' experience whereas marital status yielded a difference at the statistical significance of .05 level. Amenities and benefits also influenced the satisfaction of Thai tourists.

Keywords : experience, health tourism, hot spring, satisfaction, Thai tourist

บทนำ

การท่องเที่ยวจัดเป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศไทยจัดได้ว่ามีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย มีธรรมชาติที่โดดเด่น สวยงาม อุดมสมบูรณ์ มีวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่ต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค และเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย การท่องเที่ยวเป็นส่วนช่วยพยุงเศรษฐกิจไทย โดยรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยและต่างชาติในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 มีบทบาทสำคัญถึง 17% ของ GDP (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2562) ในปัจจุบันเกิดกระแสรักสุขภาพขึ้นทั้งด้านอาหาร การกิน และการออกกำลังกาย รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วย ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย

และชาวต่างชาติให้ความสนใจกับสถานที่ท่องเที่ยวหรือโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกันเป็นจำนวนมาก

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบำบัดรักษาสุขภาพ หรือส่งเสริมสุขภาพ เป็นการท่องเที่ยวโดยมีโปรแกรมทำกิจกรรมบำบัด หรือรักษา ฟันฟูสุขภาพต่างๆ ที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเดินทางไปในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และพักผ่อนในโรงแรม รีสอร์ท หรือศูนย์สุขภาพ ซึ่งมีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในสถานที่นั้น ๆ เช่น การนวดแผนไทย การอบสมุนไพรไทย การอาบน้ำแร่ และการแช่น้ำพุร้อน (เอี่ยมทิพย์ ศรีทอง, 2559) เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมักใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ หาดทราย เส้นทางเดินเขา กิจกรรม

พิเศษ ร้านอาหาร และร้านอาหารคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยหลายแห่งสามารถสะท้อนภาพลักษณ์ และความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวที่น้ำพุร้อน สามารถจัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพควบคู่ไปด้วยกันได้ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ น้ำพุร้อน จึงถือได้ว่าเป็นรูปแบบการดูแลสุขภาพที่เรียกว่า “ธรรมชาติบำบัด” เป็นการใช้ธรรมชาติในการบำบัด ฟันฟู และดูแลสุขภาพ ทำให้ผ่อนคลายทั้งทางร่างกาย และจิตใจควบคู่ไปด้วยกัน (อริศรา ห้องทรัพย์ และกุลพิชญ์ โภไคยอุดม, 2558)

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม และวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย กลมกลืนกับธรรมชาติ เน้นไปทางการชื่นชมธรรมชาติมากกว่าจะเอาชนะธรรมชาติ มีประเพณีเทศกาลมากมาย เช่น ประเพณีงานแข่งขันเรือยาวงานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว ประเพณีสงกรานต์มอญ ประเพณีเรียกขวัญช้าง และงานวันอาบน้ำแร่แช่น้ำตก ซึ่งจัดขึ้นบริเวณน้ำพุร้อนหินดาด หมู่ที่ 5 ตำบลหินดาด อำเภอทองผาภูมิ ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายน ภายในงานมีกิจกรรมออกโรงานผลิตผล และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร นิทรรศการการท่องเที่ยวของอำเภอทองผาภูมิ และนักท่องเที่ยวจะได้อาบน้ำแร่ที่น้ำร้อนหินดาด พร้อมทั้งเที่ยวชมความงามของน้ำตกผาดาดได้พร้อมกัน โดยน้ำพุร้อนหินดาด เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯนัก

กาญจนบุรีมีศักยภาพในการท่องเที่ยวในระดับสูงจัดเป็นเมืองหลักของการท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของภูมิภาคตะวันตก อุดมด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการท่องเที่ยวที่ครบครัน การเดินทางสะดวกและรวดเร็ว

ทั้งทางรถยนต์และรถไฟใช้เวลาเพียงประมาณ 1-3 ชั่วโมง จากกรุงเทพฯ เท่านั้น นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี 5 อันดับแรก คือ สหราชอาณาจักร รัสเซีย เกาหลี ยุโรปตะวันออก และอเมริกัน ตามลำดับ (สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี, 2562)

ด้วยศักยภาพของจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีบ่อน้ำพุร้อนตามธรรมชาติ ซึ่งมีทั้งธารน้ำร้อน และธารน้ำเย็นอยู่ควบคู่กัน ถูกค้นพบโดยทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ประโยชน์ของการอาบน้ำแร่มีสรรพคุณในการรักษาโรคผิวหนัง ทำให้การไหลเวียนของโลหิตแก่ปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดตามข้อ กล้ามเนื้ออักเสบ ปวดกระดูกและเหน็บชา ช่วยทำให้ร่างกายขับสิ่งสกปรกออกจากรูขุมขนได้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี, 2563) จึงเหมาะที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีความโดดเด่น และความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

งานวิจัยของเศวตลิณี รัตนดิถก ณ ภูเก็ต และณาริญา วีระกิจ (2562) ศึกษาเรื่อง “การประเมินความพร้อมของแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ สู่อการพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน” พบว่า ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวม ในระดับมาก ทุกองค์ประกอบ อีกทั้งความพึงพอใจโดยรวมจากประสบการณ์ท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก และแนวโน้มการบอกต่อจากประสบการณ์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ งานวิจัยของธัญญา พรหมบุรมย์ และนฤมล กิมภากรณ์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วัฒนธรรม และสุขภาพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ของประเทศไทย : เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อประสบการณ์ที่ดีของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเรียงตามความสำคัญ 5 อันดับแรก คือ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานที่ด้านความคุ้มค่าเงิน ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านอาหารและเครื่องดื่ม และด้านบุคลากรแนะนำการท่องเที่ยว ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม แม้จังหวัดกาญจนบุรีจะมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเภทบ่อน้ำพุร้อนดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่ด้วยการดูแล ส่งเสริมจากทั้งทางภาครัฐและเอกชนยังไม่ได้รับความสนใจมากนัก ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง และปัญหาอื่นที่ส่งผลกระทบต่อให้การดำรงชีวิตของผู้คนในปัจจุบันมีความเร่งรีบ กัดดัน มีการแข่งขันตลอดเวลาทำให้เกิดสภาวะความเครียด ร่างกายอ่อนล้า และมีผลต่อสุขภาพจึงทำให้เมื่อมีเวลาว่างจะต้องการพักผ่อนและผ่อนคลาย จึงเป็นโอกาสที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเรื่อง“ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ประเภทบ่อน้ำพุร้อนในจังหวัดกาญจนบุรี” เพื่อให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำผลไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงกลยุทธ์ รวมถึงสร้างสรรค์แนวทาง ประสบการณ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ และส่งเสริมการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน พัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสม มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นแหล่งรองรับนักท่องเที่ยว สร้างความหลากหลายในการท่องเที่ยว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สามารถสร้างประโยชน์ทั้งต่อนักท่องเที่ยว

และชุมชนในการใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์หรือสิ่งที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน 2563 จำนวน 2,941,569 คน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563)
กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี อย่างน้อย 1 ครั้ง จำนวน 400 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane และสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) จนได้ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องการ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ

ตัวแปรตามคือ ประสบการณ์การท่องเที่ยว และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัยคือ บ่อน้ำพุร้อนหินดาด และ บ่อน้ำพุร้อนลินถิ่น ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาการวิจัย เดือนพฤศจิกายน 2562 – สิงหาคม 2563

โดยมีแนวทางของการใช้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านประชากรส่งผลต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

2. ปัจจัยด้านประสบการณ์การท่องเที่ยวส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างจากการทบทวนวรรณกรรม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแบบ

มาตรฐานแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแบบมาตรฐาน แบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประสบการณ์ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมเนื้อหา ความถูกต้องทางภาษา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกันทุกข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการทดลองใช้ (Try out) กับนักท่องเที่ยวในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha - coefficient) หากได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.7 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสอบถามนั้นมีความน่าเชื่อถือที่สามารถนำไป

แจกกลุ่มตัวอย่างได้จริง ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยทำการสุ่มแบบบังเอิญจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ รายงานวิจัย ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยการหาค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ANOVA

5. การทดสอบสมมติฐานที่ 2 โดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 54.8 มีอายุระหว่าง 35-44 ปี ร้อยละ 32.8 การศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 39.8 ประกอบอาชีพข้าราชการ ร้อยละ 24.0 มีรายได้ 30,001- 40,000 บาท ร้อยละ 32.5 และมีสถานภาพโสด ร้อยละ 49.8

ผลการวิเคราะห์ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนด้านการได้พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยว/ใช้บริการบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{x} = 3.65$) รองลงมาคือ การได้เห็นบ่อน้ำพุร้อนมีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อการใช้บริการ ($\bar{x} = 3.53$) ถัดมาการได้เห็นความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และสะอาดของบ่อน้ำพุร้อน ($\bar{x} = 3.49$) และการได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.96$)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐาน ปัจจัยด้านประชากรส่งผลต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ผลการทดสอบสมมติฐาน

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน (Sig. เท่ากับ .060, .944, .183, .275 และ .315) ในขณะที่สถานภาพการสมรสแตกต่างกัน จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่าแตกต่างกัน 1 คู่ คือ โสดกับหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน

อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	\bar{x}	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
1. โดยรวมแล้วรู้สึกพอใจกับการเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้	3.29	0.963	ปานกลาง
2. การมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ สามารถตอบสนองความคาดหวังได้	3.35	1.007	ปานกลาง
3. สนุกและผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน	3.59	0.902	มาก
4. ตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้	3.36	1.017	ปานกลาง
5. จะกลับมาเยือนบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้อีก	3.47	1.011	มาก
6. จะแนะนำสถานที่นี้ให้แก่คนอื่น	3.43	0.921	มาก
รวม	3.42	0.725	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจกับการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสนุกและผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = 0.902) รองลงมาคือ จะกลับมาเยือนบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้อีก ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = 1.011) ถัดมาจะแนะนำสถานที่นี้ให้แก่คนอื่น ($\bar{x} = 3.43$, S.D. = 0.921) ตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 1.017) การมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้สามารถตอบสนองความคาดหวังได้ ($\bar{x} = 3.35$, S.D. = 1.007) และโดยรวมแล้วรู้สึกพอใจกับการเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = 0.963) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ

จังหวัดกาญจนบุรี ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโดยสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$Y = b_0 + b_1X_1 + b_2 X_2 + b_3X_3 + b_4X_4$ โดยที่ Y คือ ความพึงพอใจ

X_1 คือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

X_2 คือ สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์

X_3 คือ ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว

X_4 คือ สภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์สามารถนำมาเขียนเป็นค่าสมการที่แสดงว่าค่านี้ได้ ดังนี้

$$Y = 1.083 + .497X_1 + .268X_2 + (-0.14X_3) + (-.034X_4)$$

$$(6.935)** (11.988)** (7.533)** (-3.43)$$

$$(-1.198)$$

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากสมการ พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านประสบการณ์ ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (X_1)

และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ (X₂) มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

สรุปผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประสบการณ์ พบว่า ในภาพรวมทุกปัจจัย มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก

และประโยชน์ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ หากนักท่องเที่ยวไทยรู้สึกถึงการไม่ได้รับความสำราญ ผ่อนคลายความเป็นระเบียบความสะอาด และสภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว จะทำให้ความพึงพอใจลดลง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างตัวแปรประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

Dependent Variable	ความพึงพอใจ (Y)		
Independent Variable	การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (X ₁) สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ (X ₂) ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว (X ₃) และสภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (X ₄)		
Prediction: Goodness-of-Fit			
Multiple R	.699		
R Square	.489		
Adjusted R Square	.484		
Standard Error	.521		
Analysis of Variance	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square
Regression	4	102.585	25.646
Residual	395	107.193	.271
F = 94.505	Sig. = .000		
Durbing- Watson	2.242		

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างตัวแปรประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย (ต่อ)

Explanation: Variable in Equation				
Independent Variable	Unstandardized Coefficients (B)	Standardized Coefficients (Beta)	t - Value	Sig.
ค่าคงที่	1.083		6.935	.000*
การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (X ₁)	.497	.538	11.988	.000*
สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ (X ₂)	.268	.310	7.533	.000*
ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว (X ₃)	-.014	-.015	-.343	.732
สภาพแวดล้อมที่สวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (X ₄)	-.034	-.045	-1.198	.232

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เกี่ยวกับได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.65) อาจเนื่องมาจากบ่อน้ำพุร้อนรายล้อมด้วยธรรมชาติ มีต้นไม้ร่มรื่น ติดกับบ่อน้ำร้อนมีลำธารน้ำเย็นอยู่ติดกัน ประกอบกับจังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่ยังคงมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญหลายแห่ง เช่น น้ำตกเอราวัณ แม่น้ำแคว เป็นต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ดีในการได้สัมผัสธรรมชาติที่สวยงามและความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับฉันยา พรหมบุญมย์ และนฤมล กิมภากรณ์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม

และสุขภาพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ของประเทศไทย : เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อประสบการณ์ที่ดีของนักท่องเที่ยวต่างชาติเรียงตามความสำคัญ 5 อันดับแรกคือ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานที่ด้านความคุ้มค่าเงิน ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านอาหารและเครื่องดื่ม และด้านบุคลากรแนะนำการท่องเที่ยว ตามลำดับ

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน ในขณะที่สถานภาพการสมรสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานภาพโสดแตกต่างกับหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวที่สถานภาพโสดมีโอกาสในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้มากกว่ากลุ่มหม้าย/หย่า

ร้าง/แยกกันอยู่ และอาจจะไม่มีภาระด้านครอบครัวมากนัก และมีอิสระในการตัดสินใจมากกว่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับ กนกเกล้า แก้วกล้า และคณะ (2560) ที่ได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์ พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพครอบครัวสมรส มีการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์สูงกว่า ผู้ที่มีสถานภาพครอบครัวโสด

3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจเกี่ยวกับความสนุกและผ่อนคลายกับการมาเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.59) อาจเนื่องมาจากบ่อน้ำพุร้อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมมาแช่ตัวเพื่อความผ่อนคลายหายจากความเมื่อยล้า และนักท่องเที่ยวยังเชื่อว่าน้ำพุร้อนเป็นน้ำบริสุทธิ์ที่สามารถรักษาโรคได้ ประกอบกับบรรยากาศภายในแหล่งท่องเที่ยวมีต้นไม้มากมาย ร่มรื่น สงบ มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ไม่แออัด นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมได้หลายอย่าง เช่น แช่น้ำร้อน นวดสปา เดินชมวิวดำเนินสวย ๆ นั่งเล่นชมลำธารที่ไหลผ่าน เป็นต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ซึ่งสอดคล้องกับ ชลตรงค์ ทองสง และอำนาจรักษาพล (2552) ที่ได้ศึกษาโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำร้อนถ้ำเขาพลู พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วิคิเนีย มายอร์ (2555) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักชะวาริน และบ่อน้ำร้อนพรรั้ง จังหวัดระนอง พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านต่าง ๆ แหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อน ด้านทรัพยากร

แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านคมนาคม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร

4. อิทธิพลของประสบการณ์การมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวได้สัมผัสหรือรับรู้ในทางบวกเกี่ยวกับเส้นทางในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกสบายและรวดเร็ว และภายในแหล่งท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน เช่น มีที่จอดรถเพียงพอ มีห้องสุขาเพียงพอ มีจุดแช่น้ำร้อนหลายจุด ไม่แออัดหรือเสียเวลารอ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ เกศวสิทธิ์รัตนดิถก ณ ภูเก็ต และณาริญา วีระกิจ (2562) ที่ได้ศึกษาการประเมินความพร้อมของแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ สู่การพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมจากประสบการณ์ท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก และแนวโน้มการบอกต่อจากประสบการณ์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ องค์ประกอบทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความพึงพอใจโดยรวม และแนวโน้มการบอกต่อจากประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งน้ำพุร้อน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. เจริญนโยบาย

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมแล้วรู้สึกพอใจกับการเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยว ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ควรกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาสถานที่ให้สวยงาม สะอาด กำหนดราคาบริการต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐาน มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในหลายช่องทาง เพิ่มช่องทางการติดต่อสอบถามเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต และสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้ประกอบการ ในพื้นที่ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มีความโดดเด่น ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

2. เจริญปฏิบัติ

2.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยได้รับประสบการณ์ในการมาท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการได้เห็นสภาพแวดล้อมที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อนในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาบริเวณต่าง ๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม สะอาด รมรื่น เป็นระเบียบ อยู่เสมอ ตกแต่งสถานที่ให้นักท่องเที่ยวรู้สึกผ่อนคลายได้พักผ่อนอย่างเต็มที่ และมุ่งเน้นความสะอาด สุขอนามัย เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

เชิงสุขภาพที่สมบูรณ์แบบสร้างบรรยากาศให้เกิดความผ่อนคลาย

2.2 ปัจจัยด้านประสบการณ์การท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้ประกอบการควรปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอและครบถ้วน สร้างบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวให้รู้สึกได้พักผ่อน ผ่อนคลาย ปลดปล่อยความเครียดจากการทำงาน รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์กรการบริหารส่วนตำบล หินดาดควรมั่นดูแล บำรุงรักษา เส้นทางคมนาคมให้พร้อมใช้งาน เกิดความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ ปรับปรุงป้ายบอกทางให้มองเห็นได้ชัดเจน มีไฟส่องสว่างตลอดเส้นทางเพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มอายุ กลุ่มอาชีพ เพื่อทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่ม และนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในประเด็นต่าง ๆ ต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการมาเยือนซ้ำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ศึกษาความคาดหวังหรือความต้องการของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนในจังหวัดกาญจนบุรีต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่านักท่องเที่ยวคาดหวังอย่างไรบ้าง ต้องการให้มีอะไรเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยมาประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐ

และเอกชนนำไปพัฒนาปรับปรุงให้เป็นที่นิยม ของนักท่องเที่ยวต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กนกเกล้า แก้วกล้า, วาริชต์ มัชฌิมบุรุษ, ละเอียด ศิลาน้อย และสันติธร ภูริภักดี(2560). ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนครชัยบุรีรินทร์. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 9(1), 23-39.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). สถิตินักท่องเที่ยว. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 10, 2562, จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=411.

เกศวลีณ์ รัตนติลภ ฌ ภูเก็ต และณาริญา วีระกิก. (2562). การประเมินความพร้อมของแหล่งน้ำพุร้อนอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ สู่อการพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อน. Veridian E-Journal Silpakorn University, 12(3), 1031-1051.

ชลตรงค์ ทองสง และอำนาจ รักษาพล. (2552). โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บ่อน้ำร้อนถ้าเขาพลู. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2562). รายงานประจำปีธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2562. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 10, 2562, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/Report/AnnualReport/Pages/AnnualReport2019.aspx>.

ฉันยา พรหมบุรุมย์ และนฤมล กิมภากรณ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมและสุขภาพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ของประเทศไทย : เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย, 10(1), 71-87.

สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี. (2562). รายงานประจำปี 2562. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 22, 2562, จาก <https://ww2.kanchanaburi.go.th/frontpage>.

วิกิเนีย มายอร์. (2555). แรงจูงใจการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักษะวารินและบ่อน้ำร้อนพรรั้ง จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี. (2563). จำนวนนักท่องเที่ยว/รายได้จากการท่องเที่ยว. ค้นเมื่อ ธันวาคม 8, 2562, จาก https://kanchanaburi.mots.go.th/more_graph.php

อริศรา ห้องทรัพย์ และกุลพิชญ์ โภโคยอุดม. (2558). แนวทางพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแหล่งน้ำพุร้อนในภูมิภาคทางตอนเหนือของประเทศไทย. วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ, 16(3), 76-90.

ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี

EXPECTATION AND PERCEPTION OF THAI MUSLIM TOURISTS TOWARDS MUSLIM PRODUCTS AND SERVICES OF HOTELS IN KANCHANABURI PROVINCE

Receive : January 19, 2021

Revised: February 18, 2021

Accepted: April 4, 2021

ปัญญา พานะกิจ*

นักศึกษามหาบัณฑิตสาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
Panya Panakit

Master's student Tourism Management , Faculty of Tourism and Hotel ,
Dhurakij Pundit University

*Corresponding author e-mail: yakooza99@gmail.com

บทคัดย่อ

ในการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรีและศึกษาช่องว่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้เพื่อประเมินความพึงพอใจ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่เดินทางมาพักค้างคืนในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างน้อย 1 คืน โดยไม่เจาะจงระดับโรงแรมหรือประเภทโรงแรม จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความพึงพอใจในการบริการเพื่อหาช่องว่างของคุณภาพบริการระหว่างความคาดหวัง (E) และการรับรู้ (P) คำนวณโดยใช้สูตร (P-E)

ผลจากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมมีความคาดหวังต่อการบริการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีความคาดหวังด้านความเอาใจใส่ลูกค้ามากที่สุด เรื่องพนักงานแสดงความเต็มใจในการให้บริการ รองลงมาคือ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ เรื่อง ฝักบัวและสายชำระภายในห้องน้ำ การรับรู้ภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมมีการรับรู้ด้านความเอาใจใส่ลูกค้ามากที่สุด ในเรื่องพนักงานให้บริการอย่างเท่าเทียมโดยไม่เลือกปฏิบัติหรือแบ่งแยกในเชิงอคติ รองลงมาคือ ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ เรื่อง ภายในห้องน้ำมีฝักบัว /สายชำระเช่นเดียวกับความคาดหวัง โดยผลต่างของช่องว่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้มีค่าเป็นลบ คือ - 0.87 แปลผลได้ว่ามีแนวโน้มที่จะไม่พึงพอใจในบริการ

คำสำคัญ : นักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิม การบริการ โรงแรม กาญจนบุรี

ABSTRACT

In this research, the researcher studied about expectations and perceptions of Thai Muslims tourists towards Muslim products and services of hotels in Kanchanaburi Province. The study used a sample size of 400 people. The sample group of this research comprised Thai Muslims tourists who stayed overnight in Kanchanaburi, regardless of hotel level or hotel type. The researcher analyzed data using descriptive statistics such as percentage, mean, standard deviation, and service satisfaction analysis to find the gap between expectation (E) and perception (P) in the service quality, calculated using the formula (P-E). The results of this study showed that Thai Muslim tourists showed an expectation for the service at a medium level. Most of them put the attention towards customers at the highest level, followed by the tangibility of service regarding the shower and the shower hose in the bathroom. The overall perceived level of the questionnaire respondents was at a low level. It was found that Thai Muslim perceived the attention towards customers at the highest level regarding equal and unbiased service, followed by the tangibility of service regarding the shower and the shower hose in the bathroom. The difference between expectation and perception was - 0.87, meaning that there was a tendency for dissatisfaction with the service.

Keywords : Thai Muslim tourists, hospitality services, Kanchanaburi, Thailand

บทนำ

ประเทศไทยมีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 51 ของโลกมีรายได้หลักจากการท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นภาคอุตสาหกรรมบริการที่มีบทบาทสำคัญและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละปีอย่างมหาศาล แม้จะมีวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวแต่ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็มีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวให้ดีขึ้นมาอย่างต่อเนื่องตามลำดับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมไปถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และสถานบริการต่าง ๆ เพื่อขยายขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลก เนื่องจากนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีพฤติกรรม ความสนใจ ความต้องการ รวมไปถึงข้อจำกัดในการเดินทางที่แตกต่างกัน

ปัจจุบันการท่องเที่ยววิถีมุสลิมในประเทศไทยได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น เนื่องจากความเข้มงวดในการอนุมัติการเดินทางเข้ากลุ่มประเทศตะวันออกส่งผลให้นักท่องเที่ยวมุสลิมสนใจเดินทางมายังกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียมากขึ้น สอดคล้องกับปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยมีแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมุสลิม โดยได้มีการวางแผนจัดทำโครงสร้างพื้นฐานสำหรับมุสลิมทุกรูปแบบให้ถูกบทบัญญัติและหลักการของศาสนาอิสลามเพื่อเป็นการกระตุ้นความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558) และเมื่อพิจารณาจุดหมายปลายทางให้แคบลงจังหวัดกาญจนบุรี ก็เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่คณอัยดา (อาอิชะห์) อุเจ๊ะ นายกสมาคมการค้าการท่องเที่ยวฮาลาลไทย-อาเซียน ได้จัดกิจกรรม

Fam Trip นำคณะเอเจนซีทัวร์จากประเทศมาเลเซียกว่า 40 บริษัท พร้อมกับคณะสื่อมวลชนของมาเลเซียเข้ามาสำรวจเส้นทางท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวฮาลาล เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย อินโดนีเซีย รวมไปถึงคนไทยชาวมุสลิมในภาคใต้ ให้มาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีให้มากขึ้น (นิตยสารดิ อะลามี่, 2560) แต่อย่างไรก็ตามนอกจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวมุสลิมได้แล้วนั้น ศักยภาพของโรงแรมและสิ่งอำนวยความสะดวกก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลในการตัดสินใจเลือกเดินทางเข้ามาพักค้างแรมของกลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิมด้วยเช่นกัน และด้วยจำนวนโรงแรมที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในจังหวัดกาญจนบุรี เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการแข่งขันที่สูงขึ้น กลยุทธ์หนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่า ธุรกิจโรงแรมสามารถนำมาช่วยแก้ไขปัญหาในภาวะการแข่งขันสูงเช่นนี้ได้ คือ การให้บริการกลุ่มลูกค้าตลาดเฉพาะ (Niche Market) เพื่อสร้างความแตกต่าง และสร้างโอกาสทางการแข่งขันได้

การศึกษาเรื่องความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพการบริการของพนักงาน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการและรับรองนักท่องเที่ยวมุสลิมได้อย่างเป็นมิตร รวมไปถึงเป็นการสร้างข้อได้เปรียบในการทำการตลาดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาช่องว่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่เดินทางมาพักค้างคืนในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างน้อย 1 คืน โดยไม่เจาะจงระดับโรงแรมหรือประเภทโรงแรม จากฐานข้อมูลที่สืบค้นไม่สามารถจำแนกจำนวนประชากรที่เป็นชาวไทยมุสลิมได้อย่างชัดเจนและไม่มีการจดบันทึกอย่างเป็นทางการ จึงใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane 1993 ได้ ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน 5% จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เป็นอย่างน้อย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามภาษาไทย เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีประสบการณ์เข้าพักโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างน้อย 1 คืน เกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือจากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร บทความ และงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะด้านประชากรและลักษณะการท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิภาค ความถี่ในการเข้าพัก ระยะเวลาในการพัก โรงแรมที่เข้าพัก และประสบการณ์ในการเข้าพัก โรงแรมตามหลักมุสลิม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ทฤษฎี SERVQUAL 5 Dimensions เป็นแบบสอบถามที่มีการวัด และกำหนดน้ำหนักคะแนนประเมินตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แสดงผลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นประเมินความพึงพอใจในการบริการโดยหาช่องว่าง (Gap) ของคุณภาพบริการ ระหว่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ (P) และ ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง (E) คำนวณโดยใช้สูตร

(P-E) ถ้าผลลัพธ์เป็นบวก แปลผลได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ กรณีผลลัพธ์เป็นลบแปลผลได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มไม่พึงพอใจ จากนั้นสรุปผลในรูปแบบตารางข้อมูล ประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรศาสตร์

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 53.75 อายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 36.25 สถานภาพโสดร้อยละ 49.25 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็น ร้อยละ 33.75 โดยส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนร้อยละ 39.75 มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ 44.75 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ร้อยละ 72.50 ส่วนใหญ่ จะเป็นการเข้าพักครั้งแรก ร้อยละ 43 และพัก 1 คืนร้อยละ 80.75 ส่วนใหญ่เข้าพักโรงแรมในเขตพื้นที่อำเภอศรีสวัสดิ์ ร้อยละ 44.50 และไม่มีประสบการณ์เข้าพักโรงแรมที่ไม่ใช่ติดต่อหลักศาสนา อิสลามร้อยละ 56.75

2. ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 1 ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี ตามหลักทฤษฎี SERVQUAL 5 Dimensions

การบริการที่รองรับ นักท่องเที่ยวมุสลิม	ความคาดหวัง		การรับรู้		ผลต่าง (P-E)	แปลผล
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ	3.51	0.99	2.62	0.67	-0.89	ไม่พึงพอใจ
1. ภายในห้องพักมีป้ายบ่งชี้ที่ชัดเจน	3.46	1.44	2.05	1.09	-1.42	ไม่พึงพอใจ
2. ภายในห้องพักมีพรมสะอาด	3.18	1.34	1.93	1.05	-1.25	ไม่พึงพอใจ
3. ภายในห้องพักมีคัมภีร์อัลกุรอาน	2.93	1.37	1.84	1.02	-1.09	ไม่พึงพอใจ

ตารางที่ 1 ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี ตามหลักทฤษฎี SERVQUAL 5 Dimensions (ต่อ)

การบริการที่รองรับ นักท่องเที่ยวมุสลิม	ความคาดหวัง		การรับรู้		ผลต่าง (P-E)	แปลผล
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
4. ภายในห้องพักปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในตู้เย็น/มินิบาร์	3.52	1.31	2.73	1.35	-0.79	ไม่พึงพอใจ
5. ภายในห้องพักปราศจากรูปสักการะหรือปฏิมากรรมรูปทรงมนุษย์และสัตว์	3.59	1.28	2.99	1.32	-0.60	ไม่พึงพอใจ
6. การจัดปลายเตียงนอนและห้องน้ำต้องไม่หันไปทางทิศกิบลัต	3.40	1.30	2.65	1.29	-0.75	ไม่พึงพอใจ
7. ภายในห้องน้ำมีฝักบัว / สายชำระ	4.23	1.04	4.03	1.19	-0.21	ไม่พึงพอใจ
8. ห้องน้ำมีความมิดชิดไม่โปร่งใส จนสามารถมองเห็นภายในห้องน้ำได้	4.12	1.05	3.67	1.29	-0.44	ไม่พึงพอใจ
9. ภายในพื้นที่โรงแรมมีห้องละหมาดแยกชาย/หญิง	3.23	1.35	2.05	1.15	-1.18	ไม่พึงพอใจ
10. ภายในพื้นที่โรงแรมมีห้องสปา แยกชาย/หญิง	3.24	1.30	2.11	1.13	-1.13	ไม่พึงพอใจ
11. ภายในพื้นที่โรงแรมปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	3.47	1.35	2.57	1.29	-0.90	ไม่พึงพอใจ
12. ภายในพื้นที่โรงแรมปราศจากบ่อนการพนัน	3.63	1.32	3.00	1.41	-0.62	ไม่พึงพอใจ
13. ภายในพื้นที่โรงแรมปราศจากสถานเริงรมย์	3.58	1.30	2.92	1.32	-0.66	ไม่พึงพอใจ
14. ภายในโรงแรมมีบริการอาหารฮาลาล	3.59	1.43	2.09	1.19	-1.50	ไม่พึงพอใจ
2. ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ	3.38	1.19	2.32	0.95	-1.06	ไม่พึงพอใจ
1. โรงแรมสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรองนักท่องเที่ยวมุสลิมอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามความเป็นจริง	3.60	1.24	2.59	1.10	-1.02	ไม่พึงพอใจ
2. มีพนักงานบริการเป็นมุสลิมและแสดงออกถึงความเป็นมุสลิม	3.15	1.31	2.05	1.12	-1.11	ไม่พึงพอใจ
3. ด้านการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ	3.29	1.16	2.29	0.87	-1.00	ไม่พึงพอใจ
1. พนักงานสามารถจัดหาอุปกรณ์ การปฏิบัติศาสนกิจของนักท่องเที่ยวมุสลิมได้	3.34	1.33	2.24	1.12	-1.10	ไม่พึงพอใจ
2. พนักงานสามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับร้านอาหารฮาลาลที่ใกล้ที่สุดได้	3.49	1.26	2.57	1.19	-0.92	ไม่พึงพอใจ

ตารางที่ 1 ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี ตามหลักทฤษฎี SERVQUAL 5 Dimensions (ต่อ)

การบริการที่รองรับ นักท่องเที่ยวมุสลิม	ความคาดหวัง		การรับรู้		ผลต่าง (P-E)	แปลผล
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
3. มีจัดโซนแยกห้องพักชาย/หญิง สำหรับคู่ที่ไม่ได้แต่งงาน	3.19	1.31	2.21	1.06	-0.98	ไม่พึงพอใจ
4. พนักงานชายให้บริการผู้เข้าพักผู้ชาย พนักงานหญิงให้บริการผู้เข้าพักที่เป็นผู้หญิงและครอบครัว	3.13	1.25	2.13	1.07	-1.01	ไม่พึงพอใจ
4. ด้านการให้ความมั่นใจแก่ลูกค้า	3.38	1.23	2.44	0.99	-0.94	ไม่พึงพอใจ
1. โรงแรมมีความพร้อมในการให้บริการตามหลักบัญญัติของนักท่องเที่ยวมุสลิมได้	3.34	1.29	2.47	1.12	-0.87	ไม่พึงพอใจ
2. พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในความต้องการขั้นพื้นฐานของนักท่องเที่ยวมุสลิม	3.42	1.28	2.41	1.06	-1.01	ไม่พึงพอใจ
5. ด้านความเอาใจใส่ลูกค้า	3.72	1.03	3.28	1.00	-0.44	ไม่พึงพอใจ
1. พนักงานตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการด้านศาสนกิจของนักท่องเที่ยวมุสลิม	3.51	1.30	2.68	1.19	-0.82	ไม่พึงพอใจ
2. พนักงานให้บริการอย่างเท่าเทียมโดยไม่เลือกปฏิบัติหรือแบ่งแยกในเชิงอคติ	3.73	1.16	3.44	1.28	-0.29	ไม่พึงพอใจ
3. พนักงานแสดงความเต็มใจในการให้บริการ	3.91	1.05	3.73	1.20	-0.18	ไม่พึงพอใจ
รวม	3.46	0.97	2.59	0.64	-0.87	ไม่พึงพอใจ

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวมระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมมีความคาดหวังมากที่สุดในด้านความเอาใจใส่ลูกค้า ค่าเฉลี่ย 3.72 โดยเฉพาะในเรื่องพนักงานแสดงความเต็มใจในการให้บริการ ค่าเฉลี่ย 3.91 รองลงมาคือ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ค่าเฉลี่ย 3.51 ในเรื่องภายในห้องน้ำมีฝักบัว/สายชำระ ค่าเฉลี่ย 4.23 ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ ค่าเฉลี่ย 3.38 ในเรื่อง โรงแรมสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรองนักท่องเที่ยวมุสลิม

ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความเป็นจริง ค่าเฉลี่ย 3.60 และด้านการให้ความมั่นใจแก่ลูกค้า มีค่าเฉลี่ย 3.38 ในเรื่อง พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในความต้องการขั้นพื้นฐานของนักท่องเที่ยวมุสลิม ค่าเฉลี่ย 3.42 และคาดหวังด้านการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ในเรื่องพนักงานสามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับร้านอาหารฮาลาลที่ใกล้ที่สุดได้ค่าเฉลี่ย 3.49 ตามลำดับ

ในส่วนของการรับรู้ภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย

มุสลิมมีการรับรู้ด้านการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.29 ในเรื่องพนักงานชายให้บริการผู้เข้าพักผู้ชายและพนักงานหญิงให้บริการผู้เข้าพักที่เป็นผู้หญิงและครอบครัว ค่าเฉลี่ย 3.13 ถัดมาคือ ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ ค่าเฉลี่ย 2.32 รับรู้ได้น้อยในเรื่องมีพนักงานบริการเป็นมุสลิมและแสดงออกถึงความ เป็นมุสลิมค่าเฉลี่ย 3.15 ต่อมาด้านการให้ความมั่นใจแก่ลูกค้า ค่าเฉลี่ย 2.44 รับรู้ได้น้อยในเรื่อง พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในความต้องการขั้นพื้นฐานของนักท่องเที่ยวมุสลิม ค่าเฉลี่ย 2.41 ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ค่าเฉลี่ย 2.62 ในเรื่อง ภายในห้องน้ำมีฝักบัวและสายชำระ ค่าเฉลี่ย 4.03 และสุดท้ายรับรู้ในด้านความเอาใจใส่ลูกค้า ค่าเฉลี่ย 3.28 รับรู้ได้น้อยที่สุดในเรื่องพนักงานตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการด้านศาสนกิจของนักท่องเที่ยวมุสลิมค่าเฉลี่ย 2.68 ตามลำดับจากน้อยไปมาก

การประเมินคุณภาพบริการ เพื่อวัดความพึงพอใจ ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของการรับรู้ (P) – ค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (E) ได้ผลลัพธ์เป็นลบ โดยมีผลต่างเท่ากับ -0.87 แปลความหมายได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยหรือ มีแนวโน้มที่จะไม่พึงพอใจในผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี

ผลวิจัยแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 (คำถามปลายเปิด)

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ให้ข้อมูลในด้านของความคาดหวังเป็นหลัก โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามในส่วนคำถามปลายเปิดเป็น จำนวนทั้งสิ้น 62 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการแยกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

1. ประเด็นด้านอาหารฮาลาล กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับเรื่องอาหารฮาลาลมากที่สุดเป็นจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 65 โดยคาดหวังให้

ผู้ประกอบการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารฮาลาลที่ถูกต้อง ตามหลักศาสนาอิสลาม ไม่ใช่เพียงไม่ทานหมูเพียงอย่างเดียว พร้อมทั้งอยากให้มีการหรือให้คำแนะนำได้ หรือ อนุญาตให้นำอาหารฮาลาลเข้ามาทานภายในที่พักได้ เป็นต้น

2. ประเด็นด้านการประกอบพิธีกรรม กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้มีบริการห้องละหมาด พร้อมทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็นภายในสถานประกอบการเป็นจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 23 โดยอยากให้มีห้องละหมาดพร้อมอุปกรณ์ที่จำเป็น แยกชาย/หญิง และมีห้องน้ำสำหรับชำระล้างเท้าแยกเป็นสัดส่วน

3. ประเด็นด้านความเท่าเทียมในการให้บริการ กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นกับการเท่าเทียมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวศาสนาอื่นๆ เป็นจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 23 โดย อยากให้ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวมุสลิม และปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันทุกศาสนา เรียกร้องให้มีโรงแรมสำหรับมุสลิมตามเมืองท่องเที่ยวและมีการประชาสัมพันธ์ หรือมีเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิมโดยเฉพาะ เป็นต้น

4. ประเด็นด้านห้องพัก มีกลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องพัก เป็นจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15 โดยส่วนใหญ่อยากให้มีป้ายบอกทิศกิบลัตอยู่ในห้อง รองลงมาคือเรื่อง งดแช่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในห้องพัก

5. ประเด็นด้านพนักงาน มีกลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับพนักงาน เป็นจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10 โดยอยากให้พนักงานมีความเข้าใจในการให้บริการนักท่องเที่ยวมุสลิมมากขึ้น

6. ประเด็นที่ไม่คาดหวังในการบริการ มีกลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในเชิงการยอมรับและไม่คาดหวังเป็นจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5 โดยกล่าวว่า มุสลิมเป็นศาสนาที่ละเอียดอ่อนจึงไม่คาดหวังว่าผู้ประกอบการโรงแรมจำเป็นต้องให้ความสำคัญ

ในความต้องการของมุสลิม และเข้าใจว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิมมีปริมาณน้อยกว่านักท่องเที่ยวในกลุ่มไทย-พุทธ ซึ่งเข้าใจและไม่ต่อต้าน รวมไปถึงไม่คิดจะเปลี่ยนแปลงหรือเรียกร้องจากผู้ประกอบการทำได้เพียงจัดเตรียมในสิ่งที่จำเป็นต้องใช้มาด้วยตนเอง เพราะมุสลิมทุกคนจำเป็นจะต้องทราบหลักปฏิบัติในศาสนาและควรเตรียมตัวให้พร้อมด้วยการจัดการตนเอง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์วิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี

ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมผลวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมมีความคาดหวังในส่วนของความใส่ใจลูกค้าของพนักงานผู้ให้บริการมากที่สุด อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวมีความต้องการขั้นพื้นฐานมากกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป อาทิเช่น รายการอาหารของโรงแรมที่ไม่มีส่วนผสมของเนื้อหมู แหล่งข้อมูลด้านร้านอาหารฮาลาลที่ใกล้ที่สุด ทิศตะวันตกของโรงแรมหันไปทางด้านใด เพื่อหาทิศทางในการทำละหมาด มัสยิดที่ใกล้ที่สุด เขตพื้นที่ที่ต้องห้ามจำหน่ายแอลกอฮอล์ภายในโรงแรม ห้องสปา หรือฟิตเนสแยกชาย-หญิง เป็นต้น ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ นักท่องเที่ยวมุสลิมต้องการความถูกต้อง และเป็นจริงตามความเหมาะสมของโรงแรมนั้น ๆ ด้วยความเต็มใจโดยไม่มีเจตนาเรียกร้องบริการที่มากกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป ซึ่งเป็นความคาดหวังที่เกิดขึ้นได้ทั้งก่อนเข้าใช้บริการ และ ระหว่างใช้บริการ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจและไว้วางใจได้ว่าโรงแรมสามารถให้บริการอย่างเป็นมิตรกับวิถีของมุสลิมก่อนการตัดสินใจจองห้องพัก

หรือเพื่อเตรียมตัวก่อนการเข้าพัก หรือเพื่อหลีกเลี่ยงข้อห้ามทางศาสนา เป็นต้น

การรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และรับรู้น้อยที่สุดในด้านการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการลำดับถัดมาคือด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ

ซึ่งสอดคล้องกับธนินทร์ สังขดวง และจิรนาถ รุ่งช่วง (2560) ที่ศึกษาเรื่องการรับรู้ระดับการให้บริการของนักท่องเที่ยวมุสลิมต่อการจัดการการท่องเที่ยวแบบฮาลาล ในจังหวัดกระบี่และภูเก็ตพบว่า นักท่องเที่ยวมุสลิมร้อยละ 92.5 เลือกใช้สถานประกอบการทั้งในลักษณะที่ให้บริการฮาลาลเต็มรูปแบบและให้บริการฮาลาลไม่เต็มรูปแบบหรือให้บริการฮาลาลเฉพาะพื้นที่บางส่วน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 7.5 ที่เลือกใช้สถานประกอบการที่ให้บริการฮาลาลเต็มรูปแบบเพียงลักษณะเดียวเท่านั้น แม้จะมีการเตรียมการและปรับตัว แต่ในประเทศที่ประชากรหลักไม่ใช่คนมุสลิม การให้บริการฮาลาลเต็มรูปแบบจึงเป็นไปได้ยากและยังสอดคล้องกับซุสวีรธรรม ปราณธรรม และคณะ (2562) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านพนักงานให้บริการมีส่วนสำคัญต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวไทย เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเลือกในเรื่องพนักงานแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและมีความสะอาดในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.29 รองลงมาคือพนักงานสามารถให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้อย่างละเอียดและเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.28

วัตถุประสงค์วิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาช่องว่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

ชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับ
ชาวมุสลิมของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการคาดหวัง (ค่าเฉลี่ยรวม
= 3.46) สูงกว่าระดับการรับรู้ (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.59)
โดยมีผลต่างเท่ากับ - 0.87 มีค่าเป็นลบสามารถ
วิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะไม่พึงพอใจ
ต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิมของโรงแรม
ในจังหวัดกาญจนบุรี

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า มีแนวโน้ม
ที่จะไม่พึงพอใจด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจ
ในการบริการ (Reliability) มากที่สุด ในเรื่องพนักงาน
บริการเป็นมุสลิมและแสดงออกถึงความเป็นมุสลิม
ซึ่งสอดคล้องกับพรศิริ บินนาราวิ (2555) ศึกษา
เรื่องความคาดหวัง และการรับรู้ของนักท่องเที่ยว
ชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัด
แม่ฮ่องสอน ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยความคาดหวังอยู่ใน
ระดับมากและการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อเปรียบเทียบกัน มีผลต่างที่มีแนวโน้ม
ที่จะไม่พึงพอใจ ซึ่งนอกจากนี้ยังพบว่า มีความ
แตกต่างกันในคะแนนเฉลี่ยรวมและในแต่ละด้าน
ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีช่องว่างระหว่างความคาดหวัง
และการรับรู้จริง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับปาริชาติ
เบญญฤทธิ์ (2561) ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการโรงแรม
ฮาลาลไทย กรณีศึกษาโรงแรมในจังหวัดปัตตานี
ให้ความเห็นว่า ประเทศไทยยังขาดการศึกษาเชิงลึก
เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวมุสลิมโดยเฉพาะในเรื่องโรงแรม
ฮาลาลผลจากการศึกษาพบว่า โรงแรมในจังหวัด
ปัตตานี มีการปฏิบัติตามหลักคุณลักษณะต่าง ๆ
ของโรงแรมฮาลาล คือ การให้บริการอาหารที่ได้รับ
มาตรฐานฮาลาล และอีกทั้งได้รับมาตรฐานบริการ
ฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีการบริการ
ห้องละหมาด ผ้าละหมาด และพรมสำหรับปูละหมาด
ในห้องละหมาด และในห้องนอนมีสัญลักษณ์
บ่งชี้ทิศสำหรับละหมาด ในห้องน้ำมีท่อน้ำที่มีต่อออก

จากท่อน้ำสะอาดในการชำระล้าง สำหรับพนักงาน
ที่ให้บริการส่วนใหญ่เป็นมุสลิมและมีการแต่งกาย
ที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า
นักท่องเที่ยวมุสลิมให้ความเชื่อถือไว้วางใจกับโรงแรม
ที่มีพนักงานที่เป็นมุสลิมด้วยกันว่าจะเข้าใจและดูแล
ให้บริการอย่างถูกต้องตามหลักศาสนาได้

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความ
คาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิม
ที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิม
ของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับ
ไปใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี
ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมไปถึง
ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใกล้ชิดโดยตรง อาทิ โรงแรม ธุรกิจ
นำเที่ยว มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ได้สร้างความเข้าใจ
ที่ถูกต้องถึงความต้องการขั้นพื้นฐาน และการเตรียม
ความพร้อมที่จะให้บริการกลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิม
ต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยจึงขอสรุปประเด็นข้อเสนอแนะ
ในการรับรองนักท่องเที่ยวมุสลิมดังนี้

1. ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ
ในที่นี้ขอจำกัดความถึง สิ่งอำนวยความสะดวก
ของตกแต่ง ของใช้ ทั้งที่อยู่ภายในส่วนห้องพัก
และในพื้นที่ของโรงแรมการให้บริการอาหารฮาลาล
รวมถึงสิ่งทีนักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นได้
และจับต้องได้ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ชาวมุสลิม
ยอมรับและเข้าใจว่าโรงแรมไม่ได้ให้บริการเฉพาะกลุ่ม
ศาสนาใดศาสนาหนึ่งเพียงเท่านั้น โดยเฉพาะ
ในประเทศที่กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นผู้นับถือ
ศาสนาพุทธอย่างประเทศไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการโรงแรม
ในส่วนของภายในห้องพัก นักท่องเที่ยวมุสลิม
ให้ความสำคัญกับห้องน้ำมากที่สุดโดยเฉพาะภายใน
ห้องน้ำต้องมีฝักบัวและสายชำระ รองลงมาคือ ห้องน้ำ

ต้องมีความมิดชิดไม่โปร่งใส จนสามารถมองเห็นภายในห้องน้ำได้ นอกจากนี้ในห้องพักต้องปราศจากเครื่องตีม แอลกอฮอล์และรูปสักการะหรือปฏิมากรรมรูปทรงมนุษย์และสัตว์ ในส่วนของพื้นที่ส่วนรวมของโรงแรม นักท่องเที่ยวมุสลิมให้ความสำคัญในเรื่องโรงแรมต้องปราศจากบ่อนการพนันและสถานเริงรมย์ ในส่วนของอาหารฮาลาล ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามส่วนที่ 3 มีนักท่องเที่ยวมุสลิม 40 คน จาก 62 คน ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาหารฮาลาลว่า โรงแรมควรทำความเข้าใจว่า อาหารฮาลาลไม่ใช่อาหารที่ไม่มีหมูเพียงอย่างเดียว พร้อมทั้งอยากให้มีการหรือให้คำแนะนำได้ หรืออนุญาตให้นำอาหารฮาลาลเข้ามาทานภายในที่พักได้ เป็นต้น

2. ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ
เนื่องจากนักท่องเที่ยวมุสลิม จำเป็นจะต้องได้รับการบริการที่ได้รับการยอมรับตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลามในคัมภีร์อัลกุรอาน ที่ว่า “ โอ้มนุษย์จงบริโภคสิ่งที่อนุมัติ (ฮาลาล) ที่ดีจากสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน คำว่า “ฮาลาล” ในศาสนาอิสลาม ไม่ได้หมายความว่าเพียงการบริโภคอาหารอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงวิถีการดำเนินชีวิตในทุกด้านให้อยู่ในกรอบของศาสนา ดังนั้น ในการเลือกบริโภคหรือเลือกใช้ บริการ สินค้าที่ได้รับการอนุมัติ จึงต้องมีสัญลักษณ์หรือ เครื่องหมายฮาลาลเป็นเครื่องหมายการันตีในความน่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงแรม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าใจว่าการให้บริการฮาลาลเต็มรูปแบบในประเทศไทยอาจจะยังเป็นไปได้ยาก เนื่องจากไม่ใช่ประเทศมุสลิม ดังนั้น กลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิม จึงให้ความสำคัญกับโรงแรมที่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรับรองนักท่องเที่ยวมุสลิมอย่างถูกต้องและเหมาะสมได้ตามความเป็นจริง รวมไปถึงจะเชื่อมั่นมากกว่าหากมีผู้ให้บริการเป็นมุสลิมและแสดงออกถึงความเป็นมุสลิมโดยผู้ประกอบการโรงแรมต้องทำ

ความเข้าใจว่าผู้เข้าพักที่มาจากภูมิภาค ศาสนา หรือวัฒนธรรมแตกต่างกัน ย่อมมีความต้องการที่ต่างกันด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำเป็นคู่มือการให้บริการนักท่องเที่ยวมุสลิมหรือจัดอบรมระยะสั้นจากวิทยากรที่มีความรู้และเชื่อถือได้ ให้กับตัวแทนจากโรงแรม เพื่อสร้างความเข้าใจในการให้บริการนักท่องเที่ยวมุสลิมอย่างถูกต้องและเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือไว้วางใจในบริการ

3. ด้านการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ นักท่องเที่ยวมุสลิมมีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตในทุกด้านให้อยู่ในกรอบของศาสนา ดังนั้นมุสลิมจึงมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่สอดคล้องกับบัญญัติทางศาสนา สิ่งเหล่านี้รวมไปถึงการบริการด้านอาหารฮาลาล สิ่งอำนวยความสะดวกในการละหมาด ความบันเทิงภายในโรงแรมการจัดวางเครื่องตีมแอลกอฮอล์ การตกแต่งด้วยรูปสักการะที่มีลักษณะรูปทรงมนุษย์หรือสัตว์เหล่านี้เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวมุสลิม อาจจะร้องขอให้โรงแรมดูแลหรือจัดการก่อนการเข้าพักหรือระหว่างเข้าพักโดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะก่อให้เกิดความวุ่นวาย หรือสร้างความรำคาญที่มากขึ้นให้แก่โรงแรม

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงแรม หากโรงแรมเข้าใจในการให้บริการที่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวมุสลิมเมื่อทราบหรือพบเห็นว่าผู้เข้าพักเป็นมุสลิม โรงแรมควรมีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมุสลิม อาทิ ร้านอาหารฮาลาลที่ใกล้ที่สุด มัสยิดที่ใกล้ที่สุด อุปกรณ์จำเป็นสำหรับละหมาด เป็นต้น จัดทำเป็นคู่มือหรือจัดอบรมเพิ่มเติมให้แก่พนักงานบริการเพื่อให้สามารถรับรองนักท่องเที่ยวมุสลิมได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งปรับทัศนคติการให้พนักงานพร้อมบริการด้วยความ

เข้าใจ และเท่าเทียมโดยปราศจากอคติ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิม

4. ด้านการให้ความมั่นใจแก่ลูกค้า เครื่องหมายฮาลาล ที่ได้รับการรับรองจาก สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เป็นสัญลักษณ์ที่รับรองได้ว่า มุสลิมทุกคนสามารถเลือกบริโภค หรือเลือกนำเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยถือเป็นการได้รับอนุญาต

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงแรมที่ให้บริการนักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย และต้องการสร้างความมั่นใจแก่ผู้เข้าพักชาวมุสลิม โรงแรมต้องมีความเข้าใจอย่างถูกต้องในหลักปฏิบัติของมุสลิม โดยข้อมูลจากคำถามปลายเปิด มีผู้ตอบแบบสอบถาม 6 คน จาก 62 คน คิดเป็นร้อยละ 10 อยากให้พนักงานมีความเข้าใจในการบริการนักท่องเที่ยวมุสลิมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการอบรมหลักสูตรระยะสั้นสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง แก่ผู้ประกอบการโรงแรม พนักงาน และมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ด้านการให้บริการที่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวมุสลิม รวมไปถึงมีการจัดประเมินมาตรฐานการบริการที่น่าเชื่อถือ โดยมีการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการที่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวมุสลิมในรูปแบบ ประกาศนียบัตร หรือตราสัญลักษณ์ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ นักท่องเที่ยวมุสลิม ว่าเป็นโรงแรมที่สามารถให้บริการนักท่องเที่ยวมุสลิมในแบบเป็นมิตรได้ (Muslim Friendly) ถึงแม้ว่าจะไม่มีเครื่องหมายฮาลาลมารับรอง รวมไปถึงสร้างการรับรู้และกระแสบอกต่อในคุณภาพการบริการที่ดีของโรงแรม ส่งไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิมในวงกว้าง เพื่อส่งเสริมความมั่นใจในการเลือกรับบริการให้มากขึ้น

5. ด้านความใส่ใจลูกค้า ในเรื่องของความใส่ใจ เป็นหลักพื้นฐานของผู้ที่ประกอบธุรกิจบริการ

ทุกประเภท ไม่เฉพาะเจาะจงกับโรงแรมเพียงเท่านั้น ดังนั้น พื้นฐานด้านการใส่ใจในการให้บริการ ผู้ประกอบการควรปลูกฝังให้มีอยู่ในพนักงานทุกคนทุกระดับชั้น และ ทุกแผนก เพื่อรักษามาตรฐานของการบริการที่ดี แต่หากเฉพาะเจาะจงมาที่กลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิม จากข้อมูลคำถามปลายเปิด ในแบบสอบถาม มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 3 คน จาก 62 คนเท่านั้น หรือคิดเป็นร้อยละ 5 ที่ยอมรับได้ในความละเอียดอ่อนของวิถีมุสลิม หากโรงแรมจะไม่สะดวกหรือไม่พร้อมให้บริการก็ยินดีที่จะเข้าใจ แต่จะจัดเตรียมสิ่งของ อาหาร และเครื่องใช้จำเป็นมาด้วยตนเองก่อนทำการเข้าพัก โดยไม่โทษถึงการบริการของโรงแรม ดังนั้นสะท้อนให้เห็นว่าในจำนวนนี้มีอีกร้อยละ 95 ที่ยังคงคาดหวังให้โรงแรมให้ความสำคัญ และให้บริการอย่างเท่าเทียมกันทุกศาสนา โดยจากผลงานวิจัยระบุว่า นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังการให้บริการอย่างเต็มใจของพนักงานมากที่สุด รองลงมาคือ ให้บริการอย่างเท่าเทียม และ สุดท้าย คือ ตระหนักถึงความสำคัญของนักท่องเที่ยวมุสลิม จากข้อมูลจึงสะท้อนให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมุสลิมยอมรับและเข้าใจในข้อจำกัดที่ละเอียดอ่อนของศาสนาอิสลาม ซึ่งปัจจัยหลักในการเลือกจุดหมายปลายทางของการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวมุสลิมยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ แต่ค่านึงในเรื่องของการให้บริการของโรงแรมที่พร้อมให้บริการด้วยความใส่ใจมากที่สุด และมีพนักงานที่มีความเต็มใจให้บริการในความต้องการที่มากกว่าของกลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวชาติใด หรือศาสนาใด ต้องมีความคาดหวังในทุก ๆ บริการที่ตัดสินใจเลือกเสมอไม่เฉพาะเจาะจงเพียงนักท่องเที่ยวมุสลิมเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). สถิติการท่องเที่ยวปี 2560. ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 15, 2562 จาก <https://www.mots.go.th>.
- ชูสิทธิ์พรณ ปราณธีธรรม, ณิชชา จารุสิริชัย และเอกราช เหมาะประมาณ. (2562). พฤติกรรมการเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 8(1), 91.
- ธนิษฐ์ สังกัดวง และจิระนาถ รุ่งช่วง. (2560). การรับรู้ระดับการให้บริการของนักท่องเที่ยวมุสลิมต่อการจัดการการท่องเที่ยวแบบฮาลาล ในจังหวัดกระบี่และภูเก็ต. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 13 (1), 143.
- ปารีชาติ เบ็ญฤทธิ์. (2561). การบริหารจัดการโรงแรมฮาลาลไทย กรณีศึกษาโรงแรมในจังหวัดปัตตานี. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย, 13(2), 66-77.
- พรศิริ บินนาราวี. (2555). ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- รายงานสำรวจการประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ พ.ศ. 2559 , สำนักงานสถิติแห่งชาติ : กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สำนักข่าวอะลามี่. (2560). นิตยสาร ดี อะลามี่ ฉบับ มิถุนายน 2560.
- อภิสร่า กวางคีรี. (2561). ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อคุณภาพบริการ : กรณีศึกษาเซอร์วิสอพาร์ทเมนท์ระดับ 3 ดาวและ 4 ดาว ในเขตพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหิน เปรียบเทียบระหว่างร้านอาหารขนาดกลางและขนาดเล็ก

FOREIGN TOURISTS' SATISFACTION TOWARDS THAI RESTAURANT SERVICE IN HUA HIN: A COMPARISON BETWEEN MEDIUM AND SMALL RESTAURANTS

สุพัตรา คงขำ^{1*)}, มณฑกานติ ชุบชวงค์²⁾

¹⁾ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

²⁾ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Sopatra Kongkhum¹⁾, Montakan Chubchuwong²⁾

¹⁾ Master of Arts (Tourism management) Dhurakij Pundit University

²⁾ Lecturer in Master of Arts (Tourism management), Faculty of Tourism and Hospitality
Dhurakij Pundit University

*Corresponding author e-mail: supatrakong83@gmail.com

Receive : September 22, 2020

Revised: November 17, 2020

Accepted: December 29, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัญหาของร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็กในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก และ 3) เปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทย ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ และประเภทร้านอาหารในการศึกษาสภาพปัญหาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการให้บริการของร้านอาหารไทยในหัวหิน จำนวน 10 คน ในการศึกษาความพึงพอใจใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหิน จำนวน 400 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของร้านอาหารไทยในหัวหินคือ เรื่องอาหารริมชายหาดที่ไม่สามารถกำหนดราคาให้เป็นมาตรฐานได้ คู่แข่งทางการค้าค่อนข้างสูง ต้นทุนการผลิตสูง การลาออกของพ่อครัวบอย ๆ และการให้บริการล่าช้าในด้านความพึงพอใจ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็กด้านราคาในระดับมากที่สุด ส่วนปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สัญชาติ รายได้ และอาชีพ รวมถึงประเภทร้านอาหารไทย ไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ การบริการอาหาร ร้านอาหารไทย อำเภอหัวหิน ประจวบคีรีขันธ์

ABSTRACT

The objectives of this research article were: 1) to study the problems related to operating Thai restaurants in Hua Hin, Prachuap Khiri Khan; 2) to study the satisfaction of foreign tourists who visited small and medium Thai restaurants; and 3) to compare the foreign tourists' satisfaction towards small and medium Thai restaurants in Hua Hin. The sample group for this qualitative research study comprised 10 participants involving in the operation of Thai restaurants in Hua Hin who participated in in-depth interviews, and 400 foreign tourists who visited restaurants in Hua Hin who answered a questionnaire. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and ANOVA.

The research found that the problems of Thai restaurants in Hua Hin were the inability to determine beach side food prices, high competition, high costs, high rates of chef turnovers and delayed services. Foreign tourists were satisfied with the food prices in small and medium Thai restaurants at the highest level. Demographic factors of gender, age, education level, nationality, income, occupation and type of Thai restaurant did not affect the tourists' satisfaction.

Keywords : satisfaction, food service, Thai restaurant, Hua Hin, Prachuap Khiri Khan

บทนำ

จากการสำรวจโดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. 2562 พบว่าจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดที่มีรายได้สูงสุดอันดับ 1 ใน 10 จากการท่องเที่ยวของประเทศ โดยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก อีกทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย เป็นเมืองด่านสำคัญระหว่างภาคกลางและภาคใต้ และมีศักยภาพในการส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวพำนักระยะยาว จากข้อมูลของกรมการท่องเที่ยว ในปี 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางไปหัวหิน จำนวน 4,835,371 คน เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยมีค่าเฉลี่ยของการเติบโตแบบทบต้น (“CAGR”) ตั้งแต่ปี 2560 จนถึงปี 2562 เท่ากับร้อยละ 6.81 และในปี 2562 หัวหินสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 28,268.48 ล้านบาท

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก อีกทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย เป็นเมืองด่านสำคัญระหว่างภาคกลางและภาคใต้ และมีศักยภาพในการส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวพำนักระยะยาว จากข้อมูลของกรมการท่องเที่ยว ในปี 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางไปหัวหิน จำนวน 4,835,371 คน เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยมีค่าเฉลี่ยของการเติบโตตั้งแต่ปี 2558 จนถึงปี 2562 ร้อยละ 6.81 ประกอบกับผลการวิจัยของนพรัตน์ บุญเพียรผล (2560) พบว่า ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวนานาชาติต่อคุณภาพการบริการธุรกิจร้านอาหารในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการตอบสนองมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างความเชื่อมั่น และด้านการดูแลเอาใจใส่ตามลำดับ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพบริการของธุรกิจร้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวนานาชาติ ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (นพรัตน์ บุญเพียรผล, 2560) พบว่า ความคาดหวังต่อคุณภาพการบริการของนักท่องเที่ยวนานาชาติ ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนถึงคุณลักษณะในการบริการที่เป็นเครื่องมือใช้วัดความคาดหวังของนักท่องเที่ยวนานาชาติต่อคุณภาพการบริการธุรกิจร้านอาหาร ในเขตพื้นที่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในรายด้านของความคาดหวังต่อคุณภาพการบริการของนักท่องเที่ยวนานาชาติ โดยมี 3 อันดับแรก คือ นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังในด้านการตอบสนองมากที่สุดรองลงมาคือ ด้านการสร้างความเชื่อมั่น และด้านการดูแลเอาใจใส่ตามลำดับ ดังนั้น การที่มีพนักงานมีจำนวนเพียงพอและมีความพร้อมในการให้บริการต่อการให้บริการกับลูกค้า อีกทั้งพนักงานสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้องและมีความรวดเร็วในการให้บริการแก่ลูกค้าจึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาของร้านอาหารไทยในหัวหิน พบว่า จากสถานการณ์แข่งขันของธุรกิจร้านอาหารที่มีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ ตลอดจนพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปประกอบกับจากผลสำรวจการรับรู้ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหินยังพบว่า มีประเด็นปัญหาต่าง ๆ มากมายที่นักท่องเที่ยวได้สัมผัส เช่น อาหารไม่อร่อย ความไม่คุ้มค่ากับราคาอาหาร การบริการที่ไม่น่าประทับใจ การบริการช้า ทำเลที่ตั้งของร้านหายาก ไม่ปลอดภัย และพนักงานร้านให้บริการไม่ดี เป็นต้น (Tripadvisor, 2562, ออนไลน์) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ

ที่จะศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหิน โดยสำรวจจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเยือน เพื่อนำปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นำเสนอผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในหัวหิน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาบริหารจัดการร้านอาหารไทย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จัดการพื้นที่ร้านอาหารให้เหมาะสมปลอดภัย เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็กในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวต่างชาติจำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ และประเภทร้านอาหาร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยใช้ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็กในหัวหิน และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก

ในหัวหิน และเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างทางลักษณะประชากรที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหินระหว่างร้านอาหารขนาดกลางและขนาดเล็ก

โดยร้านอาหารไทยขนาดกลาง หมายถึง ร้านที่จำหน่ายอาหารไทย มีจำนวนโต๊ะที่นั่งสำหรับรับรองลูกค้ามากกว่า 50 โต๊ะ และมีพนักงานที่ให้บริการมากกว่า 20 คน และร้านอาหารไทยขนาดเล็ก หมายถึง ร้านที่จำหน่ายอาหารไทยเน้นอาหารจานด่วน มีจำนวนโต๊ะที่นั่งสำหรับรับรองลูกค้าน้อยกว่า 50 โต๊ะ และมีพนักงานที่ให้บริการน้อยกว่า 10 คน (ญาณิศา เผื่อนเพาะ, 2561, 313-314)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงคุณภาพคือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการให้บริการของร้านอาหารไทยในหัวหิน และ 2) การวิจัยเชิงปริมาณคือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยในอำเภอหัวหิน ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่ชัด

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) การวิจัยเชิงคุณภาพคือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการให้บริการของร้านอาหารไทยในหัวหิน จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ตัวแทนสำนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน จำนวน 4 คน ตัวแทนจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หัวหิน จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้ประกอบการร้านอาหารไทย จำนวน 4 คน และตัวแทนนักท่องเที่ยว จำนวน 1 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2) การวิจัยเชิงปริมาณคือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหิน จำนวน 400 คน โดยใช้สูตรคำนวณของ Cochran (1977, อ้างใน ธีรวิฑูมิ เอกะกุล, 2543) ในกรณี

ที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่ชัด ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 และสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) จากร้านอาหารขนาดกลาง จำนวน 200 คน และขนาดเล็ก จำนวน 200 คน จนได้ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องการ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สัญชาติ รายได้ และอาชีพ และ 2) ประเภทร้านอาหาร ได้แก่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ตัวแปรตามคือ ความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหิน 8 ด้าน ได้แก่ อาหาร ราคา สถานที่ โปรโมชัน พนักงาน ขั้นตอนการบริการ บรรยากาศของร้าน และความสะอาดและสุขอนามัย

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัยคือ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาการวิจัย เดือนธันวาคม 2562 - สิงหาคม 2563

โดยมีแนวทางของการใช้สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สัญชาติ รายได้ และ อาชีพ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทย ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

2. ประเภทร้านอาหารไทย ได้แก่ ร้านอาหารขนาดกลาง และร้านอาหารไทยขนาดเล็ก แตกต่างกัน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความพึงพอใจแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทย ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาในการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในหัวหิน

2. แบบสอบถามเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็กในหัวหินหัวหิน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามมาตราวัดแบบลิเกิร์ต (Likert's Scale)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหิน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างเครื่องมือวิจัย

2. สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพปัญหาและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ชาวต่างชาติที่มีต่อการใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก ในหัวหิน

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมเนื้อหา ความถูกต้องทางภาษา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกันทุกข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการทดลองใช้ (Try out) กับนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) หากได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.7 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสอบถามนั้นมีความน่าเชื่อถือที่สามารถนำไปแจกกลุ่มตัวอย่างได้จริง ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถาม โดยทำการสุ่มแบบบังเอิญจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาเอกสารบทความ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ รายงานวิจัย ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็กในหัวหิน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ และประเภทร้านอาหาร โดยการหาค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ANOVA

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนเทศบาลเมืองหัวหิน จำนวน 4 คน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหัวหิน จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการร้านอาหารไทย จำนวน 4 คน และนักท่องเที่ยว จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน พบว่า สภาพปัญหาของร้านอาหารไทยในหัวหินที่พบคือ ราคาอาหารริมชายหาดที่ไม่สามารถกำหนดให้เป็นมาตรฐานได้ คู่แข่งทางการค้าค่อนข้างสูง ต้นทุนการผลิตสูง การลาออกของพ่อครัวบอย ๆ และการให้บริการล่าช้า โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการอบรมแนวทางการปฏิบัติสำหรับร้านอาหาร คุณภาพการบริการของพนักงานร้านอาหารควรให้ความสำคัญกับความสะอาด ถูกสุขอนามัย พัฒนารูปลักษณ์อาหารให้มีความหลากหลายและแสดงถึงความเป็นคนไทย และควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างเคร่งครัด รักษามาตรฐานด้านราคา รสชาติ คุณภาพอาหาร การบริการ กำหนดมาตรการรักษาพนักงานที่มีฝีมือไว้

จากการแจกแบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 400 คน พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.8 มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 32.8 ระดับ

การศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 39.8 เป็นชาวยุโรป ร้อยละ 71.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 30,000 บาท/เดือน ร้อยละ 43.0 และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ ร้อยละ 43.0

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก ในอำเภอหัวหิน พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความพึงพอใจร้านอาหารไทยขนาดกลางมากที่สุดคือ ด้านราคา และด้านขั้นตอนการบริการมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.38$) รองลงมาคือ ด้านอาหาร และด้านพนักงาน ($\bar{x}=3.34$) ด้านความสะอาดและสุขอนามัย ($\bar{x}=3.27$) ด้านบรรยากาศของร้าน ($\bar{x}=3.26$) ด้านโปรโมชั่น ($\bar{x}=3.23$) และด้านสถานที่ ($\bar{x}=3.18$) ตามลำดับ

ในส่วนร้านอาหารขนาดเล็ก พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านราคา ($\bar{x}=3.47$) รองลงมาคือ ด้านขั้นตอนการบริการ ($\bar{x}=3.39$) ด้านอาหาร และด้านบรรยากาศร้าน ($\bar{x}=3.35$) ด้านพนักงาน และด้านความสะอาดและสุขอนามัย ($\bar{x}=3.33$) ด้านโปรโมชั่น ($\bar{x}=3.27$) และด้านสถานที่ ($\bar{x}=3.22$) ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สัญชาติ รายได้ และอาชีพ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

นักท่องเที่ยวดังกล่าวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สัญชาติ รายได้ และอาชีพแตกต่างกัน

จะมีความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทย

ไม่แตกต่างกัน ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์		ความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทย				
		ในภาพรวม				
		\bar{x}	S.D.	t	Sig.	ผลทดสอบ
เพศ	ชาย	3.32	.630	.132	.895	ไม่แตกต่าง
	หญิง	3.31	.559			
		\bar{x}	S.D.	F	Sig.	ผลทดสอบ
อายุ	20-30 ปี	3.19	.683	.352	.843	ไม่แตกต่าง
	31-40 ปี	3.37	.807			
	41-50 ปี	3.33	.690			
	51-60 ปี	3.34	.769			
	อายุ 60 ปีขึ้นไป	3.38	.800			
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.32	.605	.052	.950	ไม่แตกต่าง
	ปริญญาตรี	3.30	.618			
	ปริญญาโท	3.32	.568			
สัญชาติ	ทวีปอเมริกา	3.43	.601	.820	.483	ไม่แตกต่าง
	ทวีปเอเชีย	3.36	.620			
	ทวีปยุโรป	3.28	.592			
	ทวีปโอเชียเนีย	3.48	.612			
รายได้ต่อเดือน	น้อยกว่า 30,000 บาท	3.25	.633	1.594	.190	ไม่แตกต่าง
	30,001-45,000 บาท	3.39	.572			
	45,001-60,000 บาท	3.30	.572			
	60,001 บาทขึ้นไป	3.45	.522			

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์		ความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทย				
		ในภาพรวม				
		\bar{x}	S.D.	t	Sig.	ผลทดสอบ
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	3.18	.640	1.095	.359	ไม่แตกต่าง
	รับราชการ/พนักงาน	3.32	.620			
	รัฐวิสาหกิจ					
	พนักงานเอกชน	3.38	.590			
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ เจ้าของกิจการ	3.28	.582			
	เกษตรกร	3.61	.635			

หมายเหตุ. *ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าน้อยกว่า 0.05

สมมติฐานที่ 2 ประเภทร้านอาหารไทย ได้แก่ ร้านอาหารขนาดกลาง และร้านอาหารไทยขนาดเล็ก แตกต่างกัน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความพึงพอใจแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ประเภทร้านอาหารไทย ได้แก่ ร้านอาหารขนาดกลาง และร้านอาหารขนาดเล็ก ไม่ส่งผลต่อความ

พึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทย ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลางและขนาดเล็กในระดับที่ใกล้เคียงกัน ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามประเภทร้านอาหารไทย

ความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทย	ประเภทร้านอาหาร	\bar{x}	S.D.	t	Sig.	ผลทดสอบ
ด้านอาหาร	ขนาดกลาง	3.33	.640	-.288	.773	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.35	.677			
ด้านราคา	ขนาดกลาง	3.38	.750	-1.103	.271	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.46	.819			
ด้านสถานที่	ขนาดกลาง	3.17	.790	-.500	.618	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.21	.809			

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามประเภทร้านอาหารไทย (ต่อ)

ความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทย	ประเภทร้านอาหาร	\bar{x}	S.D.	t	Sig.	ผลทดสอบ
ด้านโปรโมชั่น	ขนาดกลาง	3.22	.780	-.498	.619	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.26	.874			
ด้านพนักงาน	ขนาดกลาง	3.33	.706	.050	.960	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.33	.781			
ด้านขั้นตอนการบริการ	ขนาดกลาง	3.38	.748	-.032	.974	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.38	.813			
ด้านบรรยากาศของร้าน	ขนาดกลาง	3.26	.667	-1.242	.215	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.34	.740			
ด้านความสะอาดและสุขอนามัย	ขนาดกลาง	3.27	.795	-.769	.442	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.33	.828			
ภาพรวม	ขนาดกลาง	3.29	.588	-.700	.484	ไม่แตกต่าง
	ขนาดเล็ก	3.33	.609			

หมายเหตุ. **ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าน้อยกว่า 0.05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาสภาพปัญหาในการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทย ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับราคาอาหารริมชายหาดที่ไม่สามารถกำหนดได้ ส่วนปัญหาอื่น ๆ ไม่พบเนื่องจากการควบคุมและตรวจสอบตามมาตรฐาน และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ อบรมแนวทางการปฏิบัติสำหรับร้านอาหาร คุณภาพการบริการของพนักงาน และตรวจสอบอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะคือ ร้านอาหารควรให้ความสำคัญกับความสะอาดถูกสุขอนามัย พัฒนารูปลักษณ์อาหารให้มีความหลากหลายและแสดงถึงความเป็นคนไทย ควรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

อย่างเคร่งครัด และควรรักษามาตรฐานด้านราคา รสชาติ คุณภาพอาหารและการบริการ อาจเนื่องมาจากอำเภอหัวหินเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวจำนวนมาก หรืออาจเป็นเพราะพื้นที่เช่าขายอาหารมีราคาสูงจึงทำให้มีต้นทุนสูงในการประกอบการขายอาหาร

2. จากผลศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ด้านราคาอยู่ในระดับสูงสุด โดยมีประเด็นความเหมาะสมในด้านคุณภาพอาหาร และเครื่องดื่มเมื่อเปรียบเทียบกับราคา และด้านขั้นตอนการบริการในประเด็นความรวดเร็วในการเสิร์ฟ

อาหาร มีคะแนนมากที่สุด อาจเนื่องมาจากค่าครองชีพของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะมีอัตราสูงกว่าชาวไทย ดังนั้น จึงมองว่าราคาอาหารในร้านอาหารที่หัวหินไม่แพงและมีความเหมาะสมกับคุณภาพของอาหาร รวมทั้งยังมองว่าการให้บริการในร้านอาหารมีความรวดเร็ว อาจเนื่องมาจากร้านอาหารในหัวหินมีจำนวนมาก เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวจำนวนมากโดยเฉพาะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว จึงต้องแข่งขันกันในด้าน การให้บริการที่ประทับใจ รวดเร็ว และด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิชา ทอกลัท (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหาร ประเภทชาบูของผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารประเภทชาบู โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคลากร กระบวนการและความสะอาด ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด และปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และยังสอดคล้องกับ ททัยรัตน์ ประชาวงศ์ และคณะ (2559) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการร้านอาหารไทย กรณีศึกษา จังหวัดพระตะบอง ประเทศกัมพูชา พบว่า ปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสำคัญต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านพนักงานผู้ให้บริการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านการส่งเสริมการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการใช้บริการร้านอาหารไทย จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีเพศ ประเภทร้านอาหารที่ใช้บริการ อายุ ระดับการศึกษา สัญชาติ รายได้ และอาชีพ แตกต่างกัน

จะมีความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารไทยไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสุจารี โสรดสรง (2561) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารขุนเลคอฟฟี่ อำเภอถนอสก จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารขุนเลคอฟฟี่ อำเภอถนอสก จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปลายเปิดของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกี่ยวกับร้านอาหารไทย พบว่า นักท่องเที่ยวให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมของคุณภาพอาหาร เช่น เสิร์ฟอาหารที่ไม่ปรุงสดใหม่ วัตถุดิบที่ใช้ในการปรุงอาหารมีคุณภาพไม่เหมาะสมมากที่สุด อาจเนื่องมาจากร้านอาหารบางร้านอาจจำเป็นต้องลดต้นทุนการผลิต จึงใช้วัตถุดิบที่อยู่ในระดับปานกลางแต่การกำหนดราคาสูงตามพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเฉพาะในช่วงฤดูการท่องเที่ยวจึงอาจทำให้คุณภาพอาหารไม่สอดคล้องกับราคาอาหาร และเป็นประเด็นที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุง เพื่อไม่เอาเปรียบผู้บริโภคและสร้างความพึงพอใจให้แก่ นักท่องเที่ยวในการบอกต่อไปยังคนอื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหิน ทั้ง 8 ด้าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยไม่มีด้านใดที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความ

พึงพอใจมาก แสดงให้เห็นว่าควรมีการพัฒนาในทุกด้าน ดังนี้

1. ด้านอาหาร ผู้ประกอบการควรมีการรักษา มาตรฐานของรสชาติอาหารไทยที่มีความกลมกล่อม เป็นเอกลักษณ์ ของอาหารไทย มีเมนูอาหาร ที่หลากหลายแปลกใหม่ พัฒนาอาหารท้องถิ่นให้มีความโดดเด่น วัตถุดิบที่ใช้ต้องมีคุณภาพ และให้ความสำคัญกับการประกอบอาหารสดใหม่

2. ด้านราคา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมี การกำหนดมาตรการกำหนดราคาอาหารในเมือง ท้องเที่ยวและชี้แจงให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตาม อย่างเคร่งครัด ไม่เอาเปรียบ ผู้บริโภค และผู้ประกอบการควรกำหนดราคาอาหารที่มีความ เหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริโภค สามารถรับประทานได้บ่อยครั้ง และกลับมาใช้บริการ อยู่เรื่อย ๆ

3. ด้านสถานที่ เนื่องจากกลุ่มผู้บริโภคอาหาร ในอำเภอหัวหิน มักใช้รถส่วนตัวในการเดินทาง จึงทำ ให้ลูกค้าให้ความสำคัญ กับที่จอดรถเพียงพอ และผู้ประกอบการควรคำนึงถึงการตกแต่งร้าน ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อให้ลูกค้าสามารถ จดจำจุดเด่น ของร้านได้

4. ด้านโปรโมชั่น ผู้ประกอบการควรมีการจัด กิจกรรมส่งเสริมการตลาดที่น่าสนใจ เช่น โปรโมชั่น พิเศษในวันสำคัญต่างๆ มีส่วนลดพิเศษในเทศกาล ต่าง ๆ เพื่อสร้างความประทับใจและเกิดการบอกต่อ ของนักท่องเที่ยวผ่านทางช่องทางต่าง ๆ

5. ด้านพนักงาน ผู้ประกอบการควรให้ ความสำคัญในการคัดเลือกพนักงานที่มีอัธยาศัยดี เป็นมิตร มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ สามารถ แนะนำเกี่ยวกับสินค้าและให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ ต่อลูกค้าได้ เช่น เมนูใหม่ ๆ โปรโมชั่นในช่วงนั้น ๆ จดจำลูกค้าและความต้องการของลูกค้าได้ดี แม้จะเป็น เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่แสดงถึงความใส่ใจต่อลูกค้า

รายบุคคลและทำให้ผู้บริโภครู้สึกอยากกลับมาใช้ บริการที่ร้านอีกครั้ง

6. ด้านขั้นตอนการบริการ เนื่องจากกลุ่ม ผู้บริโภคในปัจจุบันมักใช้ชีวิตแบบเร่งรีบ และไม่ชอบ การรอคอย ดังนั้น ระยะเวลาในการเตรียมและเสิร์ฟ อาหารควรมีความรวดเร็ว เหมาะสม และในความ รวดเร็วนี้ลูกค้าต้องได้รับเครื่องดื่มและอาหารถูกต้อง ตรงตามที่ตั้ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการบริหารงาน ด้วยความเป็นมืออาชีพ และใส่ใจลูกค้า

7. ด้านบรรยากาศของร้าน ผู้ประกอบการ ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ร้านทั้งภายในและภายนอก ให้มีความแปลกตา น่าสนใจ มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีจุดเช็คอิน ถ่ายภาพ เพื่อนำไปสู่การประชาสัมพันธ์ ร้านผ่านสื่อออนไลน์

8. ด้านความสะอาดและสุขอนามัย สำนักงาน สาธารณสุขอำเภอหัวหิน ควรมีการตรวจประเมิน ความสะอาดและสุขอนามัยของร้านอาหารในหัวหิน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อก่อให้เกิดสภาพแวดล้อม ในแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้ออำนวยแก่สุขภาพและความ ปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ ควรตระหนักถึงความสะอาดของภาชนะใส่อาหาร สถานที่ประกอบอาหารพ่อครัวแม่ครัวปรุงอาหาร วัตถุดิบในการทำอาหาร ต้องมุ่งเน้นความสดใหม่ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค และควรมีการ ทำความสะอาดภายในร้านทุกวัน ให้บริการเจล แอลกอฮอล์ อุปกรณ์วัดไข้ และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ สถานการณ์โรคติดต่ออย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติตาม มาตรการของสำนักงานสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

9. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ปัจจุบัน ทางการศาสตร์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ในการใช้บริการร้านอาหารไทยในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ประกอบการไม่ควรมองข้ามสิ่งเหล่านี้และควร พัฒนาคุณภาพการบริการให้ตอบสนองต่อความ

ต้องการของลูกค้าทุกเพศทุกวัยและเพื่อนำไปสู่ การกลับมาใช้บริการซ้ำในอนาคต

10. ข้อค้นพบที่ได้จากข้อเสนอแนะปลายเปิด พบว่า ประเด็นที่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ราคาไม่เหมาะสมกับ คุณภาพของอาหาร ดังนั้น ผู้ประกอบการร้านอาหาร ในหัวหินควรให้ความสำคัญในทุกเมนูอาหารทั้งในด้าน วัตถุดิบในการปรุงอาหาร รสชาติ ความสะอาด ความปลอดภัย ความเหมาะสมของราคา และการไม่ เอาเปรียบผู้บริโภค เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีทัศนคติ ในด้านบวกต่อร้านอาหารไทยและเกิดความประทับใจ

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐวุฒิ รุ่งเสถียรภุช. (2558). **ประเภทของร้านอาหาร คุณภาพของอาหาร คุณภาพการบริการ และสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการร้านอาหารสำหรับมือค้ำของประชากรในกรุงเทพมหานคร.** การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏ อุบลราชธานี.
- นพรัตน์ บุญเพียรผล. (2560). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพบริการของธุรกิจร้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.** Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 10 (1), 61-76.
- ฝนทิพย์ มะม่วงแก้ว. (2559). **คุณสมบัติส่วนบุคคล จิตวิทยาตลาดบริการ และภาพลักษณ์ ที่ส่งผลต่อความคาดหวังในด้านการบริการของร้านอาหาร ในเขตกรุงเทพมหานคร.** การศึกษาเฉพาะบุคคลปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วิชา ทองสิทธิ์. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารประเภทชาบูของผู้ใช้บริการ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.** การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2561). **มูลค่าตลาดธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย.** ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 26, 2562, จาก <http://www.kasikornbank.com/TH/SME/KSMEKnowledge/KSMEAnalysis/Documents/SMELocalRestaurant.pdf>.

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริโภค อาหารไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติตามกลุ่ม สัญชาติ
2. ควรศึกษาการเติบโตของธุรกิจร้านอาหารไทย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดท่องเที่ยวอื่น ๆ
3. ควรศึกษาส่วนประสมทางการตลาดบริการ กับการสื่อสารแบบปากต่อปาก (Word of Mouth) เพราะการสื่อสารแบบปากต่อปากนั้นเป็นกลยุทธ์ ที่ทำให้เกิดการส่งผ่านข่าวสารอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เกิดจากการที่ผู้บริโภคเกิดความ ประทับใจในสินค้าและบริการและจะนำไปบอกเล่า ให้กับบุคคลใกล้ชิดจึงส่งผลให้มีความน่าเชื่อถือ อีกทั้งยังเป็นกลยุทธ์ที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

- สุจारी โสรัตสรง. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารขุนเลคอฟฟี่ อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Kotler, Philip.(1997). **Marketing Management (8thed.)**. Englewood Cliffs,NJ:
- Tripadvisor. (2562). **ร้านอาหารในหัวหิน**. ค้นเมื่อ ตุลาคม 20, 2562, จาก <https://th.tripadvisor.com>.

การจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

THE WELFARE SERVICE MANAGEMENT FOR THE ELDERLY IN SAMUTSAKHON CITY MUNICIPALITY PRECINCT

Receive : June 22, 2020

Revised: October 29, 2020

Accepted: December 30, 2020

อารีจิตร์ พินทุ^{1*)} ชยุตภวภานันท์กุล²⁾

¹⁾นักศึกษาลัทธิศาสตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²⁾อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
AreejitPhinthu¹⁾ Chayut Pavapanunku²⁾

¹⁾Master of Public Administration Program in Public PolicySuanSunandtaRajaphat University

²⁾Faculty of Humanities and Social Sciences

*Corresponding author e-mail: tik7158@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาครและศึกษาการสร้างรูปแบบที่เป็นแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร ทำการวิจัยด้วยวิธีวิจัยเชิงอนาคตหรืออนาคตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ เช่น ผู้บริหารเทศบาลนครสมุทรสาคร เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลนครสมุทรสาครจำนวน 17 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการเก็บข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ฐานนิยม และพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลด้วยการคำนวณค่าพิสัยระหว่างควอไทล์รวมทั้งหาค่าความสมบูรณ์ของผลต่างระหว่างฐานนิยมและมัธยฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่อยู่อาศัยมีความต้องการให้มีสภาพชุมชนที่มีความปลอดภัยจากอาชญากรรม ส่วนด้านการทำงานทำและรายได้ต้องการมีอาชีพเสริมและเบี้ยผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น ด้านบริการสังคมทั่วไปความต้องการอาสาสมัครในชุมชนดูแลช่วยเหลือที่บ้าน เช่น การทำความสะอาด หรือช่วยกิจกรรมอื่น ๆ ด้านการออกกำลังกายและการพักผ่อนนั้นมีการออกกำลังกายเสมอ ด้านโภชนาการนั้นมีพฤติกรรมมักเลือกรับประทานอาหารตามใจตนเอง ด้านสุขภาพและการสาธารณสุขส่วนใหญ่ต้องการคำแนะนำในการดูแลสุขภาพ และแนวทางการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในอนาคตคือ ต้องการให้มีการจัดตั้งศูนย์ผู้สูงอายุกระจายหลาย ๆ แห่ง

คำสำคัญ: การจัดการสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ เทศบาลนครสมุทรสาคร

ABSTRACT

The purpose of this research was to study welfare service for elderly of SamutSakhon City Municipality in present and to find welfare management guidelines in the future for SamutSakhon city municipality by using futures research method. The target populations were selected from 17 people who were the interested person in area. Such as executive, public health staff and the people who were 60 years old up and lived in SamutSakhon City Municipality. And using questionnaire for collecting data by using Delphi technique The data were analyzed by median, mode, difference of median and mode and interquartile range, IQR. The result found that, for the address, the people wanted the address where had safety from crime. For career, the people wanted supplementary career and had more subsistence allowance. For social service, the people wanted volunteers in community for taking care, clean their homes and helping other activities. For exercise, the people always exercise and rest enough. For nutrition, the people liked to eat food that they like. For health, most of people wanted suggestions in health and elderly welfare management guidelines in the future and wanted to have many elderly center in other places.

Keywords: Elderly, The municipality, Social Welfare service

บทนำ

สวัสดิการสังคมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคน ในสังคมตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตาย ในการดูแลคุ้มครองสมาชิกของสังคมเป็นบทบาทหน้าที่ของสถาบันครอบครัว ครอบครัวจึงเป็นสถาบันแรกที่สำคัญต่อการสร้างระบบความมั่นคงของมนุษย์และสังคม ในขณะที่องค์กรภาครัฐจะเข้ามามีบทบาทรับผิดชอบก็ต่อเมื่อระบบสนับสนุนทางสังคมที่ใกล้ชิดตัวของบุคคลนั้นไม่สามารถทำหน้าที่ดังกล่าวได้ คือ การดูแลรับผิดชอบให้ประชาชนที่เดือดร้อน ให้ได้รับบริการสังคมขั้นพื้นฐานหรือบริการสวัสดิการสังคมจากรัฐ ฉะนั้นสิทธิของประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองของรัฐก็ควรได้รับบริการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตจากรัฐ รัฐในฐานะผู้ปกครองที่มีอำนาจซึ่งมีหน้าที่โดยชอบธรรมที่จะจัดสรรทรัพยากรให้กับประชาชน

การสงเคราะห์ผู้สูงอายุเป็นภารกิจหน้าที่หนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะเพื่อประชาชนซึ่งได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการสังคมสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่นเดียวกับเทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยปรากฏอยู่ในมาตรา 17(27) (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ม.ป.บ.:24, 2558)

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50(7) มาตรา 55(1) และมาตรา 56(1) กำหนดให้เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุและตามพระราชบัญญัติสภาเทศบาลนครสมุทรสาคร

ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร มีความแตกต่างในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุอย่างไรตรงความต้องการของผู้สูงอายุหรือไม่ โดยผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลนคร ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลนคร สมุทรสาคร ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

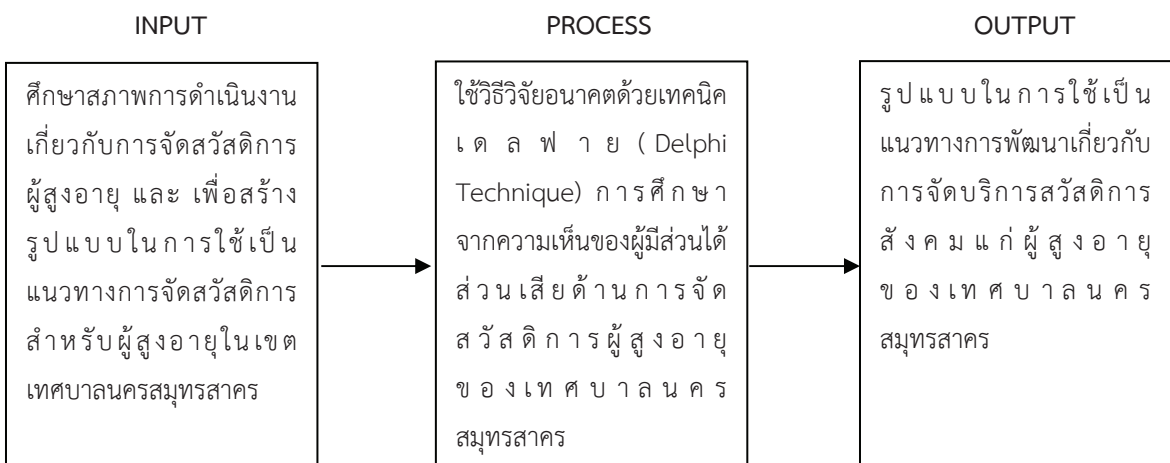
1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร
2. เพื่อสร้างรูปแบบในการใช้เป็นแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการจัดบริการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการปัจจุบันของการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
2. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ศึกษาสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุและ เพื่อสร้างรูปแบบในการใช้เป็นแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสมุทรสาครใช้วิธีวิจัยอนาคตด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) การศึกษา จากความเห็นเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลโดยปรากฏอยู่ในมาตรา 17(27) (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ม.ป.ป.: 24, 2558) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร รูปแบบในการใช้เป็นแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ระเบียบวิธีวิจัย การวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในเทศบาลนครสมุทรสาครในครั้งนี้ เป็นวิธีการเชิงอนาคต (future research) หรืออนาคตศาสตร์ (futurism) และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพิเศษในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 3 กลุ่มคือ

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เจ้าหน้าที่เทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 3 คน ได้แก่ ท่านปลัดเทศบาลนครสมุทรสาคร, ผู้อำนวยการกองสวัสดิการเทศบาลนครสมุทรสาคร, เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เจ้าหน้าที่พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมุทรสาคร จำนวน 2 คน

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 12 คน ผู้วิจัยทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาคัดเลือกโดยใช้เกณฑ์ของ Skill Integration Theory Usage with Micro skills for International Inter Viewing Practice ของ Allen E.Evey and May Bradford Lvey Chapter 13-14 Section IV และเกณฑ์ที่นิยมใช้กันในเทคนิคเดลฟายของทามัสและโรเบอร์ต (Thomas T.Macmillan & Robert B. Textor) (ณัฐปภัสร ฤทธิวัฒนาณิช, 2561)

1. ขั้นตอนการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 17 คน ทราบล่วงหน้าแล้ว และได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัยที่จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 17 คน ให้ข้อมูลถึง 3 รอบ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 ซึ่งเป็นการเก็บ

รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) เริ่มในเดือน ตุลาคม 2562 จากนั้นนำผลการสัมภาษณ์ มารวบรวมแล้วสังเคราะห์แยกแยะประเด็นเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 ในเดือน ตุลาคม 2562 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 2 มาหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และนำเสนอผลการตอบในรอบที่ 2 เฉพาะบุคคลเพื่อนำกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลหลักพิจารณาตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามรอบที่ 3 ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2562 และได้นำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรอบที่ 3 มาเปรียบเทียบกับยืนยัน ในคำตอบของผู้ให้ข้อมูลหลัก ในรอบที่ 2 ใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 17 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการรวบรวมประเด็นข้อคำถามของผู้ให้ข้อมูลหลักในการตอบข้อคำถามแบบปลายเปิดในข้อที่ 1 มาทำการสังเคราะห์และสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักในการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 และ 3 สามารถสร้างประเด็นข้อคำถามเป็น 7 ประเด็นหลัก ๆ ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัย, ด้านการมีงานทำและรายได้, ด้านบริการสังคมทั่วไป, ด้านการออกกำลังกาย และการพักผ่อน, ด้านโภชนาการ, ด้านสุขภาพ, และการสาธารณสุข, ด้านแนวทางการจัดสวัสดิการสังคม ของผู้สูงอายุในอนาคตสร้างเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักแสดงความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นปัญหา โดยผู้วิจัยกำหนดค่าของระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามไว้ 4 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) (Revilla, Melanie A, 2013) คือ

ค่าคะแนนสูงสุด - ค่าคะแนนต่ำสุด = 4 - 1

จำนวนช่วงระดับความคิดเห็น 4 = 0.75

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งระดับความคิดเห็นให้มีช่วงละ 0.75 จึงสามารถแบ่งช่วงระดับความคิดเห็นได้ดังนี้

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.25-4.00 หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50-3.25 หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.75-2.50 หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วยมาก

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.00-1.75 หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมากที่สุด

3 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก

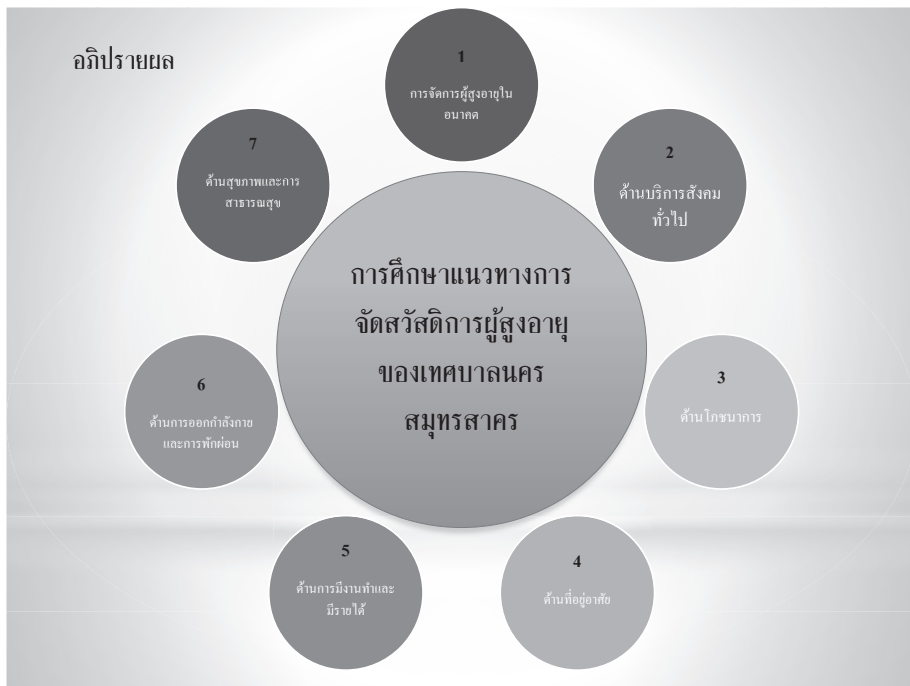
2 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วยมาก

1 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วยมากที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการวิจัยรูปแบบการศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพบว่า สามารถเรียงตามความสนใจของกลุ่มและตามสภาพปัญหาได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์ปัจจัยพึงประสงค์ที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการศึกษาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร

สามารถนำมาสรุปเป็นรูปแบบการศึกษาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาครได้ 7 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 ปัจจัยพึงประสงค์ที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบศึกษาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร

ปัจจุบัน	อนาคต
+ บริการทางด้านสังคม	ด้านการบริการทางสังคม (Social Service) + ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ + ความปลอดภัยจากอาชญากรรม
+ ภาวะโภชนาการ + การออกกำลังกาย + สุขภาพและสาธารณสุข	ด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ (Health) + คำแนะนำในการดูแลสุขภาพ + การจัดอาหารครบ 5 หมู่ + การจัดอาหารเพื่อสุขภาพ
+ ที่อยู่อาศัย + การทำงานและรายได้	ด้านความปลอดภัย (Safety) + การเพิ่มรายได้จากอาชีพที่มีความถนัด + เบี้ยยังชีพ + อาสาสมัครช่วยบริการทางสังคม + การบริการ รับ-ส่ง สถานพยาบาล

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาการวิจัยรูปแบบการศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

ด้าน	สูงสุด	ต่ำสุด	Mean	SD.
1. สวัสดิการในอนาคต	การจัดตั้งศูนย์ผู้สูงอายุ 3.882	ดูแลผู้มีรายได้น้อย 3.176	3.696	0.439
2. การทำงานและรายได้	เบี้ยผู้สูงอายุ 3.706	อาชีพ 1.588	2.551	0.849
3. การบริการสังคม	อาสาสมัครในชุมชน 3.412	ร่วมกิจกรรมสังคม 2.882	3.203	0.723
4. โภชนาการ	การรับประทานอาหาร 3.294	ทานอาหารครบ 5 หมู่ 2.176	2.686	0.708
5. สุขภาพและอนามัย	การตรวจสุขภาพ 2.941	การเจ็บป่วยรุนแรง 1.529	2.363	0.785
6. ที่อยู่อาศัย	ความปลอดภัย 2.882	การเดินทาง 2.353	2.601	0.685
7. การออกกำลังกาย	การออกกำลังกาย 2.529	การร่วมกิจกรรมกลุ่ม 2.471	2.510	0.582

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้สูงอายุมีความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐในเขตของตนเองให้มีการบริการประชาชนและผู้สูงอายุในเขตรับผิดชอบให้มากยิ่งขึ้น จัดให้มีกลุ่มตัวแทนภาครัฐและเอกชน กรรมการสมาคมหรือชมรมที่จัดขึ้น ให้มีตัวแทนของผู้สูงอายุ เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในการร่วมมือกันสร้างหรือจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในชมรมหรือสวัสดิการที่จัดขึ้นตามนโยบายงบประมาณมายังภาครัฐเพื่อทราบ

ถึงความดำเนินงานและความโปร่งใสในการทำงาน เสนอข้อคิดเห็นหรือจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ในชมรมหรือสวัสดิการที่จัดขึ้นตามนโยบายงบประมาณมายังภาครัฐเพื่อทราบถึงความดำเนินงานและความโปร่งใสในการทำงานเสนอข้อคิดเห็นร่วมกันจะได้มีการจัดทำสวัสดิการผู้สูงอายุได้ตรงจุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาครในเชิงอนาคต

องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้จะปฏิบัติให้เกิดประโยชน์มากที่สุดต้องมีความตระหนักถึงหน้าที่

ความรับผิดชอบ ความสามัคคีขององค์กรนั้น ๆ ประกอบไปด้วย หน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่

ที่เกี่ยวข้อง (ภาครัฐ), ผู้นำชุมชนทุกตำบล, และกลุ่มผู้สูงอายุ (กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ใช้บริการ), กลุ่มภาคเอกชน เช่น ห้างร้าน บริษัทต่าง ๆ ช่วยเหลือสนับสนุนด้านกองทุน ผลที่ได้จากการนำโมเดล 1H2S

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากการศึกษาพบว่าลักษณะของการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุควรนำแนวทางการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุไปประยุกต์ใช้กับการทำโครงการที่เกี่ยวข้องเพื่อสนองความต้องการให้กับผู้สูงอายุทั้งในด้านการเรียนรู้ด้านสุขภาพ ด้านนันทนาการ ด้านอาชีพ หลังเกษียณ

2. จากการศึกษาพบว่า แนวทางการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสมุทรสาครมีแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรเครือข่ายและภาคีของผู้สูงอายุ รวมทั้งการสร้างเป้าหมายของการจัดสวัสดิการที่เน้นคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรวางแผนด้านการพัฒนาองค์การชมรมผู้สูงอายุที่มีความครอบคลุมกับกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างจังหวัด และภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

กฤษณ์ภูริพงษ์, สุพจน์ อินทร์หว่าง. (2558). แนวทางการจัดการสวัสดิการของผู้สูงอายุในภาคเหนือตอนล่าง.

วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 1(2), 1-17.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2558). **มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ**. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง

ณรงค์ โพธิ์พุกพานันท์. (2550). **ระเบียบวิธีวิจัย**. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.

ณัฐชยธร เดชสิทธิ์บุลพร. (2557). **คุณภาพชีวิตและความต้องการสนับสนุนสวัสดิการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ**

ในชุมชนสามตำบล จังหวัดนครปฐม. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ต่อไปเพื่อการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุให้ยั่งยืน นอกจากนี้ควรมีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เป็นแบบพหุภาคีซึ่งต้องเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการมากกว่าเป็นผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ถึงคุณค่าของตนเอง อีกทั้งควรส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน เพื่อใช้เป็นฐานในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิธีการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาโดยสัมภาษณ์เจาะลึกกับกลุ่มหน่วยงานภาครัฐและผู้ปฏิบัติงานจริงและกลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร ต่อไปควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มเทศบาลนครจังหวัดอื่น ๆ โดยควรเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพการวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องเหมาะสมต่อไป

2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษารูปแบบการจัดการสวัสดิการของผู้สูงอายุเพื่อให้เห็นรูปแบบที่ชัดเจนว่าควรมีลักษณะการจัดการสวัสดิการอย่างไรมีการจัดกิจกรรมใดบ้างที่เหมาะสมและควรพัฒนาในด้านใดบ้างเพื่อเป็นรูปแบบที่เหมาะสมให้กับชมรมผู้สูงอายุ องค์กรเครือข่ายผู้สูงอายุต่อไป

- นันทนา อยู่สบาย. (2557). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีระ**
จะเข้้น้อย อำเภอบางเสาธงจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการบริหารทั่วไป คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะดา ภัคดีอำนาจ, พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. (2557). แนวทางการจัดการสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลกาตอง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา. **วารสารวิทยาการจัดการ, 31(2)**, 121-151.
- ยุทธนา ชมวงศ์. (2561). **รูปแบบนวัตกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบสันติวิธีเพื่อจัดการทรัพยากรน้ำในบึง**
บอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์. ปรินญาธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน,
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น. .
- โรงพยาบาลเปาโล. (2562). **ลูกหลานควรรู้อุบัติเหตุในผู้สูงอายุ**. ค้นเมื่อ October 27, 2019, จาก:
<https://www.paolophahol.com/th-TH/Article/Details/บทความ-กระดุกและข้อ/อุบัติเหตุในผู้สูงอายุ>
- ศิริพร อริยพุทธิรัตน์. (2562). **5 วิธีป้องกันอุบัติเหตุในผู้สูงอายุ**. ค้นเมื่อ October 27, 2019,
จาก:<https://www.thebangkokinsight.com/219311>.
- สมพละ นวะกะ. (2555). **ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึก**
จังหวัดกระบี่. ปรินญาธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการฯ. (2560). **รายงานฉบับสมบูรณ์รูปแบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ**
ที่มีภาวะเสี่ยงดูบุตรหลาน. อุดรดิตต์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักโรคไม่ติดต่อกรมควบคุมโรค. (2560). **รายงานการพยากรณ์การปลดตกหกล้มของผู้สูงอายุ (อายุ60ปีขึ้นไป)**
ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560-2564. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก;
- สุวัฒน์อินทรประไพ, อมริน อินไข. (2557). **การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา**
อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัย
ระดับชาติและนานาชาติเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15.
- Christian Aspalter. (2009). *Different Worlds of WelfareCapitalism*:. Discussion Paper No.80. July 2001.
- Esping Andersen. (2000). *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Princeton: Princeton University
Press.
- Gorman M. (1999). *Development and the rights of order people*. In: RandaJetlag. London: Earth
scan Publications.
- Kavin Jackson M. (2019). *Welfare Benefits for the Elderly*. Retrieved October 27, 2019, from:
<http://www.sapling.com/6702315/welfare-benefits-elderly>.
- Revilla, Melanie A. (2013). *Choosing the Number of Categories in Agree-Disagree Scales*.
Sociological Methods & Research.
- Titmuss Richard M. (1958). *Essay and "The Welfare State"*. London: Place of Publication.

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

HOUSEHOLD BEHAVIORS ON SOLID WASTE MANAGEMENT IN NONGPLING SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, MAHA SARAKHAM PROVINCE

Receive : August 22, 2020

Revised: September 16, 2020

Accepted: October 29, 2020

นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์¹⁾, ชุเลวรรณ ปราณีธรรม^{2)*}

¹⁾อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

²⁾อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Nipaporn Jongwutiwes¹⁾, Chuleewan Praneetham^{2)*}

¹⁾Lecturer of Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Maha Sarakham University

²⁾Lecturer of International School of Tourism, Suratthani Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: chuleewansru@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน บ้านหนองปลิง ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน และเพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการขยะ มูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ (t – test) และ One-Way-ANOVA ผลการศึกษาพบว่า ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัว เรือนของประชาชน อยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน อยู่ในระดับ มากที่สุด ส่วนด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือนและด้านการลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน อยู่ใน ระดับมาก การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน จำแนก ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนที่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะการจัดการขยะมูล ฝอยในครัวเรือนของประชาชน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรนำถังขยะมาแจกให้ทุกครัวเรือน ควรระบุข้างถัง ว่าสำหรับใส่ขยะประเภทใดบ้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้ และจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านขยะ เช่น การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก

คำสำคัญ : การจัดการขยะมูลฝอย พฤติกรรมครัวเรือน ตำบลหนองปลิง

ABSTRACT

The purposes of this research were to explore behaviors related to solid waste disposal in the household of Nongpling village, Nongpling sub-district, Muang district, Maha Sarakham province, to compare solid waste disposal behaviors, and to present appropriate suggestions on household solid waste management. The sample for this research comprised 322 informants. The data collection tool was a questionnaire. Frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-Way-ANOVA were used to analyze the data. The results revealed a high degree of household waste management behavior. It was found that the separation of solid waste in the household was at the highest level. The behavior concerning reusing and reducing the amount of solid waste in the household was at a high level. The research also found that gender, age, education, and occupation were factors influencing the household behavior of solid waste management. Suggestions for household solid waste management were that the sub-district administration organization should provide trash bins for every household, that each bin should be specified what type of garbage it is for, and that the sub-district administration organization should create public relations campaigns to educate and promote green behavior in household waste management such as using cloth bags instead of plastic bags.

Keywords : solid waste management, household behavior, Nongpling sub-district

บทนำ

ปัญหาขยะมูลฝอย หรือของเสียเป็นเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ขยะมูลฝอยหรือของเสียมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี อาจกล่าวได้ว่า การขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมนับเป็นสาเหตุสำคัญหนึ่งที่ทำให้เกิดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและสารพิษที่ปนเปื้อนอยู่ในแหล่งน้ำ ดินและอากาศ ตลอดจนบางส่วนตกค้างอยู่ในอาหารทำให้ประชาชนเสี่ยงต่ออันตรายจากการเป็นโรคต่าง ๆ อีกทั้ง ขยะมูลฝอยที่ตกค้างบนพื้นซึ่งเป็นพาหะนำโรคติดต่อทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน (รุ่งกานต์ พลายนแก้ว และประภัสสร อักษรพันธ์, 2562, 243)

ในปัจจุบัน ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกชุมชน ลักษณะปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการ

จัดการมูลฝอยที่ไม่ถูกวิธี หรือมีมูลฝอยมากจนไม่สามารถดำเนินการจัดเก็บ เก็บขนและกำจัดได้หมดในวันเดียว มูลฝอยจึงตกค้างในชุมชน ปริมาณขยะเพิ่มขึ้น ตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ซึ่งเป็นปัจจัยกระตุ้นให้ปัญหาการจัดการขยะเป็นปัญหาที่เรื้อรัง สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากมนุษย์ อาจเพราะการขาดระเบียบวินัย ความมั่งง่าย รวมถึงพฤติกรรมกรรมการบริโภค และการใช้สิ่งของในชีวิตประจำวันที่ทำให้ปริมาณของขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น ประเภทของขยะมูลฝอยตามครัวเรือนส่วนมากเป็นขยะที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น เศษอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้มากที่สุด รองลงมาเป็นขยะทั่วไป เช่น เศษกระดาษ และสุดท้ายเป็นขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว ขวดพลาสติก กระจังป้องกันรถต่าง ๆ

ส่วนขยะอันตราย พบว่า มีปริมาณไม่มาก เช่น หลอดไฟ ก้อนแบตเตอรี่ กระป๋องฉีดพ่นยุง (บุบผา ชื่นนรินทร์ และปิยลักษณ์ โพธิวรรณ, 2560, 167)

ขยะและของเสียส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจาก บ้านเรือนหรือในครัวเรือน ได้แก่ เศษอาหารที่เหลือทิ้ง ภาชนะบรรจุต่างๆ เช่น ขวดแก้ว พลาสติก กระป๋อง อะลูมิเนียมที่ยังอยู่ในสภาพดี จากงานวิจัยของทิพย์วรรณ สุพิเพชร (2556, 91) ได้อธิบายว่า ปัญหาและอุปสรรคในการลดปริมาณขยะมูลฝอย ในครัวเรือน คือ การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และขาดการรับรู้ข่าวสารในเรื่องเกี่ยวกับการลด ปริมาณขยะมูลฝอย ขาดความร่วมมือจากผู้พักอาศัย ในการรักษาความสะอาด การขาดวินัยในการทิ้งขยะ มูลฝอย

การให้ประชาชนมีพฤติกรรมในการจัดการขยะ มูลฝอยที่ดีเป็นแนวทางหนึ่งที่จะลดปริมาณขยะ และแบ่งเบาภารกิจของภาครัฐได้ การคัดแยกขยะ มูลฝอยก็เป็นวิธีการหนึ่งของระบบการจัดการขยะ มูลฝอยเป็นการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่ประชาชน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด เป็นการ ช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนที่จะนำไปกำจัดในขั้น สุดท้าย

ปริมาณ ขยะมูลฝอยในชุมชนที่เกิดขึ้น ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี จากรายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยในชุมชน ปี 2560 ของกรมควบคุมมลพิษ พบว่า ปริมาณ ขยะมูลฝอยทั่วประเทศ มี 27.40 ล้านตัน เพิ่มขึ้น จากปี 2559 ที่มี 27.06 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 1.26 หรือ 120,000 ตัน ขณะที่ขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้น ทั้งหมดประมาณ 6.01 ล้านตันหรือ 16,467 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 22 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน ที่เกิดขึ้นทั้งประเทศ โดยขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ประชาชนในพื้นที่จะดำเนินการกำจัดในครัวเรือน

โดยการเทกองรวมกันไว้ ประมาณ 4.92 ล้านตัน หรือ 13,482 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 21 ของปริมาณขยะ มูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นทั้งประเทศไทย ขยะมูลฝอย ที่เกิดขึ้นมีสัดส่วนองค์ประกอบที่สามารถนำมาใช้ ประโยชน์ใหม่ได้ในอัตราที่ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น (พระมหานรินทร์ ปริบุญ โฉม, 2562, 137)

ในปัจจุบันตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 8 หมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 1,170 ครัวเรือน บ้านหนองปลิง ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีครัวเรือน ทั้งหมด 325 ครัวเรือน และมีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 1,645 คน มีปริมาณขยะเกิดขึ้นในครัวเรือนประมาณ 10 ตันต่อวัน ในปัจจุบันยังมีขยะมูลฝอยที่ตกค้าง ไม่สามารถกำจัดได้หมด และยังต้องการการจัดการ ขยะมูลฝอยอย่างเร่งด่วน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ของประชาชนที่อาศัยในบ้านหนองปลิง ตำบล หนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อทราบว่าประชาชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในครัวเรือนเป็นอย่างไร ซึ่งจะทำให้สามารถส่งเสริม ให้เกิดพฤติกรรมการจัดการขยะได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในครัวเรือน ของประชาชน บ้านหนองปลิง ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ตามปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการ ขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนบ้านหนองปลิง ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยประชากรที่ศึกษาได้แก่ ประชาชนบ้านหนองปลิง ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนมกราคม พ.ศ. 2562 – มีนาคม พ.ศ. 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านหนองปลิง ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 1,645 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านหนองปลิง ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กำหนดจากสูตรการหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยมีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา และผู้วิจัยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 เพื่อนำไปปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำผลไปวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.836

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t – test) และ One-Way-ANOVA และการแปลความระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 มาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 น้อยที่สุด (วรภรณ์ กงจันทา และฉิมโสณ วิสิฐนิธิกัจา, 2563, 88)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 1 – 11 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ด้านการลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน	4.19	0.60	มาก
ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือน	4.23	0.76	มาก
ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน	4.62	0.58	มากที่สุด
รวม	4.35	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ($\bar{x} = 4.62$,

S.D. = 0.58) ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือน ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.76) และด้านการลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ด้านการลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน

ด้านการลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ท่านให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการช่วยกันลดขยะ	4.64	0.64	มากที่สุด
2. ในแต่ละมื้อท่านทำอาหารให้พอดีกับจำนวนคนในครอบครัว ไม่เหลือทิ้ง	4.64	0.48	มากที่สุด
3. ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลายๆ ใบ	4.46	0.98	มาก
4. ท่านบอกกล่าวให้คนที่รู้จักใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด	4.20	0.93	มาก
5. ท่านเลือกใช้สินค้าที่มีความทนถาวรมีอายุการใช้งานนาน	3.98	0.95	มาก
6. ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น	3.72	0.86	มาก
รวม	4.19	0.60	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ด้านการลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ ท่านให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการช่วยกันลดขยะ ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.64) และในแต่ละมื้อท่านทำอาหารให้พอดีกับจำนวนคนในครอบครัว ไม่เหลือทิ้ง ($\bar{x} = 4.64$,

S.D. = 0.48) อยู่ใน ระดับ มาก 4 ข้อ ได้แก่ ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลายๆ ใบ ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.98) ท่านบอกกล่าวให้คนที่รู้จักใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.93) ท่านเลือกใช้สินค้าที่มีความทนถาวรมีอายุการใช้งานนาน ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.95) และท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือน

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ท่านนำถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ซ้ำ	4.73	0.44	มากที่สุด
2. ท่านนำเศษสิ่งของที่ทิ้งบางอย่างมาซ่อมแซมใช้ใหม่ เช่น แก้ว	4.37	0.88	มาก
3. ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก	4.22	0.98	มาก
4. ท่านนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่	4.20	1.02	มาก
5. ท่านนำขยะที่เป็นวัสดุโลหะกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้	4.02	1.20	มาก
รวม	4.23	0.76	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ท่านนำถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ซ้ำ ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.44) อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ได้แก่ ท่านนำเศษสิ่งของที่ทิ้ง

บางอย่างมาซ่อมแซมใช้ใหม่ เช่น แก้ว ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.88) ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.98) ท่านนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 1.02) และท่านนำขยะที่เป็นวัสดุโลหะกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 1.20) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ท่านคัดแยกขยะประเภท กระดาษ ขวดพลาสติก เศษเหล็ก ขวดแก้ว ไม้ขาย	4.91	0.54	มากที่สุด
2. ท่านคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน	4.73	0.61	มากที่สุด
3. ท่านคัดแยกขยะอันตรายออกจากขยะประเภทอื่นก่อนทิ้ง เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดนีออน	4.55	0.45	มาก
4. ท่านคัดแยกเศษอาหารไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ย	4.46	0.70	มาก
5. ท่านจัดหาที่รองรับขยะสำหรับการคัดแยกแบบง่ายบริเวณหน้าบ้านเอง	4.28	0.59	มาก
รวม	4.62	0.58	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ ท่านคัดแยกขยะประเภท กระดาษ ขวดพลาสติก เศษเหล็ก ขวดแก้ว ไม้ขาย

($\bar{x} = 4.91$, S.D. = 0.54) ท่านคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ ท่านคัดแยกขยะอันตรายออกจากขยะประเภทอื่นก่อนทิ้ง เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดนีออน ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.45) ท่านคัดแยกเศษอาหารไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ย

($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.70) และท่านจัดหาที่รองรับขยะ ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ
สำหรับการคัดแยกแบบง่ายบริเวณหน้าบ้านเอง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน จำแนกตามเพศ

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	เพศชาย		เพศหญิง		t	P-Value
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ด้านการลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน	4.38	0.70	4.46	0.65	-1.416	.000*
ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือน	4.26	0.78	4.38	0.64	-2.348	.160
ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน	3.91	0.83	4.09	0.75	-1.411	.000*
รวม	4.14	0.67	4.29	0.63	-.036	.000*

จากตารางที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนที่แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยเพศหญิง มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนดีกว่าเพศชาย

ตารางที่ 6 ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
จำแนกตามอายุ	ระหว่างกลุ่ม	13.63	5	2.728	21.908*	.000
	ภายในกลุ่ม	21.53	173	.124		
	รวม	35.17	178			

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

ในครัวเรือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{x}	S.D.	1	2	3	4	5	6
1. ต่ำกว่า 30	3.23	0.00		.000*	.000*	.000*	.000*	.000*
2. 31-40 ปี	4.24	0.39			.079	.017*	.101	.000*
3. 41-50 ปี	4.42	0.00				.887	.660	.007*
4. 51-60 ปี	4.41	0.49					.669	.000*
5. 61-70 ปี	4.38	0.14						.000*
6. มากกว่า 70 ปี	4.76	0.00						

จากตารางที่ 7 พบว่า เมื่อทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า 1) ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน น้อยกว่า กลุ่มอายุ 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี 61-70 ปี และที่มีอายุมากกว่า 70 ปี 2) ประชาชนกลุ่มอายุ 31-40 ปี

มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน น้อยกว่า กลุ่มอายุ 51-60 ปี และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 70 ปี 3) ประชาชนที่มีอายุมากกว่า 70 ปี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน มากกว่า กลุ่มอายุ 41-50 ปี กลุ่มอายุ 51-60 ปี และกลุ่มอายุ 61-70 ปี

ตารางที่ 8 ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
จำแนกตามระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6.44	4	1.611	9.758*	.000
	ภายในกลุ่ม	28.73	174	.165		
	รวม	35.176	178			

จากตารางที่ 8 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการ

ขยะมูลฝอยในครัวเรือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{x}	S.D.	1	2	3	4	5
1. ประถมศึกษา	4.46	.039		.773	.001*	.000*	.041*
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	4.42	0.00			.021*	.000*	.237
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	4.09	0.00				.099	.171
4. ปริญญาตรี/เทียบเท่า	3.85	0.00					.000*
5. สูงกว่าปริญญาตรี	4.27	0.72					

จากตารางที่ 9 พบว่า เมื่อทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า 1) ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า และระดับสูงกว่าปริญญาตรี 2) ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในครัวเรือน มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า 3) ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน น้อยกว่าประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 10 ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ

พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
จำแนกตามอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	7.37	3	2.458	15.474*	.000
	ภายในกลุ่ม	27.80	175	.159		
	รวม	60.025	178			

จากตารางที่ 10 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพในครัวเรือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแตกต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{x}	S.D.	1	2	3	4
1. เกษตรกร	4.34	0.49		.005*	.081	.000*
2. พ่อบ้าน/แม่บ้าน	4.55	0.13			.000*	.000*
3. พนักงานบริษัทเอกชน	4.20	0.56				.004*
4. ธุรกิจส่วนตัว	3.85	0.00				

จากตารางที่ 11 เมื่อทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า 1) ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน น้อยกว่า อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน แต่มีพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน มากกว่า ประชาชนที่มีธุรกิจส่วนตัว 2) ประชาชนที่มีอาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน มีพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน มากกว่า อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และประชาชนที่มีธุรกิจส่วนตัว 3) ประชาชนที่มีพนักงานบริษัทเอกชน มีพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน มากกว่า ประชาชนที่มีธุรกิจส่วนตัว

แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้ และจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านขยะ เช่น การนำขยะมูลฝอยสดหรือเศษอาหารมาหมักทำปุ๋ย และการใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นต้น ควรหาแนวทางเพื่อส่งเสริม

ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการขยะเพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรแจกถังขยะให้ทุกครัวเรือนและระบุข้างถังว่าใช้สำหรับขยะประเภทใด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน บ้านหนองปลิง ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในครัวเรือน และด้านการลดการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนมีความรู้ มีความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน เพราะมีหน่วยงานภาครัฐเข้าไปสนับสนุนให้มีการจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกวิธี มีรถเก็บขนขยะเข้ามาเก็บทุก 2-3 วัน/สัปดาห์

และชาวชุมชนปฏิบัติตามคำแนะนำจากผู้นำชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร สกุลพอง (2551) ได้ศึกษาพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง และสมพงษ์ แก้วประยูร (2558) ได้ศึกษา ความรู้ ทักษะและพฤติกรรม การจัดการ ขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเทศบาล เมืองควนลัง อำเภอกาบังใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า พฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน โดยรวมมีพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับผลการ ศึกษาวิจัยของ รุ่งกานต์ ปลายแก้ว และประภัสสร อักษรพันธ์ (2562, 243) ได้ศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชนเทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ผลการศึกษาแตกต่างจากการศึกษาวิจัยของ บุบผา ซีนินรันตร์ และปิยลักษณ์ โพธิ์วรรณ (2560, 169) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ มูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชน ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการ คัดแยกขยะ การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ซ้ำและการ รีไซเคิลขยะ ทำให้ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติ การ อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ตามปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีผลต่อพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชน บ้านหนองปลิง มีความรู้ที่ไม่เหมือนกัน และการรับรู้ ข่าวสารในการจัดการขยะที่ไม่เหมือนกัน เนื่องจาก ช่วงอายุมีหลายกลุ่มอายุทำให้การได้รับข้อมูล เรื่องของวิธีการจัดการขยะที่ถูกต้องไม่เหมือนกันหรือ

ขาดความเอาใจใส่ในเรื่องการจัดการขยะ และทัศนคติ ในการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่เหมือนกันส่งผล ต่อความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการจัดการขยะ มูลฝอยก็เป็นปัจจัยใจหนึ่ง ที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน สอดคล้องกับผล การศึกษาของ สมพงษ์ แก้วประยูร (2558) พบว่า เพศต่างกันทำให้มีพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ Adeolu et al. (2014) พบว่า เพศและอายุที่แตกต่าง กันมีผลทำให้มีพฤติกรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ วลัยพร สกุลพอง (2551) พบว่า อายุต่างกันส่งผลให้พฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาล เมืองมาบตาพุดแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการ ศึกษา ของ สมพงษ์ แก้วประยูร (2558) พบว่า อาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอย ในครัวเรือนที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผล การศึกษาของ Nguyen et al. (2012, 1451) พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรม การจัดการขยะในครัวเรือนที่แตกต่างกัน

แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ของประชาชนมีดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัด ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้ และจัด กิจกรรมรณรงค์ด้านขยะ เช่น การนำขยะมูลฝอยสด หรือเศษอาหารมาหมักทำปุ๋ย และการใช้ถุงผ้า แทนถุงพลาสติก เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบล ควรหาแนวทาง เพื่อส่งเสริมให้ ประชาชน เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกระบวนการ จัดการขยะเพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบล ควรแจกถังขยะให้ทุกครัวเรือนและระบุข้างถังว่า สำหรับ ใส่ขยะประเภทใดบ้าง รุ่งกานต์ ปลายแก้ว และประภัสสร อักษรพันธ์ (2562, 246) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชน ต้องกระตุ้นการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะการใช้สื่อ

รณรงค์ให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอยควรมีการกระตุ้นเตือนโดยการประชาสัมพันธ์รณรงค์ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย การบรรจุในวาระการประชุมของเทศบาล และเพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดขยะที่ต้นทาง การนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากขยะรีไซเคิล ซึ่งการส่งเสริมการจัดการขยะที่เกิดขึ้น ณ ต้นทาง หรือจัดการที่แหล่งกำเนิดขยะให้ปริมาณขยะเหลือน้อยลง สามารถใช้หลัก 3R ได้แก่ ใช้ซ้ำ หรือลดการใช้ (Reduce) ใช้ซ้ำ (Reuse) และแปรรูปใช้ใหม่หรือรีไซเคิล (Recycle) จะช่วยลดปริมาณขยะลดการใช้พลังงาน และช่วยลดมลพิษที่เกิดกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน (พระมหานิพนธ์ ปรีปญโญ, 2562, 139)

เอกสารอ้างอิง

- ทิพย์วรรณ สุพิเพชร. (2556). พฤติกรรมของแม่บ้านในการลดปริมาณขยะมูลฝอยในอาคารที่พักอาศัย ของกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1 (ปตอ.1) เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยบริการ*, 24(1), 84-94.
- บุษผา ชื่นนิรันดร์ และปิยลักษณ์ โภธิวรรณ. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารช่อพะยอม*, 28(1), 165-172.
- พระมหานิพนธ์ ปรีปญโญ. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะของชุมชน ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม*, 4(1), 135-150.
- รุ่งกานต์ พลายแก้ว และประภัสสร อักษรพันธ์. (2562). ผลของการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5(2), 233-248.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีถึงขยะทุกหลังคาเรือนในชุมชนเพื่อเป็นระเบียบเรียบร้อยในการทิ้งขยะและทำให้ชุมชนน่าอยู่
2. ควรมีธนาคารขยะหมู่บ้าน เพื่อมีการรับซื้อ-ขายภายในชุมชนและทำสมุดบันชีเงินฝากเมื่อนำขยะไปขาย
3. ควรจัดบริการการรับซื้อขยะในชุมชนเช่น ขวดแก้ว ขวดพลาสติก ที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ เพื่อให้คนในชุมชนมีรายได้และลดการเกิดขยะมูลฝอยในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรมุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นอีกที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน เช่น ทัศนคติ ค่านิยมของการดำรงชีวิต พฤติกรรมการบริโภค และปัจจัยสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เป็นต้น
2. ศึกษาเกี่ยวกับระบบและนโยบายของการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ซึ่งอาจจะทำเชิงทดลองปฏิบัติและวิเคราะห์ผลเพื่อนำไปใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

- วรารณณ์ กงจันทา และชินโสณ วิสิฐนิจิกิจา. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน สถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 9(1), 84-97.
- วัลย์พร สกุลพอง. (2551). พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพงษ์ แก้วประยูร. (2558). ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Adeolu, A. T., Enesi, D. O. and Adeolu, M. O. (2014). Assessment of Secondary School Students' Knowledge, Attitude, and Practice towards Waste Management in Ibadan, Oyo State, Nigeria. *Journal of Research in Environmental Science and Toxicology*, 3(5), 66-73.
- Nguyen, T., Matsui, Y., and Fujiwara. Ta. (2012). An Assessment on Household Attitudes and Behavior towards Household Solid Waste Discard and Recycling in the Mekong Delta Region – Southern Vietnam. *Environmental Engineering and Management Journal*, 11(8), 1445-1454.

นวัตกรรมการตลาดออนไลน์เพื่อสร้างรายได้ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

INNOVATION ON DIGITAL MARKETING TO INCREASE INCOME OF MAE SA'S WOMEN GROUP, MAE RIM DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

อุไร ไชยเสน*

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Urai Chaisen

Faculty of Management Sciences, Chiang Mai Rajabhat University.

*Corresponding author e-mail: uraik@hotmail.com

Receive : December 14, 2020

Revised: February 3, 2021

Accepted: March 26, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการรูปแบบการตลาดออนไลน์ เพื่อพัฒนาระบบการตลาดออนไลน์ เพื่อศึกษากระบวนการยอมรับและประเมินสภาพการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ และเพื่อวิเคราะห์รูปแบบและแนวทางสร้างรายได้ด้วยการตลาดออนไลน์ ศึกษาจากผู้นำกลุ่มสตรีแม่บ้าน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากข้อมูลที่ได้นั้นแต่ละกิจกรรมด้วยการจำแนก จัดหมวดหมู่ หาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์เพื่อนำไปสู่ข้อสรุป ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการตลาดออนไลน์ที่ต้องการ คือ เพจ มีการพัฒนาระบบการตลาดออนไลน์ ด้วยการใช้กรอบแนวคิดในการใช้เพจและขายสินค้าคือ “โพสต์ เชิญ แชร์” มีการใช้ข้อความที่บ่งบอกถึงความเป็นชุมชนบนภาพสินค้ามีการเขียนเนื้อหาสินค้าด้วยการใช้สัญลักษณ์ “#” หน้าข้อความเพื่อสร้างการติดตามและจดจำ มีการเล่าเรื่องราวสินค้าโดยใช้การบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมา ใช้การสร้างจุดเชื่อมโยงระหว่างตราสินค้ากับลูกค้า ใช้การบอกสิ่งที่ลูกค้าจะได้รับ ผลจากการทดลองทำการตลาดออนไลน์ พบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านมีกระบวนการยอมรับนวัตกรรมทั้ง 5 ขั้นตอน คือขั้นสนใจ ขั้นประเมิน ขั้นทดลอง และขั้นยอมรับปฏิบัติ แต่การตัดสินใจยอมรับยังไม่ถึงขั้นยืนยัน มีการประเมินสภาพการยอมรับนวัตกรรมคุณลักษณะด้านทดลองใช้ได้ ด้านสังเกตได้และด้านความยุ่งยากซับซ้อน ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ ประเมินในระดับมาก และด้านการเข้ากันได้ประเมินในระดับปานกลาง แนวทางที่สำคัญในการใช้นวัตกรรมการตลาดออนไลน์เพจสร้างรายได้ คือ การพัฒนาทักษะการใช้นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และการมีที่ปรึกษา

คำสำคัญ: นวัตกรรม การตลาดออนไลน์ การยอมรับนวัตกรรม

ABSTRACT

The objectives of this research were to explore the need for digital marketing models, to develop a digital marketing system, to study the adoption process and assess the state of the adoption of digital marketing innovations, and to analyze patterns and ways to make money through online marketing. This research collected data from 30 leaders of a group of housewives. The tools used in the research consisted of participant observation, questionnaires and group discussion. A content analysis was applied to the data obtained in each activity by means of classifying, categorizing, correlating and linking to the conclusion. The results showed that the women group wanted to create a Facebook Page as an online marketing model and a community product distribution channel. The group developed an online marketing system using the conceptual framework of "post, invite, share." Furthermore, a message that represented the community was used on the products. The hashtag symbol "#" was used in front of the message to create product tracking and recognition. Lastly, the group developed the product brand using storytelling techniques to tell the history of each product, to create a connection point between the brand and customers, and to tell the benefits that customers would receive from the brand. The results from online marketing experiments found that the women group conducted 5 steps of the innovation adoption: process, awareness, interest, evaluation, trial, and adoption, but the decision to adopt was not yet confirmed. The evaluation of the innovation adoption revealed that trail ability, observability and complexity were at the highest level, that relative advantage was at a high level, and that compatibility was at a medium level. An important guideline for using the digital marketing innovation, the Facebook page, to increase the income of Mae Sa' s Women group in Mae Rim district, Chiang Mai province, involved improving the members' digital innovation skills and seeking consultation from experts.

Keywords: innovation, digital marketing, adoption process

บทนำ

ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีหมู่บ้านจำนวน 6 หมู่บ้าน และมีกลุ่มสตรีแม่บ้านที่ได้รับการส่งเสริมการสร้างอาชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สา ในรูปแบบของการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งจากการดำเนินงานขององค์กรพัฒนาท้องถิ่นนี้ ผลที่ได้ คือ กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา มีความรู้ในการผลิตสินค้าและนำสินค้านั้น

ไปจำหน่ายตามตลาดในชุมชน หรือมีกลุ่มแม่ค้านอกชุมชนมารับซื้อสินค้า แต่ปัญหาที่สำคัญของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา ก็คือ การไม่มีช่องทางจัดจำหน่าย จึงส่งผลให้ไม่มีความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าของกลุ่มจึงมีการประชุมกลุ่ม ระดมความเห็นเบื้องต้น สรุปเป็นความต้องการของกลุ่ม คือ กลุ่มแม่บ้านมีความสนใจและมีความต้องการพื้นที่ขายสินค้าในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social

Network) เพราะเห็นว่าเป็นพื้นที่การขายสินค้าที่มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน เป็นพื้นที่ที่มีโอกาสที่จะขยายกลุ่มผู้ซื้อ อีกทั้งกลุ่มสตรีแม่บ้านเองก็มีความมุ่งมั่นและมีความมั่นใจว่าสามารถที่จะเรียนรู้ ทำความเข้าใจและทดลองขายสินค้าในเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้ได้ รวมถึงมีความพร้อมในการเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ อีกทั้งได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าในเครือข่ายสังคมออนไลน์ว่า สามารถขายสินค้าได้ดีจากผู้ซื้อที่มีจำนวนมาก ดังนั้นการมีพื้นที่ขายสินค้าในเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้ ก็เพื่อต้องการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มสตรีแม่บ้านทั้งในระดับกลุ่มและระดับบุคคล

จากปัญหาและความต้องการของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนั การมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ หรือการขายสินค้าในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ก็คือการทำการตลาดดิจิทัล (Digital Marketing) ซึ่งเป็นการทำการตลาดแทบทั้งหมดผ่านสื่อดิจิทัล ที่นักการตลาดสามารถสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) กับลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง (Wertime และ Fenwick, 2008 อ้างถึงใน ณงลักษณ์ จารุวัฒน์ และประภัสสร วรณสฤติ, 2551, 38-39) ซึ่งนับว่าเป็น “นวัตกรรม” สำหรับกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนั ตามลักษณะของนวัตกรรมอย่างหนึ่งก็คือ เป็นสิ่งที่มีอยู่แล้วและใช้ได้ดีในสังคมอื่น หรือประเทศอื่น แล้วนำมาใช้ในอีกสังคมหนึ่งหรืออีกประเทศหนึ่ง การทำการตลาดออนไลน์จะมีเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ (Social Media Tools) ที่สำคัญคือ ร้านค้าออนไลน์การพัฒนาสินค้า และกลยุทธ์การขายสินค้าในตลาดออนไลน์

การจะนำการตลาดออนไลน์และเครื่องมือการตลาดออนไลน์นี้มาใช้ในกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนั อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ยังมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องคือ การยอมรับและการเผยแพร่ นวัตกรรมของ Everett M. Roger ในการแพร่กระจายนวัตกรรม

ไปสู่สังคมและนวัตกรรมจะถูกนำไปใช้หรือยอมรับ โดยบุคคล กระบวนการการยอมรับนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ 5 ขั้นตอนคือ ขั้นต้นตัวหรือรับทราบ ขั้นสนใจ ขั้นประเมิน ขั้นทดลอง และขั้นยอมรับ ปฏิบัติ (Rogers, 1971, 100) ดังนั้นความต้องการของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนัที่จะมีตลาดออนไลน์เพื่อเป้าหมายการมีช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าเพิ่มอีกตลาดหนึ่ง และเป้าหมายการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการนำมาซึ่งการแก้ปัญหาด้วยวิธีการวิจัย โดยกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนัมีการคาดการณ์ว่า การขายของผ่านร้านค้าออนไลน์น่าจะช่วยให้ขายสินค้าของกลุ่มได้ และมีช่องทางจำหน่ายสินค้าของกลุ่มในรูปแบบที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งการคาดการณ์นี้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่มีการซื้อขายกันในตลาดออนไลน์ และพฤติกรรมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตประเทศไทย ปี 2561 ที่คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตนานขึ้นเฉลี่ย 10 ชั่วโมง 5 นาทีต่อวัน เป็นผลจากการเปลี่ยนผ่านชีวิตไปสู่ดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ทวิตเตอร์และพันทิพย์ (Pantip) สูงถึง 3 ชั่วโมง 30 นาทีต่อวัน (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2561) แต่คำถามที่สำคัญของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนัคือ จะใช้การตลาดออนไลน์รูปแบบใดในการขายสินค้าออนไลน์ จะพัฒนาการตลาดออนไลน์อย่างเป็นระบบได้อย่างไร ทั้งการพัฒนาสินค้า การพัฒนาร้านค้า การจัดการร้านค้า และกลยุทธ์การขายสินค้าออนไลน์ จะเผยแพร่กระบวนการการตลาดออนไลน์ให้กับกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนัอย่างไร และนวัตกรรมการตลาดออนไลน์จะมีความสอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนัหรือไม่อย่างไร

การวิจัยเรื่อง “นวัตกรรมการตลาดออนไลน์เพื่อสร้างรายได้ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สำนั

อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่” จึงเป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นการเสาะแสวงหาความรู้และประยุกต์ใช้ความรู้หรือวิทยาการต่าง ๆ ทางด้านการตลาดออนไลน์ นวัตกรรม และกระบวนการเผยแพร่และยอมรับนวัตกรรม ให้เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่วิจัย คือ กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการรูปแบบการตลาดออนไลน์ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อพัฒนาระบบการตลาดออนไลน์ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษากระบวนการการยอมรับนวัตกรรมและประเมินสภาพการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและแนวทางสร้างรายได้ด้วยการตลาดออนไลน์ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่ คือ พื้นที่ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
2. ขอบเขตประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้นำกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 หมู่บ้าน ๆ ละ จำนวน 5 คน รวม 30 คน เป็นการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยกลุ่มสตรีแม่บ้านประชุมกลุ่มและคัดเลือกตัวแทนแบบเจาะจงอิงตามความสะดวกความสมัครใจและตามความเหมาะสมกับบริบทของกลุ่มสตรีแม่บ้านแต่ละหมู่บ้าน

3. ขอบเขตเนื้อหา คือ (1) ความต้องการรูปแบบการตลาดออนไลน์ (2) การตลาดออนไลน์ (3) การพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ (4) กระบวนการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ 5 ขั้นตอน (5) สภาพการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ 5 ด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยในแต่ละกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประกอบด้วย

- 1.1 การสำรวจปัญหา ความต้องการสินค้าและรูปแบบการตลาดออนไลน์ และประเมินความเป็นไปได้ในช่องทางการจำหน่ายสินค้าเบื้องต้น เก็บรวบรวมด้วยการสนทนากลุ่ม

- 1.2 การประเมินและจำแนกประเภทของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สาในการยอมรับนวัตกรรมและการแพร่กระจายนวัตกรรมตลาดออนไลน์ วิเคราะห์ SWOT ของสินค้าชุมชนและคัดเลือกสินค้าชุมชนต้นแบบที่จะพัฒนาจำหน่ายในร้านค้าออนไลน์ของแต่ละหมู่บ้าน เก็บรวบรวมด้วยการสนทนากลุ่มและแบบสอบถาม

- 1.3 การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการตลาดออนไลน์ ในส่วนของส่วนประสมการตลาดออนไลน์ เครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ ได้แก่ การพัฒนาสินค้า จาก องค์ความรู้ 1) การถ่ายภาพและตกแต่งภาพ 2) การเขียนเนื้อหาและการเล่าเรื่องราว การจัดทำร้านค้าออนไลน์ ได้แก่ การออกแบบร้านค้า ตั้งชื่อร้านค้า จัดวางสินค้าและวิเคราะห์และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายการจัดการร้านค้าออนไลน์ ได้แก่ ระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ การบริหารคลังสินค้า การจัดส่ง

สินค้า และการกำหนดราคาขาย กลยุทธ์การขายสินค้า ในตลาดออนไลน์ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ในการสื่อสารการตลาด และประชาสัมพันธ์ และการทำการตลาดแบบเนื้อหา เก็บรวบรวมด้วยการสนทนากลุ่ม

2. กิจกรรมนำนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ ไปทดลองใช้ เก็บรวบรวมด้วยการสังเกตการณ์ อย่างมีส่วนร่วม

3. กิจกรรมการกำกับ ติดตามผล ให้คำปรึกษา แก้ปัญหา การดำเนินการนำนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ไปทดลองใช้ เก็บรวบรวมด้วยการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม

4. กิจกรรมการประเมินผลการทดลอง ทำการตลาดออนไลน์กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา เก็บรวบรวมด้วยการสนทนากลุ่ม

5. กิจกรรมวิเคราะห์ สรุปผลที่ได้จากการวิจัย ประเมินสภาพลักษณะการยอมรับนวัตกรรมของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา เก็บรวบรวมด้วยการสนทนากลุ่ม

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเป็นหลัก โดยจะเป็นการวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากแต่ละกิจกรรม ด้วยการจำแนก จัดหมวดหมู่ หาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่รูปแบบและการพัฒนานวัตกรรมการตลาดออนไลน์ที่เหมาะสมกับกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา แบบสอบถามมีการควบคุมคุณภาพด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้เสียงรับรองเฉลี่ยรายข้อ (IOC) มากกว่า 0.5 ค่าความสอดคล้องรวมของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีดำเนินการวิจัยทำให้ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ความต้องการรูปแบบการตลาดออนไลน์

จากการดำเนินกิจกรรมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า จากนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ 4 รูปแบบคือ เฟซบุ๊ก เพจ ไลน์ และแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ เช่น ช้อปปี้ (Shopee) กลุ่มสตรีแม่บ้านแม่สาทุกคนสรุปเลือก เพจ หรือ Facebook Page เป็นรูปแบบนวัตกรรมการตลาดออนไลน์สำหรับเป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้า ด้วยเหตุผลสำคัญมาจากการที่ทุกคนรู้จัก และมีบัญชีกับเฟซบุ๊กกันอยู่แล้ว และมีการใช้เฟซบุ๊กกันอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน รวมถึงกลุ่มสตรีแม่บ้านจำนวนมากกว่าครึ่งเคยซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทาง เพจ และเหตุผลลำดับหนึ่งที่มาจากลักษณะการซื้อขาย ในเพจขายของออนไลน์ มีสินค้าให้เลือกหลากหลาย และมีจำนวนมาก ลำดับสองคือ เหตุผลจากการซื้อขาย ในเพจขายของออนไลน์สามารถซื้อเวลาใดก็ได้ไม่ต้องกังวลเรื่องร้านค้าปิด และเหตุผลจากการที่ไม่ต้องเดินทางไปตลาดก็สามารถซื้อของได้ ลำดับสามก็คือ เหตุผลจากการที่เพจขายของออนไลน์มีช่องทางชำระเงินที่สะดวก ทั้งนี้การประเมินความเป็นไปได้ ในช่องทางการจำหน่ายสินค้า พบว่า รูปแบบนวัตกรรม เพจมีความเป็นไปได้มาก เพราะกลุ่มสตรีแม่บ้าน ตำบลแม่สา มีความพร้อมทั้งปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี ในการเข้าถึงการตลาดออนไลน์ กลุ่มสตรีแม่บ้าน ตำบลแม่สาทุกคนมีความพร้อมในการเข้าถึงเครือข่าย สังคมออนไลน์ได้จากการมีโทรศัพท์มือถือ และอินเทอร์เน็ต รวมถึงมีบัญชีเฟซบุ๊กสำหรับการสร้างเพจร้านค้าออนไลน์ นอกจากนี้ปัจจัย ทางด้านบุคคล กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สาทุกคน มีความมุ่งมั่น มีความมั่นใจว่าสามารถที่จะเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และทดลองขายสินค้าในรูปแบบ นวัตกรรมการตลาดออนไลน์เพจนี้ได้ และปัจจัย ทางด้านนวัตกรรมการตลาดออนไลน์นั้น กลุ่มสตรี แม่บ้านตำบลแม่สามีความมั่นใจจากการได้รับข้อมูล

มาก่อนหน้าจากบุคคลรอบข้างว่า สามารถขายสินค้า ได้ดีจากผู้ซื้อที่มีจำนวนมากในเครือข่ายสังคมออนไลน์

การจำแนกประเภทของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สาในการยอมรับนวัตกรรมและการแพร่กระจาย นวัตกรรมตลาดออนไลน์ พบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านแม่สา มีกลุ่มคนที่มีระดับการยอมรับนวัตกรรมสูงสุด (Innovators) จำนวนมากที่สุด จำนวน 14 คน ร้อยละ 31.82 รองลงมา คือ กลุ่มคนที่มีการยอมรับ นวัตกรรมในระดับน้อยที่สุด (Laggard) จำนวน 10 คน ร้อยละ 22.73 ลำดับสาม คือ กลุ่มคนที่มีการยอมรับ นวัตกรรมในระดับมาก (Early Adopters) และกลุ่มคน ที่มีการยอมรับนวัตกรรมในระดับปานกลาง (Early Majority) ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน 8 คน ร้อยละ 18.18 และประเภทที่มีน้อยที่สุดคือ กลุ่มคนที่มีการยอมรับ นวัตกรรมในระดับน้อย (Late Majority) จำนวน 4 คน ร้อยละ 9.09

กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สาคัดเลือก สินค้าชุมชนต้นแบบที่จะพัฒนาจำหน่ายในร้านค้า ออนไลน์ของแต่ละหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านศรีบุญเรือง คัดเลือกสินค้าทองม้วน หมู่ที่ 2 บ้านท่าไคร้ คัดเลือกสินค้าไส้อ้ว ชุดไทยเขิน ดอกไม้ประดิษฐ์ และสมุนไพรดีดี หมู่ที่ 3 บ้านแม่สาหลวง คัดเลือกสินค้าเชื้อเห็ด หมู่ที่ 4 บ้านแม่สาน้อย คัดเลือกสินค้าแคปหมู และก๋วยเตี๋ยว หมู่ที่ 5 บ้านดอนชัย คัดเลือกสินค้าชุดพื้นเมือง และเหรียญโปรยทาน หมู่ที่ 6 บ้านท้องฝาย คัดเลือก สินค้าพริกกลาบ และน้ำพริกตาแดง และมีการ วิเคราะห์ SWOT ของสินค้าชุมชน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญ ในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต พบว่า จุดแข็งของสินค้าที่สำคัญคือเป็นสินค้าของชุมชน ที่มีการผลิตและสามารถนำมาขายได้ เป็นสินค้า พื้นเมือง มีรสชาติและแบบหลากหลาย คัดสรรวัตถุดิบ เน้นความปลอดภัย ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน พบว่า

จุดอ่อนที่สำคัญคือขาดแรงงานหากมีจำนวนสั่งซื้อ สินค้าเป็นจำนวนมาก อายุเก็บรักษาสั้น และไม่มี รายละเอียดสินค้าที่เป็นมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ โอกาส พบว่าโอกาสที่สำคัญคือการมีระบบขนส่ง ที่ทันสมัยและรวดเร็ว ผลการวิเคราะห์อุปสรรค พบว่า อุปสรรคที่สำคัญคือความไม่เข้าใจในเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบขนส่ง

2. การพัฒนาระบบการตลาดออนไลน์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านแม่สา มีข้อสรุปร่วมกันว่าต้องการให้รูปแบบการตลาด ออนไลน์บนเฟซบุ๊กเพจ มีชื่อที่แสดงถึงความเป็นกลุ่ม ก็คือ “แม่บ้านแม่สารวมใจ” มีการบริหารจัดการ ร้านค้าด้วยการมีผู้ดูแลบริหารจัดการเฟซบุ๊กเพจ จำนวน 6 คน เป็นประธานแม่บ้านแต่ละหมู่ มีบทบาท ในการดูแลทิศทาง การขายสินค้าให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และทำหน้าที่นำเสนอขายสินค้า ของหมู่บ้านตนเอง การพัฒนาระบบการตลาดออนไลน์ ประกอบด้วยการพัฒนา ระบบการตลาดออนไลน์ การนำนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ไปทดลองใช้ และการกำกับติดตามผล ให้คำปรึกษา แก้ปัญหา ดังนี้

2.1 การพัฒนาระบบการตลาดออนไลน์

กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สาได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบการตลาดออนไลน์ดังนี้

2.1.1 การพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ด้วยการพัฒนาสินค้าจากองค์ความรู้ การถ่ายภาพและตกแต่งภาพผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา มีทักษะในการถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตามุมสูงและมุมต่ำ และสามารถใช้โปรแกรม (Application) สำหรับการตกแต่งภาพด้วยการพิมพ์ข้อความซึ่งเป็น ข้อความสรุปร่วมกันของกลุ่มทักบนภาพสินค้า ว่า “แม่บ้านแม่สา รวมใจ หมู่...” และหมายเลข โทรศัพท์

2.1.2 การพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ด้วยการพัฒนาสินค้าจากองค์ความรู้การเขียนเนื้อหาและการเล่าเรื่องราว ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา เขียนเนื้อหาสินค้าด้วยโครงสร้างสามส่วนคือ ส่วนหัวข้อ ส่วนเนื้อหาและส่วนสร้างการจดจำ และมีการใช้สัญลักษณ์ “#” หน้าข้อความส่วนหัวและหน้าข้อความส่วนสร้างการจดจำ การใช้สัญลักษณ์ # นี้จะทำให้ผู้ที่เข้ามาชมสามารถชมได้ เมื่อกดเลือกที่ข้อความก็จะสามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลสินค้าที่เกิดจากการใช้สัญลักษณ์ # นี้ทั้งหมด ทั้งนี้การใช้สัญลักษณ์นี้ ก็เพื่อก่อให้เกิดการติดตามสินค้าจากลูกค้าสร้างการจดจำ และการค้นหาได้ง่ายในเครือข่ายออนไลน์

ทั้งนี้ การพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ด้วยการพัฒนาสินค้าจากองค์ความรู้การเขียนเนื้อหาและการเล่าเรื่องราวสินค้านั้นยังพบอีกว่า มีการเขียนโดยใช้การบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของสินค้า โดยการสร้างจุดเชื่อมโยงระหว่างตราสินค้ากับลูกค้า โดยการบอกสิ่งที่ลูกค้าจะได้รับจากตราสินค้า และโดยการสร้างอารมณ์เพื่อเข้าถึงใจลูกค้า โดยที่ (1) วิธีการเล่าความเป็นมาของสินค้า พบว่า จะใช้วิธีเล่าเรื่องแบบนี้ได้จะต้องเป็นสินค้าที่มีเงื่อนไขของ “เวลา” มาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ดังสินค้าชุดไทยเงิน ที่บอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาจากการสืบเชื้อสายมาจากคนเชียงใหม่ ภูฐาน ประเทศพม่า สินค้าชุดพื้นเมือง ที่บอกเล่าเรื่องราวของแม่จันทร์ทิพย์ที่เป็นลูกจ้างร้านตัดเสื้อผ้า ดัง ๆ มานานและหลายร้าน ก่อนจะเปิดร้านของตัวเอง สินค้าใส่อ้าวที่แม่สุพินเป็นคนชอบกินใส่อ้าวมาตั้งแต่เด็ก ทำใส่อ้าวเป็นจากครูพักลักจำจากแม่ จนเป็นแม่ค้าขายใส่อ้าวส่งลูกสาวเรียนจบมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน ส่วน (2) วิธีการสร้างจุดเชื่อมโยงระหว่างตราสินค้ากับลูกค้าตามแนวคิดของ Keller (1993) คือ

การเชื่อมโยงในความคิดของผู้บริโภค ซึ่งการเชื่อมโยงนี้สามารถเพิ่มคุณค่าขึ้นได้ ทำให้เกิดคุณค่าไปยังธุรกิจและผู้บริโภค เช่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ตราสินค้าที่แตกต่างทำให้เกิดเหตุผลในการซื้อ และเกิดความรู้สึกในเชิงบวกผลการศึกษาพบว่า สินค้าทองม้วนและเหรียญโปรยทานนำความเป็นมงคล ความเป็นชนมไทยดั้งเดิม สินค้าดอกไม้ประดิษฐ์นำความเป็นธรรมชาติ ความเป็นมิตรกับธรรมชาติ และเข้ากับทุกพื้นที่ สินค้าชุดไทยเงินนำความเป็นของแท้ ความเป็นเอกลักษณ์ สินค้าใส่อ้าวนำรสชาติ ความห่วงใยสุขภาพ ผู้บริโภค สินค้าสมุนไพรดีดีนำความเป็นสินค้าที่เหมาะสมกับคนทุกเพศทุกวัย สินค้าเชื้อเห็ดนำความเป็นมาตรฐาน สินค้าแคบหมูนำความสดใหม่ทุกวัน สินค้าถ้วยเตี้ยวนำความอร่อย สินค้าเสื้อผ้าพื้นเมือง นำคุณภาพสินค้าสีไม่ตก ความสะอาดและความชำนาญในการตัดเย็บมาเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างตราสินค้ากับลูกค้า ในขณะที่ (3) วิธีการบอกสิ่งที่ลูกค้าจะได้รับจากตราสินค้า พบว่า สินค้าทองม้วน นำระยะเวลาในการเก็บสินค้า สินค้าดอกไม้ประดิษฐ์ นำความง่ายหรือสะดวกในการดูแลสินค้า และความคงทน สินค้าชุดไทยเงินนำคุณภาพสินค้า และความเป็นของแท้ สินค้าใส่อ้าวนำความต้องการที่เลือกได้ทั้งรสชาติและวิธีการทำ และบรรจุด้วยบรรจุภัณฑ์ที่ประกันความสดของสินค้า สินค้าที่มาจากวัตถุดิบที่ปลอดภัยต่อสุขภาพสินค้าสมุนไพรดีดีนำความสะอาดสบายในการใช้ผลิตภัณฑ์ สินค้าแคบหมูจิว นำความสดใหม่ และสินค้าเหรียญโปรยทานนำราคาถูก มาบอกว่าเป็นสิ่งที่ลูกค้าจะได้รับจากตราสินค้า และ (4) วิธีการสร้างอารมณ์เพื่อเข้าถึงใจลูกค้า พบว่า มีเพียงสินค้าชุดไทยเงินที่นำความเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมสืบต่อวัฒนธรรมไทย มาเป็นการสร้างอารมณ์เพื่อเข้าถึงใจลูกค้า

2.1.3 การพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ด้วยการพัฒนาร้านค้า พบว่า มีการตั้งชื่อ

ร้านค้าออนไลน์เพจที่แสดงถึงความเป็นกลุ่มคือ “แม่บ้านแม่สาวรวมใจ” ออกแบบร้านค้าด้วยการใช้รูปสินค้าทั้งหมด เป็นรูปหน้าปกร้านค้า และใช้รูปแม่บ้านกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สาเป็นรูปประจำตัวร้านค้าออนไลน์ มีการนำสินค้าจัดวางเป็นอัลบั้ม และนำสินค้าใส่ไว้ในหมวดร้านค้าของเพจ วิเคราะห์ และคัดเลือกเป้าหมายจากเครือข่ายเพื่อนออนไลน์ในเฟซบุ๊กของแม่บ้าน

2.1.4 การพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์ด้วยการจัดการร้านค้า พบว่ามีการบริหารจัดการเพจร้านค้าออนไลน์ด้วยการให้ประธานกลุ่มสตรีแม่บ้านแต่ละหมู่ เป็นผู้ดูแลบริหารจัดการเพจเป็น มีบทบาทในการดูแลทิศทางการขายสินค้าให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และทำหน้าที่นำเสนอขายสินค้าของหมู่บ้านตนเอง

2.1.5 กลยุทธ์การขายสินค้าในตลาดออนไลน์ มีข้อสรุปร่วมกันว่า จะใช้กลยุทธ์การขายสินค้าโดยมีทิศทางการขายไปในแนวทางเดียวกัน ด้วยการนำเสนอขายสินค้าอย่างน้อยวันละ 1 ครั้งต่อสินค้า 1 สินค้า และมีการนำเสนอขายสินค้าด้วยการกำหนดเวลาล่วงหน้าหรือการตั้งค่าเวลาในการนำเสนอขายสินค้าควบคู่กัน มีการใช้กรอบแนวคิดในการนำเสนอขายสินค้าคือ “โพสต์ เชิญ แชร” เพื่อทำความรู้จักกับกลุ่มลูกค้าเพิ่มจำนวนลูกค้า และขยายกลุ่มลูกค้าให้กับเพจ

2.2 การนำรูปแบบนวัตกรรมการตลาดไปทดลองใช้ เป็นเวลา 2 เดือน คือเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2562 พบว่า กิจกรรมการตลาดออนไลน์ การเชิญคนให้เข้าถึงเพจ มีการส่งคำเชิญด้วยเครื่องมือบนเพจร้านค้าออนไลน์ และด้วยวิธีการแนะนำร้านค้าเพจออนไลน์ ให้กับเพื่อนผ่านทางหน้าเฟซบุ๊กเพียงเล็กน้อย ผลคือมีจำนวนกดถูกใจ 220 โลก กิจกรรมการตลาดออนไลน์การขายสินค้า พบว่ามีการโพสต์ขายสินค้าด้วยความถี่ในการโพสต์ 8 โพสต์

โดยเฉลี่ยต่อวัน มีการตั้งการกำหนดเวลาโพสต์ขายสินค้าล่วงหน้าเพียง 2 หมู่บ้าน มีความต่อเนื่องในการโพสต์เพียงหมู่บ้านเดียว มีการติดตามความเคลื่อนไหวบนร้านค้าจากตัวแจ้งเตือนแต่มีความล่าช้าในการตอบกลับกับลูกค้า มีการโพสต์แจ้งรับทราบการจูงสินค้า มีการแจ้งช่องทางการเลือกชำระการโอนเงินและตรวจสอบผ่านช่องทางข้อความเพจ มีการจัดส่งสินค้าทางบริษัทที่ให้บริการรับส่งสินค้า กิจกรรมการตลาดออนไลน์เทคนิคการใช้เพจ พบว่า มีการใช้ทั้งเฟซบุ๊กและเพจทำงานควบคู่กัน และนำเสนอวิดีโอเนื้อหาสินค้า จำนวน 6 วิดีโอ 3 สินค้า ผลที่เกิดขึ้นกับลูกค้าจากการดำเนินกิจกรรมการตลาดออนไลน์ พบว่ามีการซื้อขาย 12 การซื้อขาย จากสินค้าใส่อ้ว และมีความพึงพอใจในคุณภาพสินค้า และการจัดส่งสินค้า

2.3 การกำกับ ติดตามผล ให้คำปรึกษาแก้ปัญหา การดำเนินการนำนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ไปทดลองใช้ พบว่า (1) กิจกรรมการเชิญคนให้เข้าถึงเพจ ปัญหาที่สำคัญคือ กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา มีเพื่อนในบัญชีเฟซบุ๊กส่วนตัวเป็นจำนวนน้อย ไม่มีการกระจาย การเชิญคนให้เข้าถึงเพจอย่างทั่วถึง จึงต้องแก้ปัญหาด้วยการแบ่งปันเพจร้านค้าไปยังหน้าบัญชีเฟซบุ๊กส่วนตัวของแม่บ้าน เพื่อให้เพื่อนในเครือข่ายบัญชีเฟซบุ๊กได้รับทราบว่ามีร้านค้าออนไลน์เพจของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา ในขณะที่ (2) กิจกรรมการขายสินค้าในเพจ พบว่าแม้ความถี่ในการโพสต์จะเป็นไปตามเป้าหมายแต่ก็มีความไม่ครบถ้วนในรายละเอียดของการโพสต์ จึงมีการจัดทำคู่มือการโพสต์ การตั้งการกำหนดเวลาโพสต์ และทำตารางปฏิทินการตั้งการกำหนดเวลาโพสต์ เป็นเครื่องมือเสริมและกระตุ้นเตือนร่วมกับการติดตามความเคลื่อนไหวจากตัวแจ้งเตือน และการโพสต์รับทราบการจูงสินค้ามีความล่าช้า การแจ้งช่องทางการชำระเงินและตรวจสอบการชำระเงินเป็นไปตามแนวทางที่กำหนด การจัดส่งสินค้า

มีความล่าช้าในการส่งเอกสารตรวจสอบการส่งสินค้าให้กับลูกค้ามีการให้คำปรึกษาและแก้ไขด้วยการให้สมาชิกช่วยกันกระตุ้นและเตือนในกลุ่มไลน์ และ (3) การกำกับและติดตามผลเทคนิคการใช้เพจร้านค้าออนไลน์พบว่า มีการทำงานควบคู่กันของเพจและเฟซบุ๊กส่วนตัว และการนำเสนอวิดีโอเนื้อหาสินค้าที่ยังมีน้อย จึงมีการให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาด้วยการกระตุ้นเป็นรายหมู่บ้านให้แบ่งปันเพจร้านค้าไปยังหน้าบัญชีเฟซบุ๊กส่วนตัว และแนะนำการทำวิดีโอด้วยโปรแกรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของเครื่องมือ และปัจเจกบุคคลเป็นรายหมู่บ้าน

3. กระบวนการการยอมรับนวัตกรรมและการประเมินสภาพการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์

3.1 กระบวนการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์จากการสนทนากลุ่ม พบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา มีกระบวนการยอมรับนวัตกรรมทั้ง 5 ขั้นตอน คือขั้นต้นตัว ขั้นสนใจ ขั้นประเมิน ขั้นทดลอง และขั้นยอมรับปฏิบัติ แต่ในขั้นยอมรับปฏิบัติขั้นนี้ ขั้นตอนการตัดสินใจเกิดขึ้นในขั้นความรู้ ขั้นชักชวน ขั้นตัดสินใจ แต่ขั้นยืนยันยังเกิดผลการยอมรับไม่เป็นการถาวรยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้

3.2 การประเมินสภาพการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์จากการสนทนากลุ่มพบว่า คุณลักษณะของนวัตกรรมที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมด้านความยุ่งยากซับซ้อน ด้านสามารถทดลองใช้ได้ ด้านการสังเกตได้ กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา ประเมินในระดับมากที่สุด เพราะเป็นนวัตกรรมที่ทดลองใช้ได้จริง และเห็นผลจริง เป็นนวัตกรรมที่สังเกตผลที่ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม จากการที่มีการซื้อขายสินค้าของชุมชนในช่วงของการทดลองใช้นวัตกรรม มีลูกค้ามาเยี่ยมชมและสอบถามเกี่ยวกับสินค้าจริง คุณลักษณะด้านความยุ่งยาก

ซับซ้อนนั้นมาจากทักษะทางดิจิทัลไม่เท่ากัน อุปกรณ์มีศักยภาพทางเทคโนโลยีในการเข้าถึงนวัตกรรมต่างกัน และข้อจำกัดด้านปัจเจกบุคคล คือ อายุ ส่วนการประเมินด้านการเข้ากันได้ กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา ประเมินในระดับปานกลาง เพราะความไม่คุ้นเคยกับการขายสินค้าทั้งในสังคมออนไลน์และสังคมจริงคู่ขนานกัน

4. วิเคราะห์รูปแบบและแนวทางสร้างรายได้ด้วยการตลาดออนไลน์

จากการวิเคราะห์รูปแบบและแนวทางสร้างรายได้ด้วยการตลาดออนไลน์ด้วยการสนทนากลุ่มของกลุ่มสตรีแม่บ้านแม่สา พบว่า วิธีการที่จะสร้างรายได้ด้วยวิธีการตลาดออนไลน์ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การกำหนดเนื้อหาสาระ การมีกระบวนการ การกำหนดเป้าหมาย การทดลอง และการประเมิน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ คือการวิเคราะห์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ในมิติของความเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของชุมชน และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน วิเคราะห์ปัจจัยเกื้อหนุน และปัจจัยลดทอนเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ที่จะนำมาใช้กับสินค้าของชุมชน

4.2 กำหนดเนื้อหาสาระ การกำหนดเนื้อหาสาระของการถ่ายทอดนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ภายใต้กรอบของกระบวนการการยอมรับนวัตกรรม 5 ขั้นตอน คือขั้นต้นตัว ขั้นสนใจ ขั้นประเมิน ขั้นทดลอง และขั้นยอมรับปฏิบัติ และการแพร่กระจายนวัตกรรมเน้นให้เห็นถึงคุณลักษณะเด่นของนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ใน 5 มิติ คือ คุณลักษณะด้านประโยชน์เชิงเปรียบเทียบด้านความง่ายและไม่ซับซ้อน ด้านสามารถทดลองใช้ได้ ด้านการสังเกตได้ และด้าน

การเข้ากันได้ และเนื้อหาสาระองค์ความรู้การตลาดออนไลน์

4.3 กระบวนการ โดยให้ความสำคัญกับผู้ถ่ายทอดนวัตกรรมและผู้รับการถ่ายทอดนวัตกรรม

4.4 เป้าหมาย คือ การกำหนดเป้าหมายในการสร้างรายได้ในการขายสินค้าจากการทำการตลาดออนไลน์ที่ชัดเจนในเชิงเปรียบเทียบ การเพิ่มขึ้นการสร้างนวัตกรรมชุมชนหรือผู้เป็นต้นแบบจากการทำการตลาดออนไลน์เพื่อเป็นผู้ขับเคลื่อนถ่ายทอดแก่ชุมชน ให้เกิดเป็นชุมชนนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ที่ชัดเจนในเชิงเปรียบเทียบ การเพิ่มขึ้น การสร้างนวัตกรรมชุมชนหรือผู้เป็นต้นแบบจากการทำการตลาดออนไลน์เพื่อเป็นผู้ขับเคลื่อนถ่ายทอดแก่ชุมชน ให้เกิดเป็นชุมชนนวัตกรรมการตลาดออนไลน์

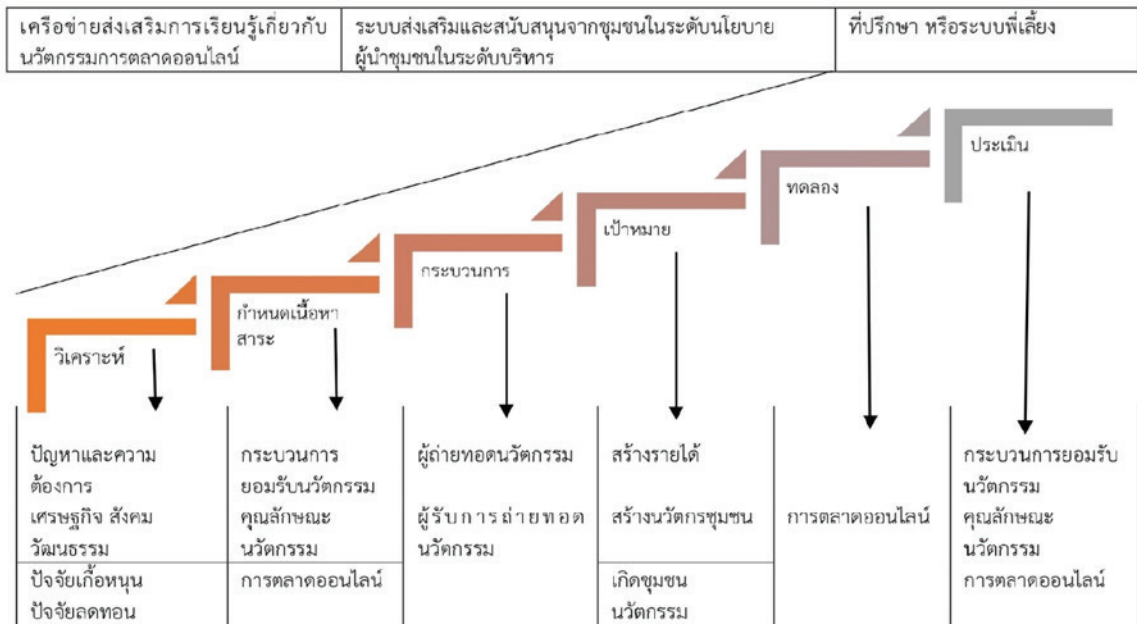
4.5 ทดลอง ด้วยการนำนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ไปทดลองใช้ ในการเริ่มต้นทดลองใช้ควรมีที่ปรึกษา หรือมีระบบพี่เลี้ยง

4.6 ประเมิน กระบวนการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ ทั้ง 5 ขั้นตอน

เพื่อสรุปเป็นแนวทางสำหรับการนำไปปรับปรุงในการถ่ายทอดและเพิ่มเครือข่ายการใช้งานนวัตกรรมการตลาดออนไลน์เพื่อสร้างรายได้ของชุมชน

ทั้งนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า รูปแบบและแนวทางสร้างรายได้ด้วยการตลาดออนไลน์ควรมีเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการใช้งานนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น ศูนย์การเรียนรู้ สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายสำหรับการแลกเปลี่ยนความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข หรือข้อค้นพบจากการใช้นวัตกรรมในบริบทที่แตกต่างจากบริบทตนเอง ควรมีระบบการส่งเสริมและการสนับสนุนจากชุมชนในระดับนโยบาย ผู้นำชุมชนในระดับบริหารคอยสนับสนุน และส่งเสริมกระบวนการการยอมรับนวัตกรรม และการแพร่กระจายนวัตกรรม และควรมีที่ปรึกษา หรือมีระบบพี่เลี้ยง

รูปแบบและแนวทางสร้างรายได้ด้วยการตลาดออนไลน์ แสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบและแนวทางสร้างรายได้ด้วยการตลาดออนไลน์ของกลุ่มสตรีแม่บ้าน ตำบลแม่สา อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษากระบวนการการยอมรับนวัตกรรมของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา มีกระบวนการยอมรับนวัตกรรมทั้ง 5 ขั้นตอน คือขั้นต้นตัว ขั้นสนใจ ขั้นประเมิน ขั้นทดลอง และขั้นยอมรับ ปฏิบัติ แต่ในขั้นยอมรับปฏิบัติพบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา มีขั้นตอนเกิดขึ้นในขั้นความรู้ ขั้นชักชวน ขั้นตัดสินใจ แต่ขั้นยืนยันยังเกิดผลการยอมรับไม่เป็นการถาวรยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้ นั่นเป็นเพราะว่าตามแนวคิดของกระบวนการการยอมรับนวัตกรรม Roger (1971) ระบุว่า ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการซึ่งเป็นการนำข้อมูลมาสนับสนุนการตัดสินใจ อาจมีระยะเวลายาวนานจนกระทั่งยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ ไปปฏิบัติเป็นการถาวร ดังนั้น

ระยะเวลา 2 เดือนของการทดลองใช้นวัตกรรมการตลาดออนไลน์ครั้งนี้จึงดำเนินมาถึงขั้นตอนของการตัดสินใจที่เป็นการตัดสินใจที่ยังไม่ถาวร อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในภายหลัง ดังนั้น “เวลา” จึงเป็นตัวแปรที่สำคัญประการหนึ่งของกระบวนการยอมรับนวัตกรรมอีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงลักษณะของกลุ่มคนในสังคมที่จะยอมรับการแพร่กระจายของนวัตกรรมของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา จะเห็นได้ว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา ยังมีกลุ่มคนที่มีระดับการยอมรับนวัตกรรมน้อยและน้อยที่สุดถึง 31.82 เปอร์เซ็นต์ นั่นหมายความว่า เป็นอีกหนึ่งแรงเสริมที่ทำให้ขั้นตอนการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมในขั้นยืนยันจึงยังไม่เกิดผลที่ถาวร นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาในขั้นของการทดลองใช้นวัตกรรมที่ผลที่เกิดขึ้นจากการซื้อขายสินค้าจากการทดลองดำเนินกิจกรรมการตลาดออนไลน์ผ่านเพจ ยังมีเพียง

สินค้าเดียวที่มีการซื้อขายเกิดขึ้น จึงอาจจะเป็นสิ่งที่กลุ่มสตรีแม่บ้านยังไม่มั่นใจว่าสินค้าชุมชนทุกชนิดสามารถขายในตลาดดิจิทัลได้หรือไม่ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเพราะนวัตกรรมร้านค้าออนไลน์จากการศึกษาคั้งนี้มีความเคลื่อนไหวบนร้านค้าจากตัวแจ้งเตือนที่มีความล่าช้าในการตอบกลับกับลูกค้าและการโพสต์รับทราบการจูงสินค้าซึ่งการตัดสินใจของลูกค้านั้นความรวดเร็วเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจซื้อ ดังที่สุภพงษ์ สุขชานา และกาญจนา มีศิลป์วิภักย์ (2560) ที่ศึกษาพบว่า เครือข่ายการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นการสื่อสารการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีช่องทางการติดต่อที่รวดเร็วจะมีค่าเฉลี่ยในการตัดสินใจใช้บริการมากที่สุด รวมถึงการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้มีการวัดทักษะดิจิทัลพื้นฐานในการใช้นวัตกรรมการตลาดออนไลน์ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สาเพื่อจะได้ทราบพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการตลาดออนไลน์เพื่อจะได้วางแผนกำหนดเนื้อหาสาระบรรจุไว้ในกิจกรรมวิจัยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการยอมรับนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นนั้นกันต์ อินทวงศ์ (2558) รายงานว่าถ้าจะให้ได้ประโยชน์สูงสุด จะต้องทำให้ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีความเชื่อในสิ่งที่จะเกิดขึ้นเพื่อที่จะพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเช่นเดียวกับการศึกษาของสาวนีย์ วิจิตรโกสม และอุณเรือน เล็กน้อย (2560) เกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมงานวิจัยสู่การนำไปใช้ในพื้นที่ที่พบว่าแนวทางการขยายผลสู่การนำไปใช้ของชุมชนจำเป็นต้องสร้างการยอมรับในองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการนำนวัตกรรมนั้น ๆ ไปใช้ โดยต้องปฏิบัติให้เห็นจริงด้วยการให้ชุมชนได้เข้าร่วมเรียนรู้ ปฏิบัติ และทดลองจนเห็นผลเชิงประจักษ์ อีกทั้งไพศาล กาญจนวงศ์ และอรจนา จันทระประยูร (2558) ซึ่งศึกษา

การประยุกต์ใช้งานเว็บบล็อกเพื่อส่งเสริมการตลาดอิเล็กทรอนิกส์การท่องเที่ยวกรณีศึกษาธุรกิจท่องเที่ยวขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่ที่พบว่า การพัฒนาเว็บไซต์โดยใช้เว็บบล็อกหรือนวัตกรรมนั้นนอกเหนือจากผู้ใช้งานสามารถเรียนรู้และเข้าใจการทำงานของเว็บบล็อกด้วยการทดลองทำ และมีความรู้พื้นฐานการใช้อีเมล ยังพบสิ่งที่ยากกว่าสำหรับการพัฒนานวัตกรรมก็คือ จัดทำโครงสร้างเนื้อหา การจัดภาพ และการไม่มีเวลาที่แน่นอนของผู้ประกอบการซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ ก็จะเห็นได้จากกรณีไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมการขายสินค้าในเพจ ด้วยความถี่ในการโพสต์ขายสินค้าที่ไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอต้องอาศัยการกำกับติดตามจากนักวิจัย รวมถึงการทำงานควบคู่กันของเพจและเฟซบุ๊กส่วนตัวที่ยังมีน้อย

จากผลการศึกษาประเมินสภาพการยอมรับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่าการยอมรับนวัตกรรมคุณลักษณะของนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ ด้านความยุ่งยากซับซ้อน ประเมินในระดับมากที่สุด เหตุผลสำคัญมาจากทักษะทางดิจิทัลไม่เท่ากัน และข้อจำกัดด้านปัจเจกบุคคลคือ อายุ นั้นเป็นเพราะว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อใหม่คืออินเทอร์เน็ตกับผู้สูงอายุนั้นมีแนวโน้มของความไม่เป็นกลาง ทั้งนี้กาญจนา แก้วเทพ นันทกา สุธรรม ประเสริฐ และเอกธิดา เสริมทอง (2554) ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับสื่อใหม่กับผู้สูงอายุ พบว่ามีข้อเท็จจริงที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังคือความไม่เป็นกลางหากทว่ามี “ตรา” แห่งเพจ รุ่นวัย ฐานะทางชนชั้นผูกติดอยู่ด้วยเสมอ ดังนั้นสื่อใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์จึงเป็นสื่อที่มีความโน้มเอียงว่าเป็นสื่อของคนรุ่นใหม่ ดังนั้นไม่ว่าเป็นเป้าหมายของการใช้สื่อ วิธีการเข้าถึงสื่อ วิธีการเรียนรู้เพื่อการใช้สื่อ วัฒนธรรม ลักษณะทางจิตวิทยาของผู้ใช้สื่อ ฯลฯ จึงเข้ามาเกี่ยวข้อง

กับการใช้สื่อทั้งสั้น และก่อให้เกิดอุปสรรคขัดขวางสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่สา มีอายุระหว่างอายุระหว่าง 45-70 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียกว่าดิจิทัลอิมมิгранท์ (Digital Immigrants) หรือกลุ่มผู้ใหญ่ที่เติบโตมากับสื่อและเทคโนโลยี การสื่อสารแบบอนาล็อกแต่จำต้องปรับตนเองให้เข้ากับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล (Bauerlein, 2011) ดังนั้น การประเมินคุณลักษณะนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ครั้งนี้ จึงมีลักษณะความยุ่งยากในระดับมากที่สุดได้ นอกจากนี้ ความยุ่งยากของนวัตกรรมไม่เพียงเกิดขึ้นกับผู้ใช้นวัตกรรมในฐานะผู้ผลิตเพียงอย่างเดียว ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมก็สามารถเกิดขึ้นได้กับผู้บริโภคและมีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการได้ ดังที่ณภัทร ญาโนภาส (2561) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวยุคดิจิทัลที่พบว่า การใช้นวัตกรรมนั้นมีความเสี่ยงอยู่หลายประการ ประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้คือ ความเสี่ยงจากการคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับในผู้บริโภคที่ขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดความเข้าใจการใช้อุปกรณ์ในการรับข้อมูลข่าวสาร แหล่งข้อมูลการใช้บริการข้อมูล มีความซับซ้อนในการใช้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย จากผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้การตลาดออนไลน์และการยอมรับนวัตกรรมที่ได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านวิชาการ ในสถาบันการศึกษาหรือการจัดอบรม โดยเฉพาะ

เอกสารอ้างอิง

- กันต์ อินทวงศ์. (2558). การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการยอมรับนวัตกรรม. วารสารวิชาการราชภัฏอุตรดิตถ์, 10(2), 1-10.
- กาญจนา แก้วเทพ นันทกา สุธรรมประเสริฐ และเอกธิดา เสริมทอง. (2554). ผู้คนที่หลากหลายในการสื่อสาร: เด็กสตรี และผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

อย่างยิ่งในส่วนของการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดออนไลน์

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผลจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางสร้างรายได้ให้กับชุมชน และสร้างความเข้มแข็งให้กับการตลาดออนไลน์ ด้วยการขยายเครือข่ายสมาชิก และเครือข่ายความร่วมมือกับช่องทางจำหน่ายอื่น ๆ

3. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มการวัดทักษะพื้นฐานทางดิจิทัลของกลุ่มคนที่เข้าร่วมกระบวนการการยอมรับนวัตกรรมและการแพร่กระจายนวัตกรรม เพื่อจะได้เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการกำหนดเนื้อหาการถ่ายทอดนวัตกรรมในกิจกรรมวิจัย อีกทั้งควรตั้งเป้าหมายผลผลิตของการวิจัยเป็นนวัตกรรมชุมชน เพื่อจะได้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้กับชุมชนทางด้านนวัตกรรมในการทำวิจัยครั้งต่อไป นอกจากนี้ควรเพิ่มศึกษาแนวทางการสร้างที่ปรึกษาหรือระบบพี่เลี้ยงที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ทั้งจากของชุมชนเองและจากคนภายในชุมชนเองหรือบุคคลจากภายนอกชุมชน รวมถึงควรมีการเก็บข้อมูลจากลูกค้าหรือผู้ที่เข้าถึงเพจเพื่อประเมินนวัตกรรมการตลาดออนไลน์ และการใช้เครื่องมือการตลาดออนไลน์ เพราะนับเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมนี้มากที่สุด เพราะเป้าหมายของการทำการตลาดออนไลน์คือเพื่อให้เกิดการตัดสินใจซื้อสินค้าจากการทำการตลาดออนไลน์

- ณภัทร ญาโณภาส. (2561). นวัตกรรมการท่องเที่ยวยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 7(2), 148-157.
- ณงลักษณ์ จารุวัฒน์ และ ประภัสสร วรณสถิต. (2551). DigiMarketing เปิดโลกนิวมี่เดียและการตลาดดิจิทัล. แปลจาก DigiMarketing. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์.
- ไพศาล กาญจนวงศ์ และ อรจนา จันทระประยูร. (2558). การประยุกต์ใช้งานเว็บบล็อกเพื่อส่งเสริมการตลาดอิเล็กทรอนิกส์การท่องเที่ยว กรณีศึกษาธุรกิจท่องเที่ยวขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 4(1), 4-15.
- สุภพงษ์ สุขชานา และกาญจนา มีศิลป์วิภักย์. (2560). ส่วนประสมทางการตลาดและการสื่อสารการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการธุรกิจถ่ายภาพของประชาชนภูมิภาคตะวันตกในประเทศไทย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 6(2), 71-77.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน). (2561). เปิดพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตปี 61 คนไทยใช้เน็ตเพิ่ม 10 ชั่วโมง 5 นาทีต่อวัน. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 15, 2561, จาก <https://www.etda.or.th/content/etda-reveals-thailand-internet-user-profile-2018.html>
- เสาวนีย์ วิจิตรโกสม อุ่นเรื่อน เล็กน้อย. (2560). การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมงานวิจัยสู่การนำไปใช้ในพื้นที่. วารสารสิ่งแวดล้อม, 21(3), 19-28.
- Everett M. Rogers & F. Floyd Shoemaker. (1971). *Communication of Innovations; A Cross-Cultural Approach*. New York: The Free Press.
- Mark Bauerlein. (2011). *The Digital Divide*. United States of America: Penguin Group.

การเตรียมไม้เทียมจากพลาสติก และเส้นใยมะพร้าว

PREPARATION OF ARTIFICIAL WOOD FROM PLASTIC AND COIR FIBER

Receive : January 12, 2021

เชาวฤทธิ์ วันเสาร์¹⁾, นพดล บุญยรัตพันธุ์²⁾, สิงหเดช แต่งจวง³⁾

Revised: February 16, 2021

^{1),2),3)} คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Accepted: March 26, 2021

chaowarit wansao¹⁾, noppadol bunyaratphan²⁾, singhadej tangjuank³⁾

^{1),2),3)} Faculty of Science and Technology, Uttaradit Rajabhat University, Uttaradit

*Corresponding author e-mail: newton2509@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการผลิตวัสดุเชิงประกอบไม้พลาสติก (WPCs) จากพลาสติกความหนาแน่นต่ำเชิงเส้น (LLDPE) และใยมะพร้าว LLDPE โดยพลาสติกและใยมะพร้าวถูกผสมกันในอัตราส่วน 100:0, 95:5, 90:10, และ 85:15 โดยน้ำหนัก และถูกเติมด้วยแอมโมเนียมซัลเฟตที่ใช้เป็นสารหน่วงไฟในอัตราส่วน 0, 1, 3 และ 5% จากนั้นทำการขึ้นรูปด้วยวิธีอัดแผ่นที่อุณหภูมิ 170 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 40 นาที ในเตาอบไฟฟ้า ชิ้นงานที่ขึ้นรูปถูกนำไปทดสอบหาความหนาแน่น การดูดซึมน้ำ และสมบัติเชิงกลตามมาตรฐานของ ASTM ผลการทดสอบแสดงว่าเมื่อปริมาณสัดส่วนของเส้นใยมะพร้าวเพิ่มขึ้น ความหนาแน่น และการดูดซึมน้ำของไม้พลาสติกมีค่าเพิ่มขึ้น แต่สมบัติความแข็งแรงดึงและสมบัติความแข็งแรงกระแทกมีค่าลดลง และเช่นเดียวกันผลการวิเคราะห์ของการเติมแอมโมเนียมซัลเฟตต่อสมบัติเชิงกล พบว่า ค่าความแข็งแรงดึง และค่าความแข็งแรงกระแทกมีคุณภาพลดลง เมื่อมีการเติมปริมาณแอมโมเนียมซัลเฟต สำหรับการลามไฟของ WPCs ถูกทดสอบตามมาตรฐาน UL94 ตามแนวนอน พบว่า การเติมแอมโมเนียมซัลเฟตจะเพิ่มสมบัติการต้านการลามไฟได้ดีขึ้น

คำสำคัญ : LLDPE เส้นใยมะพร้าว สมบัติเชิงกายภาพ สมบัติเชิงกล การลามไฟ

ABSTRACT

In this work, wood plastic composites (WPCs) were produced from linear low density polyethylene (LLDPE) and coir fiber. LLDPE and coir fiber were mixed at various weight ratios of 100:0, 95:5, 90:10 and 85:15, and then additions of ammonium sulfate at 0, 1, 3 and 5% were used as fire retardants. The mixed materials were formed by a flat-press method at the temperatures of 170 °C for 40 minutes in an electric oven. The density, water absorption, tensile and impact strength of the WPCs samples were determined according to the American society for testing and materials method (ASTM). The results indicated that an increment in the coir fiber contents led to an increase in the water absorption and density and the reduction in the mechanical of WPCs. Mechanical properties of the flame retardant WPCs were also analyzed using tensile and impact tests. The existence of ammonium sulfate in WPCs resulted in a

deterioration in the tensile and impact properties. The horizontal burning (UL-94) test was used to study the flammability of WPCs and the result showed that the addition of ammonium sulfate had a synergistic effect on their fire performance.

Keywords : LLDPE, coir fiber, physical properties, mechanical properties, flammability

บทนำ

ปัจจุบันวัสดุเชิงประกอบไม้พลาสติก (wood plastic composites : WPCs) หรือรู้จักกันในชื่อทั่วไปว่า “ไม้เทียม” WPCs เป็นวัสดุที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากทั่วโลกเนื่องจาก WPCs สามารถนำไปใช้ประโยชน์แทนไม้จริงได้อย่างแท้จริง ส่วนใหญ่นำไปใช้ในทางด้านโครงสร้างสำหรับการก่อสร้างที่อยู่อาศัย เฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และอื่นๆ (Barbos *et al.*, 2020; Silva *et al.*, 2020; Kalali *et al.*, 2019, Stark *et al.*, 2010) โดยทั่วไปแล้วไม้ซึ่งเป็นวัสดุเซลลูโลสประกอบด้วย ไฟเบอร์ (fiber) จะใช้เป็นวัสดุเสริมแรง (reinforcing material) ส่วนพลาสติกเป็นเนื้อวัสดุหลัก หรือเมทริกซ์ (matrix) นอกจากการใช้ไม้เป็นวัสดุเสริมแรงแล้วยังมีรายงานวิจัยโดยการใช้วัสดุอื่นที่มีองค์ประกอบของเซลลูโลสสามารถนำมาสร้างไม้เทียมได้ดีอีกด้วย เช่น ฝ้ายหรือเส้นใยสิ่งทอ ฟางข้าวสาลี ฟางลินิน ชังข้าวโพด ก้านพริกไท ก้านดอกทานตะวัน เปลือกถั่วลิสง หญ้า และอื่น ๆ เป็นต้น (Pereira *et al.*, 2019; Buyuksari *et al.*, 2010; Bektas *et al.*, 2005; Nemli *et al.*, 2009) ในหลักการแล้วการเพิ่มไฟเบอร์ลงไป ในพลาสติกจะช่วยทำให้ได้คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ เป็นไปตามที่ผู้บริโภคต้องการใช้งาน พลาสติกมีหลายประเภทด้วยกัน ได้แก่ พอลิพรอพิลีน (PP) พอลิเอทิลีน (PE) พอลิไวนิลคลอไรด์ (PVC) พอลิแลคติกแอซิด (PLA) และพลาสติกพอลิสไตรีน (PS) เป็นต้น แต่พลาสติกที่นิยมมาใช้ทำ WPCs กันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ พลาสติกประเภท PP, PE และ PVC (Garcia *et*

al., 2009) พลาสติกเหล่านี้เมื่อได้รับความร้อน จะหลอมตัวเป็นของเหลวหนืดและกลายเป็นของแข็ง เมื่อปล่อยให้เย็นลง และระหว่างหลอมเหลวเมื่อเติม วัสดุอื่นๆ ลงไปผสมกับพลาสติกก่อนการขึ้นรูป เพื่อออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์วัสดุเชิงประกอบ (composite) จะทำให้มีคุณสมบัติตามที่ต้องการได้ เช่น สามารถทนทานต่อแสงแดดและฝน ปลอดภัย จากการรุกรานของปลวก เป็นฉนวนความร้อนที่ดีขึ้น และมีน้ำหนักเบาขึ้น เป็นต้น (Najafi *et al.*, 2006) อย่างไรก็ตาม พลาสติกเป็นวัสดุพอลิเมอร์ซึ่งมี สมบัติในการลามไฟได้เป็นอย่างดีเมื่อถูกเผาไหม้ วัสดุพอลิเมอร์จึงเป็นจุดบอดในการผลิตวัสดุ เชิงประกอบที่ประยุกต์ใช้ในผลิตภัณฑ์ที่เป็น โครงสร้างภายในอาคารบ้านเรือน ดังนั้นจึงได้มีการ ศึกษาวิจัยอย่างหลากหลายที่จะแก้ไขการลามไฟ ของระบบวัสดุเชิงประกอบพอลิเมอร์ขึ้น จากรายงาน วิจัยที่หลากหลาย (Kalali *et al.*, 2019, Kim *et al.*, 2016, Stark *et al.*, 2010) พบว่า สารตัวเติม หรือสารหน่วงไฟที่มีคุณสมบัติในการต้านการลามไฟ ได้เป็นอย่างดี เช่น สารที่มีองค์ประกอบพื้นฐานจำพวก ฮาโลเจนแต่อย่างไรก็ตามสารที่มีองค์ประกอบจำพวก ฮาโลเจนเมื่อถูกเผาไหม้จะปลดปล่อยควันจำนวนมาก และเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ต่อมาพบว่า สารหน่วงไฟ ที่มีสมบัติที่ดี และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมก็คือ สารที่มีองค์ประกอบของฟอสฟอรัส และไนโตรเจน ซึ่งองค์ประกอบของสารเหล่านี้จะเข้าไปยับยั้งการลาม ไฟ ในระหว่างการเผาไหม้ของวัสดุเชิงประกอบ พอลิเมอร์ ประกอบกับปัจจุบันทั่วโลกมีการใช้ไม้ในการ

ทำโครงสร้างสำหรับการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและเฟอร์นิเจอร์ปริมาณมาก ส่งผลให้ต้นไม้มีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว และก่อให้เกิดปัญหามลภาวะทางอากาศตามมา และเช่นเดียวกันก็มีการใช้พลาสติกอย่างแพร่หลายในชีวิตประจำวัน เช่น ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำมันพืช ถุงพลาสติก เป็นต้น พลาสติกดังกล่าวหลังจากการใช้งานแล้วกลายเป็นขยะจำนวนมากทำให้เกิดปัญหามลภาวะต่อโลก และปัญหาต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตซึ่งจะร้ายแรงเพิ่มขึ้นทุก ๆ วัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการลดปัญหาขยะพลาสติก และลดปัญหามลภาวะทางอากาศที่เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการผลิตวัสดุเชิงประกอบไม้พลาสติกที่เตรียมจากเส้นใยมะพร้าว และพลาสติกประเภทความหนาแน่นต่ำเชิงเส้น (Linear Low Density Polyethylene; LLDPE) ที่ใช้กันมากในถุงพลาสติกใส่อาหาร ใส่ผลไม้ และพวกถุงหิ้วใส่ของต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และใช้สารแอมโมเนียมซัลเฟตเป็นสารหน่วงไฟ โดยศึกษาสมบัติเชิงกายภาพ สมบัติเชิงกล และศึกษาสมบัติการลามไฟที่สัมพันธ์กับสารตัวเติมแอมโมเนียมซัลเฟต ทั้งนี้ยังไม่มีรายงานวิจัยที่ตีพิมพ์เกี่ยวกับงานวิจัยนี้ นอกจากนี้งานวิจัยนี้จะมีประโยชน์หลากหลายด้วยกันกล่าวคือ เป็นการเพิ่มมูลค่าในการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นการเพิ่มการใช้ประโยชน์จากเส้นใยมะพร้าวให้นำมาใช้ประโยชน์ให้หลากหลายขึ้น และเป็นการเพิ่มทางเลือกอีกทางหนึ่งของการใช้ไม้เทียมเป็นวัสดุที่นำมาใช้ทดแทนไม้ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ผลิตไม้เทียมจากพลาสติก และเส้นใยมะพร้าว โดยใช้แอมโมเนียมซัลเฟต $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ เป็นสารหน่วงไฟ
2. ศึกษาสมบัติเชิงกายภาพ สมบัติเชิงกล และสมบัติการต้านการลามไฟของไม้เทียมที่ผลิตได้

ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัยการเตรียมไม้เทียมจากพลาสติก และเส้นใยมะพร้าวมีขอบเขตของงานดังนี้

1. วัสดุที่ใช้ในการผลิตไม้เทียม คือ พลาสติก (LLDPE) และ เส้นใยมะพร้าว
2. พลาสติก และเส้นใยมะพร้าวจะถูกผสมกันในอัตราส่วน 100:0, 95:5, 90:10 และ 85:15
3. ใช้สารหน่วงไฟคือ แอมโมเนียมซัลเฟต ซึ่งจะเติมลงไป ในอัตราส่วน 0, 1, 3 และ 5 % ของส่วนผสมระหว่างพลาสติก และเส้นใยมะพร้าว
4. ชิ้นงานที่ขึ้นรูปแล้วนำไปทดสอบหาสมบัติเชิงกายภาพ สมบัติเชิงกล และสมบัติต้านการลามไฟ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในงานวิจัยการผลิตไม้เทียมจากพลาสติก และใยมะพร้าวนี้นี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง และทดสอบหาสมบัติเชิงกายภาพ สมบัติเชิงกล และสมบัติการต้านการลามไฟ ของไม้เทียมที่ผลิตได้ โดยนำวัสดุ LLDPE เส้นใยมะพร้าว และ $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ ที่ผ่านการผสมในอัตราส่วน ที่ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว : $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ คือ 100:0:0, 95:5:0, 95:5:1, 95:5:3, 95:5:5, 90:10:0, 90:10:1, 90:10:3, 90:10:5, 85:15:0, 85:15:1, 85:15:3, 85:15:5 มาใส่ในแม่พิมพ์แล้วทำการขึ้นรูปชิ้นงาน ขนาด 80 mm x 300 mm x 4 mm ในแม่พิมพ์ทำจากแผ่นสแตนเลส แสดงดังภาพที่ 1 โดยใช้วิธีการขึ้นรูปแบบอัดแผ่นให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 170 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 40 นาที ในเตาอบไฟฟ้า

จากนั้นนำชิ้นงานที่ได้มาตัดให้ได้ตามขนาดมาตรฐาน ASTM ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ทดสอบสมบัติเชิงกายภาพ สมบัติเชิงกล และสมบัติการลามไฟ โดยการทดสอบ สมบัติต่าง ๆ ของไม้เทียม จำนวน 5 ครั้งต่อหนึ่ง มาตรฐาน และทดสอบตามมาตรฐานดังนี้ ทดสอบ ความหนาแน่น ตามมาตรฐาน ASTM D792 ทดสอบ การดูดซึมน้ำตามมาตรฐาน ASTM D570 การทดสอบ ความแข็งแรงดึง (Tensile test) ตามมาตรฐาน ASTM D638 โดยใช้เครื่องมือทดสอบสมบัติเชิงกล (Universal Testing Machine) ดังภาพที่ 2 (ก) และทดสอบความแข็งแรงกระแทก (Impact strength test) ด้วยการทดสอบแรงกระแทกแบบไอซอด (Izod test) ตามมาตรฐาน ASTM D256 โดยใช้เครื่องมือ ทดสอบดังภาพที่ 2 (ข) และทดสอบการลามไฟ จะทดสอบตามมาตรฐาน UL-94 แบบแนวนอน (Horizontal Burning Test, HB) โดยชิ้นงานจะมีการ จับยึดในลักษณะแนวนอนแล้วจุดไฟจากตะเกียง ด้วยเปลวไฟสีฟ้าโดยที่ตะเกียงทำมุม 45 องศา กับแนว

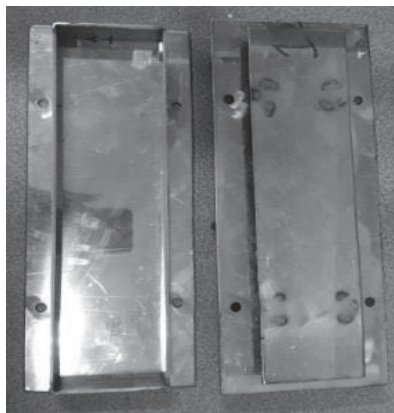
ระดับที่เผาขึ้นทดสอบ ดังภาพที่ 3 สำหรับการลามไฟ ที่ขึ้นทดสอบจะใช้เวลา 30 วินาที เท่านั้น หลังจากนั้น รอให้ชิ้นทดสอบเผาถึงตำแหน่งอ้างอิงที่ 1 แล้วจับเวลา ไปจนกว่าชิ้นทดสอบจะเผาไปยังตำแหน่งอ้างอิง ที่ 2 จากนั้นทำการหาอัตราการลามไฟที่เกิดขึ้น ในช่วง 75 mm

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการทดสอบชิ้นงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ต่าง ๆ จากการทดสอบสมบัติเชิงกายภาพ ได้แก่ ค่าความหนาแน่น ค่าการดูดซึมน้ำ สมบัติเชิงกล ได้แก่ ค่าความแข็งแรงดึง ค่าความแข็งแรงกระแทก และค่าอัตราการลามไฟ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบนำมาวิเคราะห์ โดยการเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าที่ทดสอบได้กับอัตราส่วนการเตรียมของพลาสติก ไยมะพร้าว และสารหน่วงไฟ ที่อัตราส่วนต่าง ๆ

ภาพที่ 1 แบบพิมพ์สแตนเลส WPCs

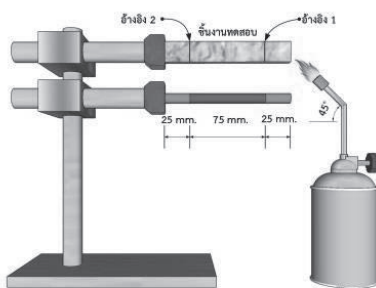

(ก)

(ข)

ภาพที่ 2 เครื่องมือทดสอบสมบัติเชิงกล ; (ก) ทดสอบความแข็งแรงดึง (ข) ทดสอบความแข็งแรงกระแทก

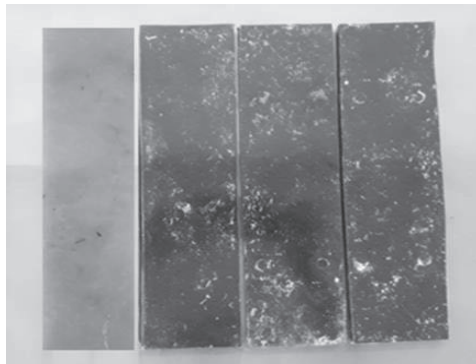

ภาพที่ 3 การทดสอบการลามไฟตามมาตรฐาน UL-94 แบบแนวนอน

ผลการวิจัย

WPCs เตรียมที่อัตราส่วน LLDPE : เส้นใยมะพร้าวต่าง ๆ นำมาขึ้นรูปโดยใช้วิธีการขึ้นรูปในแบบพิมพ์ 80 mm x 300 mm x 4 mm ได้ชิ้นงานเป็นแผ่นดังลักษณะตัวอย่างในภาพที่ 4 โดยแผ่นสีขาวเป็นแผ่น LLDPE ที่ไม่ได้ผสมเส้นใยมะพร้าว ส่วนแผ่นสีน้ำตาลจะเป็นแผ่น LLDPE ผสมเส้นใยมะพร้าว ที่อัตราส่วนต่าง ๆ และถูกนำมาทดสอบสมบัติ

เชิงกายภาพ สมบัติเชิงกล และการลามไฟต่อไป สำหรับ LLDPE ที่ไม่ได้ผสมเส้นใยมะพร้าวไว้สำหรับเปรียบเทียบนั้น เมื่อนำมาวิเคราะห์ทดสอบสมบัติต่าง ๆ ได้ ค่าความหนาแน่น 880.99 kg/m³ ค่าการดูดซึมน้ำ 0.10% ค่าความแข็งแรงดึง 169 MPa ค่าความแข็งแรงกระแทก 40.75 kJ/m² และค่าอัตราการลามไฟ 15.89 mm/min

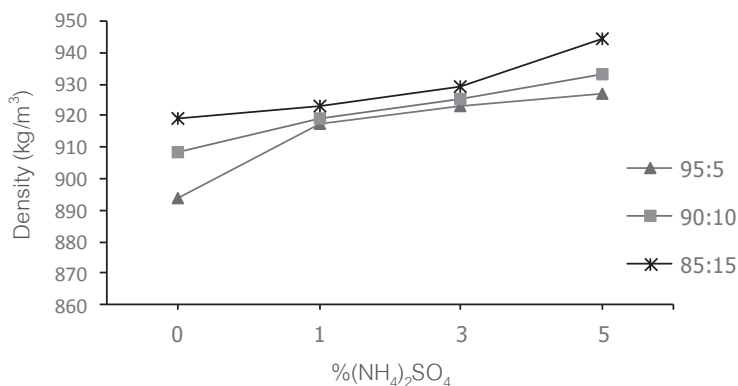

ภาพที่ 4 ชิ้นงานตัวอย่าง WPCs ที่เตรียมได้

1. ความหนาแน่น

การทดสอบความหนาแน่นทดสอบตามมาตรฐาน ASTM D792 เมื่อพิจารณาชิ้นงาน WPCs ที่แต่ละอัตราส่วนต่างๆ พบว่า ค่าความหนาแน่นของชิ้นงานมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวและสารหน่วงไฟเพิ่มขึ้นดังแสดงในภาพที่ 5 โดยที่ค่าความหนาแน่นมากที่สุดคือ 944 kg/m^3 ที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว : $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ คือ 85:15:5 และสำหรับค่าความหนาแน่นต่ำสุดคือ 893 kg/m^3 อยู่ที่อัตราส่วน 95:5:0 เมื่อพิจารณาที่ผสมในอัตราส่วนหลักต่าง ๆ ตามเส้นกราฟ พบว่า

เส้นกราฟที่อัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวมากมีค่าความหนาแน่นมากขึ้นโดยที่ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว คือ 85:15 มีค่าความหนาแน่นมากที่สุด รองลงมา 90:10 และ 95:5 ตามลำดับ และเช่นเดียวกันพลาสติกที่ไม่ได้ผสมเส้นใยมะพร้าว ซึ่งเป็น LLDPE ที่เตรียมไว้เพื่อสำหรับเปรียบเทียบนั้น พบว่า มีค่าความหนาแน่น 880.99 kg/m^3 ซึ่งมีค่าความหนาแน่นต่ำกว่าชิ้นงานที่เตรียมจากพลาสติกที่ผสมเส้นใยมะพร้าวในทุกอัตราส่วน

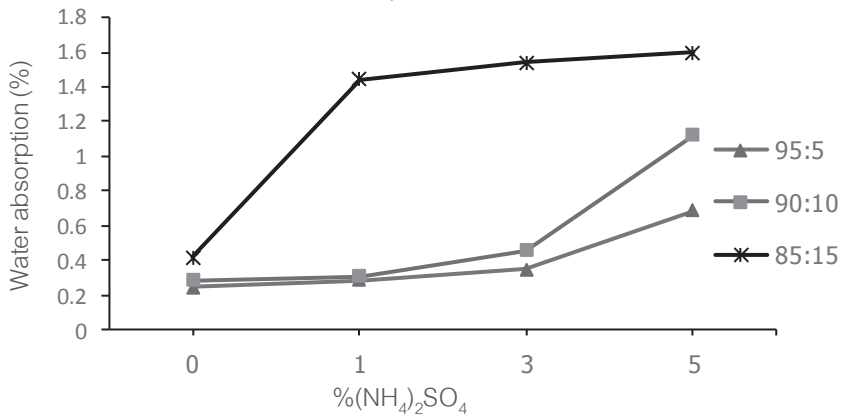

ภาพที่ 5. การทดสอบความหนาแน่นของ WPCs

2. การดูดซึมน้ำ

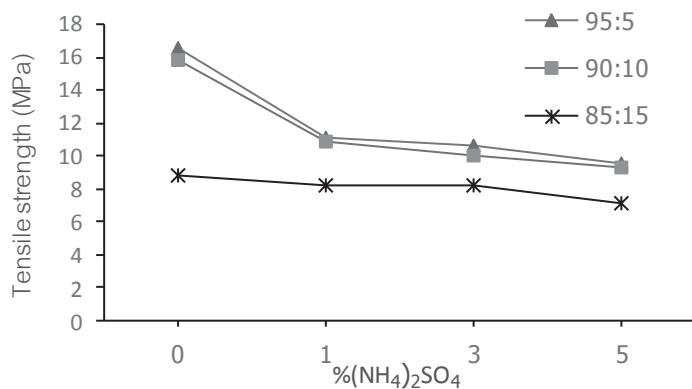
สำหรับการทดสอบการดูดซึมน้ำ ทดสอบตามมาตรฐาน ASTM D570 พบว่าค่าเปอร์เซ็นต์การดูดซึมน้ำของชิ้นงานมีค่าเพิ่มขึ้น เมื่ออัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวและสารหน่วงไฟที่ผสมใน WPCs เพิ่มขึ้น ดังแสดงในภาพที่ 6 โดยที่ค่าการดูดซึมน้ำมากที่สุดคือ 1.60% ที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว : $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ คือ 85:15:5 และสำหรับค่าการดูดซึมน้ำต่ำสุด คือ 0.25% อยู่ที่อัตราส่วน 95:5:0 พิจารณา WPCs ในอัตราส่วนหลักต่าง ๆ

ตามเส้นกราฟ พบว่า เส้นกราฟที่อัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวมากจะมีค่าการดูดซึมน้ำมากขึ้น โดยที่ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว คือ 85:15 มีค่าการดูดซึมน้ำมากที่สุด รองลงมา 90:10 และ 95:5 ตามลำดับ สำหรับ LLDPE มีค่าการดูดซึมน้ำ 0.10% ซึ่งมีค่าการดูดซึมน้ำต่ำกว่า ชิ้นงานที่เตรียมจากพลาสติกที่ผสมเส้นใยมะพร้าว ในทุกอัตราส่วน

ภาพที่ 6 การทดสอบการดูดซึมน้ำของ WPCs

3. ความแข็งแรงดึง

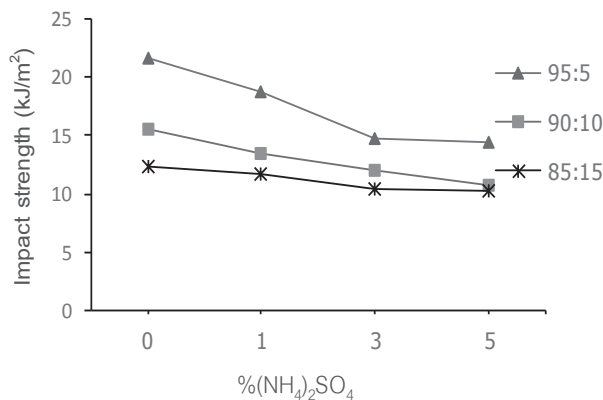

ภาพที่ 7 การทดสอบความแข็งแรงดึงของ WPCs

การทดสอบความแข็งแรงดึงของ WPCs ทดสอบตามมาตรฐาน ASTM D638 พบว่า ค่าความแข็งแรงดึงของชิ้นงานมีค่าลดลงเมื่ออัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวและสารหน่วงไฟเพิ่มขึ้นดังแสดงในภาพที่ 7 โดยที่ค่าความแข็งแรงดึงมากที่สุดคือ 16.60 MPa ที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว : $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ คือ 95:5:0 และสำหรับค่าความแข็งแรงดึงต่ำสุดคือ 7.10 MPa อยู่ที่อัตราส่วน 85:15:5 และเมื่อพิจารณา WPCs ที่ผสมในอัตราส่วนหลักต่าง ๆ พบว่า เส้นกราฟ

ที่อัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวมากจะมีค่าความแข็งแรงดึงต่ำลง โดยที่ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว คือ 95:5 มีค่าความแข็งแรงดึงมากที่สุด รองลงมา 90:10 และ 85:15 ตามลำดับ สำหรับ LLDPE มีค่าความแข็งแรงดึง 169 MPa ซึ่งมีค่าความแข็งแรงดึงสูงกว่าชิ้นงานที่เตรียมจากพลาสติกที่ผสมเส้นใยมะพร้าวในทุกอัตราส่วน

4. ความแข็งแรงกระแทก

ภาพที่ 8 การทดสอบความแข็งแรงกระแทกของ WPCs.

การทดสอบความแข็งแรงกระแทกของวัสดุเชิงประกอบไม้พลาสติกทดสอบตามมาตรฐาน ASTM D256 พบว่า ค่าแรงกระแทกของชิ้นงานมีค่าลดลงเมื่ออัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวและสารหน่วงไฟเพิ่มขึ้น ดังภาพที่ 8 โดยที่ค่าความแข็งแรงกระแทกมากที่สุดคือ 21.64 kJ/m² ที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว : $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ คือ 95:5:0 และสำหรับค่าความแข็งแรงกระแทกต่ำสุด คือ 10.27 kJ/m² อยู่ที่อัตราส่วน 85:15:5 และ WPCs ที่พิจารณาที่ผสมในอัตราส่วนหลักต่าง ๆ พบว่า เส้นกราฟที่อัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวมากจะมีค่าความแข็งแรงกระแทกต่ำลง โดยที่ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว คือ 95:5 มีค่า

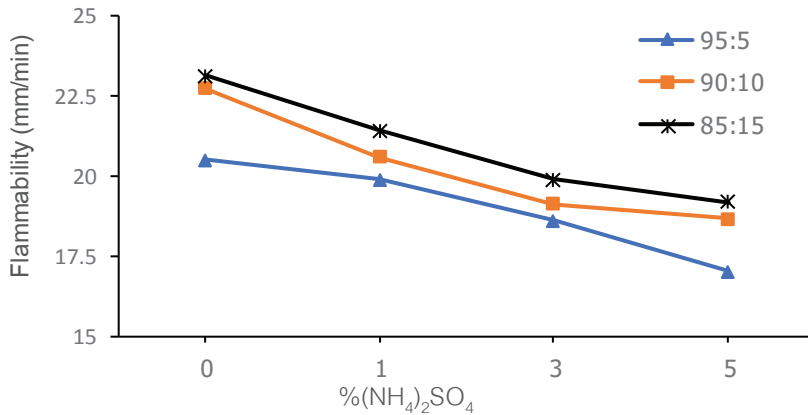
ความแข็งแรงกระแทกมากที่สุด รองลงมา 90:10 และ 85:15 ตามลำดับ สำหรับ LLDPE มีค่าความแข็งแรงกระแทก 40.75 kJ/m² ซึ่งมีค่าความแข็งแรงกระแทกสูงกว่าชิ้นงานที่เตรียมจากพลาสติกที่ผสมเส้นใยมะพร้าวในทุกอัตราส่วน

5. การลามไฟ

การทดสอบการลามไฟของวัสดุเชิงประกอบไม้พลาสติกทดสอบตามมาตรฐาน UL-94 พบว่า อัตราการลามไฟของชิ้นงานมีค่าลดลงเมื่ออัตราส่วนของ $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ เพิ่มขึ้น ดังแสดงในภาพที่ 9 โดยที่ค่าอัตราการลามไฟมากที่สุดคือ 23.15 mm/min ที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าว : $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$

ที่ 85:15:0 และสำหรับค่าอัตราการลามไฟน้อยสุด คือ 17.01 mm/min อยู่ที่อัตราส่วน 95:5:5 พิจารณา WPCs ในอัตราส่วนหลักต่าง ๆ พบว่า เส้นกราฟ ที่อัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวมากจะมีค่าอัตราการ

ลามไฟมากขึ้นโดยที่ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 85:15 มีค่าอัตราการลามไฟมากที่สุด รองลงมา 90:10 และ 95:5 ตามลำดับ สำหรับ LLDPE มีค่า 15.89 mm/min

ภาพที่ 9 การทดสอบการลามไฟของ WPCs

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ในงานวิจัยได้เตรียม WPCs หรือไม้เทียม จากพลาสติกความหนาแน่นต่ำเชิงเส้น กับเส้นใย มะพร้าวและเติมสารหน่วงไฟแอมโมเนียมซัลเฟต ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ การทดสอบความหนาแน่น พบว่า ค่าความหนาแน่นของชิ้นงาน WPCs มีค่าเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าว เพิ่มขึ้นและมีค่าความหนาแน่นมากกว่าแผ่นเทียบ LLDPE ที่ไม่ได้ผสม ดังแสดงได้จากเส้นกราฟ ตามภาพที่ 5 โดยที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใย มะพร้าวที่ 85 : 15 มีค่าความหนาแน่นมากที่สุด คือ 944.17 kg/m³ ในขณะที่อัตราส่วน 90:10 และ 95:5 มีค่าลดลงมาเท่ากับ 908.56 และ 893.70 kg/m³ ตามลำดับ แสดงว่าขณะที่ LLDPE หลอมละลาย (พอลิเมอร์เมทริกซ์) ปริมาณของเส้นใยมะพร้าวจำนวนมากเข้าไปแทรก และจากนั้นไปสร้างพันธะไฮโดรเจน ระหว่างเส้นใยมะพร้าวกับพอลิเมอร์เมทริกซ์มากขึ้น จึงทำให้รูพรุนหรือช่องว่างในพอลิเมอร์เมทริกซ์

มีจำนวนลดลง ดังนั้นชิ้นงานจึงมีความหนาแน่นมากขึ้น สอดคล้องกับรายงานวิจัยของ Kazayawoko *et al.* (1999) และ Mohammed *et al.* (2013) ที่พบว่า ระหว่างการขึ้นรูป WPCs ที่อุณหภูมิสูง ไฟเบอร์ ธรรมชาติจะปลดปล่อยไอน้ำขณะที่พลาสติกสลายตัว จะให้สารประกอบอินทรีย์ที่ระเหยง่าย และนำไปสู่ การเกิดช่องว่างภายในหรือรูพรุนขึ้น และเช่นเดียวกับ Chen *et al.* (2006) เตรียม WPCs จากพลาสติก ความหนาแน่นสูง (HDPE) และอนุภาคไม้ที่เล็กลง ซึ่ง รายงานว่าอนุภาคของไม้ที่เล็ก ๆ จะทำให้พื้นผิว WPCs บางขึ้นและทำให้เกิดอัตราส่วนการอัดแน่น ได้สูงกว่า ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลให้ WPCs ที่เตรียมจาก งานวิจัยนี้ มีความหนาแน่นสูงขึ้นเมื่ออัตราส่วน ของเส้นใยมะพร้าวเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน เมื่อพิจารณา WPCs ที่เติม (NH₄)₂SO₄ พบว่า ความหนาแน่นสัมพันธ์ โดย ตรงกับ เปอร์เซ็นต์ การเติม (NH₄)₂SO₄ เช่น เส้นกราฟ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 90:10 พบว่า มีความหนาแน่นเพิ่มขึ้นเป็น 908.56, 919.31,

925.18 และ 932.89 kg/m³ ที่เปอร์เซ็นต์ของ (NH₄)₂SO₄ ที่ 0, 1, 3 และ 5 ตามลำดับ อธิบายได้ว่า ขณะที่ LLDPE หลอมละลายปริมาณของ (NH₄)₂SO₄ จำนวนมากเข้าไปแทรกในช่องว่างพอลิเมอร์เมทริกซ์ มีมากขึ้นทำให้การยึดเกาะผิวหน้าระหว่างเส้นใย มะพร้าว และพอลิเมอร์เมทริกซ์ไม่ต่อเนื่อง จึงทำให้มี ช่องว่างเล็ก ๆ เกิดขึ้น ซึ่งทำให้แก๊สใน WPCs หลุด ลอดออกมาได้อย่างรวดเร็ว ปริมาณของ (NH₄)₂SO₄ จำนวนมากนี้จะเข้าไปอุดช่องว่างที่เกิดขึ้น จึงมีผลให้ ความหนาแน่นของ WPCs มีค่าเพิ่มขึ้น ผลนี้สอดคล้อง กับการรายงานการวิจัยของ Zhang *et al.* (2012)

สำหรับการทดสอบการดูดซึมน้ำพบว่า ค่าเปอร์เซ็นต์การซึมน้ำของชิ้นงาน WPCs มีค่าเพิ่มขึ้น เมื่ออัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวเพิ่มขึ้นและจะมีค่า การดูดซึมน้ำมากกว่าแผ่นเทียบ LLDPE จะเห็นได้จาก เส้นกราฟดัง ภาพที่ 6 โดยที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 85 : 15 มีค่าเปอร์เซ็นต์การดูดซึมน้ำ มากที่สุดคือ 1.6% ในขณะที่อัตราส่วน 90 :10 และ 95:5 มีค่าลดลงมาเท่ากับ 0.29 และ 0.25% ตามลำดับ จากรายงานการวิจัยของ Clemons. (2002) กล่าวว่า องค์ประกอบของเส้นใยธรรมชาติแล้ว เป็นไฮโดรฟิลิก (Hydrophilic) ประกอบด้วย เซลลูโลส เฮมิเซลลูโลส และลิกนินซึ่งจัดเป็นหมู่หมู่ไฮดรอกซิล ที่พร้อมจะเข้าทำปฏิกิริยากับโมเลกุลของน้ำได้เป็น อย่างดีโดยเข้าไปสร้างพันธะไฮโดรเจน (Hydrogen bond) กับโมเลกุลน้ำ ดังนั้นเมื่อเส้นใยมะพร้าว มีปริมาณมากขึ้นจึงมีปริมาณพันธะมากขึ้น จึงสามารถ ดูดซึมน้ำได้เป็นอย่างดีในระหว่างการทดสอบสมบัติ การดูดซึมน้ำ เช่นเดียวกันผลนี้สอดคล้องกับการ รายงานการวิจัยของ Chen *et al.* (2006); Adhikary *et al.* (2008); Rahman *et al.* (2013) และ Xiang *et al.* (2014) ที่เตรียมวัสดุเชิงประกอบจากพลาสติก และอนุภาคไม้ และเมื่อพิจารณา WPCs ที่เติม (NH₄)₂SO₄ พบว่า เปอร์เซ็นต์การดูดซึมน้ำสัมพันธ์

โดยตรงกับเปอร์เซ็นต์การเติม (NH₄)₂SO₄ เช่น เส้นกราฟ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 85:15 จะพบว่า มีเปอร์เซ็นต์การดูดซึมน้ำเพิ่มขึ้น 0.42, 1.44, 1.54 และ 1.60% ที่เปอร์เซ็นต์ของ (NH₄)₂SO₄ 0, 1, 3 และ 5 ตามลำดับ อธิบายได้ว่าเนื่องจากปริมาณ ของ (NH₄)₂SO₄ จำนวนมากเข้าไปแทรกในพอลิเมอร์ เมทริกซ์มีมากขึ้นทำให้การยึดเกาะผิวหน้าระหว่างเส้น ใยมะพร้าว และพอลิเมอร์เมทริกซ์ไม่ต่อเนื่อง จึงทำให้ มีช่องว่างเล็ก ๆ เกิดขึ้น ดังนั้นเมื่อผง (NH₄)₂SO₄ มีปริมาณมากขึ้นจึงสามารถดูดซึมน้ำได้เป็นอย่างดี ในระหว่างการทดสอบสมบัติการดูดซึมน้ำ

การทดสอบความแข็งแรงดึงของวัสดุ WPCs พบว่า ค่าความแข็งแรงดึงของชิ้นงานมีค่าลดลง เมื่ออัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวเพิ่มขึ้น แต่จะมีค่า ความแข็งแรงดึงน้อยกว่าแผ่นเทียบ LLDPE จาก เส้นกราฟตามภาพที่ 7 โดยที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 95 : 5 มีค่าความแข็งแรงดึงมากที่สุด คือ 16.6 MPa ในขณะที่อัตราส่วน 90 :10 และ 85 : 15 มีค่าลดลงมาเท่ากับ 15.85 และ 8.25 MPa ตามลำดับอ้างอิงถึงรายงานวิจัยของ Shibata *et al.* (2002) และ Rahman *et al.* (2013) กล่าวว่าอนุภาค ของเส้นใยธรรมชาติซึ่งก็เป็นวัสดุไฟเบอร์ (fiber) และตามปกติแล้วจะมีค่ามอดุลัสสูงกว่าพอลิเมอร์หรือ เมทริกซ์เมื่อวัสดุ WPCs ได้รับแรงเค้น (stress) จะทำให้การส่งผ่านความเค้นระหว่าง 2 วัสดุภาค ก็คือ อนุภาคเส้นใยธรรมชาติ และเมทริกซ์ได้ไม่ดีจึงทำให้ เกิดช่องว่างที่บริเวณรอยต่อระหว่างวัสดุภาคจึงเป็นจุด เริ่มของการแตกหัก ดังนั้นจากงานวิจัยนี้เมื่อเส้นใย มะพร้าว มีปริมาณ มากขึ้นจึงทำให้เกิดความ ไม่ต่อเนื่องของวัสดุภาคเมทริกซ์เกิดมีรอยต่อวัสดุภาค หรืออินเตอร์เฟซที่ไม่แข็งแรงเพิ่มมากขึ้น มีผลทำให้ การต้านแรงดึงลดลง นอกจากนี้เส้นใยมะพร้าว ที่แทรกตัวในพอลิเมอร์เมทริกซ์มีปริมาณมาก ทำปฏิกิริยากับความชื้นในอากาศมากขึ้นส่งผลให้

การถ่ายโอนความเค้นระหว่างไฟเบอร์และเมทริกซ์ลดลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ความแข็งแรงดิ่งลดลง และผลนี้เช่นเดียวกันสอดคล้องกับการรายงานการวิจัยของ Xiang *et al.* (2014) ที่เตรียมวัสดุเชิงประกอบจากพลาสติกความหนาแน่นต่ำ (LDPE) และผงไม้บด (wood flour) และเมื่อพิจารณา WPCs ที่เติม $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ พบว่า ความแข็งแรงดิ่งสัมพันธ์แบบผกผันกับเปอร์เซ็นต์การเติม $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ เช่น เส้นกราฟ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 95 :5 จะพบว่า ความแข็งแรงดิ่งลดลงเป็น 16.6, 11.11, 10.65 และ 9.55 MPa ที่เปอร์เซ็นต์ของ $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ 0, 1, 3 และ 5 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าปริมาณของ $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ จำนวนมากเข้าไปแทรกในพอลิเมอร์เมทริกซ์มีมากขึ้น จึงทำให้การยึดเกาะผิวหน้าของพอลิเมอร์เมทริกซ์ไม่ต่อเนื่อง ทำให้เกิดช่องว่างที่บริเวณรอยต่อระหว่างภูมิภาคจึงเป็นจุดเริ่มของการแตกหัก ดังนั้นเมื่อเติมผง $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ ปริมาณมากขึ้นจึงทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องของภูมิภาคเมทริกซ์มากขึ้นเกิดมีรอยต่อระหว่างภูมิภาคหรืออินเตอร์เฟซที่ไม่แข็งแรงเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้อาจอธิบายได้ว่าสาเหตุที่ความแข็งแรงลดลงเนื่องจากมีช่องว่าง (cavities) เกิดขึ้นใน WPCs ซึ่งเกิดจากการสลายตัวของตัวเติม (fillers; $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$) และปลดปล่อยไอน้ำระหว่างกระบวนการให้ความร้อน ประกอบกับการยึดเกาะรวมตัวของสารตัวเติมกับพอลิเมอร์ไม่ดีหรือไม่ต่อเนื่อง ไอน้ำจึงสามารถหลุดลอดจาก WPCs ไปได้อย่างรวดเร็วทำให้มีช่องว่างเกิดขึ้น และในทำนองเดียวกันนี้ การเกาะกลุ่มเป็นก้อน (agglomerates) ที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเมื่อผง $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ มีปริมาณมากขึ้นซึ่งมีผลทำให้เป็นจุดศูนย์รวมแรงที่กระทำเกิดเป็นจุดเริ่มแรกของการแตกหักของชิ้นงาน และเมื่อกระจายในเมทริกซ์ แต่ละอนุภาคนี้ก็จะเป็จุดรวมของแรงกระทำซึ่งทำให้เป็นจุดเริ่มต้นของจุดแตกเล็ก ๆ (microcrack initiator) ใน WPCs และมีผลทำให้การ

ด้านแรงดิ่งลดลง ผลนี้สอดคล้องกับการรายงานการวิจัยของ Zhang *et al.* (2012) และ Pavlidou *et al.* (2005)

การทดสอบความแข็งแรงกระแทกของชิ้นงาน WPCs พบว่า ค่าแข็งแรงกระแทกของชิ้นงานมีค่าลดลงเมื่ออัตราส่วนของเส้นใยมะพร้าวเพิ่มขึ้น และจะมีค่าความแข็งแรงกระแทกน้อยกว่าแผ่นเทียบ LLDPE จากเส้นกราฟตามภาพที่ 8 โดยที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 95:5 มีค่าความแข็งแรงกระแทกมากที่สุดคือ 21.64 kJ/m² ในขณะที่อัตราส่วน 90:10 และ 85:15 มีค่าลดลงมาเท่ากับ 15.61 และ 12.26 kJ/m² ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากเส้นใยมะพร้าวที่แทรกตัวอยู่ในพอลิเมอร์เมทริกซ์ปริมาณมากทำปฏิกิริยากับความชื้นในอากาศมากขึ้น (เส้นใยมะพร้าวเป็นเซลลูโลสอยู่แล้วจึงสามารถดูดซึมน้ำได้ดี) จึงสร้างพันธะไฮโดรเจนกับหมู่ไฮดรอกซิลของเซลลูโลสเส้นใยมะพร้าวแทนที่จะมีการสร้างพันธะไฮโดรเจนระหว่างสายโซ่ของพันธะไฮโดรเจนระหว่างสายเซลลูโลสด้วยกันเองจึงทำให้มีช่องว่างเล็ก ๆ เกิดขึ้นระหว่างไฟเบอร์และเมทริกซ์ และก่อให้เกิดจุดแตกหักเล็ก ๆ (microcracks) เกิดขึ้นใน WPCs เมื่อมีแรมมากระทำจึงมีผลทำให้มีการดูดซับพลังงานแรงกระแทกของวัสดุ WPCs มีค่าลดลง ผลนี้สอดคล้องกับการรายงานการวิจัยของ Xiang *et al.* (2014) และนอกจากนี้จากรายงานวิจัยของ Chen *et al.* (2006); Raj *et al.* (1998) และ Rahman *et al.* (2013) พบว่า การกระจายตัวที่ไม่เป็นระเบียบของวัสดุเซลลูโลสจะส่งผลอย่างมากต่อสมบัติเชิงกลของ WPCs กล่าวคือเมื่อวัสดุเซลลูโลสมีปริมาณมากขึ้นความสามารถในการเชื่อมต่อของเมทริกซ์จะลดลงมากขึ้น จึงส่งผลให้ WPCs เกิดการแตกหักได้ง่ายขึ้นเมื่อพิจารณา WPCs ที่เติม $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ พบว่าความแข็งแรงกระแทกสัมพันธ์แบบผกผันกับเปอร์เซ็นต์การเติม $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ เช่น เส้นกราฟ LLDPE : เส้นใย

มะพร้าวที่ 85:15 จะพบว่าความแข็งแรงกระแทก ลดลงเป็น 12.26, 11.77, 10.36 และ 10.27 kJ/m² ที่เปอร์เซ็นต์ของ (NH₄)₂SO₄ 0, 1, 3 และ 5 ตามลำดับ อธิบายได้ว่าเนื่องจากปริมาณของ (NH₄)₂SO₄ ที่เติมเข้าไปจำนวนมากจะเข้าไปแทรกในพอลิเมอร์เมทริกซ์มากขึ้น จึงทำให้การยึดเกาะผิวหน้าของพอลิเมอร์เมทริกซ์ไม่ต่อเนื่อง ทำให้เกิดช่องว่างเล็กๆ (microspaces) จำนวนมากระหว่างไฟเบอร์และเมทริกซ์บริเวณรอยต่อระหว่างวัฏภาค จึงเป็นจุดเริ่มของการแตกหักเล็กๆ (microcracks) เกิดขึ้นจำนวนมากเมื่อมีแรงมากระแทก และมีผลทำให้การดูดซับพลังงานแรงกระแทกของ WPCs มีค่าลดลง ผลที่เกิดขึ้นนี้สอดคล้องกับการรายงานผลงานวิจัย Zhang *et al.* (2012) และ Meng *et al.* (2009)

การทดสอบการลามไฟ WPCs ทดสอบตามมาตรฐาน UL-94 พบว่า อัตราการลามไฟของชิ้นงาน PCs มีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนเส้นใยมะพร้าวเพิ่มมากขึ้น และมากกว่าแผ่นเทียบ LLPE จากเส้นกราฟดังภาพที่ 9 โดยที่อัตราส่วนของ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 95:5 มีค่าอัตราการลามไฟน้อยสุด คือ 20.49 mm/min ในขณะที่ อัตราส่วน 90:10 และ 85:15 มีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 22.73 และ 23.15 mm/min ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเพราะว่า LLDPE ที่เติมเส้นใยมะพร้าวนั้นมีเส้นใยมะพร้าวซึ่งเป็นเซลลูโลสซึ่งง่ายต่อการติดไฟ จึงไปช่วยให้การลุกติดไฟเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้มีอัตราการลามไฟมากกว่า เมื่อพิจารณา WPCs ที่เติม (NH₄)₂SO₄ พบว่า อัตราการลามไฟสัมพันธ์แบบผกผันกับการเติม (NH₄)₂SO₄ เช่น เส้นกราฟ LLDPE : เส้นใยมะพร้าวที่ 90:10 จะพบว่า อัตราการลามไฟลดลงเป็น 22.73, 20.60, 19.12 และ

18.66 mm/min ที่เปอร์เซ็นต์การเติมของ (NH₄)₂SO₄ 0, 1, 3 และ 5 ตามลำดับ อธิบายได้ว่า (NH₄)₂SO₄ มีส่วนเข้าไปช่วยกระตุ้นวัสดุเซลลูโลสเมื่อได้รับความร้อนทำให้เกิดเปลี่ยนสภาพเป็นถ่าน (char) ซึ่งจะเป็นเหมือนฉนวนความร้อนไปช่วยปกป้องพอลิเมอร์เมทริกซ์ โดยไปยับยั้งการถ่ายเทมวลและความร้อนระหว่างพื้นผิวพอลิเมอร์ที่กำลังหลอมละลาย เป็นผลทำให้ WPCs มีการต้านไฟเพิ่มขึ้น ดังนั้นค่าอัตราการลามไฟจึงมีค่าลดลงเมื่ออัตราส่วนของ (NH₄)₂SO₄ เพิ่มขึ้น ผลที่เกิดขึ้นนี้สอดคล้องกับการรายงานผลงานวิจัยของ Zhang *et al.* (2012); Reza *et al.* (2013) และ Shukor *et al.* (2014) และจากผลการทดสอบจะเห็นได้ว่าค่าอัตราการลามไฟทุกอัตราส่วนจะมีค่าน้อยกว่า ≤ 40 mm/min ตามมาตรฐาน UL-94 ดังนั้นวัสดุ WPCs ที่เตรียมได้นี้จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยไม้เทียมที่เตรียมได้ พบว่ามีความหนาแน่นที่ดี แต่เนื่องจากไม้เทียมมีการดูดซึมน้ำมาก จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโครงสร้างภายในเท่านั้น
2. ไม้เทียมที่เตรียมได้รับแรงดึง และแรงกระแทกได้น้อย จึงเหมาะสมกับการประยุกต์ที่ใช้กับโครงสร้างที่รับน้ำหนักไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการเตรียมไม้เทียมจากพลาสติกผสมกับวัสดุเซลลูโลสอื่นๆ ที่เหลือทิ้งอยู่จำนวนมาก เพื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยนี้
2. ควรศึกษาการเติมสารหน่วงไฟชนิดอื่นๆ ด้วย เพื่อเปรียบเทียบกับสารหน่วงไฟที่ศึกษาในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- Adhikary, KB., Pang, S., Staiger, MP. (2008). Dimensional stability and mechanical behaviour of wood- plastic composites based on recycled and virgin high-density polyethylene (HDPE). **Compos Part B**, **39**, 807- 815.
- Barbos, J.D.V., Azevedo, J.B., Cardoso, P.S.M., Filho, F.C.G., Rio, T.G. (2020). Development and characterization of WPCs produced with high amount of wood residue. **Jmr & t**, **9**, 9684 – 9690.
- Bektas, I., Guler, C., Kalayciolu, H., Mengeloglu, F., Nacar, M. (2005). The manufacture of particleboards using sunflower stalks (*Helianthus annuus* L.) and poplar wood (*Populus alba* L.). **J Compos Mater**, **39**, 467-473.
- Buyuksari, U., Ayrlmis, N., Avci, E., Koc, E. (2010). Evaluation of the physical, mechanical properties and formaldehyde emission of particleboard manufactured from waste stone pine (*Pinus pinea* L.) cones. **Bioresour Technol**, **101**, 255-259.
- Chen, HC., Chen, TY., Hsu CH. (2006). Effects of wood particle size and mixing ratios of HDPE on the properties of the composites. **Holz Roh Werkst**, **64**, 172-177.
- Clemons, C. (2002). Wood–plastic composites in the United States: the interfacing of two industries. **Forest Prod J**, **52**, 10-18.
- Garcia, M., Hidalgo, J. (2009). Garmendia I. Wood–plastics composites with better fire retardancy and durability performance. **Compos A**, **40**, 1772-1776.
- Kalali, E.N., Zhang, Lu., Shabestari, M.E., Croyal, J., Wang, D.y. (2019). Flame-retardant wood polymer composites (WPCs) as potential fire safe bio-based materials for building products: Preparation, flammability and mechanical properties. **Fire Safety Journal**, **107**, 210-216.
- Kazayawoko, M., Balatinecz JJ., Matuana, LM. (1999). Surface modification and adhesion mechanisms in wood fiber–polypropylene composites. **J Mater Sci**, **34(24)**, 6189-6199.
- Kim, N.K., Bhattacharyya. D. (2016). Development of fire resistant wool polymer composites: Mechanical performance and fire simulation with design perspectives. **Mater. Des**, **106**, 391 – 403.
- Meng, XY., Ye, L., Zhang, XG., Tang, PM., Tang, JH., Xu, J. (2009). Effects of expandable graphite and ammonium polyphosphate on the flame-retardant and mechanical properties of rigid polyurethane foams. **J Appl Polym Sci**, **114(2)**, 853 - 863
- Mohammed, A., Maher, M. (2013). Palm leave and plastic waste wood composite for out-door Structures. **Construction and Building Materials**, **47**, 1431-1435.

- Najafi, SK., Tajvidi, M., Chaharmahli, M. (2006). Long-term water uptake behavior of lignocellulosic-high density polyethylene composites. **J Appl Polym Sci**, **102**, 3907-3911.
- Nemli, G., Demirel, S., Gümükaya, E., Aslan, M., Acar, C. (2009). Feasibility of incorporating waste grass clippings (*Lolium perenne* L.) in particleboard composites. **Waste Manage**, **29**, 1129-1131.
- Pavlidou, E., Bikiaris, D., Vassiliou, A., Chiotelli, M., Karayammidis, G. (2005). Mechanical properties and morphological examination of isotactic polypropylene/SiO₂ nanocomposites containing PP-g-MA as compatibilizer. **J Phys: Conf Ser**, **10**, 14-17.
- Pereira, AC., Assis, FS., Garcia Filho, FC., Oliveira, MS., Demosthenes, LCC., Lopera, HAC ET. (2019). Ballistic performance of multilayered armor with intermediate polyester composite reinforced with fique natural fabric and fibers. **J Mater Res Technol**, **8(5)**, 4221-6.
- Rahman, KS., Islam, MN., Rahman, MM., Hannan, MO., Dungani, Khalil HPS. (2013). Flat-pressed wood plastic composites from coir fiber and recycled polyethylene terephthalate (PET): physical and mechanical properties. **SpringerPlus**, **2**, 629-635.
- Raj, RG., Kokta, BV., Maldas, D., Daneault, C. (1998). Use of wood fibers in thermoplastics. VII. The effect of coupling agents in polyethylene-wood fiber composites. **J Appl Polym Sci**, **37**, 10893 - 10903.
- Reza, A., Atikah, I., Azman, H., Aznizam, AB. (2017). Effects of ammonium polyphosphate content on mechanical, thermal and flammability properties of kenaf/polypropylene and rice husk/polypropylene composites. **Construction and Building Materials**, **152**, 2, 484-493.
- Shibata, M., Takachiyo, K., Ozawa, K., Yosomiya, R., Takeishi, H. (2002). Biodegradable polyester composites reinforced with short abaca fiber. **J Appl Polym Sci**, **85**, 129-138.
- Shukor, F., Hassan, A., Islam, MS., Mokhtar, M., Hasan, M. (2014). Effect of ammonium polyphosphate on flame retardancy, thermal stability and mechanical properties of alkali treated kenaf fiber filled PLA. Biocomposites, **Mater. Des**, **54**, 425-429.
- Silva, G., Kim, S., Aguilar, R., Nakamatsu, J. (2020). Natural fibers reinforcement additives for geopolymers – a review of potential eco-friendly applications to the construction industry. **Sustain Mater Technol**, **23**, 00132.
- Stark, NM., White, RH., Mueller, SA., Osswald, TA. (2010). Evaluation of various fire retardants for use in wood flour-polyethylene composites. **Polym Degrad Stab**, **95**, 1903-1910.
- Xiang, L., Bingrong, L., Zhidan, L., Langhuan, H., Shaozao, T., Xiang, C. (2014). The utilization of bamboo charcoal enhances wood plastic composites with excellent mechanical and thermal properties. **Materials and Design**, **53**, 419-424.

Zhang, ZX., Zhang, JZ., Lub, BX., Xin, ZX. (2012). Effect of flame retardants on mechanical properties, flammability and foamability of PP/wood-fiber composite. *Compos*, 43, 150-158.

ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

THE INTENTION TO USE INFORMATION TECHNOLOGY OF PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY EMPLOYEES IN SUPHANBURI PROVINCE

ลัดดาวัลย์ สำราญ^{1)*}, โสรยา สุภาพล²⁾, พิชญ์สินี ชูदारাত্রะกุล³⁾

^{1), 2)} อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลสุวรรณภูมิ

³⁾ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
Laddawan Someran (^{1)*}, Soraya Supaphol(²⁾ ,Pitsinee Tuwadaratrakoo³⁾

^{1), 2)} Lecturer in management Department, Faculty of Business Administration and Information
Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

³⁾ Undergraduate Students, Faculty of Business Administration and Information
Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

Receive : January 9, 2021

Revised: March 22, 2021

Accepted: May 31, 2021

*Corresponding author e-mail: laddawan.s@rmutsb.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการใช้งาน ทักษะคิดต่อการใช้งาน และความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งาน ของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี และ 3) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ประชากร คือ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 94 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยี ทักษะคิดต่อการใช้งาน และพฤติกรรมการตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพนักงาน อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การยอมรับเทคโนโลยี ได้แก่ ด้านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน ส่งผลต่อทัศนคติในการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี มีอำนาจการทำนายร้อยละ 22.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และทัศนคติต่อการใช้งาน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสุพรรณบุรี มีอำนาจการทำนายร้อยละ 34.00 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

คำสำคัญ: การยอมรับเทคโนโลยี ทักษะคิดต่อการใช้งาน ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the acceptance of using technology, the attitude towards using technology, and the intention to use information technology of provincial electricity authority employees in Suphanburi province; 2) to study the acceptance of technology that affected the attitude to use technology of provincial electricity authority employees in Suphanburi province; and 3) to study the attitude towards using technology that affected the intention to use information technology of provincial electricity authority employees in Suphanburi province. The population comprised 94 provincial electricity authority employees in Suphanburi province. A questionnaire was used as a tool to collect the data. The statistics used to analyze the data included frequency, percentage, mean, standard deviation and the analysis of multiple regressions. The research results were as follows: The respondents' opinion on technology adoption, attitude towards using information technology and intention to use information technology were at a high level. The results of the hypothesis testing revealed that technology adoption regarding the perceived ease of use affected the attitude towards the use of technology of the employees of the Provincial Electricity Authority, Suphanburi Province. The percentage of the predictive power was 22.00, with the statistical significance level of 0.01. The attitude regarding behavior affected the intention to use technology of the employees of the Suphanburi Provincial Electricity Authority with the percentage of predictive power of 34.00 and with the statistical significance level of 0.01.

Keywords: technology acceptance, attitude towards use, intention to use information technology

บทนำ

การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้งานในองค์การ พนักงานต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสามารถประยุกต์ใช้งานระบบสารสนเทศในการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ได้ผลการวิจัยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ธุรกิจและการบริการมีบุคลากรที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเป็นประจำเฉลี่ยต่อกิจการน้อยที่สุดที่ 3.30 คน เหตุผลที่ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ จำแนกตามเหตุผลของการไม่ใช้คอมพิวเตอร์ สำหรับสถานประกอบการที่ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่ให้เหตุผลของการไม่ใช้คอมพิวเตอร์ คือ ความไม่จำเป็น ไม่เหมาะสม

ของรูปแบบธุรกิจหรือสินค้า ร้อยละ 94.40 รองลงมา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายสูงร้อยละ 20.70 ไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ ร้อยละ 15.10 ส่วนเหตุผลอื่น ๆ มีไม่เกินร้อยละ 5.00 (กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557, 6-7) หน่วยงานเหล่านี้จึงประสบปัญหาการเชื่อมโยงของข้อมูลแต่ละฝ่ายในองค์การ ข้อมูลล่าช้า การตรวจสอบข้อมูลยุ่งยากทำให้เกิดข้อผิดพลาด ทั้งนี้ยังทำให้ข้อมูลที่ได้รับอาจจะไม่เป็นปัจจุบันหรือไม่ครบถ้วนสมบูรณ์การเชื่อมโยงของข้อมูลแต่ละฝ่ายแตกต่างกัน ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูล รวมไปถึงบุคลากรไม่มีความเชี่ยวชาญ บุคลากรเป็นคน

รุ่นเก่าไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงคุ้นเคยกับการทำงานแบบเดิม ๆ และเกิดความกลัวว่าเทคโนโลยีจะใช้งานได้ยากทำให้เกิดการต่อต้านเทคโนโลยี

หากพนักงานเกิดการยอมรับเทคโนโลยีว่ามีประโยชน์ที่ได้รับและความง่ายในการใช้งานจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตนเองได้รวมทั้งยังสามารถเพิ่มความรวดเร็วหรือความถูกต้องในการทำงานช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้แก่ผู้ใช้งานได้ทำให้ได้งานที่มีคุณภาพดีขึ้นเป็นช่องทางที่มีประโยชน์ในการสื่อสารกับองค์กร และสามารถลดเวลาในการทำงาน การรับรู้ความมีประโยชน์ของระบบและการรับรู้ความมีเสถียรภาพของระบบมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจของผู้ใช้งานการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดการงานบริหารองค์การ การออกแบบโครงสร้างระบบสารสนเทศที่ให้ใช้งานง่ายนั้นก่อให้เกิดความอยากใช้ อยากทดลองของผู้ใช้งาน โดยที่ผู้ใช้งานไม่ต้องมีความรู้ด้านระบบสารสนเทศมากนัก การกรอกรายละเอียดข้อมูลหรือการใช้งานไม่ซับซ้อนและได้ผลลัพธ์ออกมาได้อย่างถูกต้องแม่นยำมีความสะดวกสบายและงานเสร็จเร็วขึ้น จะส่งผลให้ผู้ใช้งานเกิดการยอมรับระบบสารสนเทศ แต่หากระบบสารสนเทศออกแบบมายุ่งยากทำงานซับซ้อน ผู้ใช้งานต้องปรับตัวหรือใช้ความพยายามในการเรียนรู้อาจส่งผลในเชิงลบได้หากผู้ใช้งานมีการรับรู้าระบบสารสนเทศนั้นใช้งานง่าย และใช้งานแล้วมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ จะทำให้ผู้ใช้งานเกิดทัศนคติในทางบวก เช่น ความรู้สึกชอบความถูกต้องความสนุกการเห็นด้วยเหมาะสมและความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งาน สิ่งต่าง ๆ ในการทำงานทำให้ส่งผลไปยังพฤติกรรมยอมรับเกิดการใช้งานจริง โดยได้มีการศึกษาหลักการและแนวคิดของการสร้างแบบจำลองการยอมรับการใช้เทคโนโลยี (Technology Acceptance Model-

TAM) เพื่อนำมาใช้ทำนายการยอมรับ หรือพฤติกรรมการใช้ระบบเทคโนโลยีของผู้ใช้งาน

ปัจจุบัน ประเทศไทยอยู่ในยุคดิจิทัล การติดต่อสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งในอนาคตตลาดธุรกิจทางด้านไอที จะมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น จากการวิเคราะห์จุดแข็งของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ที่มีฐานลูกค้าอยู่จำนวนมาก ส่งผลให้เกิดโอกาสในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเพื่อเชื่อมโยงไปหาโอกาสทางธุรกิจ ดังนั้น แนวโน้มการใช้ Big Data เพื่อนำไปสู่ Data Analytic จึงถือเป็นโอกาสทางธุรกิจหนึ่งที่มีการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ นอกจากนั้น การลงทุนของ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคด้าน IT ที่มีการขยายตัวมากขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็น Data Warehouse หรือ ระบบ สำคัญ ต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร ในปี 2561 PEA ได้กำหนดแผนปฏิบัติการดิจิทัล พ.ศ. 2561-2565 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การทั้งด้านธุรกิจและด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยได้มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ 1) Digital Service โดยการนำดิจิทัลเข้ามาพัฒนาฐานข้อมูลและระบบการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการลูกค้า ประมาณ 19.40 ล้านบาท 2) Digital Operation Excellence ปฏิรูปกระบวนการทำงาน โดยการพัฒนาเทคโนโลยี เชื่อมโยงข้อมูลและเทคโนโลยี ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 3) Digital Business โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการในปัจจุบัน รวมถึงรูปแบบธุรกิจเกี่ยวเนื่องในอนาคต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาความตั้งใจใช้เทคโนโลยีที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน IT ให้เกิดความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้า

ส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี จะทำให้สามารถแข่งขันได้ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น ทั้งในการบริหารงาน การบริการลูกค้า หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของพนักงานให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการดิจิทัลจะเป็นการเตรียมความพร้อมองค์กรให้เป็น Digital Utility ในทุกส่วนของกระบวนการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน และประสิทธิภาพการให้บริการ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศผ่านทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการทำงานของพนักงานให้อยู่บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และสามารถปรับปรุงเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการใช้งานทัศนคติต่อการใช้งาน และความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี

3. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ตัวแปรต้น ได้แก่

1. การยอมรับเทคโนโลยี ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ว่าง่ายต่อการใช้งาน ด้านการรับรู้ว่ามีประโยชน์ และ
2. ทัศนคติต่อการใช้งาน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก ด้านพฤติกรรม ตัวแปรตาม ได้แก่ ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความตั้งใจใช้งานด้านการใช้งาน และด้านการใช้งานซ้ำ

ขอบเขตด้านประชากร พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 94 คน

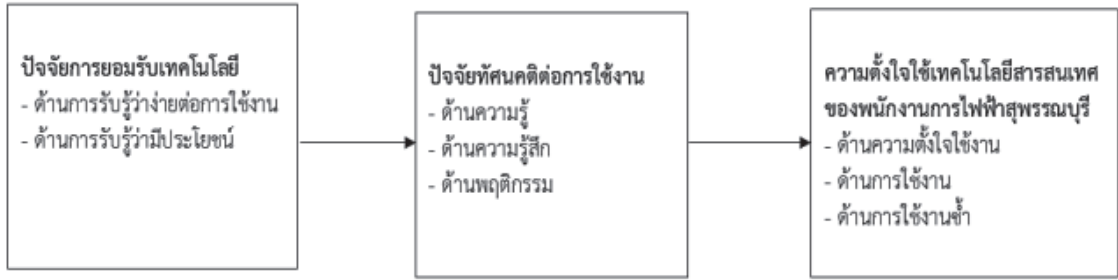
ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลา : ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วง เดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

ขอบเขตด้านพื้นที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี 188 หมู่ 1 ตำบลสนามชัย อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

จากขอบเขตของการวิจัย จึงได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การยอมรับเทคโนโลยีอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี
2. ทัศนคติต่อการใช้งานอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 94 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การศึกษาในครั้งนี ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยคำถามชนิดปลายปิด แบ่งออกเป็น 5 ส่วน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับความคิดเห็น คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) และการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นในแต่ละด้าน ดังนี้ 4.50-5.00 (เห็นด้วยมากที่สุด) 3.50-4.49 (เห็นด้วยมาก) 2.50-3.49 (เห็นด้วยปานกลาง) 1.50-2.49 (เห็นด้วยน้อย) และ 1.50-1.49 (เห็นด้วยน้อยที่สุด)

ทั้งนี้ แบบสอบถามที่มีค่าตรงตามเนื้อหา โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item objective congruence index: IOC) พบว่า ข้อคำถามทุกข้อ มีค่ามากกว่า 0.50 และแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธี ของครอนบาค พบว่า ซึ่งได้สัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.76 - 0.90 และภาพรวมของแบบทุกด้านมีความเชื่อมั่นมากกว่า

0.70 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของ ทั้งฉบับอยู่ที่ 0.94 จึงจะถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

- การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชากร จำนวน 94 ตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน คือ หนังสือวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด มีอายุ 20 - 30 ปี มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1 - 5 ปี และมีรายได้มากกว่า 30,000 บาท

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการยอมรับ
เทคโนโลยี ทักษะคติต่อการใช้งาน และความตั้งใจใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรีในภาพรวม

การยอมรับเทคโนโลยีในภาพรวม	μ	σ	แปลผล
1. ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ	4.49	0.34	มาก
2. ด้านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน	4.21	0.49	มาก
เฉลี่ย	4.35	0.34	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับ

จากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม

ทัศนคติต่อการใช้งานในภาพรวม	μ	σ	แปลผล
1. ด้านพฤติกรรม	4.41	0.54	มาก
2. ด้านความรู้สึกลึก	4.29	0.46	มาก
3. ด้านความรู้	4.11	0.41	มาก
เฉลี่ย	4.27	0.35	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อการใช้งานในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านพฤติกรรม ด้านความรู้สึกลึก และด้านความรู้ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม

ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงาน ในภาพรวม	μ	σ	แปลผล
1. ด้านการใช้งานซ้ำ	4.53	0.45	มากที่สุด
2. ด้านการใช้งาน	4.42	0.38	มาก
3. ด้านความตั้งใจใช้งาน	4.32	0.45	มาก
เฉลี่ย	4.42	0.35	มาก

จากตารางที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยพบว่า ด้านการใช้งานซ้ำ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการใช้งานและด้านความตั้งใจใช้งานอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน
ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 การยอมรับเทคโนโลยีอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การยอมรับเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

การยอมรับเทคโนโลยี	ทัศนคติต่อการใช้งาน			t	P
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (a)	2.30	0.45	-	5.11	0.00
ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ	0.19	0.10	0.19	1.91	0.06
ด้านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน	0.27	0.07	0.38	3.89	0.00**
Adjust R Square = 0.20		R Square = 0.22	R = 0.47	Durbin-Watson = 2.29	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี โดยที่ตัวแปรอิสระร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรตามได้ร้อยละ 22.00 โดยพิจารณาจากค่า R Square เท่ากับ 0.22 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การยอมรับเทคโนโลยี 1 ด้านคือ ด้านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานส่งผลต่อ

ทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ทัศนคติต่อการใช้งานอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ทัศนคติในการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

ทัศนคติต่อการใช้งาน	ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			t	P
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (a)	2.35	0.38	-	6.17	0.00
ด้านความรู้	0.57	0.09	0.67	0.66	0.51
ด้านความรู้สึก	0.79	0.70	0.10	1.13	0.26
ด้านพฤติกรรม	0.34	0.06	0.52	5.34	0.00**
Adjust R Square = 0.31		R Square = 0.34	R = 0.58	Durbin-Watson = 2.19	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า ทัศนคติต่อการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสุพรรณบุรี โดยที่ตัวแปรอิสระร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรตามได้ร้อยละ 34.00 โดยพิจารณาจากค่า R Square เท่ากับ 0.34 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทัศนคติต่อการใช้งาน คือ ด้านพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: การยอมรับเทคโนโลยีอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับเทคโนโลยี ได้แก่ ด้านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นเทคโนโลยีที่สามารถจดจำวิธีการใช้งานได้ง่าย สามารถนำมาใช้ในการทำงานได้ไม่ยาก รวมทั้งพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน ทำให้สามารถใช้เทคโนโลยีโดยไม่ต้องใช้ความพยายามมาก ซึ่งส่งผลทำให้พนักงานมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้งาน ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของปัญญจทรัพย์ ปัญญาไว และรวีพรรณ สุภาวรรณ (2559) ซึ่งศึกษาปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีและประเทศแหล่งกำเนิดสินค้าที่ส่งผลต่อทัศนคติในการใช้บริการ Pre-order เครื่องสำอางผ่านทางออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน ส่งผลต่อทัศนคติในการใช้บริการ Pre-order เครื่องสำอางผ่านทางออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ วิรัชฐา สุริยไพฑูรย์ (2560) ศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ความมีประโยชน์และความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลต่อทัศนคติและความตั้งใจซื้อสินค้าแฟชั่นของผู้บริโภคผ่านระบบพาณิชย์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่พบว่า การรับรู้ความมีประโยชน์และการรับรู้ความง่ายในการ

ใช้งานมือถือพิลเชิงบวกต่อทัศนคติในการซื้อสินค้าผ่านระบบพาณิชย์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการรับรู้ความง่ายในการใช้งานมือถือพิลเชิงบวกต่อการรับรู้ความมีประโยชน์ในการซื้อสินค้าผ่านระบบพาณิชย์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการรับรู้ความมีประโยชน์การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน และทัศนคติมือถือพิลเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อสินค้าผ่านระบบพาณิชย์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่และชายชัย อรรถผาติ (2557) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติในการยอมรับในเทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้ง เพื่อประยุกต์ใช้ในการให้บริการระบบบัญชีออนไลน์ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุมมองของผู้ทำบัญชี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างผู้ทำบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่พบว่า การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติในการเลือกใช้ระบบบัญชีออนไลน์ผ่านเทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้งของผู้ทำบัญชี

สมมติฐานที่ 2: ทัศนคติต่อการใช้งานอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อการใช้งาน ได้แก่ ด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เนื่องจาก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรีมีพนักงานที่ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานในการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพนักงานมีความพยายามพัฒนาเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ และพร้อมที่จะใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำงาน จึงทำให้เกิดพฤติกรรมความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงาน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอาภา เอกวานิช และบุหงา ชัยสุพรรณ (2562) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้

พฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ อภิญญา อิงอาจ (2561) ศึกษาปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้ระบบคิวอาร์โค้ดมาตรฐานของผู้ใช้บริการในพื้นที่เมืองทองธานี ที่พบว่า การรับรู้ต่อระบบคิวอาร์โค้ดมาตรฐานทัศนคติที่มีต่อระบบคิวอาร์โค้ดมาตรฐานและการยอมรับระบบคิวอาร์โค้ดมาตรฐานมือถือพิลต่อความตั้งใจใช้ระบบคิวอาร์โค้ดมาตรฐานของผู้ใช้บริการในพื้นที่เมืองทองธานี สามารถใช้อธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจใช้ระบบคิวอาร์โค้ดมาตรฐานของผู้ใช้บริการในพื้นที่เมืองทองธานี และณัฐพัชร์ อภิรุ่งเรืองสกุล และวิโรจน์ เจษฎา ลักษณะ (2562) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจใช้งานพิสูจน์ตัวตนทางชีวมิติบนโมบายแอปพลิเคชันเทคโนโลยีพิสูจน์ตัวตนทางชีวมิติ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจใช้งานพิสูจน์ตัวตนทางชีวมิติบนโมบายแอปพลิเคชัน ซึ่งทัศนคติที่มีต่อการใช้งานความพึงพอใจของผู้ใช้งาน และความจงรักภักดีของผู้ใช้งาน โดยปัจจัยทั้งหมดสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อมต่อความตั้งใจใช้งานพิสูจน์ตัวตนทางชีวมิติบนโมบายแอปพลิเคชันซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพิสูจน์ตัวตนทางชีวมิติเพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูลบนโมบายแอปพลิเคชันได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์พงษ์คมพุดชา (2561) ศึกษาปัจจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการเว็บไซต์คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่พบว่า ปัจจัยทัศนคติมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมใช้บริการเว็บไซต์คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. การยอมรับเทคโนโลยี

ด้านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรีควรมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน เพื่อให้พนักงานมีการทำงานที่ง่ายขึ้น และไม่มี ความซับซ้อนต่อการใช้งานเนื่องจากเทคโนโลยีที่นำมาใช้จะสามารถช่วยให้พนักงานประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด ซึ่งจะทำให้เกิดการกระตุ้นให้พนักงานมีทัศนคติต่อทำงานมากยิ่งขึ้น

2. ทักษะติดต่อการใช้งาน

ด้านพฤติกรรม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรีควรมีพนักงานที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ และยินดีให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีแก่พนักงานเมื่อต้องการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้พนักงานมีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้า

ส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรีเท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรีมากยิ่งขึ้น งานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษา ปัจจัยความคาดหวังในประสิทธิภาพของเทคโนโลยี และปัจจัยการรับรู้ความเสี่ยง ที่อาจจะส่งผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำผลไปพัฒนาความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรีต่อไป

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย พบว่าพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรีควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อช่วยลดเวลาในการทำงาน รวมทั้งมีการฝึกอบรมความรู้ ด้านเทคโนโลยีในการทำงานให้กับพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถใช้เทคโนโลยีในการทำงาน ได้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับนโยบายของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ เมื่อพนักงานรู้สึกดีกับการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน ทำให้พนักงานมีทัศนคติเชิงบวก ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงาน ทำให้สามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. (2562). การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสุพรรณบุรี. ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 15, 2563,

จาก <https://www.pea.co.th/c3/spi>.

ชาญชัย อรรถผาดี. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติในการยอมรับในเทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวเตอร์ตั้งเพื่อประยุกต์ใช้ในการให้บริการระบบบัญชีออนไลน์ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุมมองของผู้ทำบัญชี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ณัฐพัชร อภิรุ่งเรืองสกุล และวิโรจน์ เจษภูาลักษณ์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจใช้งานพิสูจน์ตัวตนทางชีวมิติบนโมบายแอปพลิเคชันเทคโนโลยีพิสูจน์ตัวตนทางชีวมิติ. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 12(5), 344-359.

- ปัญญาทรัพย์ ปัญญาไวและวิพรรณ สุภาวรรณ. (2559). ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยี และประเทศแหล่งกำเนิดสินค้าที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติในการใช้บริการ Pre-order เครื่องสำอางผ่านทางออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 1(1), 32-39.
- พิทักษ์พงษ์ คมพุดชา. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการเว็บไซต์คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 7(2), 270-282.
- ลัดดาวัลย์ ส้าราญ. (2562). การวิจัยธุรกิจ. ค้นเมื่อ 21 เมษายน, 2563, จาก <https://sites.google.com/site/laddawansomeran/home>.
- วนิดา ตะนุรักษ์, นรพล จินันท์เดช, และประยงค์ มีใจซื่อ. (2560). อิทธิพลของทัศนคติต่อการใช้งานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีของพนักงานอุตสาหกรรมการค้าส่งและค้าปลีกไทย. วารสารสมาคมนักวิจัย, 22(1), 41-53.
- วริษฐา สุริยไพฑูริย์. (2560). อิทธิพลของการรับรู้ความมีประโยชน์และความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและความตั้งใจซื้อสินค้าแฟชั่นของผู้บริโภคผ่านระบบพาณิชย์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อภิญา อิงอาจ. (2561). ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้ระบบคิวอาร์โค้ดมาตรฐานของผู้ใช้บริการในพื้นที่เมืองทองธานี. วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร, 15(2), 111-130.
- อาภา เอกวานิช และบุหงา ชัยสุวรรณ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจซื้อ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม. วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช, 32(1), 125-140.

ข้อกำหนดการเขียนต้นฉบับใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี”

คำแนะนำการเขียนต้นฉบับ

“วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” กำหนดออกเป็น ราย 6 เดือน (มกราคม-มิถุนายน และกรกฎาคม-ธันวาคม) วัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่บทความทางวิชาการ ได้แก่ บทความวิจัย (research article) บทความวิชาการปริทรรศน์ (review article) บทความวิจัยสื่อสารอย่างสั้น (short communication) และบทความวิชาการ ให้แก่ครู อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และแนวคิดระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจ

ผลงานทางวิชาการจะต้องไม่เคยลงพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น

กำหนดการรับพิจารณาบทความ

1. กำหนดระยะเวลาส่งต้นฉบับ
 - 1.1 ฉบับที่ 1 ส่งบทความระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน
 - 1.2 ฉบับที่ 2 ส่งบทความระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน
2. บทความ เปิดรับจากบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี บทความละ 3,500 บาท
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะรับพิจารณาบทความต่อเมื่อผู้สมัครได้ชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการฯ ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้วเท่านั้น
4. ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความแล้ว แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เจ้าของบทความต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ เงินค่าธรรมเนียมในการสมัครลงวารสารวิชาการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะไม่คืนให้แก่ผู้สมัคร

หมายเหตุ การโอนเงิน ให้โอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขากาญจนบุรี ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” เลขที่ 713-0-63225-9 พร้อมส่งหลักฐานการโอนเงินไปยัง สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 70 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71190 หรือทางโทรสารหมายเลข 0 3453 4030 และโทรสอบถามที่หมายเลข 0 3453 4030

การเตรียมต้นฉบับ (ท่านสามารถดาวน์โหลดรูปแบบการเขียนบทความได้ที่ www.kru.ac.th/journal/)

มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบการเขียนบทความที่จะลงวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การจัดเค้าโครงหน้ากระดาษ ขนาด A4 จำนวนไม่เกิน 10 หน้า
2. กรอบของข้อความหน้ากระดาษ ระยะของหน้ากระดาษในแต่ละหน้ากำหนดดังนี้
 - ระยะขอบบน 1.25 นิ้ว , ระยะขอบล่าง 1.0 นิ้ว
 - ระยะขอบซ้าย 1.25 นิ้ว , ระยะขอบขวา 1.0 นิ้ว
3. การใช้แบบตัวอักษรและการจัดหน้า มีรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 ตัวอักษรใช้แบบ TH Sarabun PSK เท่านั้นตลอดทั้งบทความ
 - 3.2 หมายเลขหน้า อยู่ด้านขวากลาง
 - 3.3 การย่อหน้า ส่วนปก (บทคัดย่อ, Abstract) ย่อ 7 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 8 ส่วนเนื้อหา ย่อ 4 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 5
4. รายละเอียดต่าง ๆ ของบทความกำหนดดังนี้
 - 4.1 ชื่อเรื่อง (Title)
 - ภาษาไทย กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
 - ภาษาอังกฤษ (ตัวพิมพ์ใหญ่) กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
 - 4.2 ชื่อผู้พิมพ์ (Author)
 - ชื่อผู้พิมพ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา
 - ชื่อหน่วยงานของผู้พิมพ์ทุกลำดับ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา
 - เช่น นักศึกษาระดับ.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....หรือ
 - อาจารย์.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....
 - 4.3 บทคัดย่อ (Abstract)
 - 1) บทคัดย่อ และ Abstract กำหนดวางไว้ขีดซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา
 - 2) เนื้อความของบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) บรรทัดแรกจัดย่อหน้า โดยเว้นระยะจากขอบซ้าย 0.50 นิ้ว ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา และบรรทัดต่อไปกำหนดขีดซ้าย
 - 4.4 คำสำคัญ (Keyword) ระบุภาษาไทย ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์, ตัวหนา ขีดขอบซ้าย เลือกใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับบทความ

5. เนื้อหา

5.1 รายงานการวิจัย ส่วนของเนื้อหาทั้งหมด ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) ขอบเขตของการวิจัย
- 4) วิธีดำเนินการวิจัย
 - การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) ผลการวิจัย
- 6) สรุปและอภิปรายผล
- 7) ข้อเสนอแนะ
- 8) เอกสารอ้างอิง

5.2 บทความวิชาการ ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) สารประเด็นต่าง ๆ
- 3) สรุปผลและอภิปรายผล
- 4) เอกสารอ้างอิง

ชื่อหัวข้อ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา

ส่วนของเนื้อความ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา แบ่งเป็น 2 คอลัมน์ (ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.75 ซม. หรือ 0.3 นิ้ว)

6. ภาพประกอบ เช่น ภาพถ่าย แผนภูมิ ตารางภาพจะต้องชัดเจน (ถ้าเป็นตารางใหญ่พิมพ์แบบเต็มขอบ) แสดงเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ภาพถ่ายควรเป็นภาพขาว – ดำ มีคำอธิบายภาพประกอบ
7. เอกสารอ้างอิง/References
เรียงลำดับชื่อผู้แต่งจาก ก-ฮ ตามลำดับ (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาไทย) แล้วตามด้วยนามสกุลผู้แต่งจาก A-Z (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ)

หมายเหตุ นักศึกษาที่ส่งบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ หรือวารสารนิพนธ์ จะต้องมีการรับรองจากประธาน หรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์หลักให้พิจารณา ลงพิมพ์เผยแพร่

การส่งต้นฉบับ

โปรดสมัครส่งบทความเพื่อการพิจารณาลงตีพิมพ์เผยแพร่ใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” ในระบบ <https://www.kru.ac.th/journal/> พร้อมทั้งจัดส่งสำเนาไฟล์ต้นฉบับแนบมา 1 ชุด และใบสำคัญการโอนเงินค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ ส่งมาตามที่อยู่ด้านล่างนี้

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

เลขที่ 70 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง

จังหวัดกาญจนบุรี 71190

(โทรศัพท์ 034 534 030, 0-3453-4059-60 ต่อ 211 , 213 โทรสาร 034 534 030)

ออนไลน์ : www.kru.ac.th/journal/

อีเมลล์ : krujournal@hotmail.com

ผลงานของท่านจะได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิตรงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 2 ท่าน หากบทความที่ได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่เป็นเอกฉันท์ ฝ่ายจัดทำวารสารจะดำเนินการจัดส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ถ้ามีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขกองบรรณาธิการจะแจ้งให้ท่านทราบเพื่อการปรับปรุงแก้ไข เมื่อผู้เขียนได้แก้ไขความถูกต้องของบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วบทความจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากกองบรรณาธิการแล้วเท่านั้นจึงจะนำมาตีพิมพ์ในวารสาร หลังการจัดพิมพ์แล้วเสร็จ ท่านจะได้รับวารสารจำนวน 1 ฉบับ

1.25 นิ้ว

ตัวอย่างการจัดรูปแบบบทความวิจัย

ชื่อเรื่องภาษาไทย TH Sarabun PSK ขนาด 18 จัดชิดขอบซ้าย ตัวหนา

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ TH Sarabun PSK ขนาด 18 จัดชิดขอบซ้าย ตัวหนา

ชื่อผู้เขียนภาษาไทย จินดา พรหมโชติ¹⁾,²⁾,³⁾,
นักศึกษา

¹⁾นักศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,

หรือ อาจารย์ ²⁾คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,

³⁾สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3 (เชียงใหม่) กระทรวงอุตสาหกรรม

ชื่อผู้เขียนภาษาอังกฤษ Jinda Prommachod¹⁾,²⁾,³⁾

¹⁾Master Student Science Education. Faculty of Science and Technology.
Kanchanaburi Rajabhat University,

²⁾Faculty of Science and Technology. Kanchanaburi Rajabhat University,

³⁾Office of Primary Industries and Mines, Region 3 (Chiang Mai), Ministry
of Industry.

1.25 นิ้ว

1 นิ้ว

บทคัดย่อ(TH Sarabun PSK ขนาด 14 หนา)

ย่อ 7 ตัวอักษร กก
กก
กก
กก
กก
กกกกกกกกกกกก (TH Sarabun PSK ขนาด 14 ธรรมดา)

คำสำคัญ : กกกก กกกก กกกก กกกก กกกก กกกก กกกก

1 นิ้ว

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความประจำฉบับ

1	ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ	ศิริวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วังน้อย พระนครศรีอยุธยา
2	ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์	สังข์รักษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
3	รองศาสตราจารย์ ดร.กรัณย์พล	วิวรรธมมงคล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
4	รองศาสตราจารย์ ดร.วาทณี	ชัยวัฒน์สิน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5	รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร	จันทร์นำชู	มหาวิทยาลัยศิลปากร (พระราชวังสนามจันทร์)
6	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิรวัดณ์	ชมระกา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์	พวงยานี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
8	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์	อินทวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
9	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษา	พัดเกตุ	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์	รวมชมรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งรอง	งามศิริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธง	บุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานนท์	วันลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยชนก	บัวเจริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
15	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา	อัจฉริยจิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงโสม	ตั้งสินพูนเพิ่ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุทัศน์	ก่ามณี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
18	ดร.โฉมยง	โต๊ะทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
19	ดร.ทักษิณา	ชัยอิทธิพรวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
20	ดร.มธุรส	ปราบไฟรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
21	ดร.บรรจบพร	อินดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ความเป็นมา

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นวารสารทางวิชาการ เริ่มออกฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2555 โดยอยู่ในความรับผิดชอบของบัณฑิตวิทยาลัย ต่อมาปี พ.ศ. 2556 ได้โอนมาให้สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจนกระทั่งวารสารมีอายุครบ 3 ปี จึงส่งเข้ารับประเมินคุณภาพวารสารวิชาการ รอบที่ 3 (พ.ศ. 2558-2562) ผลการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้รับการรับรองคุณภาพจัดอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre (TCI)) ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2563 ได้รับการรับรองคุณภาพจัดอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 สาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ปี 2563-2567

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการนำผลการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ไปใช้ในการพัฒนาสังคมและประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมบทความทางวิชาการที่น่าสนใจและมีคุณค่าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ทางวิชาการระหว่างคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป

นโยบาย

บทความที่เสนอตีพิมพ์ต้องเป็นบทความที่มีคุณค่าทางวิชาการเป็นบทความที่เสนอถึงความคิดหรือหลักการใหม่ ที่เป็นไปได้และมีทฤษฎีประกอบสนับสนุนอย่างเพียงพอ หรือเป็นบทความทางวิชาการที่น่าสนใจ มีประโยชน์ต่อคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป โดยผู้เขียนเป็นผู้รวบรวมและเรียบเรียง

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

การเผยแพร่ มอบให้ห้องสมุดสถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐ และทางเว็บไซต์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

สถานที่ติดต่อ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
70 ม. 4 ถ.กาญจนบุรี-ไทรโยค ต.หนองบัว อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71190
โทรศัพท์ 0-3453-4030, 0-3453-4059-60 ต่อ 211, 213 โทรสาร 0-3453-4030
สมัครออนไลน์ที่ <http://kru.ac.th/journal/>

บทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

จัดพิมพ์โดย รักษาราชการ 39/6 ซอยโรงน้ำแข็ง ถ.แสงชูโต ต.บ้านใต้ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000
RAJAKAN 081-941-2356

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2564 ISSN 2286-7589

บทความวิชาการ

การยอมรับเทคโนโลยีบล็อกเชนของหลักปฏิบัติห่วงโซ่อุปทาน : กรอบแนวความคิด.....169

อัษฎฉวี รัชฎาญชัยรัตน์

แนวทางการสร้างและสื่อสารวัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....180

เมธาวี จำเนียร

บทความวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงาน เรื่อง การประดิษฐ์1ศิลปหัตถกรรมจากกระดาษสาผักตบชวา.....189

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ลักษณา บุญตา สุพัฒน์ เศรษฐคุณกุล และสายฝน เสกขุนทด

การพัฒนาความรู้การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทักษะสมองด้านการจัดการและความรู้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม204

ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะสมองเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์

สุนทร เทียนงาม

แรงจูงใจในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.....214

ชุลีวรรณ ปราณีธรรม

ประสบการณ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเภทบ่อน้ำพุร้อน ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ.....223

ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

อิษฎาภรณ์ พิรัชต์ชัยกุล และอัศวิน แสงพิกุล

ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมุสลิมที่มีต่อผลิตภัณฑ์และบริการที่รองรับชาวมุสลิม.....235

ของโรงแรมในจังหวัดกาญจนบุรี

บัญญัติ พานะกิจ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการใช้บริการร้านอาหารไทยในหัวหินเปรียบเทียบระหว่าง.....247

ร้านอาหารขนาดกลางและขนาดเล็ก

สุพัตรา คงขำ และมณฑาทานติ ชูบชูวงศ์

การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร.....260

อารีจิตร พินทุ และชยุตภาภานันท์กุล

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม..... 269

นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์ และชุลีวรรณ ปราณีธรรม

นวัตกรรมการตลาดออนไลน์เพื่อสร้างรายได้ของกลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลแม่ส่า อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.....281

อุไร ไชยเสน

การเตรียมไม้เทียมจากพลาสติก และเส้นใยมะพร้าว.....295

เชาวฤทธิ์ วันเสาร์ นพดล บุญยรัตพันธุ์ และสิงหนเดช แดงจวง

ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี.....310

ลัดดาวัลย์ ลำราญ โสรายา สุภาพล และพิชญ์สินี ชูวดาราตระกูล